

Nederlandse plaatsnamen in West-Vlaanderen extra muros (‘Frans-Vlaanderen’)

Inleiding

Toen de Vlaamse afdeling van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie aan de voorbereiding begon van het verklarend woordenboek van *De Vlaamse Gemeentenamen*, werd algemeen lucht gegeven aan een gevoel van ontevredenheid omdat we de Vlaamse gemeenten ten westen van de rijksgrens links moesten laten liggen. Corona, die ons gebood thuis te blijven, gaf me de gelegenheid om de gedwongen vrije tijd nuttig te besteden.

Het gebied ten westen van West-Vlaanderen is historisch het echte West-Vlaanderen. Ik hou niet van de term Frans-Vlaanderen, omdat het veeleer een verfranst Vlaanderen is. Dat oude Nederlandse gebied is ook veel groter dan het zogenaamde Frans-Vlaanderen. Het is iedereen bekend dat de Nederlandse namen in het Pas-de-Calais voor het rapen liggen. Maurits Gyseling heeft aangetoond dat Kales, d.i. Calais, in de dertiende eeuw nog Nederlandstalig was. Een ambtenaar was genoodzaakt zijn Latijnse tekst met Vlaamse woorden te doorspekken. Voor tal van woorden was zijn kennis van het Latijn niet toereikend en moest hij een beroep doen op zijn Vlaamse moedertaal. Een paar voorbeelden: *Quod nullus drive nec ride nec meine super dic nec overdendic inter murum et slus; quod nullus scnde nec maiie nec stiere nec drive in herbam alterius; quod nullus droghe roghen nec zehont*. Toch heb ik onderhavige bijdrage beperkt tot het gebied dat zo lang deel was van het Graafschap Vlaanderen en dat we nu Frans-Vlaanderen noemen. Ik ben ook niet de enige die niet van de naam Frans-Vlaanderen houdt.

Het wordt ook de Westhoek genoemd, maar dat kan verward worden met de Westhoek in West-Vlaanderen, wat ook *Bachten de Kupe* genoemd wordt. Een vaak voorkomende term is *Zuid-Vlaanderen*, maar de streek van Kortrijk en Oudenaarde, dat is Zuid-Vlaanderen. Het huidige Frans-Vlaanderen is gewoon westelijk Vlaanderen, eigenlijk het westen van West-Vlaanderen, het oorspronkelijke West-Vlaanderen. Dat Oud-West-Vlaanderen noemde ik in de titel dan maar ‘West-Vlaanderen extra muros’.

Dat West-Vlaanderen werd in de 17de eeuw lelijk gehavend door de oorlogen van Lodewijk XIV. Bij de Vrede van de Pyreneeën werden Artesië, Broekburg, Grevelingen en ook Sint-Omaars bij Frankrijk gevoegd. Door de Vrede van Aken in 1668 werden Rijsel, Dowai, Orchies en Sint-Winoksbergen bij Frankrijk aangehecht. De vrede van Nijmegen voegde in 1678 ook Kassel en Belle bij Frankrijk, terwijl ook Sint-Omaars definitief ingelijfd werd. En de Vrede van Utrecht in 1713 bekrachtigde de vorige annexaties. Het westelijke Vlaanderen was daarmee buitenland.

De vrij talrijke Nederlandse plaatsnamen heb ik als Vlaamse namen beschouwd. In onderstaande bijdrage heb ik er nog Komen en Waasten, Ploegsteert aan toegevoegd. Dat Komen oorspronkelijk Vlaams was, werd overtuigend aangetoond door Van Heede. Zelfs het zuidelijker gelegen Busbeke of Boesbeke was Vlaams, aangezien de Vlaamssprekende Ogier Gislenux toch van Boesbeke was. Ook deze verfranste gemeenten zijn Frans-Vlaanderen geworden. Een ander geval zijn *Dottenijs, Lowingen, Herzeeuw, Moeskroen en ook Helkijn en Spiere*. Deze Romaanse – hun streektaal is Picardisch – dorpjes waren deel van de roede van de XIII prochiën, een van de vijf roeden – of districten – in de kasselrij Kortrijk. Alleen Helkijn en Spiere bleven West-Vlaams. De kasselrij Kortrijk behoorde tot het kwartier van Gent in het Graafschap Vlaanderen. In 1963 werden deze gemeenten vanwege hun taal naar de provincie Henegouwen overgeheveld. Maar de inwoners van Dottignies, Luïngne, Herseaux en Mouscron zijn daardoor geen Walen.

Deze Picardiërs zijn Franstalige Vlamingen, net zoals de inwoners van Rijsel. Het viel me op dat Dottenijs toch nog enkele Vlaamse namen opleverde.

Uit deze nu Franstalige gebieden heb ik de Nederlandse plaatsnamen geëxcerpeerd, niet alleen namen van dorpen, maar ook veld-, straat- en waternamen, wat ze in het Frans *des lieux dits* noemen. Ik heb daarvoor uiteraard de 18 delen van De Flou zijn *Woordenboek der Toponymie van Westelijk Vlaanderen* moeten uitpluizen. Mijn bewondering voor De Flou is enorm. Je begrijpt niet hoe iemand in slechts één mensenleven zoveel gegevens heeft kunnen verzamelen. Groot is ook mijn bewondering voor de benedictijn Floribertus Rommel, die met monnikengeduld de indices opstelde en de gegevens nog klassificeerde ook. In 1953 verscheen zijn 19de deel van de De Flou. Toch is De Flou een lastig te hanteren document. Zijn alfabetisering is een onmogelijke hinderpaal. Hij alfabetiseert al die oude plaatsnamen volgens hun toevallige en heel variabele oude spelling. Zo kwam ik geregeld een zelfde plaatsnaam op twee tot drie plaatsen tegen, telkens in een andere spelling. Dan komt daar nog bij dat veel Nederlandse plaatsnamen in een latere periode verfranst en dus vertaald waren. Die Franse vertalingen kunnen heel grappig zijn en volksetymologisch. Een Oerenbrug in Sint-Omaars wordt in 1413 *Putainpont*. En de Franse spelling kan erg misleidend zijn, zo vind je bv. *Kwabuur* sub *Quoibuur*.

Voor de verklaring van de oudste plaatsnamen heb ik graag gebruik gemaakt van Gysselings *Toponymisch Woordenboek*. Voor vele namen was een verklaring onnodig en overbodig, bv. *Boomgaardstraat*, *Fontein*, *Godshuis*, *Molenhoek*. Sommige toponymische elementen komen in veel namen voor en die heb ik samengebracht in de lijst *Woordverklaring*. Uitleg bij *aard*, *bilk*, *brigge*, *broek*, *dijk*, *dries* enz. hoefde ik daardoor niet telkens te herhalen. Vele namen zijn niet te verklaren, omdat ze verkeerd gelezen werden, maar vooral omdat ze door de verfransing onherkenbaar zijn geworden.

Bibliografie

- BEELE 1975 W. BEELE, Studie van de Ieperse persoonsnamen uit de stads- en baljuwsrekeningen 1250-1400, 1975.
- BERGER D. BERGER, Geographische Namen in Deutschland, Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich, Duden, 1993;
- COORNAERT M. COORNAERT, Knokke en het Zwin, Tielt, 1974.
- DE BO L. L. DE BO, Westvlaamsch Idioticon, Gent, 1892.
- DEBRABANDERE 1970 F. DEBRABANDERE, Studie van de persoonsnamen in de kasselrij Kortrijk 1350-1400, Handzame, 1970.
- DEBRABANDERE 1989 F. DEBRABANDERE, De plaatsnamen aan onze kust. *Mededelingen Westvlaams Verbond Kringen Heemkunde* 13 (1989), 67-70.
- DEBRABANDERE 2002 F. DEBRABANDERE, West-Vlaams etymologisch woordenboek, Amsterdam-Antwerpen, 2002.
- DEBRABANDERE 2003 F. DEBRABANDERE, Woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk, Amsterdam-Antwerpen, 2003. [WF]
- DEBRABANDERE 2006 F. DEBRABANDERE, Les noms de famille flamands dans le Nord de la France. *Actes du Colloque 'Anthroponymie et Toponymie flamandes au Nord de la France'*, Lille, 2006, p. 63-71.
- DEBRABANDERE 2010 F. DEBRABANDERE, M. DEVOS, P. KEMPENEERS, V. MENNEN, H. RYCKEBOER & W. VAN OSTA, De Vlaamse gemeentenamen, Leuven, 2010.
- DECHERF J.L. DECHERF, L'onomastique d'une région de transition linguistique: l'exemple de la commune de Steenwerck. *Actes du Colloque 'Anthroponymie et Toponymie flamandes'*, Lille, 2006, p. 57-61.
- DE FLOU K. DE FLOU, Woordenboek der Toponymie van Westelijk Vlaanderen, Vlaamsch Artesië, het Land van den Hoek, de graafschappen Guines en Boulogne, en een gedeelte van het

- graafschap Ponthieu, 18 delen, Brugge-Gent, 1914-1938. [DF]
- DE FLOU 1934 K. DE FLOU, Over de betekenis van enkele toponiemen uit Westelijk Vlaanderen. *VMKVA* 1934, 95-103.
- DE LANGHE J. DE LANGHE, Toponiemen uit de Kuststreek. *Biekorf* 54 (1953) - 61 (1960).
- DELEU J. DELEU-F. NIESSEN, Frans-Vlaanderen, Lier, 1968.
- DEVOS 1991 M. DEVOS, Bouwlandtermen in de Vlaamse dialecten, Tongeren, 1991.
- DEVOS 2006 M. DEVOS & H. RYCKEBOER, Éléments néerlandais / flamands dans la toponymie du paysage rural au Nord de la France. *Actes du Colloque 'Anthroponymie et Toponymie flamandes'*, Lille, 2006, p. 29-40.
- DE VRIES J. DE VRIES, Woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandse plaatsnamen, Utrecht-Antwerpen, Aula, 1962. [WP]
- DROEGE G.B. DROEGE, Personal names contained in place names: Germanic personal names in Middle Dutch place names of Bergen 1389-1400, Evanston Illinois, 1964.
- GERMAIN J. GERMAIN, Les noms officiels des communes de Wallonie, de Bruxelles-Capitale et de la Communauté germanophone, Louvain-Paris, 2020.
- GYSELING 1960 M. GYSELING, Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (voor 1226), Tongeren, 1960. [TW]
- GYSELING 1963 M. GYSELING - P. BOUGARD, L'onomastique calaisienne à la fin du 13e siècle. *Anthroponymica XIII*, Leuven-Brussel, 1963.
- GYSELING 1966 M. GYSELING, Calais Diets in de 13de eeuw. *Ons Erfdeel* X (1966-67), p. 69-73.
- GYSELING 1978 M. GYSELING, Inleiding tot de toponymie, vooral van Oost-Vlaanderen. *Naamkunde* 10 (1978), 1-24.

- GYSELING 1983 M. GYSELING, Inleiding tot de oude toponymie van West-Vlaanderen. *De Leiegouw* 25 (1983), 39-58.
- GYSELING 2006 M. GYSELING, Aperçu de la toponymie de la Flandre Française. *Actes du Colloque Anthroponymie et Toponymie Flamandes*, Lille, 2006, p.21-28.
- HERBILLON J. HERBILLON, *Les noms des communes de Wallonie*, 1986.
- KEMPENEERS P. KEMPENEERS, K. LEENDERS, V. MENNEN & L.VAN DURME, De Vlaamse Waternamen. Verklarend en geïllustreerd woordenboek. Deel II: De provincies West- en Oost-Vlaanderen, (Werken Kon. Comm. Top. Dial., VI. Afd. 30), Leuven, 2018.
- LOPPENS K. LOPPENS, Plaatsnamen langs de Vlaamse kust. *Biekorf* 45 (1939), 246-250.
- LUYSSAERT J. LUYSSAERT, Toponymie van Bossuit, Moen en Outrijve tot 1650, Oudenaarde, 1968.
- MANSION J. MANSION, De voornaamste bestanddelen der Vlaamsche plaatsnamen. *NGF*, Studiën III, Brussel, 1935.
- MOERMAN H.J. MOERMAN, Nederlandse plaatsnamen. Een overzicht. *NGF*, Studiën VII, Brussel, 1956.
- MOEYAERT C. MOEYAERT, Woordenboek van het Frans-Vlaams, Leuven, 2005.
- MORLET 1968 M.-TH. MORLET, Les noms de personne sur le territoire de l'ancienne Gaule du VIe au XIIe siècle. I. Les noms issus du Germanique Continental, Paris, 1968.
- MORLET 1985 M.-TH. MORLET, Les noms de personne sur le territoire de l'ancienne Gaule. III. Les noms de personne contenus dans les noms de lieux, Paris, 1985.
- PIJNENBURG W.J.J. PIJNENBURG – K.H. VAN DALEN – K.A.C. DEPUYDT – T.H. SCHOONHEIM, Vroeg-middelnerlands woordenboek, Leiden, 2001.
- REANEY P.H. REANEY, A dictionary of British surnames, Londen, 1958.

- ROMMEL F. ROMMEL, Indices op het Woordenboek der Toponymie van Westelijk Vlaanderen, Steenbrugge, 1953.
- SMEDTS W.A.J. SMEDTS, Adjectivering en appellative-ring van toponiemen. Een synchronisch-descriptieve studie. *Hand. KCTD* 46 (1972), 47-228.
- TAVERNIER 1968 C. TAVERNIER-VEREECKEN, Gentse naamkunde van ca. 1000 tot 1253. Een bijdrage tot de kennis van het oudste Middelnederlands, (Brussel), 1968. [GN]
- VAN BERKEL G. VAN BERKEL - K. SAMPLONIUS, Nederlandse plaatsnamen. Herkomst en historie, Utrecht, Prisma, 2006.
- VAN DURME 1996 L. VAN DURME, Galloromaniae Neerlandicae submersae fragmenta, Gent, KANTL, 1996.
- VAN DURME 2020 L. VAN DURME, Nog over donk, horst en lo en over taaleilanden n.a.v. Jozef van Loons publicatie. *Hand. Kon. Comm. Top. Dial.* XCII (2020), 157-216.
- VAN HEEDE A. VAN HEEDE, Taaltoestanden in Menen, Komen en Moeskroen. *De Leiegouw* VII (1965), p. 65-102, 157-195; VIII (1966), p. 417-449.
- VAN LOON J. VAN LOON, Lo, Donk, Horst. Taalkunde als sleutel tot de vroege middeleeuwen, Gent, 2017.
- VAN OVERSTRAETEN J. VAN OVERSTRAETEN, De Nederlanden in Frankrijk, Antwerpen, 1989.
- VERGRIETE 1968 TH. VERGRIETE, Indices op de poorterboeken van St.-Winoksbergen 1389-1789, Handzame, 1968.
- VERGRIETE 1972 TH. VERGRIETE, Indices Poorterboeken van St.-Winoksbergen 1389-1789, Handzame, 1968.
- VINCENT 1937 A. VINCENT, Toponymie de la France, Brussel, 1937.

Afkortingen

afl.	afleiding
DF	De Flou
FN	Familienaam
Fr.	Frans
Germ.	Germaans
Idg.	Indogermaans, ook Indo-Europees
Lat.	Latijn
Lit.	Literatuur
Mhd.	Middelhoogduits
Mnl.	Middelnederlands
MW	Verwijs-Verdam, Middelnederlandsch woordenboek.
Ndl.	Nederlands
Nk.	Naamkunde
Nnl.	Nieuwnederlands
Ofr.	Oudfrans
Ohd.	Oudhoogduits
Onl.	Oudnederlands
OV	Oost-Vlaanderen
PdC	Pas-de-Calais
PlN	Plaatsnaam
TW	M. Gysseling, Toponymisch Woordenboek
Vgl.	Vergelijk
Vmnl.	Vroegmiddelnederlands
VMW	Pijnenburg e.a. Vroegmiddelnederlands woordenboek.
WF	F. Debrabandere, Woordenboek van de familienamen.
WV	West-Vlaanderen
Wvl.	West-Vlaams
z.d.	zonder datum

Verklaring frequentste plaatsnaamelementen

Geregeld voorkomende naamkundige elementen hoeven niet elke keer opnieuw verklaard worden. Daarom volgt hier een lijst van de frequentste plaatsnaamelementen, waarnaar de lezer eventueel kan teruggrijpen.

aard

De verklaring is niet eenvoudig. Het woord kan worden afgeleid van **ar* ‘ploegen’ en zou teruggaan tot de ‘slag in het drieslagstelsel’. Maar het wordt ook vaak aangetroffen als ‘woest en vochtig, onvruchtbaar terrein’. Het wordt vaak geattesteerd als ongerooid terrein, onbewerkt, braakliggend, woest en vochtig. In Vlaanderen staat het vaak voor hogere grond naast een waterloop of een moerassig of vaak overstroomd gebied. Zo heeft zich ook de betekenis ‘aanlegplaats’ ontwikkeld.

bilk

Een *bilk* is een ‘omheind veld, omheinde wei’. Tegenover Wvl. *Van den Bilcke* staat oostelijk *Van den Bulcke*. Onder invloed van de bilabiale *b* werd de *i* gerond tot *u*. Westelijk Vlaanderen gebruikt bijna altijd *bilk*, ook geschreven *belc(k)*, *belque*, *beilc*. Het woord is verwant met *blok*, *beluik*, *beloken*, *bijloke*.

bos, bus

Mnl. *bosch* gaat terug op Germ. **busku*, dat oorspronkelijk ‘struikgewas’ betekende. Duits *Busch* betekent nog steeds ‘struik, struikgewas, kreupelhout’. Pas vanaf de 13de eeuw verdrong *bos* het woord *hout*. Aan *bos(ch)* beantwoordt West-Vlaams *bus(ch)*.

brigge

Westvlaams en Ingweoons *brigge* (vgl. Engels *bridge*) beantwoordt aan Ndl. *brug*, Westvlaams ook *brugge*.

broek

Het woord gaat terug op Germ. *brôka* ‘moeras’. De betekenis ontwikkelde zich verder tot vochtige weide, beemd. Mnl. werd het woord *brouc* of *bruc* gespeld, in verfranst gebied ook *brouck*,

broucq, Pic. *breucq*, *broeucq*. Broekland heet ook in het Duits *Bruch* < Mhd. *Bruoch*, ook *broich*, bv. in *Grevenbroich*, Engels *brook* uit *brok* in *Brookland*.

dijk

Mnl. *dijc*, *dyc*, *diic*, *dic* betekende zowel ‘dijk’ als ‘poel’. Vgl. Oudengels *dîc* ‘dam, sloot, kanaal’, Engels *dike* en *ditch*, Duits *Teich* ‘vijver’, *Deich* ‘dijk’. In het West-Vlaams betekent *dijk* ‘waterloop, sloot’. Beneden is de spelling vaak *dic*(*q*).

donk

Donk kan zowel een onderaardse ruimte als een hoogte betekenen en zou verwant zijn met mest, Duits *Dünger*. Vnnl. *Dong* ‘mest, vuil’, Mnl. *donc* ‘onderaardse kelder’.

dries

Het woord *dries* gaat terug op Germ. **trewiska-* uit Idg. wortel *treu* ‘wrijven’, ook ‘vermoeien, uitputten’. Volgens het oude drieslagstelsel bleef de grond een tijdje rusten, waardoor er gras en onkruid op groeide. Zo kreeg *dries* de betekenis ‘rustend land’, maar ook ‘dorpsplein’.

duiker

Een kolk onder een weg heet in het West-Vlaams een *duker*, *duiker*.

elst

Plantnamen gevolgd door het verzamelsuffix *-t* < Germ. *-ôþu* geven aan dat de plant er in een veelvoud voorkomt. Een *elst* is een plaats waar elzen voorkomen, dus een elzenbos. Zo ook *ter Biest* ‘plaats waar biezen goeien’, *ter Berct* ‘berkenbos’. In het Latijn komt daarvoor het suffix *-etum* voor, dat in het Frans *-aie*, *-oie* wordt. Een *els* is in het Frans *aune* uit Lat. *alnus*, een *elst* is bijgevolg *alnetum*, Fr. *aunoie*, *aunaie*.

gaver

Gaver gaat terug op Germ. **gabara* ‘uitgestrekte depressie met tijdelijk inunderend grasland, vnl. hooiland’ < Idg. **gabh* ‘hol zijn’. Gavers zijn grote gehelen van weiland langs rivieren die in de winter vaak onderlopen.

geer

Mnl. *gêre* 'speer, puntig wapen' uit Germ. *gaisan* 'spits toelopend voorwerp'. In plaatsnamen 'spits toelopend land'.

gemet

Gemet is de naam van een landmaat, verwant met het werkwoord *meten*.

ham

Mnl. *ham(me)* betekent 'knieboog, kniebuiging', ook 'bocht, buiging' en 'inham (van een water)'. Het komt zeer frequent voor in de toponymie als 'land of weide in de kromming van een waterloop, landtong uitspringend in inundatieterrein, natuurlijke bocht in een waterloop'.

heernessse

Heernessse, *hernessse*, *heirnessse* betekent 'kudde' en het open gebied waar de herder zijn kudde bewaakt, dus grasland. Het is een afleiding van Mnl. *herde* 'herder, die zijn kudde hoedt', Duits *Herde* 'kudde', met suffix *-nessse*, *-nisse*.

hem

Hem is een verkorte variant van *heem* met de betekenis 'woonplaats, woning' en is hetzelfde woord als Duits *Heim*, Engels *home*. Het komt vaak voor in de uitgang *-ingahem* 'woonplaats van de lieden van', samengetrokken tot *-ingem* en ten slotte tot *-gem* (Blaringem, Merkegem).

hil

Hil is een Ingweoonse of Kustgermaanse naam voor een heuvel en beantwoordt aan Frankisch *hul*. Vgl. Wvl. *Stalhille* en Ovl. *Lotenhulle*, Engels *hill* en Ndd. *Hul*.

hout

De oudste naam voor een bos is *hout*, dat in de eerste plaats op een woud wijst, vgl. Engels *wood*. *Eekhout* is een eikenwoud, eikenbos.

kamer

Een kamer was ook een woning die slechts uit één ruimte bestond.

kerf

Kerf, kerve betekent waarschijnlijk ‘onderdeel of eenheid van hetgeen in een gemeente aan belastingen moet worden opgebracht’.

kouter

Kouter, Mnl. *couter*, Oudfrans *couture* gaat terug op Volkslatijn *colturam*, Lat. *cultura* ‘bouwland’. Het is een afleiding van Lat. *colere* ‘bebouwen’.

lage

Een *lage* is een grote strook land (Moeyaert). Vgl. Mnl. *dootlage* ‘moeras, slijkpoel’.

leed, leet

Mnl. *lede, leede, leide* betekent ‘watergang, waterloop, waterleiding, afwatering, afvoerkanaal, wetering’. Germ. *laidu* ‘waterloop’.

lo

Lo(o) gaat terug op Germ. *lauha* ‘open bosje op hoge zandgrond’ en betekent ‘(kleiner) bos’. Vgl. *Loberge*.

meers

Het woord is afgeleid van Germ. *mari* ‘meer, zee, vijver’, met afleiding op *-isk*. Het is verwant met Lat. *mare*; Frans *mer, marais*. *Meers* is hetzelfde woord als Duits *Marsch*, Engels *marsh*. Een meers is land dat aan een waterloop ligt. Het gaat vaak om landerijen die in de winter overstroomd worden. Aan *meers* beantwoordt Ndl. *beemd*.

meet

Mnl. *made, mede, meet* betekent ‘weiland, hooiland’, bv. in West-Vlaams *Meetkerke*. We vinden het ook in Engels *meadow*, Duits *Matte* en de plaatsnaam *Zermatt*. Verwant ook met het werkwoord *maaien*, de *made* is ‘wat gemaaid moet worden’.

molen

Het woord *molen* stamt van Lat. *molina* en luidt in het Wvl. *meulen*, hier ook *meulne, mullen, mulne, mille*.

nes(se), nis(se)

Westelijk Vlaams *nesse, nisse*, Ndl. *nes* is terug te voeren tot Germ. **nasja* ‘neus, landtong’. Het komt voor in *Longuenisse* (PdC), te vergelijken met *Langeness* bij Hamburg, *Gaternisse*, vgl. ook *Hontenisse, Ossenisse* in Zeeuws-Vlaanderen. Ook *Cap Griz Nez en Cap Blanc Nez* zijn Nederlandse plaatsnamen, nl. *Grizenesse* en *Blankenese*, denk ook aan *Blankenese* bij Hamburg.

plaats

Dit woord heeft natuurlijk de gewone betekenis, maar ook onder de plaatsnamen de betekenis van ‘dorpsplein’. De *ts* verraaft herkomst uit Pic. *plache*, dat zoals Frans *place* tot Lat. *platea* ‘straat, binnenplaats’ terug te voeren is.

-schip

Het Ingewoonse achtervoegsel *-schip, -scip* beantwoordt aan *-schap*, vgl. Engels *friendship* en Ndl. *vriendschap*. Westelijk *ammanscip* is *ammanschap*.

stic(k)

Stick is de West-Vlaamse (Ingewoonse) vorm voor *stuck, stuk*. Het betekent zoveel als *akker, veld*. Er wordt nog altijd gezegd: *hij liep door de stikken/stukken*. Zie ook Devos 1991, p. 54-55, 288-332.

string

String komt vooral in het Noordwestvlaams – de kustvlakte en de noordrand van de zandstreek – voor en slaat op langgerekte akkerpanden tussen afwateringsgreppels. Die betekenis is afgeleid van Mnl. *strenghe, stringe, strence* ‘touw, reep, strook, band’. Gaat terug op Germ. *strangi*, waarvan de oorspronkelijke *a*-vocaal bewaard bleef in Mnl. *stranc, strange* ‘strand’. Zie ook Devos 1991, p. 63-64, 388-404.

tiende

Een tiend was een tiende deel van de opbrengst die aan de kerk of de heer werd bezorgd, hier telkens *de tiende*. Frans *dîme* < *disme* < *decima* (*pars*).

wede, wee

Weede, wee is de West-Vlaamse variant van *weide, wei* uit Onl. *waitha*.

werf

Wurf of *werve* betekende verhoogde grond langs een water, dam, kade.

zele

Zele uit Germ. *sali* was een 'grote zaal in een gebouw van een vorstelijk of adellijk domein' of een gebouw dat uit één zaal bestond.

Glossarium

Aa, A 1139 *A*, 1175 *Walterus de Aa*, 1191 *Gisla de Aa*, 1232 *Heglinus de Ha*, 1282 *le riviere k'on apele A*.

Natuurlijke waterloop in de polders. Het woord is via *aha* terug te voeren tot Oudgerm. **ahwô* 'waterloop', wat beantwoordt aan Lat. *aqua* 'water'. De Aa mondt bij Grevelingen in de Noordzee uit.

Aalmoezenland 1494 *talmoesenlant*, 1641 *Lallemousselandt*, Lederzele.

Naam voor armoedig land, waarmee je alleen maar een aalmoes kunt verdienen.

Aalzak 1470 *Aelzack*, 1611 *fief de Lalzacq*, Komen.

Misschien volksetymologisch uit Mnl. *aessac* 'spijszak, knapzak'. Vgl. 1502 *den aesac*, meers in Oostkamp en 1680 *den haes-sack* in Kortemark (DF).

Aandeebek 1580 *totten Aendebecq*, Warrem; 1910 *au courant dit Haendebecke*, Winnezele.

Haende is hypercorrect voor *aende*, Mnl. voor 'eend'.

Aandeburg 1907 *Haendeburgge*, Winnezele.

Aandekoet 1858 *au canton dit Haendekoet*, Noordpene.

Vermoedelijk voor *Aandekot* 'eendenkooi', plaatsnaam ook in Alveringem, Roesbrugge-Haringe.

Aard ±1300 *vers le wey del Nart*, 1305 *Florin del Arde*, 1337 *ultra Aard, del Aard, le rue si kon va vers l'Art*, 1340 *Mikiel de Lart* = 1342 *Mikiel del Art*, 1341 *ſake del Arde*, 1509 *sur le Nard*, 1863 *St Martin au Laert*, 1907 *Le Nard*.

Een *aard* was een 'onbewerkt, braakliggend, vochtig terrein'. *Den Aard* werd in het Frans vertaald als *Le Nard*. *Aard* werd ook niet meer begrepen. Met het Franse lidwoord werd het *l'Art, le Laert en zelfs le Laërt*, met overbodig trema. Zo begrijpen we ook de plaatsnaam *St Martin au Laërt* (PdC).

Aardmolen 1441 *molin situé sur le Lart*, 1477 *sur le Narte*.

Molen op de Aard.

Abeelput 1494 *in Rubrouc... deur dit stic loopt een kerckwech, ende bycans inde middel van desen stck ligghet de Abeelpit.*

Land in Rubroek. Put, Wvl. *pit*, bij een abeel.

Abeelstuk 1620 *'t Abeelstuck*, Warrem.

Abelendreef 1787 *Abeelendreve*, Vleteren.

Abtshof, Sabbitshof 1580 *naer Sabbits hove*, 1645 *Sabshof*, 1662 *Sabitshof*, 1688 *Abitshof*, 1700 *Sabshof*.

Buitenverblijf van de abten van de abdij van Sint-Winokbergen in Kwaadieper. *Abbet* is een andere spelling voor *abt*. *Sabbits* uit *des abbets*, *'s abts* 'van de abt'. De naam bestond ook voor leenlanden, heerlijkheid, hoeve in Hooimille. Noordpene, Ochtezele, Soks.

Achten Hofstede 1623 *Ten Achten Hofsteden*, Wormhout. Wellicht *Aechten Hofstede*, genoemd naar *Aachte* = *Agatha*.

Achtentwintig Gemeten 1620 *.xxviii. gemeten*, Warrem.

Achterhage 1727 *Achterhaeghe*, bij Sint-Omaars.

Achter de haag.

Acht Kruiskapel 1641 *de Acht Cruijs Cappelle*, kapel tussen Killen en Hooimille.

Afgang 1774-1793 *Affganck*, 1852 *Affganck*, 1862 *d'Afgang*, 1906 *den Afgang*, (kasteel en wijk in) Spijker; 1658 *l'Afgancq*, (wad in) Pitgam.

Mnl. *afganc* 'ondergang, einde'.

Afwal z.d. *Afwal*, Zegerskapel.

Akkaartsveld 1782 *Ackaertsveld*, Vleteren.

Akkere, ten 1200 *Walterus filius Eremboldi de Ackere*, 1670 *ten Ackere*, (heerlijkheid bij) Broekburg; 1515 *ten ackere waert*, 1553 *ten Ackere*, (heerlijkheid in) Moeskroen-Lowingen.

In heel Vlaanderen uiterst verspreide plaatsnaam voor akkerland. Zie Devos 1991, 41-45, 73-116.

Aksternest 18de e. *het Acsternest*, Eringem.

Wvl. voor *eksternest*.

Alexakker 15de e. *den Alisackere*, 1489-1681 *Alexacker*, 1774 *Alexacker*, 18de e. *Alixacker*, Belle.

Akker van Alex.

Alleuwestraat 1673 *hebben de eerw. Paters capucynen vercreghen van den magistraet van Belle een nieuwe straete van de merckt commende nae het covent; in deze straete hebben eerst begonst te timmeren drye ofte vier Waelen, ende men sprack daer niet anders dan walsch, ende de gecks hebben het daerom geheeten de Alleuwestrate ende wort noch soo genaemt tot op den dach van heden, Belle.*

De Flou voegt eraan toe dat die Walen uit het pays de l'Alleu kwamen, dat ook het land van Laleue heette. Met Walen werden Franstaligen bedoeld.

Almeers 1482 *tAlmersche*, Belle.

Aelmeersch was een plaatsnaam in Rumbeke en kwam vaak als familienaam voor: *van Allemee(r)sch*, (*van*) *Hallemeersch*, *Aelmeersch* enz. (WF).

Almesenbroek 1478 *Almesenbroucq*, Sint-Omaars.

Waarschijnlijk voor *Aalmoezenbroek*; vgl. *Aalmoezenland*.

Alsinge 1148 *Alsinghe*, Millam, 1178 *Alsinghe*, Waten (DF, TW). Germ. *Alsingja* 'van de lieden van Also'.

Ammanschip 1787 *Amanschip de Cappellebroucq*, Kapellebroek; 1514 *Amasqueppe*, Sint-Omaars.

Let op de Franse spelling *Amasqueppe* voor *Ammanschepe*, verbogen vorm van *Ammanschip*, ambt van de amman.

Ameliestraatje ±1650 *het Ameliestraetken*, Hondschote.

Amerika 1842 *Amerika*, herberg in Komen en Wervik.

Ammansleet 1698 *'s Ammans leet int ghescheet van Beveren ende Bambeque*.

Angest, zie Hangest

Ankhoekstraat, zie Hanghoekstraat

Apeland 1860 *le Apelande*, Sint-Omaars.

Appelstraat 1373 *l'Appelstraet*, 1386 *en l'Applestraet*, Sint-Omaars.

Ariepoorte, Ariestrade 1771 *buyten d'Ariepoorte*, 1910 *de Ariepoorte*; 1507 *Ariestraet*, 1705 *Ariestraete*, Kassel; z.d. *Ariestrade*, Zegerskapel; 1494 *Ariestraetke*, Wemaarskapel. Stadspoort en straat in de richting van Ariën (Aire).

Arieweg 1660 *den Ariewech*, Boesegem. Weg naar Ariën (Aire).

Aring(e) 1617 *seigneurie d'Aring*, ±1750 *seigneurie d'Airinck*, 1789 *d'Arynge*.

Heerlijkheid in Wormhout, Wilder en Winnezele. Wellicht zelfde plaatsnaam als Haringe in West-Vlaanderen.

Arkestraat 1349 *le chemin si comme on va a Arkes*, 15de e. *Arkestraet*.

Straat in Sint-Omaars die naar Arques leidt.

Armboutskapel, Armbouts-Cappel 1067 kopie 1294 *Capella Eremaldi*; 1166 *parrochia Eremaldi Capelle*; 1225 *Erenaldi capella* (TW); 1267 *Eremboudscapple*, 1293 *Arenbouds Caple*, 1475 *Arenbouts Capelle*, *Arenboud Cappelle*, 1494 *Ermouds Cappele*, 1709 *Warmouts Cappel*, 1906 *Arenbouts Cappel*.

Parochie van de kapel van Erenboud. Germ. *Arinbaldas kapella*. *Erenboud* < Germ. *arnu-* 'arend' en *balpa* 'stoutmoedig'. Deze naam schuilt ook in *Erembodegem* (OV).

Arneke, Arnèke 1141, kopie 1273 *Renteka*; 1174, kopie 1294 *apud Rentecham*; 1199 *Erntekam* (TW); ±1199 *Ernteca alias Renteca*; 1201 *Erdenka*; 1208 *Arneke*; 1208 *Erneka*; 1280 *Erneke*; 1349 *de Arneke*; 1360 *van Erneke*; 1390 *le paroche de Arneke*; 1423 *Renteca flandrice Arneke*; 1650 *inde prochie van Arnijcke*; 1774 *Arnicke*; ±1775 *waere afbeeldsel van den H. Gowaert die tot Arnycke gedient werd tegen de sciatica*..

Lokale uitspraak: *arnike*. Oorspronkelijk een abdij, eind zevende eeuw gesticht door Wambert, heer van Arneke. Uit Gallo-Romaans *Rantiacum* 'behorend aan Rantiacus'. Voor de evolutie *Arneke* < *Renteka*, vgl. *Aardenburg* < *Rodenburgh*.

Arnoutskapel 1123 *altare de Arnuldi Capella*, 1184 *in Capella Arnoldi*, 1282 *Aernoudtscapelle*, 1405 *Arnouts Cappelle dit West Cappelle*, 1445 *de Westcappelle seu Arnulphicapella*, 1522 *Arnoutscappelle* (sic), 1538 *Arnouts cappelle*, 1735 *Aarnouts Kapelle*, 1744 *Chapelle Arnoud*.

Kapel van Arnoud. De oorspronkelijke naam van Westkapel. De namen Arnoud en Arnolf, Arnoldus en Arnulphus werden in de Middeleeuwen steeds verward en door elkaar gebruikt. De Flou vermeldt onder de attestaties ook 1538 *Ermers Cappe(lle)* en dat kan geen variant zijn van Arnoud. Deze vorm *Ermer* past beter bij *Eremhoudscappelle*.

Arnoutsstraatje ±1700 *Arnoutsstraetgen*, Belle.

Audenhove 1739 *heerliche de ghenaeamt Audenhove*, Broekburg; 1681 *Audenhove*, Noord-Berkijn.

Baakhoek 1489-1681 *Baeckhouck*, 1867 *Baekhouck*, Eke.

Baanelst 18de e. *Baenhelst*, Hazebroek.

Baarpoort 1674 *buuten der Baerpoorte*, Waasten.

Baarstraat 1534 *tenden de la Baerstrate*, Waasten.

Baard 1560 *van eenen kerf ghenaeamt de Baerde*, Steenvoorde.

Bachem 1328 *del marès de Bacham*, 1617 *Olivier de Baquehem*, 1789 *le marquis de Baqhem*, *Bacquehem*, Moeskroen.

Vgl. *Bachem*, *Bachum* in Duitsland en *Bakkum* in Noord-Holland. Germ. *baka-haima* 'rug-woning' (TW).

Bachten 1238 *Adam de Bachthem*, 1389 *Lanselot de Bachten*, 1394 *Lancelot de là Derrière*, Boesbeke.

Bachten is Mnl. en Wvl. uit *be-achten* 'achter', vgl. Engels *behind*. Maar *bachten* is eigenlijk een voorzetsel en je verwacht dan ook een zelfstandig naamwoord erachter, zoals bv. *Bachten Walle*. Het kan dus best dat een plaatsnaam *Bachthem* bedoeld is en dat *Bachten* volksetymologisch is. Vgl. *Bachte* in Oost-Vlaanderen, dat volgens Gysseling 1982 teruggaat op een Voorgermaanse nederzittingsnaam **Bhakition* < waternaam **Bhakita* < Idg. Wortel **bhagh* 'schitterend' of 'uitbuigend'.

Bachten Walle 1376 *noortwest bachten Walle te Belle*.
Achter de Wal. Zie ook *Bachten*.

Bachterhage 1449 *Bachterhagghe*, Sint-Omaars.
Achter de Haag.

Bad z.d. 't *Badt*, Sint-Winoksbergen.
Het *bad* slaat op een vijvertje waarin de reliekwieën van Sint-Winnok werden gedoopt.

Badsebrug 1273 *ad pontem de Badse*, Duinkerke.
Vgl. FN (*de*) *Bats*, (*de*) *Baets* (WF), ook 1267 *Baits*, 1306 *le baich* = 1307 *li Baech*, *li Baits*, Ieper (Beele 26). Volgens Gysseling (*VMKANTL* 1975, 132) uit *bache*, een Romaanse evolutie van Ohd. *beccho* < *bakjan* 'bakker'.

Bagaardhoek, zie Bogaardshoek

Bailleakker ±1700 *den Baillye acker, den Baillijacker*, Belle.
Balie of slagboom aan een akker.

Baillebilk 1506 *au chemin qui va de Baillebelcq à Dranoutre*, Belle.
Baille = *baelge*, *balie*. Slagboom aan de omheinde weide.

Baillebos 1602 *Bailliebusch*, Boesbeke.
Balie, slagboom aan het bos.

Bailleul, zie Belle

Bak 1566 *le Bac*, 1721 *au lieu nommé le Bac* (veer) *de St Momelin*, 1906 *den Bak*, Sint-Momelin. Ook 1660 *Bacq van Thiennes* en 1648 *Bacq van Verleghem* (TW).
Mnl. *bac* 'veer, overzet'.

Bakelroot 1194 *Johannes de Bakelerot*, 1213 *Hugo de Bakelrod*, 1319 *Bakelroet*, 1371 *Bakelroot*, 1644 *Bacquelerot*, 1681 *Backelroode*, Belle, Stegers en Nieuw-Berkijn; 1283 *Henris dou Bac-kelerot*, 1296 *Baclerot*, 1480 *de Bacleroy*, 1789 *Bacquelroot*, Broekburg.

Dat is de oude naam van Nieuwkapelle, d.i. Neuve Chapelle in PdC. Familienamen herinneren eraan: *Bakeroot*, *Baekeroodt*,

Ba(c)querot. Germ. *bagna-lauha-roþa* 'das-lo-rode, gerooid land'. 1783-1789 *Mattheus Baeckeroet*, Tetegem (Vergriete 1972).

Bakelrootelst ±1585 *Bacquelroot elste*, Belle.

Bakelroothoek 1789 *Bacqueroothouck*, Belle.
Samenstellingen met Bakelroot.

Bakelstraat 1249 *in Vico del Bacle*, Haveskerke.
Vgl. Bakel in Noord-Brabant. Volgens Gysseling (TW) Germ. *bagna*, verwant met Mnl. *bagghe* 'big' en Engels *badger* 'das'.

Bakhoek 1852 *Backhouk*, Eke.

Bakveld 1912 *het Bakveld*, Lederzele.
Veld genoemd naar het veer.

Baldegem 1500 *Maximiliaen van Baldeghem*, Killem.
Wellicht zoals de plaatsnaam Balegem (Oost-Vlaanderen): 1222 *Badelgem*. Germ. *Badulinga haim* 'woonplaats van de lieden van Badulo/Badilo' < *badwô* 'strijd'.

Balegem ±1750 *la seigneurie de Baeleghem*, Ebblingem.
Vgl. *Balegem* in Oost-Vlaanderen. Uit *Balinghem* < *Badilingahem*, woonplaats van de lieden van *Badilo/Badulo*.

Balen Kruisstraat 1514 *up de strate die strect van Baelen Cruusstrate naer*, Stapel.

Balingem 1364 *Bavelinghem*, 1384 *Balighem*, 1697 *Balinghem*, Ebblingem.

Er is ook een Balingem in het Pas-de-Calais, arr. Sint-Omaars.
Germ. *Babilinga haim* 'woonplaats van de lieden van Babilo'.

Baljuwsdijk 1770 *den Baillius dycq*, 1893 *watergand* (sic, lees -gang) dit *Bailleux-Dyck*, Armboutskapel.
Dijk van de baljuw of iemand die Baljuw heette. Dijk heeft hier blijkbaar de West-Vlaamse betekenis.

Baljuws hofstede 1494 *de v jemeten ghenamt Bailleus hofstede*, Volkerinkhove.

De hoeve van ene Baljuw of met die familienaam.

Balkan 1231 *Balchan*, Ebblyinghem.

Ofr. *Balcan* 'hengst' (Beele, *Nk.* 1998, 145-147).

Balke 1670 *Balcques*, 1717 *chemin de Balque*, ±1790 *Balke*, Linde.

Ballenberg 1072 *Ballinberg*, 1300 *Ballenberg*, 1494 *den Balleberch*, Noordpene.

Germ. *balwan*, dat. van *balwa* 'slecht' en *berga* 'berg'?

Bambeke, Bambecque 1123 *Babenbeca*, 1139 *Banbeke*, 1159 *Bambeke*, 1164 *Banbeca* (TW); 1160 *Robertus de Bambeke*, 1184 *in Bambeka*, 1243 *van Bambeke*, 1281 *a Banbieke*, 1398 *van Bambeyke*, 1569 *a Bambecque*, 1889 *Bambecque*.

Germ. *baban baki* 'beek van Babo'. *Babo* werd in het Nederlands en dus ook Vlaams *Bavo*. *Sint-Baafs* in Gent herinnert eraan. Bambeke is ook de geboorteplaats van de trouwe Vlamingen Henri Blanckaert (1827 – Zegerskapel 1899) en zijn zoon Justin Blanckaert (1863 – Zegerskapel 1942).

Bambekebrug 1622 *Bambekebruggh*e, Herzele.

Bamesrente z.d. *vulgariter Baefmes Rente*, Waasten.

Baefmes is Mnl. en Wvl. *bamis*, *bamesse*, *Sint-Baafsmis*. Het was dus een heerlijkheid waarvoor de rente op 1 oktober betaald moest worden.

Bankernootshil 1620 *Banckernoots hil*, 1620 *Baukenoois hil* (lees: Banke-), Warrem.

Bankernoot is ongetwijfeld een verhaspeling van *Bakelroot* (zie boven).

Bareweg 1494 *up den Baarewech*, Waten.

Blote weg?

Barizele 1315 *Nicholao du Barizel*, 1335 *de Barisel*, Sint-Omaars.

Ofr. *Barisel*, Mnl. *bariseel* 'vaartje, kruik, fles'. Ook familienaam *Bariseau*, *Bariseel*(e).

Barmarije 1619 *tgoet ter Barmarije*, Dottenijs.

- Barnewere** 1178 *Barnenwere, Barnewere*, Broekburg.
Mnl. *barnen, bernen* 'branden'. Het lijkt wel of de naam 'brandweer' betekent.
- Barningbilk** 1620 *hoijgars... genaempt de Barninckbilck*, Gijvelde.
- Bastaardepoort** 1499 *Bastaerdepoorte*, Sint-Winoksbergen.
- Bastaardsmolen** 1558 *de Bastaerdsmeulen*, 1568-1789 *du moulin dit basterdsmeulen*, Sint-Winoksbergen.
- Bateman** 18de e. *den Baeteman*, Steenbeke.
Familiennaam *Baeteman*, afgeleid van voornaam *Bate* < *Beatrix*.
- Bavinkhove, Bavinchove** 12de e. *Bauinchoua*, 1224 *Bauinchoua* (TW); 1122 *de Bavingahova*; 1208 *Walterus de Bavencove*, 1224 *Bavinchove*; 1569 *Bavynckhove*, 1707 *Bavinckhove*, 1898 *Bavinchove*.
Germ. *Babinga hofa* 'hof van de lieden van Babo/Bavo'. Zelfde naam als Bavikhove in West-Vlaanderen.
- Beaufortstraat** 1641 *Beaufort*, 1910 *Beau Fort Straete*, Merkegem.
- Becq, Becque** Vaak voorkomende beeknaam in Noord-Frankrijk uit Ndl. *Beek*, Vlaams *Beke*.
- Beenkensmolen** 1566 *by Beenkins meulne up den wech naer Hondshoote*, 1567 *Beenkens muelne*, 1619 *Beentjesmeulen*, 1641 *Beentgiens mulle*, 1855 *Bentjes Meulen*, Hooimille.
- Beenkensmolenbrug** 1906 *Bentjes Meulenbrugge*, 1920 *Beenkens Meulen-brugge*, Hooimille.
- Beestemarkt** 16de e. *Beestemarct*, Sint-Winoksbergen.
De oude naam voor wat we vandaag de Veemarkt noemen.
- Bei** 1494 *de .iiij. jemeten ghenamt den Bey*, 1494 *Sbeys Hofstede*, Zegerskapel.
- Bieaardstraat** 1398 *Beyartstraet*, 1411 *une ruelle nommée le Beyartstraetque*, 1438 *le Beyartstraet*, Sint-Omaars.

Beke 1681 *seigneurie de ter Beke*, 1911 *la Cense de le Becke*, Komen.

Belietiend 1482 *de bylytiende*, 1491 *de belythiende*, 1494 *Belyethiende*, Hondegem.

Een tiend in Hondegem.

Believoet 1364 *le lieu que on dist Beilevoets*; ±1740 *behuijsde hofstede... van oudenlyde genaemt den Believoet*, Kassel.

Verhaspeling van *Belfort*??

Bellart 1909 *Bellart*, Zegerskapel.

Belle, Bailleul 1104 *Baliol*, 1115 *Baliul*; 1120 *Belle*; 1157 *Bailgol*; 1128 *Bellul*; 1180 *de Ballolio*; 1199 *Bellen*; 1200 *Bail-luel* (TW); 1115 *Baldewinus de Bella* = 1116 *Balduinus ex Baliul*; 1119 *de Balliolo*; 1356 *vanden ambochte van Belle*; 1372 *bailliu van Belle*; 1790 *op Belle*.

Lokale uitspraak: *Balle*. Zegswijze: *Te Balle, bachten de kapalle me' verkoft malk*. Illustratie van de uitspraak *al* voor *el*, zoals ook in Brugge. Latijn *baculiolum* 'paalwerk, staketsel' > *balliolium*, diminutief van *baculum* 'stok, paal'. Talrijke prominente Vlamingen waren thuis in Belle. Edmond de Coussemaker (1805-1877) is de stichter van het *Comité Flamand de France* en de auteur van 'Chants populaires des Flamands de France' (1856).

Belle 1427 *le molinstraet dit rue de le Belle*, 1560 *rue de le Belle*, Sint-Omaars.

De Belle, Ndl. de Bel, als huisteken. Ook een leen in Rubroek, maar zie ook *Bellehof*.

Bellebeek 1641 *Beke van Belle*, 1910 *Bellebeek*, Belle.

Beek die in Belle naar de Leie loopt.

Bellebilk 1500 *chemin qui va de Bellebelcq à Dranoultre*, Belle.

Bellehof, Belhof 1641 *seigneur de Bellincort*, 1680 *van Belhove*, 1697 *het Belhoff*, 1858 *Belhof*, Rubroek.

Staat *Bellincort* voor *Bellicourt* (Aisne)?

Bel(le)hout 1471 *dat int Belhout waren ghevelt*, ±1561 *ten Belhoute*, 1641 *'t Bellehout*, 1681 *vanden Bellehoute*, Belle.

Bos tussen Belle en de Catsberg. Hout betekent bos, woud.

Belleraadstraatje 16de e. *Belleraetstraetken*, Sint-Winoksbergen.

Belsstraat 1445 *ultra viam dictam Belsstraet*, Kaaster.

Beluik 1458 *un fief nommé le Beluuc*, Waasten.

Een beloken goed van het werkwoord *beluiken*, Mnl. *beluken* 'omsluiten'. Zie ook *Oude beloke*.

Belzebuthsluis 1699 *Belzebuthsluys*, Sint-Winoksbergen.

Belzebuth is een variant van Vmnl. *belsebuc*, *belzebub*, namen van *Beëlzebub*, de hoogste duivel 'god van de vliegen'. Vgl. in Brugge: 1335 *Belzebuucstratkyn*.

Beneden 1470 *ter Beneden*, Komen.

Naam voor een laag gelegen leen.

Benetraeste (?) 1641 *a Zuutbrequin aboutant ves mer a la Benetraeste*, Zuid-Berkijn.

Verhaspelde naam. Het tweede deel is vermoedelijk *straete*.

Benigem 1262 *Willaume de Benighem*, ± Hondschote.

Verkeerde lezing voor *Beingem*, variant van *Baingem*, Franse spelling *Bainghen* (PdC, arr. Boulogne). Germ. *baginga haim* 'woonplaats van de lieden van Bago'.

Benoordengracht 17de e. *Benoordengracht*, Mardijk.

Benootstrate 1766 *Benootstraete*, Hazebroek.

Straat vernoemd naar een bewoner, geheten *Benoot* < Fr. *Benoit*, d.i. *Benedictus*.

Berdenbrugge 1595 *ter Berdenbrugghen*, Berten; ±1700 *ter Beedenbrugghen (sic)*; *totten Berdenbrugghenschen*, Belle.

Houten brug, van planken, *berderen*. Zie *Bilkske*.

Berdijk 1725 *noort den Berdyck*, Millam.

Berebersemare 1282 *Berebersemare (?)*, Broekkerke.

Beregracht ±1241 *usque ad Beregracht*, Broekburg.
Uit *Berengracht*?

Berenduiker 1846 *Berenduiker*, Boesinge.

Berg 1830 *Berg*, Sint-Omaars; 1494 *onse berch*, Waten.

Bergbus 1602 *le Berchbusch*, Boesbeke.

Berge, ten ±1525 *van den Berghe*, 1684 *Temberghe*, Waasten;
±1500 *de stede ten Berghe*, Dottenijs; 1649 *theerschip ten Berghe*,
Moeskroen.

Bergeleen 1634 *t'Berghe leen*, Houtkerke.

Bergeleet 1278 *Bergheleet*, 1445 *in loco dicto Bergheleit sive kerkegheleit*, Meteren. DF meldt ook 1278 *Berghelot* in Meteren en dat zal wel *Bergheleet* te lezen zijn.
Lede, Leet < Germ. *hliþa* 'helling'. Of *leet* 'waterloop'.

Bergendal ±1750 *feis Bergendal*, Okselare; 1469 *Bergendaele*, Kassel.

Bergensluis 1411 *de Bergsluys*, 1524 *Berghensluys*, 1679 *Bergesluys port et havre de Duncquereque*, Duinkerke.
Sluis op de vaart van Duinkerke naar Sint-Winnoksbergen.

Berge(n)straat 1913 *in de Bergenstraat*, Kassel; 1825 *Bergensstraete*, 1852 *de Bergstraete*, Pitgam; 1667 *de Berghestraete*, *tBerghestraetken*, Bambeke; 1667 *aende Berghestraete*, Bissezele; 1705 *aende Berghestraete*, Kassel; 1494, *de Berghestraet*, Lederzele; 1560 *de Berchstrate*, Steenvoorde; 1494 *Berghestraet*, Zegerskapel; 1596 *de Berghstraete*, Sint-Winoksbergen-Buiten.
Straat richting Sint-Winoksbergen.

Bergenvaart, Bergsevaart 1821 *Vaard van Bergen*, 1823 *der Bergsche Vaart*.

Vaart van Veurne naar Sint-Winoksbergen.

Bergeveld 1783 *Berghevelt*, Ruischeure.

Berghoek 1852 *Berghouck*, Berten; 1867 *den Berghouck*, Meteren.

Bergpoort 1600 *Berghpoorte*, Sint-Winoksbergen.

Bergstraat, zie Berge(n)straat

Bergstraathoek 1566 *ten Berchstraethoucke*, Sint-Winoksbergen.

Bergues, zie Sint-Winoksbergen

Bergweg ±1300 *den Berchwech*, Broekburg.

Berkeweg 1580 *den Berckeweg*, Hondschote.
Misschien de weg naar *Berk-aan-zee*/*Berck-sur-Mer* (PdC).

Berkhofstede z.d. *Berkhostede*, Boesbeke.

Berkijn 1187 *Berkin*, 1212 *Berchin*, 1215 *Brekin* (TW); 1160 *Berkin*. Zie ook Oud-Berkijn, Vieux-Berquin.

Berklake 1445 *Berlake*, 1730 *Berclaeke*, Kapellebroek.
Mnl. *lake* ‘meer, poel, plas, beek, sloot’. Vgl. Duits *Lache* ‘meer, poel, plas’.

Berland 14de e. *uten Berlande*, 1670 *Berlant*, Kassel.
Er is een plaatsnaam *Berland* in de departementen Rhône en Isère.

Bernaardsbrug 1571 *te Bernaerts brigghes*, Millam.
Brigge is Ingweoons voor *brugge*, met ontronding van de u.

Bernaardsleet 1564 *Bernaertsleet*, 1675 *Bernaerdsleet*, 1779 *Bernardsleedt*, Duinkerke.
Waterloop tussen Duinkerke, Koudekerke en Sint-Winoksbergen. *Leed* < Germ. *laidu* ‘watergang, waterloop’.

Berne, Berneduiker 1846 *Berne*; 1846 *Bernedukker* (sic), Herseaux.
Berne < Germ. *birnu* ‘beer, modder’.

Bernekout 1327 *Bernecoutre*, *Bernecoutere*, ±1525 *Berrencouters*, Komen-Wervik.
Berne uit Germ. *birnu* ‘beer, modder’ en *kouter* ‘bebouwde grond’ uit Lat. *cultura*.

Berst ±1300 *in de Berst*, Broekburg, 1318 *de le Berst*, Broekburg.

Onzekere herkomst, maar wel te identificeren met *Beerst* < *Berst* in West-Vlaanderen.

Bertagnebrug, Bertagnemolen ±1700 *ter Bertaigne brugghe, ter Bertaigne meulen*, Steenwerk.

Bertaigne met epenthesis uit *Bretaigne* 'Bretagne'.

Berten, Berthen 1123 *Bertina*, 1215 *Bertine*, 1223 *Piere de Bertine*; 1286 *Jehans de Bertines*; 1354 *prochie van Bertine*; 1501 *van der kerken van Berthene*; 1750 *prochie van Berthen*.

Wellicht afleiding van Germ. *berhta*- 'schitterend'. De Franse vorm zou *Bertine* moeten luiden, terwijl *Berthen* eigenlijk de oude Vlaamse spelling is.

Bertenaar 1772 *van suiijden den Bertenaere*, 1787 *de la ferme de Bertenaere*, Eke-Vleteren.

Bertenaar 'inwoner van Berten'.

Bertenhoek ±1550 *naer den Bertenhoucke*, Nieperkerke-Steenwerk. Hoek, wijk van Berten?

Berthof 1489-1681 *Berthof*, 1789 *de Berthof*, Belle.

Bertinmeers 1541 *Bertinmeersch*, Berten.

Een beemd in Berten?

Bertramshof ±1650 *Bertramshof*, Arneke.

Hof van Bertram: *berht-ran/haban* 'schitterend – raaf'.

Berulfort 1372 *Berulfort*, Waten.

Schrijf- of leesfout voor Beaulfort, d.i. Beaufort (Nord): 1186 *Bialfort*, d.i. *bellus fortis* 'mooie vesting'.

Berwaldi terra 1119 *terram Berwaldi*, Bollezele.

Land van Berwoud, Germaanse naam *ber-wald* 'beer-heerser'. FN *Berwouts*.

Beurs ±1700 *ter Beurse*, Belle.

Beursstraatje z.d. *van noorden t'beursestraetken*, Belle.

Beuterstraat, zie Boterstraat

Beveren-Hoek 1852 *Beveren-Hoek*, Killem.

Bewester Beke 1740 *Bewester Beque*, Hondschote.

Beyshofstede 1494 *Sbeyshofstede*, Zegerskapel.

De hoeve van Beys. Zie ook *Bei*.

Bezemoek 15de e. *Besemhouc*, Steenvoorde.

Biebuik 1620 *lants genaempt den Bielbuuck* (lees: Biebuuck), Tetegem.

Mnl. *biebuuc* 'bijenkorf'. Ook familienaam *Biebuyck*.

Bieke, le 1249 *à le Bieke*, 1265 *a le Biecke*, Komen.

Bieke is de Pic. uitspraak van Ndl. *beek*, Wvl. *beke* 'beek'. Zie ook *Beke*.

Bienaard 1667 *t'eenen stucke met eenen wal genaemt de Bienaert*, Bambeke; 1313 *Bynaert*, Eringem.

Fr. *binard* 'tweewielige wagen'?

Bieren, Bierne 1107 *Biera*, 1121 *Bieren*, 1167 *Biren*, 1214 *Byra* (TW), 1221 *de Bieres*, 1303 *Pieter van den Biere*, 1383 *de cleric van Biern*, 1398 *de prochie van Bieren*.

Onduidelijk. Ook voor *Gysseling* (TW) raadselachtig.

Bierdijk 1641 *Bierdijck*, 1675 *den Bierendyck*; 1869 *de Bierdyck*; de eerste is een waterloop van Bieren tot Krochte, de laatste een dijk bij Mardijk.

Bierenhof 1759 *Bierenhof*, 1770 *Biernehof*, Bieren.

Bierenstraat 1558 *Biernestraete*, 1584 *Biernestrade*, Sint-Winoksbergen.

Straat die naar Bieren leidt.

Bierkop 1813 *au Biercopt*, 1911 *le Zeepe ou Birkop*, (waterloop) Sint-Omaars.

Biesemedeken 18de e. *t'Biesemeedeken*, Hondschote.

Meedeken is een diminutief van Mnl. *mede, meet* 'weiland', vgl. Engels *meadow*. Het gaat dus om een wei waarop biezen groeien.

Biest z.d. *Biest*, Belle; 1302 *Jehan du Biest*, 1691 *van der Biest*, Hazebroek.

Een biest is een plaats waar biezen groeien. Frequente plaatsnaam in de Nederlanden. 1629-1684 *Marcus van der Biest*, Armboutskapel (Vergriete 1972).

Bijegat 1620 *t'Bijegat*, Warrem.

Bijssaert 1786 *den Bijssaert*, Kwaadieper, Wormhout en Wilder. Ook 1910 *Bijssaertweg*.

Bijsterveld ±1650 *Bijstervelt*, *van den Bijstervelde*, Kaaster; z.d. *Bistervelt*, 1883 *Bisterveld*, Waasten.

Mnl. *bijstier* 'loslopend, verbijsterd, uitzinnig, verwilderd'. In Poperinge betekent een *bijsterveld* 'een stuk land dat mager en weinig vruchbaar is' (De Bo).

Bilkske 1494 *t belxke vander Bardinbrigghe*, Waten.

Spelling voor *bilk* 'omheinde weide' aan de houten brug. *Bardin* afleiding van *bert*, *bart* 'plank, lat'. Zie ook *Berdenbrugge*.

Bink 1580 *totter Bynck*, Wormhout; 1790 *Bynck*, Wormhout.

Binkbeek 1667 *de Binckbeek*, 1791 *de Bynckebe*, Wormhout.

Binkerst 1620 *eene partije Bijnckerst*, Warrem.

Binkhoek 1306 *Binchoek*, *Binchouc*, Wilder, Westkapel en Wormhout.

Door verscherping van de g tot k uit 1187 *Bingoch* (TW).

Bisschopbilk ±1650 *anden Bisschopbilck*, Herzele.

Bisschopbrug 1645 *Bisschopbrugghe*, 1580 *Bisschopbrugge*, 1641 *Biscopbrugghe*, Hooimille.

Een brug over de Schelfvliet in Hooimille en Kwaadieper.

Bisschophof 1850 *les évêques de Tournai possédaient à Comines-Sud un domaine appelé Bishop-Hof*, Komen.

Bisschopland ±1650 *het Bisschoplandt*, Herzele.

Bisschoptiend ±1720 *de Bisschoptiende*, 1724 *in de Bisschopthiende*, Roksem.

Land waarop het tiendrecht voor de bisschop rustte.

Bissezele, Bissezeele 1067 *Bissinghesela*; 1085, kopie 1273 *Betsingsela*, *Bissingesella*, 1141 kopie *Bizsingasela*, 1177 kopie *Bissingesela*, 1187 *Besingesela*, 1206 *Bisingesela* (TW); 1311 *de Bissinzele*, 1475 *de Bisseseele*, 1569 *Bissezeele*, 1825 *Bissezele*.

Germ. *Badtsinga sali* 'zaalgebouw voor de lieden van *Badtso* < *Badtjo*'. Of de Germ. naam Bisso, zoals in Bissegem (West-Vlaanderen).

Bisterveld, zie Bijsterveld.

Blankaart(dijk) 1236 *ex altera Blancar dic appellatur*, 1236 *a Blancardico versus austrum*, Groot-Sinte; 1730 *digue Blankaert*, 1828 *le Blanckaert*, Klein-Sinten.

Wellicht zoals de Blankaart in Woumen, waar een vlakte blank staat en een vijver vormt.

Blankaartshove 1475 *une mesure q'on appelle en thioys Blankaers Hove*, Bissezele.

Hof of hoeve van ene Blankaert. 1423 *Luux Blanckaert*, Sint-Winoksbergen (Vergriete 1968).

Blankemoere 1620 *tot de Blanckemoere*, 1620 *noort de Blanke-moere*, Hondschote.

Blank veenland.

Blankerie 1688 *La Blanckerije*, Sint-Omaars.

Waarschijnlijk Picardisch *Blankerie* naast Fr. *blancherie* 'blekerij'.

Blaringem, Blaringhem 1069 kopie ±1215 *Blaringehem*; ±1092 kopie 1095, 1775 *Bladringehem* (TW); 1106 *Blarenghem*, 1119 *Blaringhen*, 1228 *Bladringhem*, 1417 *Blaringhem*, 1912 *Blaringhem*.

Germ. *bladaharinga haim* 'woonplaats van de lieden van *Bladahari*'. *Blaringhem* is eigenlijk de oude spelling van de Vlaamse naamvorm. De Franse vorm zou eigenlijk *Blaringhien* zijn.

Blauwbroek 1906 *Blauw Broek*, Tetegem.

Blauwe Hand 1852 *Blauwenhandt*, 1867 *den Blaeuwehand*, Belle.

Blauwe Lelie 1634 *een leen ghenaeempt de Blauwe Lelie*, Noordpene.

Blauwe Poort 1852 *Blauwe Porte*, 1889 *Blaeuwe Porte*, Uksem; 19de e. *Blauwpoort*, Zuidkote.

Gebouwen worden vaak benoemd naar de opvallende kleur, zoals bv. van de leien.

Blauwe Spei 1641 *derrière la Blauwe Speye*, Duinkerke. Mnl. *speie*, *spoeye* 'schutsluis'.

Blauwe Torre 1482 *ten Blaun Torre*, Belle; 1614 *van Blauwen Torre*, 1641 *Blauwe Torre*, Noord-Berkijn.

Torre is West-Vlaams voor toren. Blauw naar de kleur van de leien, de dakbedekking.

Blauw Huis 1793 *'t Blaeuw Huys*, Sint-Winoksbergen; z.d. *Blauw Huis*, 1774-1793 *Blahus*, Soks; 1852 *Blauw Huys*, Zegerskapel; 1774-1793 *Blauwhuis*, Broekkerke; ±1650 *metten blauwen huuse*, Herzele; 1774-1793 *Blaeuhuys*, Houtkerke

Blauwkappel 1655 *Blauwcappel*, 1673 *Blaucappel*, 1735 *Wemaers-Kapel nu Blaukapel*, Wemaarskapel.

Volksnaam voor Wemaarskapel.

Blauw Torreken 1564 *ten Blaeuwen Torreken*, 1570 *ten Blaeuwen Torrekin*, Broekburg. Vgl. *Blauwe Torre*.

Blauwvoetrente 1595 *de Blaeuvoetrente*, Killem.

Blauwvoetweide 1909 *lieu dit Blavoet Wedde*, Zegerskapel.

Bleffiervoetweg ±1700 *den Bleffiervoetwech*, Belle.

Blekkaard 1571 *ghenaempt den Bleccaert, anden voorseiden Bleckaert*, Houtkerke.

Blekkaard is zandige grond, die in de zon *blikt*, *blekt*, d.i. 'schijnt, schittert'.

Bleutourre 1774 *de Bleutourre*, Boeschepe.

Halve vertaling van *Blauwe Torre* 'blauwe toren'.

Blindepoort 1427 *la porte dite Blindepoort*, 1520 *de Blindepoort*,

1543 *de Blende Poorte*, Sint-Winoksbergen.

Naam van een stadspoort.

Blingem 1646 à *Blinghem*, Eke.

Bloedakker 1693 *le Bloetdacker* (sic), Duinkerke.

Bloedlater 1618 *den dienst genaemt den Bloetlaetere, daer elck bundere ghelt x d. parisis by jaere*, Steenwerk.

Toespeling op de hoge leenrente die daar geldt.

Bloemstraat 1783 *Bloemstrate; rue dite Bloemestraete*,

Ruischeure.

Blok 1911 *le Bloc*, Sint-Omaars.

Omheind stuk land, vgl. *beluik*, *bilk*, *bijloke*. Het woord werd meestal afgeleid van *bilukan* 'omsluiten, beluiken. Maar de vormen met dubbele *k* sluiten veeleer aan bij de etymologie van *balk*. Zie ook Devos 68-70, 407-422

Blokbos 1506 *Blocbosque*, Sint-Omaars.

Bosque, *Boske* is een spelling voor *Bosch*. *Blokbos* is een omsloten partij bos. Vgl. *Blokbus(ch)* in Sijsele en Oedelem.

Blokhuis 1601 *bij het Blochuus ende tschaminckele*, 1601 *eenen bogaert ghenaempt het Blochuus*, Moeskroen.

Mnl. *blochuus* was een versterkingswerk, maar in Moeskroen kreeg een boomgaard die naam.

Blokje 1846 *het Blokjen*, Neerwaasten en Waasten.

Stuk land en wijk.

Blokmansleet 1620 *Blockemansleet*, Warrem.

Blokstraat(hoek) 1846 *Blokstraet(hoek)*, Komen.

Blommaart 1852 *Blommaert*, Brokzele.

Blomme 1869 *Bloum(e)*, Noordkerke.

Blommerie 1613 *fief del Blommerie*, Luینگe.
Plaats met veel bloemen.

Blommes 1775 *chemin des Blommes*; 1775 *la prairie à Blommes*, Moeskroen.
Weg, resp. wei met bloemen.

Blommestraat 1913 *Blommestrate*, Hazebroek.
Bloemenstraat (zie i.v.).

Boedijk, zie Boudijk.

Boeketstraat 1380 *en le Boeket straet*, 1380 *Becquestraet*, 1390 *Bocketstraat*, 1400 *le Beketstraet* (sic), 1470 *le Boucquetstraete*, Sint-Omaars.
Boeket uit Frans *bouquet* 'bloementuil' < *bosquet*.

Boekhof ±1300 *Kerstine de Bouchove*, 1357 't *Bouchof*, Komen.
Beukenhof, met *boek* uit Germ. *bôkô* 'beuk'.

Boekhout 1636 *le Bouchoute*, Komen.
Beukenbos uit Germ. *bôkô* 'beuk' + *hulta* 'hout, bos'.

Boeland 1752 *Boeland*, Kassel.

Boelare 1670 *Boulaere*, Broekburg.
Boelare is een plaatsnaam in Lendeledede (WV) en in Eeklo en Petegem (OV). De familienaam Van Boelaere kwam ook in Kortrijk voor.

Boemards land ±1300 *in Boemards land*, Broekburg.

Boerenhol 19de e. *Boerenhol*, Koudekerke; 1910 *Boerenhol*, Steenvoorde.
Ook in Kortrijk is er een plaats *Boerenhol*, dat was (1582) het *Boerenkerkhof*.

Boerenweg 1910 *Boerenweg*, Buisscheure.

Boesbeke/Busbeke, Bousbecque 1101-5 *Bosbeka*, 1201 *Bos-beecha* (TW); 1144 *Busbeca*, 1188 *Bernardus de Busbaco*, 1197 *Petri de Bosbeke*, 1234 *in parrochia de Bosbeka*, 1243 *Bousebieche*, 1278 *Bousbecque*, 1286 *Busbeke*, 1291 *Busebeke*, 1650 *baronne van*

Busbeke, 1671 *les boys de Bousbecques*, 1800 *Bousbeke*, 1906 *Bousbecque*.

Germ. *busku* 'struikgewas, kreupelhout' en *baki* 'beek' (TW). Maar geen enkele oude vorm vertoont *sc/sch*, wat uit *busk* wel te verwachten is. Misschien veeleer 'beek van Boso'. Een befaamde afstammeling van Boesbeke is Ogier Ghislenus van Busbeek/Boesbeke. Hij was geboren in Komen als zoon van de heer van Boesbeke. Hij voerde ±1560 vredesonderhandelingen met de sultan van Turkije namens de Duitse keizer en ontmoette er twee gezanten uit de Krim. Een van beiden trof hem door zijn uiterlijk; hij zag eruit als een Vlaming of een Hollander. Ogier verstond zelfs een paar woorden van hun taal, zoals *broe* 'brood', *stul* 'stoel', *hus* 'huis', *sevene* 'zeven'.

Boesberg 1760 *le Bousbergh*, Linde.

Boeschepe, Boeschèpe 1159 *de Bochisepa*, 1227 *de Boeskiepe*, 1228 *Bouskiepe*, 1265 *Mathi de Bouchepe*, 1288 *Bouschepe*, 1317 *de Boescepe*, 1392 *in Boesceipen*, 1562 *Boesseschepe*, 1867 *Boeschepe*.

Het eerste lid is wellicht de Germ. voornaam *Boso*, het tweede het suffix *-schap*, Ingweoons *-sc(h)ip*, *-schepe* 'gestalte, toestand', vgl. Engels *friendship*, Fries *selscip* 'gezelschap'.

Boeschepeberg 1541 *Boeschipberg*, 1641 *Boeschepeberg*, Bertem.

Boesegem, Boeseghem 877 kopie *Buosingahem*, 982 kopie *Busingim*, 1038 *Bussingehem*, 1052 *Bosengem*, 1167 *Bosingem* (TW); 1123 *Boesinghem*, 1246 *Bosenghem*, 1377 *Boeseghem*, 1400 *Boisinghem*, 1660 *Boezeghem*, 1789 *Boeseghem*.

Germ. *Bôsinga haim* 'woonplaats van de lieden van Boso'. Vgl. *Boezinge* in West-Vlaanderen.

Bogaard(e) ±1750 *ten Bogaerde*, 1776 *Bogaerde*, Hondegem; 1507 *ten Bogaerde*, Stapel; 1660 *den Bogaert*, Boesegem; 1618 *den Bogaert*, Steenwerk.

Bogaard, Bogerd is de gewone vorm voor *boomgaard*.

Bogaardlanden ±1600 *prairies près de Bourbourg nommées le Bogartland*, 1781 *contre les Boogaertlanden*, Broekburg.

Bogaardmeers 1560 *Boghaertmeersch*, Steenvoorde.

Bogaardshoek 1319 *Bogartshouc*, 1386 *Bagharthouc*, 1396 *Bagarthouc*, 1425 *Bagharthouc*, Sint-Omaars.

Bogartshouc is de oudste vorm en verdient dus de voorkeur als grondvorm. Hoek aan een boomgaard of van ene Bogaert.

Bogaardstraat 1759 *de Boogaertstraete*, Duinkerke; 1494 *de Bogaertstraet*, Hondegem; 1494 *de Bogaertstraet*, Rubroek; 1551 *Boogaertstraet*, 1790 *rue dite Boogaert Straete*, Broekburg. Zie ook *Boomgaardstraat*.

Bogaardsvelde 1617 *van Boogaertsvelde*, 1620 *het hof van Bogaersvelde*, 1706 *van ... Bogaertsvelde*, 1706 *Bogarsvelt*, Warrem.

Bogaardvaart 1911 *de Bogaertvaerdt*, Duinkerke.

Boike 1641 *Boycke*, 1735 *heerlijkheid van Boyke*, Steenvoorde.

Boike uit *Boidekin*, diminutief van Boudewijn. 1307 *Boidekin dele Clite* = *Bauduins dele Clite*, Ieper (Beele).

Bollebaantje 1724 *Bollebaentyen*, Roksem.

Bollebeek z.d. *Bollebeque*, Waasten.

Bollewerk 1551 *Bollewerck*, Broekburg.

Mnl. *bolwerc* 'bolwerk, vesting, bastion', ook 'zeedijk'. Uit *bolwerk* ontstond Frans *boulevard*, want toen de vestingen geen nut meer hadden, werden er wandelpaden op aangelegd.

Bollezele, Bollezeele 1113 kopie ±1220 *Bollingesel*, 1119 kopie 1244 *Bullingasela*, 1123 *Bullingesela*, 1130 *Bullingesele*, *Bollingesele*, 1224 *Bullinsela* (TW); 1110 *Balduini de Bolingesela*, 1219 *de Bolinsela*, 1320 *de Bollinzelles*, 1397 *Bouliselle*, 1678 *Bolleseele*.

Germ. *Bullinga sali* 'zaalgebouw van de lieden van Bullo'. De zogenaamde Franse naamvorm is eigenlijk de Nederlandse naam in oude spelling. Een betere Franse naam zou *Bouliselles* zijn geweest.

Boltra(de) ±1300 *de Boltrade*, Kraaiwijk; ±1700 *de Boltra*, Bellem.

Een *bolletrade* of *rolletrade* was een bolbaan. Mnl. *trade*, *tra* was een baan of terrein voor een spel, baan waar men bolt. Naast *bolletra* onstond de vorm *bolletraag* en door *oa*-uitspraak van de lange *a* werd het *bolletrog*. Vgl. 1347 *prope locum qui dicitur Rolletrade*, Kortrijk.

Bomelaarveld, zie Bommelaard-Wal

Bommaard 1618 *dienst vanden Bommaert*, Steenwerk.

Bommel 1697 *la seigneurie de Bommel*, Zerkel.

Bommelaard-Wal, **Bomelaarveld** 1906 *Bommelaerd-Wal*, tussen Gijvelde en Zuidkote; 1906 *Boomelaerveld*, Gijvelde.

Bommelsweg ±1300 *Bommelswech*, Kraaiwijk.

Bommelweel ±1300 *Bommelweel*, Broekburg.

Boomkens 1852 *Boomkens*, Koudekerke-Tetegem.

Bondijk, zie Boudijk.

Boningem, **Bonegem** 844-864 kopie 961 *Boningaham*, 1128-68 kopie 15de e. *Bonigam* (TW); 1297 *Bonighem*, 1325 *Boningham*, 1451 *Boninghehem*, 1641 *Boonegam*, 1687 *Boninghem*, 1697 *Boneghem*, 1909 *Boonegem*.

Germ. *Boninga hamma* 'grondstrook die in inundatieterrein uitsteekt' van Bono. De plaats ligt ten noorden van Clairmarais, grenzend aan Buisscheure, Lederzele en Nieuwerleet. Het was ook de naam van een moeras in die buurt: 1904 *marais de Booneghem*. Het was ook de naam van een waterloop in Noordpene en Lederzele: 1909 *rivière de Booneghem*.

Boonhil 18de e. *den Boonhil*, Hondschote.

Hil, *Hille* is de Ingweonse vorm – met ontronde *i* uit *u*, van *hul*, *hulle* 'heuvel'.

Boonhoge 1904 *Boonoghe*, 1912 *Boonhooge*, Sint-Momelin.

Vgl. *Boonhoge* in Ardooië, Pittem.

Bonstik 1514 *de Bonstecq*, Sint-Omaars.

Vgl. in 1213 *Bonstic* in Dudzele, te identificeren met *Bonenstuk* in Dudzele, in 1791 *Boonens stuk* geschreven.

Bonte Katte 1909 *Bonte Catte*, Belle; 1910 *de Bonte Katte*, Pitgam.
De *Bonte Catte* was in 1846 ook een herbergnaam in Dranouter.

Boog 1491 *boosten de Boghe*, Pene.

Boom 18de e. *den Boom*, Ebblingem.

Boombrug ±1300 *bider Boombrughe*, Broekburg.

Boomgaardstraat 16de e. *Boomgaertstraete*, Sint-Winokbergen; ±1300 *Boomgaertstraet*, 1551 *Bogaertstraete*, *Boghartstrate*, Broekburg.

Boomgracht 1893 *Boomgracht*, Grevelingen.

Boomken(s) 1494 *lants ten Boomkine*, Watten; 1852 *Boomkens*, Koudekerke-Tetegem.

Boomstraat 1852 *de Boomestraete*, 1852 *Boomstraete*, Duinkerke; 1358 *Boomstraet*, 1373 *Boemstraete*, Sint-Omaars.

Boonkensveld 1852 *Boonkes Velt*, 1904 *Boonkens Veld*, Bollezele.

Boonschoof 1911 *le Boonschoof*, Sint-Omaars.

Boonstraat 1482 *van der Boonstraete*, Belle.

Booste den Houte 1494 *Booste den Houte*, Waten.
Lees: *boosten ten Houte*, d.i. 'ten oosten van ten Houte'.

Boosterbeke 1450 *in loco dicto Boosterbeque*, Arneke.
Versta: *beoster Beke*, d.i. ten oosten van de beek.

Borcht, ter 1470 *ter Borrecht*, Komen.
Borrecht is een svarabhaktivorm van *Borcht*, d.i. *Burcht*.

Borland 1750 *Borlant*, (leen) Linde.
Variant van Boeland met epenthetische r.

Borne, ten 1584 *ten Borne*, 1683 *ten Borne*, Komen.
Mnl. *borne*, *borre* 'bron'.

Bornestraat, Borneweg 1660 *Bornestraete*, 1846 *Borneweg*, Boesegem.
Samenstelling met *borne* 'bron'.

Borre 1174 kopie ±1275 *Borre* (TW); 1218 *Johannes de Bur*, 1226 *Walterus de Borre*, 1234 *Walterus de Borra*, 1243 *in parochiis de Bourra et de Hazebrouch*, 1299 *Jakemin dele Bourre*, 1331 *Cordowan van Borre*.

De naam van de *Borrebeke*, die nu *la Bourre* heet. *Borre* door assimilatie (*rr* < *rn*) uit *Borne*. *Borre* is ook een hoeve in Buis-scheure, een heerlijkheid in Godewaarsvelde (1697 *Borre*). *Borre*(*beek*) is een beek in Hazebroek, Borre en Merville: 1265 *in rivulo qui dicitur Boura*, 1482 *up de Borre*, 1614 *de Borre*, 1906 *Borrebeque*.

Borrebeketiend 1776 *Borrebekthiende*, 1780 *de Borrebeekthiende*, Hondegem.

Borre Beneden/Boven 1392 *van Borre Beneden*, 1614 *in Borre Beneden*, 1392 *te Borre Boven*, 1614 *Borre Boven*, Borre.
Het lagere en het hogere deel van Borre.

Borrelekerkweg 1618 *an den Borrele kerckweg*, Steenwerk.
Wellicht slordig geschreven *Barrelekerkweg*. *Bareel* < Pic. *baril*, Fr. *bareau* 'slagboom'.

Borremeersen 16de e. *ghelegen in de Borre-meerschen*, Hondegem.

Borremolens 1641 *Borre Meulens*, Borre.

Borrewal 1482 *de Borewal*, 17de e. *de Borrewal*, Kassel.

Borshoek 1852 *Borsch Houcq*, Berten.
Hypercorrecte spelling van *Bosch Houcq*, d.i. *Boshoek*.

Borweg, Bourway ±1340 *Borweghe*, 1432 *Borwegh*, 1434 *le Bourwouch*, 1457 *le Borwée*, 15de e *au Bourgwech*, *de Boerwegue*, 1543 *le Borwech*, 1517 *Boerwech*.
Naam van een oude weg van Sint-Omaars naar Kales.

Boshoek 1678 *Bosch Houck*, Berten.

Bosmeersen 1846 *de Bosschemeerschen*, Ploegsteert.

Bossaert 1743 *Bossaert*, Hondschote.
Bossaert is een bekende familienaam in Belgisch Vlaanderen, die meestal eigenlijk geen verband heeft met *bos*.

Bossaerts Bos 1908 *Bossaert's Bosch*, Ploegsteert.

Bosselaart 1615 *le chemin de Bosquelare*, 1809 *au Bosselaere*, 1826 *de Bauselart*, 1826 *au Bosselaet*, Zerkel.

Afleiding van Mnl. *bossele* 'bundel, schoof, bussel'.

Boteraan 1661 *lant genaemt den Booterraen*, Bambeke.

Lees *Boterham*. Naam voor land waarmee je je boterham kunt verdienen.

Boterhof 1710 *het Boterhof*, Uksem.

Boterland 1300 *int Butterland*, Broekburg.

Boterpot 1852 *Boterpodt*, 1906 *de Boterpot*, Koudekerke; 1494 *de beuterpot*, Volkerinkhove.

Boterstraet 1783 *Boterstraete*, Ruischeure; 1701 *sur la Beuterstraete*, Steenbeke.

Bouden Carpentier 1360 *hoflandt rente ghenaeamt Bouden Carpentier*, Steenvoorde.

Bouden Parmentier 1360 *ontfanck vcan eenen kerf ghenaeamt Bouden Parmentier*, Steenvoorde.

Werden de twee namen met elkaar verward?

Boudens Meet ±1300 *terra que vocatur Boudens Meet*, Kraaiwijk. Boudens weiland. *Bouden* uit Mnl. *Boudin*, vleivorm van Boudewijn.

Boudenszele 1308 *Boudens zele*, Hondschote; 1306 *Boudens sole (sic)*, Loberge.

Bouderavens Mille ±1300 *apud Bouderavens Mille*, Broekburg. Molen van Bouderave, een Germ. naam: *baltha-hramn* 'stoutmoedig -raaf'. Hieruit de familienaam *Boeraeve*. – Lit.: G. BOERHAVE e.a., *Geschiedenis en genealogie van het geslacht Bouderave 1150-1974*, Handzame, 1974.

Boudevillestraat 1761 *rue dite Boudeville Straete*, Broekburg. Twee plaatsen in Frankrijk heten Boudeville (Eure, Seine-Maritime).

Boudewijn Wijts 1697 *la seigneurie appelée Bodewijn Wijts*, Winnezele.

Wijts is een familienaam, nl. patroniem. De voornaam Wijt is de Germ. naam Wido.

Boudijk 18de e. *watrganck nommé Boedyck*, 1831 *Boudyck*, 1869 *Bouddyck*, Kapellebroek-Mardijk; 1910 *ruisseau dit Bondyck* (lees: *Boudyck*), Millam.

Boudry's Hoek 1773 *Boudrys Houck*, Pitgam.

Boudry is de Franse vorm van de Germ. naam *balth-rîk* 'stoutmoedig-rijk, machtig': *Bouderik*.

Bourbourg, zie Broekburg

Bourway, zie Borweg

Boussaert z.d. *Boussaert*, Okselare.

Variant van *Bossaert*.

Boutsbrug 1458 *Boutsbrigghe*, Broekburg.

Boutshoek 1775 *Boudthouck*, Hondegem.

Brug en Hoek van Boud, korte vorm van Boudewijn

Bovendijk 1641 *Boven dijc*, Millam.

Bovenstukken 1857 *zaeiland ... de Bovenstukken*, Winnezele.

Braamakker 1420 *le Braemaker*, 1420 *de Braemacker*, Komen; 1618 *den Braemackere*, Steenwerk.

Akker met braamstruiken.

Braambilk(en) 1614 *den Braembilck*, Zegerskappel; 1661 *de Braembilcken*, Bambeke.

Braambos 1909 *het Braambosch*, Komen.

Braamelst z.d. *den Braemelst*, Waasten.

Braamhil ±1750 *seigneurie de Braemhil*, Eke.

Brabant 1392 *bezuden den Brabande*, Vleteren; 1302 *sa seigneurie de Brabant, que on apelle Brebant*, Zegerskapel.

Brabantland 1494 *up zin selves Brabant lant*, Zegerskappel.
Land dat tot de heerlijkheid Brabant behoort.

Brabantmolen 1852 *Brabantmolen*, Westkapel.

Brabantstraat ±1300 *ad Brabantstraet*, Broekburg.

Braamveld 1852 *Braemvelt*, Volkerinkhove.

Braems Hofstede 14de e. *Braems Hofstede*, 1367 *Bramshofstede*, Sint-Omaars.

Hoeve van Braem(s), een bijbelse voornaam Abraem < Abraham.

Brammelaar z.d. *Brammelaere*, Zerkel. Zie ook Brimmelaar.
Afleiding (nomen agentis) van Mnl. *brammen* 'brommen, knorren'.

Brammelbos 1345 *Brammelbousch*, 1425 *Brammelebosch*, Zerkel.

Brammelveld 1725 *Brammelvelt*, Millam.

Branche 1714 *heere van Branche*, Kassel.

Heerlijkheid in de kasselrij Kassel.

Brandeplek 1774-1793 *Brandeplecke*, Loberge.

Brander 1852 *Brander*, Warrem.

Branderleet 1580 *den Branderleet*, 1620 *zuijt Branderleet*, Warrem.

Brandestaak 1867 *Brandestaeke*, Arneke.

Brandstraat 1417 *en le Brandstrat*, Sint-Omaars.

Branetrie 1788 *Op de Branetrie van Warhem*.

Branke van Oosthove 1846 *Branke van Oosthove*, Waasten.
Branke is Picardisch voor Fr. *branche* 'tak'.

Braswal ±1750 *la seigneurie de Braswal*, Arneke.

Bray-Dunes

Jonge, pas laat ontstane dorpsnaam. Vanaf de 19de eeuw heeft dit dorp alleen een Franse naam aangezien toen een zekere Bray de parochiekerk bekostigd heeft.

Breda 1790 *le petit chemin conduisant vers Breda*, 1818 *hameau de Breda*, Dottenijs.

Een brug, wijk, straat en voetpad in Dottenijs.

Bredemeet 1501 *de Bredemeet*, Broekburg; ±1300 *inde Brede-meet*, Schoondijke.

Brede weide.

Bredeveld ±1360 *int grote velt alias Bredevelt*, Broekburg.

Groot of breed veld.

Bredewale ±1300 *juxta Bredenwale*, Broekburg.

Bredewater 1869 *Bredwatter*, Sint-Omaars.

Bree ±1750 *la seigneurie du Brez*, 1901 *Brée*, Haveskerke; 1636 *onder 't Bree*, Houtkerke; 1469 *soubz le Large*, Killem; 1909 *het Bree*, Spijker; 1494 *onder 't Bree*, Volkerinkhove; 1494 *onder tBree*, Wemaarskapel; 1469 *soubz la Large*, Wormhout; 1494 *onder tBree*, Zegerskapel; 1469 *onder 't Breede*, Tetegem.

Breedbank ±1650 *Breebanck*, 1776 *Breedt-Banck*, 1874 *'t Breed*, 1890 *Breede bank*, Duinkerke.

Breemeers 1614 *de mersch inde Breemersch*, Belle; 1240 *dominus de Bredemersch*, 1296 *Jehan de Bredemers*, 1507 *de Bremersch*, Kassel.

Breemeerselst 1436 *Breedemerschhelst*, 1470 *Breedmerschelst*, Steenvoorde.

Breenakker 1489-1681 *Breenackere*, Merris.

Breen door d-syncope uit *Breden*, zoals ook in de volgende namen.

Breenbos 1641 *Breenbusch*, Moerbeke-Zerkel.

Breen Tuinhoek 1784 *in den Breen Tuynhoeck*, Bissezele.

Breeveld 1782 *Breevelt*, Ruischeure.

Brestelingbroek 1226 *concessimus mariscum qui vocatur Brestelingbroek*, Sint-Omaars.

Breuk ±1320 *Breuc*, Oud-Berkijn; 1389 *le Breuc de Bailleul*, Belle; 1509 *Breuc*, Broekburg; 1341 *Breuc*, 1408 *Broeucq*, 1595 *Breucq*, Sint-Omaars; ±1320 *Breuch*, Hazebroek; 1316 *Breuk*, Berten; 1458 *le fief du Breucq*, Waasten.

Breuc, *Breuck*, *Broeucq* zijn Picardische vormen uit Ndl. *broek* 'moeras'.

Bria(e)rde 1344 *Jan vanden Briaerde*, Steenvoorde; ±1750 *Briarde*, Hazebroek; 1261 *Briart*, 1281 *Briarde*, Hondegem; 1458 *de Brearden*, Oudezele; 1867 *Bryarde*, Sint-Mariakapel; 1852 *la Brearde*, Sint-Silvesterkapel; 1852 *la Briarde*, Wormhout.

Naam van heerlijkheden en leengoederen in de kasselrij Belle. Het kasteel la Briarde staat in Westkapel. De heerlijkheid bestond uit drie delen: *Westbriarde*, *Noordwestbriarde*, *Oostbriarde*.

Briel 1555 *anden Briel*, Waasten; ±1585 *hofstede...ghenaempt de Briele*, Stegers.

Ontronde vorm van *Broel*.

Brielen 13de e. *de Briele*, 1370 *ten Briele ter Capelle*, ±1455 *capelle de Briele*, 1518 *capelle ten Briele*, 1636 *naer cappelle ten Brielen*, Komen.

Brielhoek 15de e. *Brielhouck*, Herzele.

Brielmeersen 1846 *Brilles Meerschen*, Waasten.

Brielstraatje 1481 *tBrielstraetkin*, Belle.

Brieltiend ±1585 *de Brielthiende*, Komen.

Briggebilk 1494 *Brigghe belc*, Waten.

Brimmel 1681 *tfonchier van den Brimmel*, Ebblingem.

Brimmelaar 1680 *van den Brummelaere*, ±1750 *la seigneurie de Brimmelaere*, Zerkel. Zie ook *Brammelaar*.

Afleiding (nomen agentis) van Mnl. *bremmelen*, *brimmelen*, frequentatief van *bremmen*, *brimmen* 'brommen, grommen'.

Broek ±1120 *del Bruc*, 1182 *de Broccha*, 1233 *de Broco*, 1260 *apud Brouc*, in Millam, Merkegem, Loberge en Linde; 1199

Petrus de Bruec, 1205 *Petrus de Bruech*, 1617 *den Brouck*, Sint-Winoksbergen; 1660 *den Brouck*, Boesegem; 16de e. *ten Broucke*, Broekburg; 1462 *goede ten Broucke*, Kassel; 1093 *Bruoch*, Waten; 1482 *theerscip van den Broucke*, Oud-Berkijn; 1458 *le Brou*, 1458 *goet ten Broucq*, Waasten; 1820 *Broucq*, Lederzele; 1489 *Broucque*, Belle; 1357 *ten Broucke*, Komen; 1730 *woonste ten Broucke*, Merkegem.

Ndl. *broek* 'moeras'.

Broekbeek 1892 *le ruisseau qui s'appelle le Broeckbeke*; 1892 *le ruisseau appelé autrefois le Broeckbeke*, Komen; 1910 *Broucke Becque*, St.-Mariakapel.

Broekburg, Bourbourg 1037 kopie 11de e. *Brucburch*, 1038 *Brugburgh*, 1102 *Broburch*, 1110 *Broborc*, 1115 *Broburc*, 1150 *Broborch*, 1203 *Brobburg*, 1221 *Borborch* (TW); 1150 *extra Broborgh*, 1170 *in Bourbourg*, 1559 *Broucburgh*, 1767 *Brouckburgh*, 1910 *Bourbourg*.

Als Nederlandse vorm komt ook *Burburg* voor. *Burch(t)* in het moerasland, broekland, Germ. *brôka*.

Broekburgpoort 16de e. *Broucburghpoorte*, Sint-Winoksbergen. Stadspoort.

Broekburgvaart 1770 *de Brouckburghvaert*, Broekburg-Armboutskapel.

Broeke, zie Broek

Broekelingbrug 1789 *Brouckelinckbrugge*, Broekburg.

Broekelke 1470 *au Brouckelquin*, 1710 *au Brousquelquin*, Eke.

Broeken 1893 *de Broucken*, Armboutskappel; 1906 *de Broeken*, Kraaiwijk; 1912 *de Broeken* (Pitgam); 1783 *les Brouckes*, Niepkerke.

Broekgoed z.d. *Brouckgoet*, Waasten.

Broekhoek 1555 *le Brouhoucq*, Broekburg.

Broekhof 15de e. *Brouchhof*, Ruischeure.

Broekhuis 1300 *de domo de Brouchus*, 1463 *le Brouchuuys*, 1501 *Brouchuys*, Sint-Omaars.

Broekhuisvaart 1830 *Brockuswaert*, 1911 *Brouckus-vaerd*t, Sint-Omaars.

Broekkapel 1744 *Broeck Capelle*, Broekburg.

Broekkerke, Brouckerque 1139 *Brockerka, Brokerka*, 1168 *kopie* 1775 *Brochercha* (TW); 1142 *Brukerke*, 1207 *Brokerka*, 1269 *Broukerke*, 1383 *Broukkerke*, 1744 *Brouckercke*, 1790 *Brouckerque*.

Kerk in broekland, Germ. *brôka* 'moeras'.

Broekmeet ±1300 *inde Broucmeet*, Broekburg.

Broekmolen 1852 *moulin des Broucks*, Kraaiwijk.

Broekstraat 1439 *an de Broucstrate*, 1660 *upde Brouckstraete*, Boesegem; 1614 *de Brouckstraete*, Eke; 1614 *ter Brouchstraete waert*, Hondschote; 1909 *rue dite Brouckstraete*, Lederzele; 1910 *Brouckestraete*, Millam; 1875 *Brouckstraetje*, Moeren; 1515 *Broucstrate*, Moeskroen; 1869 *de Brouckstraete*, Nieuwerleet; 1481 *Broucstrate*, Noord- en Zuidschote; 1580 *Brouckstraete*, Warrem.

Broektiend 1445 *jn alio loco dicto Brouctiende*, Oud-Berkijn.

Broekveld 1906 *Broek-Veld*, Clairmarais; 1906 *Broekveld*, Stene; 1852 *Brouckvelt*, Bieren; 1790 *Brocxvelt*, Hondegem.

Brokzele, Broxeele 1072 *kopie* 15de e. *Brocselo*, 1107 *kopie* 1775 *Brusele*, 1195 *Brocsele*, 1218 *Broxella*.

Germ. *brôka* 'broek, moeras' en *sali* 'gebouw met één zaal'. Dezelfde naam als *Brussel/Bruxelles*. Het dorp zou in het Frans dus beter *Brusselles* heten.

Brokzelestraat 1680 *de Broekzeelstraete*, Rubroek.

Brombeek z.d. *Brombeke*, Sint-Winoksbergen.

Bromhuis 1852 *Bromhuis*, Boeschepe.

Brommierstraat 1681 *de Brommierstraete*, Ebblingem.

Bromswal 1489 *Bromswal*, Belle.

Brooloosstraatje z.d. *Brooloosstraetken*, Hondschote.
Brooloos 'broodloos' in Maldegem, Schoondijke, Varsenare,
Brooloze in Loker.

Bruggerie 1787 *Bruggerie*, Koudekerke.

Bruinbrood 1860 *le brunebrood*, Sint-Omaars.
Mischien een volksetymologische vervorming van *Bruinbroek*,
want 1913 *Brunebrooc*. De plaatsnaam *Brunebroek* komt in Lan-
gemark voor: 1516 *Brunebrouc*.

Bruinkasteel 1292 *Brun Castiel*, 1584 *Bruuncasteel*, 1792
Bruijnasteel, Waasten.

Brummelaar, zie Brimmelaar.

Brunshoek 1852 *Bruns Houk*, 1907 *Bruns Houck*, Bollezele.

Brussel 1762 *le cabaret nommé den Brussel*, St.-Mariakapel.

Bruwer 1502 *theerscip sBruwers*, Dottenijs.
Mnl. *bruwer* 'brouwer'.

Buishoek 1825 *Buyschhouck*, Pitgam.

Buisscheure, Buyscheure 1200 *Buiscura*, 1210 *Boiscura*,
1221 *Boiscure*, 1222 *Buschuere* (TW); ±1159 *Buscure*, 1198 *de*
Bueschure, 1221 *Buiscure*, 1318 *Buscheure*, 1417 *Buscure*, 1418
Buisschuere, 1639 *Buisschuere*, 1744 *Buyschuere*.
Indien uit *Boitscura/Buitscura*, d.i. de schuur van *Boidin/Buidin*
< *Boudewijn*.

Buisscheuremeersen 1858 *Buyscheure Merchen*, Buisscheure.

Buisscheureveld 1809 *Buisscheurevelt*, 1858 *à Buyscheure au*
champ dit Buyscheure Veldt, Buisscheure.

Bullebeek 1641 *en la pasture de la Bullebecque*, Haverskerke.

Bullerbelinde 1852 *Bullerbelinde*, 1889 *Bullerbaeylynde*,
Sint-Silvesterkapel.

Bulloks Wilg 14de e. *Bullocs Wilghe*, Sint-Omaars.

Bultes ±1750 *seigneurie de Bultes*, Winnezele.

Bunder 1907 *het Bunder*, Kassel; 1907 *le Bunder*, Steenvoorde; 1762 *wyk de Bunder*, Wormhout; 1357 *'t Bundere*, Komen; 1618 *tBundere*, Steenwerk.

Bunder is een landmaat, Lat. *bonarium*, Fr. *bonnier*.

Bunne Pereboom ±1700 *ten Bunne Perreboom*, Belle.

Burburg, zie Bourbourg

Burburgstraat 1700 *de Burburgstraete*, Moerbeke.

Burg 1506 *le Buerch*, 1910 *le Burg*, Vleteren; z.d. *den Burg*, Hazebroek; 1594 *le fief du Burcq*, Waasten.

Burggars 1596 *le Burchgars*, -1602 *de Burgars*, Duinkerke.

Burggraafschap van de Proosdij van St .-Donaas 1612 *leen 't Burggrafschap van de prostie (1735) van Ste Donnaes*, Sint-Winoksbergen.

Burggrave 1617 *Burgrave*, Sint-Winoksbergen.
Heerlijkheid, hetzelfde als *Burggraafschap*.

Burggravebrug 1641 *Burchgravebrugge*, Koudekerke.

Burggravemolen 1580 *de Burchgravemeuelen*, Hondschote.

Burggravenbroek 16de e. *mach eenen bailliu maeken ten Burchgravenbroucke*, 1728 *Burchgravenbrouck*, Millam en Merkegem.

Burggravenhove 1620 *s'Burchgravenheve (sic?)*, Warrem.

Burggravenwal 1629 *Burggravenwal*, Sint-Winoksbergen.

Burghoorn, zie Borghoorn.

Burgstraat 1867 *de Burgstraete*, Pitgam.

Burgwalland 1593 *le Bourg Walland*, Broekburg.

Busbeke 1725 *de Busbeke*, Millam.
Zie ook Boesbeke

Bushoek 1907 *Busch-houck*, Wormhout.

Busch 1300 *den Busch*, Broekburg; 1425 *dat men heet den Busch*, Brielen; 1725 *den Busch*, Millam; 1655 *vanden Bussche*, Arneke; 1138 *de Busco*, 1280 *du Busc*, 1358 *ten Bussche*, Waasten; 1502 *ten Bussche*, Moeskroen; 1697 *den Bussche*, Nieuw Berkijn; 1494 *ten Bussche*, Volkerinkhove.

Bus(ch) is de Wvl. heterofoon van bos(ch).

Buschhof 1494 *vanden Buschhove*, Zermezele.

Busland 18de e. *Buschland*, Zegerskapel; 1697 *Buschlande*, Zuidpene.

Busschegilde 1622 *Busschegilde*, Neerwaasten.

Busschemeersen 1593 *Busschemeersch*, 1270 *Busschemeerschen*, Ploegsteert-Waasten.

Busschemeersmolen 1902 *Busschemeerschmolen*, Ploegsteert.

Busscherhoek 15de e. *de Buskerhouc*, Ruischeure.

Als de *r* er correct is, dan gaat het om Mnl. *bosscere*, *busscher* 'houthakker'. FN *de Bosscher*, *de Busschere* (WF).

Busschetiend 1593 *Busschetiende*, Waasten.

Busschietershof 1730 *t' Busschietershof*, Broekburg.

Mnl. *bosschierter*, *busschierter* 'busseschierter, kanonnier, die met een bus (Duits *Büchse*) of kanon schiet'. Ook familienaam.

Busseboom 1614 *lopende van t' Capelleken naer den Busseboom*, 1614 *d'herberghe van den Busseboome*, Eke.

Wvl. *busseboom*, *buxus*, Ndl. *bosboom*, *buksboom*, Duits *Buchsbaum*, Fr. *buis bénit*.

Butterland, zie Boterland.

Buurkoop 1580 *den Buercoop*, Hondschote.

Caestre, zie Kaaster

Cagnuelstraat 1700 *rue de Cagnuelstraete*, Waalskapel. Zie ook *Kaluwestraat*.

Callemeuxheve, zie Colomeusheve.

Campagne(dreef) 1583 *Campaigne*, ±1750 *la seigneurie de Campagne*, 1867 *Campaigne dreve*, Sint-Mariakapel.

Capelle-Brouck, zie Kapellebroek

Carettes leen ±1700 *Carrettes leen*, Belle.

Leen van een zekere Carette. Familienaam *Car(r)ette*, Fr. *charrette*, dim. van Pic. *car*, Fr. *char*. Naam voor een voerman (WF).

Caritatestraat 1730 *la rue Caritate Straete*, Broekburg.

Lat. *caritas, caritatis* 'liefdadigheid'. Kloosternaam of liefdadigheidsinstelling.

Casinestraat, Casineveld 1910 *Casynnestraete*, 1825 *Casynnevelt*, Pitgam

De naam is ontleend aan een bewoonster, een volkswrouw aan wie wonderbare krachten werden toegeschreven, nl. 't *Casynne Wyftje*.

Cassel, zie Kassel

Cauwelslinde 1766 *Cauwelslinde*, Hazebroek.

Familienaam *Cauwels*.

Cellenbroeders, zie Schellebroeders

Cijnshofstede 1475 *la Zinshofstede*, Uksem

Cijngrip 1634 *tegens de cheinsgrippe*, De Moeren.

Claerboutspuit 1489-1681 *Clareboutspit*, Belle.

Familienaam *Claerbout* : 1070 *Clarboldus*.

Clairmarais ±1105 *de Claromarasco* (DF); 1142 kopie ± 1215 *de Claromaresch*, 1153 *de Claremaresco*, 1165 *Cleirmaresc*, 1178 *Claremarisco*, 1214 *de Claromarisco* (TW); 1163-71 *Clarus Miscus*, 1189 *de Claremares*, 13de e. *vers Clermaresch*, 1434 *Clermares*, 1494 *Clémarez*, 1765 *l'abbaye de Clairmarais*, 1786 *Clammares*.

Lat. naam van de abdij *Clarus mariscus* 'helder moeras'. Vlaamse uitspraak *Klommeres*.

Clarembaldi Broc 1106 *Clerembaldi broc*, 1119 *Clarembaldi bruc*, Broekburg.

Moeras van Claerbout.

Clavekins meet ±1300 *Clavekins meet*, Broekburg.

Clavekins wegelke ±1300 *Clavekins weghekin*, Broekburg.

Claytaxdam 1512 *Claytaxdam*, Oudekapelle.

Cleps Kruis 1478 *une croix de bos nommé Clepscruce*, Moerbeke.
Kruis vernoemd naar ene Cleppe.

Coberger 1621 *Koerbergher*, 1628 *d'heer Wenceslaus Cobergerher heere van Coerbergher St Anthuenis*, 1636 *de St Anthoin Coerbergher*, de Moeren.

Doordat Wenceslas Coberger deelgenomen had aan het droogleggen van de Moeren, werd hij heer van verscheidene lenen, die zijn naam droegen. Zo was er 1632 *Coerbergher polders*, in de 17de e. *Coebergers Moere*.

Coberger Sas 1620 *Koerbergher Sas*, 1841 *Sas van Coerbergher*, Duinkerke.

Cocx ledeke 1580 *Cocx Leedeken*, Hondschote.

Cocx, stede te 1515 *up zijn stede te Cocx*, 1601 *de stede te Cocx*, Dottenijs.

Eigendom van ene *De Cock*.

Coevoets hofstede 1494 *Coevoets hofstede*, Wemaarskapel.

Coevoetstraat 1911 *de Coevoetstraete, rue du Coevoet*, Noord-Berkijn.

Coevoet is een familienaam. De Franse vertaling is dus fout.

Cohem 1072 *Balderic de Cohem*, 1396 *van Cohem*, Loberge.

Colaertswal 1532 *Colaertswal*, 1598 *le fief nommé Perwys dit Coolaertswalle*, Oudekapelle.

Collartleen 1458 *Collartleen*, Waasten.

Colaert en *Collaert* zijn familienamen, afgeleid van Nicolaas. 1392 *Nicole Bourgois* = 1391 *Colaerd Bourgois*, Kortrijk (WF).

Collegeveld 1922 *Collegieveldt*, Kwaadieper.

Op die plaats stond in 1832 het college, den *Buissaert*.

Colme 1172 *Columa*, 1239 *Calona*, 1248 *de Colme*, 1261 *Calumme*, 1269 *de Colomme*, 1307 *le Colume*, 1315 *le Colme*, 1421 *van den Colomme*, 1445 *Colomme sive Colme*, 1458 *le Colme*, 1460 *ande Colummegracht*, 1515 *Calommegracht*.

De Colme is een kanaal van Bulskamp tot Broekburg.

Colmestraat 1404 *Colmestraet*, Waten.

Colmetiend 1445 *decima de Colme*, Pitgam.

Colomeusheve 1627 *ten Colomeusheve*, de Moeren; 1620 *op Calemeuxheve*, de *Callemeuxheve*, Warrem.

Columnne 1541 *ter Columnne*, Berten.

Columnne is een oude vorm van *Colme*.

Commanderie 1489 *de Commanderie*, Kaaster.

Commandeur 1590 *den Commandeur*, Noord-Berkijn.

Coubronne 1299 *Coubronne*, 1316 *Coubronne*, Eke; 1474 *Jehan de Coubronne*, 1618 *amman de Coubronne*, Sint-Omaars. Zie *Koudeborne*.

Coudekerque, zie *Koudekerke*

Coudekerque-Branche 1708 *de la branche de Coudekercke*, 1789 *Coudekerque Branche*.

Een afgesplitst deel van *Koudekerke* werd een afzonderlijke gemeente. Ook *Nieuw Koudekerke*.

Craywick, zie *Kraaiwijk*

Crochte, zie *Krochte*

Daalschote 1494 *de Daalscote*, Zerkel. In Maldegem (OV) is er in 1726 een plaatsnaam *Daelschoten*.

Daanstraat 1641 *Daenstraete*, Zuid-Berkijn.

Dageraad 1494 *ten Dagheraet wart*, ±1650 *naer den Daegheraet*, Kaaster.

Wellicht wordt met *dageraad* hier het oosten bedoeld.

Dagmaringahem 830 *Dagmaringahem*, ± Sint-Omaars. Germaanse naam, *Dagamêringa haim* 'woonplaats van de lieden van Dagmar'. *Dagmar* bestaat uit *daga* 'dag' en *mêri* 'beroemd'. Zou de oudste naam zijn van Drinkam (DF).

Dal(e) 1660 *totten Dal*, Boesegem; 1515 *vanden goede ten Dale*, Dottenijs; 1445 *le fief de le Val* = 1567 *le fief ten Dale*, Moeskroen.

Dam z.d. *le Dam*, Boesbeke; 1365 *au Dam*, *le Dam*, 1840 *la Dame*, Sint-Omaars; 1436 *fermier du Dam ou Ouverdrach*, Waten.

Voor Steenwerk getuigen een paar attestaties van de oorspronkelijke plaatsnaam met *dam(me)*: 1624 *cense de la Damme*, 1690 *cense de Dame*. Door volksetymologie wordt de naam eerst verward met *Adam*: 1637 *seigneurie vanden Adame*, 1697 *seigneurie vanden Adam*. Dan wordt de dam ook een dame: 1690 *cense de Dame*, 1846 *la rue de la ferme des Dames ou d'Adam*.

Dammanmolen 1858 *Damman-Meulen*, Bambeke.

Dammanswal 1681, 1741 *Dammanswal*, 1759 *Damanswal*, 1829 *Demoiselles*, Steenwerk (Decherf 58).

Familienaam *Damman* < *de Amman*. 1379 *Jhan Damman* = 1382 *Janne den Amman*, Kortrijk. (WF). De amman was in de feodale tijd een ambtenaar die in een bepaald gebied een deel van de vorstelijke macht toegewezen kreeg.

Dammeers 1507 *Dammersch*, Winnezele.

Damvaart 1567 *de Damvaert*, Kassel.

Danebrug 1852 *Danebrugge*, Merris.

Dankaard 1494 *lants ghenamt den Dankart*, Volkerinkhove. Germaanse naam *þank-hard* 'gedachte, dank – sterk' (WF)..

Dapering z.d. *Daperinghe*, Komen. Lees: *de Haperinge?*

Daring 1642-1667 *seigneurie van Darinck*, 1731 *den Dairynck*, Winnezele, Wormhout en Wilder.

Wvl. *derink*, *derik* 'turf', Mnl. *daring(e)*, *darinc* 'derrie, zwavelachtige veensoort'

Dauw 1566 *omme up 't suudquartier ten Dauwe*, 17de e. O.L.
Vrouw ten Dauwe = N. *Dame à la Rosée*, Soks.

Davids Ledeken 1620 *Davis Leedeken*, Tetegem.

Debboutstraatje 1618 *tDebboutstraetken*, Steenwerk.
 Familienaam *Debbout*, *Debbau(d)t*, *Dibbaut*, Germ. naam *peud-*
balb 'volk – moedig'. 1328 *Woutre Dibboud*, Kortrijk (WF).

Dekene 1458 *le Dekene*, Waasten.

Mnl. *deken* 'hoofd van een kapittel, oudste lid of hoofd van een gild'.

Dekers 18de e. *lant genaemt de Deekers*, Hondschote.

Lees waarschijnlijk *Deckers*. Beroepsnaam *decker* 'dakdekker'.

Delebecquebeek 1880 *Beke Delebecque*, Waasten.

Familienaam *Delebecque*, *Delbeke* is de Franse vertaling van *Van der Beke*.

Delft 1328 *tote Pieters van der Delft... bailgieu was te Berghen*,
 1482 *in eenen vryen leene ghenempt de Delft*, Hazebroek.

Mnl. *delft* 'gracht', afgeleid van *delven*.

Denhout 1770 *hofstedeken met den meule genaemt den Denout*,
 1770 *Denhout*, Wormhout.

Dertienhonderd ±1700 *saijlandt genaemt .xiiij^c.*, Belle.

Diefhoek 1527 *den Diefhouck*, Westkapel.

Diepestraat 1878 *Diepestraet*, Kassel.

Diepezele 1494 *een belc genamt de Dyepzeele*, Bollezele.

Diepmeer ±1300 *de Diepmere*, Broekkerke.

Diepwaal 1571 *de Diepwaele*, Broekkerke.

Waal, Mnl. *wael* 'poel, door dijkbreuk ontstane kolk' (Moerman).

Diermans Leet 1620 *oost Diermans leedeken*, 1620 *west Dier-*
mansleet, Tetegem.

Dierman is een familienaam, een *man*-afleiding van *Die(de)rik*.
 1275 *Dierman van Zevencote*, Brugge (WF).

Dievelshoek 1346 Dievle Sousch [lees: Dievelsouck] *que on dist l'Angelet le Diavle* (Nord).

Dievels Meulen 1494 *der straet die loopt vander Linde sDievels-meulne*, 1494 *sdievelmeulne*, Rubroek.

Dijk *outré le Dyc*, Klein Sinten; z.d. *le pasture van den Dycke*, *Den Dyc ou Ungedicque*, Tetegem; z.d. *van den Dycke*, 1692 *den Dyck*, Zuidkote.

Dinemeers 1588 *Dinemersch*, Waasten.

Disbos 1907 *Disschebosch*, Brielen.

Dishof 1620 *west de Discheve* [lees: Dischhove?], Hondschote.

Dishofstede 1578 *sDisch hofstede*, Wormhout.

Disland(en) 1620 *het Dischlant*, Tetegem; 1645 *de Dischlanden*; 1620 *Dischlant van Uxem*, Uksem; 1620 *het Dischlant van Ghivelde*, Gijvelde; 1620 *Dischlant van Ste Martens te Bergen*, Uksem; 1533 *'t Dischlandt van Ste Pieters te Berghe*, Soks; ±1650 *tDisschelandt*, Herzele; ±1550 *het Disschelandt*, Steenwerk.

Dis betekent – vgl. Duits *Tisch* – eigenlijk ‘tafel’, vandaar ‘tafel des heren’ en ‘armbestuur’.

Dismolen 1578 *van de Disschemulle*, Wormhout.

Distelaar 1785 *Distelaerken (?)*, Belle.

Dobbelaar 1494 *tussche... der Rubroucstraet ende de Dobbelaere*, 1494 *commende uuten Dobbelaere*, Pene.

Een dobbelaar is iemand die het dobbelspel, speelt. FN de Dobbelaere.

Dobbelaarstraatje 1494 *upt Dobbelaerstraetke*, Pene.

Dode Leie z.d. *de Doode Leye te Comen*, 1850 *Doode Lys*, 1865 *Doode Leije*, Komen.

Dobbele Hap 1775 *une partie de labour a double Happe*, 1901 *de Dobbele Happe*, Moeskroen.

Dode Stappen 1780 *Doode Stappen*, Winnezele.

Donk ±1585 *tgoedt ter Donck*, 1597 *tgoet ter Donck*, Niepkerke.

Donkerstraat 1788 *la brune rue ou Donckerstraete*, Blaringem.

Donkt 1375 *Jehan Scaec dit de le Donct*, bailliu, 1515 *ter Donct*, land *ter Donct*, Dottenijs.

Zoals *elst* een collectieve plaatsnaam ‘elzenbos’ is, zo is ook *Donkt* een collectieve plaatsnaam bij *Donk*, plaats waar donken voorkomen.

Donsduiker 1846 *Donsduiker*, Boezinge.

Doodman 1571 *ten Doode Manne*, 1907 *Dootman*, 1912 *den Doodman*, Bambeke; 1832 *l’Homme mort*, 1900 *den Doodman*, Herzele; 1715 *Chemin du Dootman*, Moeskroen; 1541 *den Doomanne*, Bertem.

Het *WNT* verklaart *dodeman* als ‘dwarshout in de grond onder aan een paal om deze overeind te houden’, of ‘kleine rilling’ of ‘man die niet meetelt’?

Dooman, zie Doodman

Doorn 1515 *an dlant van Jan de Costere ten Doorne*, Moeskroen; 1305 *ter Dorne*, Wimille.

Vaak voorkomende plaatsnaam *ten Doorn(e)*, vaak als grensteken.

Doornaart 1830 *den Doornaert*, Buisscheure; 1852 *Bornart*, 1898 *Doornaert*, Rubroek.

Dat kan een veld zijn met doornstruiken, maar het is ook een familienaam, een afleiding op -aard van Van den Doorn: 1422 *Pieter van den Dorne* = *Pieter Doornaert*, Kortrijk (WF).

Doornboom 1910 *den Doornboom*, Warhem.

Doornbos 1580 *ten Doornbossche*, Gijvelde.

Doorncarriere 1909 *Doorncarriere*, Dottenijs.

Wvl. *carriere* is een afleiding van Pic. *car*, d.i. Fr. *char*, wagen met wielen. De *carriere* is dus een wagenweg, hier met veel doornstruiken.

Doornegat 1729 *la porte du Dornegat*, z.d. *Doornegat*, 1823 *Tornegat*, 1852 *Hornegate*, 1852 *Toornegat*, 1852 *Doornegat*, Duinkerke.

Doornekin 1515 *de strate die men gaet ten Doornekin*, Waasten.

Doorndijk 1239 *in loco qui dicitur Dorendic*, Groot Sinten.

Dorn, zie Doorn

Dornagel z.d. *Dornaghel*, Waasten.

Mnl. *dore* 'deur'. *Dornaghel* is derhalve een deurnagel.

Dorpershof 1494 *sDorpershof*, Rubroek.

Een *dorper* is een dorper, dorpeling, boer.

Dosweg ±1700 *den Dorswegh*, Waasten.

Wvl. *dosweg*, *dosseweg* 'ruiterpad'. Het is verleidelijk om het woord uit *d'orseweg* te verklaren. Maar DF III, 470-476 noemt vanaf de 16de eeuw over bijna heel West-Vlaanderen *den Dosweg*, *den Doschweg*, en slechts vier keer *Dors(e)weg*, zodat *Dorsweg* veeleer hypercorrect en volksetymologisch is. De Langhe verkiest daarom een samenstelling met Ingweoons *does*, *doeze* 'mosveen', waaruit *dos* 'weide, moerassige wei, moeras'. Zie J. De Langhe, *Dorseweg of Dosseweg. Biekorf* 79 (1979), 110.

Dottignies, Dottenijs 1101 *de Dothegnies*; 1177 *de Doteniis*; 1230 *Dotengies*; 1326 *van Dotenijs*; 1305 *te Dotenijs*. Uit *Dottiniacas* 'behorend tot Dotto'.

Dottenijs was in het Ancien Régime een van 13 parochies in de kasselrij Kortrijk, later deel van het arrondissement Kortrijk. Het Picardisch sprekende dorp werd in 1963 naar Henegouwen overgeheveld. Hoewel Dottenijs Picardischtalig is, komen er toch vrij veel Nederlandse plaatsnamen voor.

Doulieu, zie Zoeterstede

Douviebeek 1115 *ultra Doviam*, 1228 *Duviam*, 1681 *de Doviebeque*, 1835 *Doviebeek*, 1912 *Douviebeek*, Winnezele, Waasten.

De Douviebeek mondt in Waasten in de Leie uit. De naam gaat terug op prehistorisch **dubia* 'de zwarte'.

Douviebeekmolen 1835 *Douverbeek Molen*, 1912 *Douviebeek-Molen*, Winnezele.

Douvieëlst 1328 *Doevie Elst*, Brielen.

Douviestraat 1547 *De Dovystrate*, 1700 *van de Douvestraete*, Waasten.

Draafhoek 1904 *Draefhoeck*, Spijker.

Draaiweg 1900 *Draaiweg*, Bollezele.

Drachtstraat 1875 *Dragtstraet*, De Moeren.

Dranouter 1489-1681 *Dranoutre*, (heerlijkheid) Belle.

Draviebilk 1494 *Draviebelc* Waten.

Dreef ±1300 *Dreve*, Kraaiwijk; 1494 *de dreve vander herleicheit*, Volkerinkhove.

Dreef, Mnl. en Wvl. *dreve*, is een afleiding van het werkwoord *drijven*. Het is dus een weg waarlangs het vee gedreven werd.

Dreefstraat 1812 *Drevestraet*, Blaringem.

Driebunder 1618 *de Drie Bunder*, Steenwerk.

Driehoek 1489-1681 *den Driehouck*, Belle; 1509 *au Driehoucq*, Sint-Omaars; 15de e. *in de drie houken west van Belle*, Belle.

Driehoekstuk 1494 *Driehoucstic*, St.-Mariakapel.

Driehoekt Bilkske 1404 *t Driehouckt Belxke*, Pene.

Driehoekt is een adjectief, met het Ingweoons *de/te*-suffix, uit Oudsaksisch *-ôdi*, afgeleid van *driehoek* en betekent 'driehoekig'. Vgl. ook Wvl. *hoekte*, *vierhoekt*, *nieuwvloopte*, *buukte*, *krombekte*, *geelpelde enz.* Zie F. Debrabandere, *Zaâlrugde 'tdak van de schure. Biekorf* 117 (2017), 5-10.

Drie Hofsteden 1910 *de Drie Hofsteden*, Steenwerk.

Drie Kappel 1744 *Drie Cappel*, Kaaster.

Drie Koningen 1879 *in de Dry Koningen*, Boezinge.

Drie Koningen was een traditionele huisnaam in de Middeleeuwen.

Drie Linden 1704 *Drie Lijnden*, Loker; 1922 *Drie Linden*, Belle.

De linde was een heilige boom, die het kwaad weerde. Vaak stonden drie linden voor landelijke herbergen. Er werd ook recht gesproken onder drie linden.

Drielindengoed 1900 *Drielinden Goed*, Komen.

Driemaagdenkapel 1641 *Dry Maegden Cap.*, ±1650 *de Dry Maegden Cappelle*, Kaaster.

Drie Molens 1627 *tot de Drij Meulens*, De Moeren.

Dries 1494 *up den Driesch*, Waten.

Drieshoek 1910 *Drieshouck*, Sint-Omaars.

Driesveld 1852 *Dries Veld*, Leffrinkhoeke.

Drinkam, Drincham 1111 kopie ±1220 *Drincham*, 1123 *Drincam*, 1125 *Drincheham*, 1127 *Dringham*, 1139 *Dringehem* (TW); ook plaatsnaam in Belle: 1693 *Drinkam*, 1698 *Drincam*. Ook huisnaam in Sint-Omaars: 1431 *le Drinkam*.

Plaatsnaam op Germ. *ing-ham*, maar het stamelement is onduidelijk. Een van de *ham*-namen, zoals Pitgam, Millam.

Drinkamgracht 1641 *Dringamgracht*, 1804 *Dringhamgracht*, Pitgam.

Drinkamwalstraatje 18de. *'t Drynckamwal straetken*, Hondschote.

Drinkwijnhoek ±1450 *den Drijncwynhouc, de Drinckwijnhouc*, Gijvelde.

De straat is vernoemd naar een bewoner, ene *Drinkewijn*. Dat is een zinwoord met betekenis 'wijn drinker'. Zo is ook *Drinkewater* een zinwoord voor een waterdrinker. DF geeft het voorbeeld 1209 *Symon Drincwatere*. In Sint-Winoksbergen zijn er meerdere, bv. 1415 *Clay Drincwin* (Vergriete 1968). Dat is een achternaam en geen plaatsnaam zoals DF vermoedt. Ook in het Frans komt zo'n wijn drinker voor, nl. *Boivin*: 1209 *Fulco Boivins* = 1207 *Fulcho Bibensvinum*, Montreuil (WF).

Droefhoek 1906 *Droefhoek*, Spijker.

Droevaart 1770 *zaeylant genaemt den Droevaert*, Wormhout.
Misschien een zaailand dat niet als dusdanig geschikt was, dat
maar een droevig resultaat opleverde.

Drogeland 1560 *in Drogelande*, 1789 *Drooghland*, *Droogland*,
1852 *Droghlande*, Winnezele.

Drogelandstraat 1560 *de Droghelantstrat*, Steenvoorde,
Winnezele.

Drogendam z.d. *Drooghendam*, Boesbeke.

Drogenhout 1392 *Drogher hout*, 1517 *Droogenhaute*, 1568 *Drog-
henhouldt*, Oud-Berkijn.

Drogenhoutstraat 1392 *tusschen der Drogher Houtstraet*, 1614
Droogehoutstraete, Borre.

Drogerik 18de e. *den Droogheryck*, Hondschote.

Duifhuis 1914 *Duifhuis*, Leffrinkhoeke; 1697 *Duijfhuijs*,
Nieuw-Berkijn; 1565 *Dufhuus*, Sint-Omaars.
Mnl. *duifhuus* 'duiventil'.

Duikerdijk 1782 *Duykerdyck*, 1904 *Duckerdick*, 1906 *Duikerdijk*,
Spijker.

Duikerdijkstraat 1909 *Duykerdyckstraete*, Spijker.

Duikergracht 1831 *Duyckergracht*, Kapellebroek.

Duinakker 18de e. *den Duynacker*, Hondschote.

Duindreef 1710 *de Duynedreve*, Boeschepe.

Duineleed 1877 *Duineleed*, Gijvelde; 19de e. *Duneleet*, 1896
Duineleet, Leffrinkhoeke en Uksem.

Duinevelden 1645 *de Dunne Velden*, *het Dunevelt*, 1912 *de
Duinevelden*, Gijvelde.

Duinkerke, Dunkerque 1067 kopie 1294 *Dunkerka*, 1222
Dunkerca (TW); ± 1193 *Dunckerke*, 1241 *apud Dunkerkam*, 1252

Duunkeerke, 1475 *Dunkerque*, 1493 *Duunkerke*, 1691 tot *Duynkercke*, 1793 *Duinkerke*, 1907 *Dunkerque*.

De betekenis is duidelijk: kerk in de duinen. De Nederlanders spreken ten onrechte van *Duinkerken*, maar ook Duits *Düнкirchen*. Engels *Dunkirk* is een correctere vertaling. Een Duinkerkenaar is de heemeester en dichter Michiel de Swaen (1654-1707). De dichter was lid van de Duinkerckse kamer 'Verblijdt u in den tijd'. Bekend is zijn blijspel 'De gecroonde leersse'. Als Groot-Nederlander stak hij zijn heimwee naar de vrije Nederlanden niet onder stoelen of banken..

Duinkerkevaart 1644 *Duinkerckvaert*, 1686 *Dunkerkevaert*, 1710 *de Duynkercksche Vaert*, Veurne naar Duinkerke.

Duinstraat 1770 *Duinstraat*, Broekburg.

Duisthamer 1550-1659 *le Dusthamere*, 1558 *lant den Dusthamere*, 1584 *le Duysthamere*, Komen.

Duivehof 1906 *Duivehof*, Gijvelde.

Duiveke 1725 *bilck genaemt het Duyveken*, Millam.

Duiveldries 1568 *den Duyveldries*, 1611 *Duvelldriesch*, Komen.

Duivelinnemolen 1907 *Duyvelin Meulen*, 1912 *Duyvelinnemolen*, Arneke.

Duivemeers 16de e. *Duivemersch*, Waasten.

Duivevloge 1580 *de Duve Vlooghe*, 18de e. *ter Duyvevloghe*, Hondschote.

Duizend Gemetenland 1846 *Duizendgemetenland*, De Moeren.

Dullaartvaart 1912 *Dullaert Vaart*, Pitgam.

Dullaert is een -aard-afleiding van Mnl. *dol*, *dul* 'dom, dwaas; dol, gek'.

Dunerijt 1494 *int Dunerijt*, Volkerinkhove.

Waarschijnlijk is *Duneriet* bedoeld.

Ebblingem, Ebblinghem 1119 kopie 1244 *Ibblingehem*, 1139 *Ibelingehem*, 1170 *Iblingahem* (TW); 1147 *Eblingahem*, 1170

Eblinghem, Ibligehem, 1231 Hableghem, 1295 Ybblinghem, 1306 Ebleghien (Rom.), 1327 Hebbelinghem, 1328 Ebbinghem, 1464 Abbelghem, 1469 Ebblinguehem, 1569 Ebbelghem, 1595 Ebbelgem, 1720 Ableghem, 1912 Ebbinghem.

Lokale uitspraak: *Abblegem*. Germ. *Ibbilinga haim* 'woonplaats van de lieden van Ibbilo' (TW). Is *Ebbingem* de grondvorm, dan moeten we van *Ebbilingahaim* uitgaan < *Ebbilo*. Vgl. de toenaam 1372 *Jan Ebbelin* (DF). Een Franse vorm had *Eb(b)lenghien* kunnen zijn.

Ebbingemberg 1641 *Ebbelghemberg, 1910 Ebbinghem Berg*, Ebbingem en Ruischeure.

Ede 1620 *aen de straete genaempt de E, opde straete genaempt de Eede, totter E, 1645 tot de straete ghenaept de Ee, 1734 oost van de De (sic)*, Tetegem en Uksem.

Eekhoek 1741 *Eeckhouck*, Stene.

Eekhout 1641 *Eeckhout, Eeckout, 1662 Eechout*, Merkegem, Eringem; 1364 *van den Eechoute, 1741 van den Eeckhoute, z.d. 't Eeckhout*, Wormhout; 1302 *Jehan del Ekout = 1320 Jehan del Eechout, 1900 den Eeckhoutte*, Waalskapel.

Eekhout is een eikenbos. Er zijn talrijke plaatsen Eekhout, bv. de Eekhoutabdij in Brugge. DF geeft talrijke voorbeelden van verfransing: *Lecout, del Ecout, Leeckhoutte, Ecault, Decaut, Ecquault, Echo*.

Eekhoutstraat 1700 *Eeckhoutstraete*, Waalskapel.

Eekske 1567 *ten Eecxken*, Arneke.

Eekstraat 1660 *Deeckstraete*, Boezegem.

Eenode ±1300 *Griete de Henode*, Broekburg.

Mnl. *eenode*, Duits *Einöde* 'woestenberg, woeste, verlaten en eenzame plaats'. FN *Van Eeno(o)* en door volksetymologie ook *Van Eenooghe, Vereenooghe*.

Eerdbroek z.d. *Eerbruc*, Waasten.

Eggerikweg ±1300 *Westwech alias Eggherijcwech*, Broekburg.

Is een Germaanse mansnaam: *agi-rîk* 'zwaard – machtig', vandaar de FN *Eggerick*.

Eggerlo 1448 *Eggerloo*, Neerwaasten.

Eigen van Wormhout 1763 't *Eyghen van Wormhoudt*, Wormhout

Allodiaal goed in Wormhout.

Eikemeerstiend 15de e. *Eykemerschtiende*, Belle.

Eiland 1381 *l'Heylant*, *l'Eylant*, Sint-Omaars.

Eke, Eecke 1066 *Hechas*, 1080-85 *Eches*, 1187 *Eca*, 1201 *Eken*, 1209 *Heke*, 1212 *Eke* (TW); ± 1140 *Waltero de Ec*, 1176 *apud Eken*, 1183 *Roberto de Ekam*, 1199 *Balduinus de Eka*, 1263 *Johannes de Eeke*, 1287 *Johanes de Eke*, 1906 *Eecke*.

Germ. *aikja-* 'eik', Wvl. *EEK*.

Eke z.d. *Eke*, Boesbeke; 15de e. *ad petia vulgariter de eke*, Kaaster.

Ekebeek 1517 *Eekebeke*, ±1570 *Eeckebeke*, Steenvoorde.

Ekelsbeke, Esquelbecq 12de e. *Hicclesbecke*, 1128 kopie 1294 *Ykelsbeke*, 12de e. *Ikelesbeka* (TW); 1107 *Ykelsbeika*, 1162 de *Hekelsbeke*, 1311 *Ekelsbeike*, 1328 *Heikelsbeike*, 1332 *Iskelebeke*, 1393 *seigneur de Equelsbeque*, 1400 *Willlaume Diclebicque*, 1434 *d'Eslebecq*, 1445 *ville desclesbesque*, 1668 *Eskelsbèque*, 1729 *Esquelbecq*, 1735 *Ekelsbeke*, 1820 *Eekelsbeeke*, 1913 *Esquelbec* (TW).

Lokale uitspraak *ekelsbeke*. Volgens Gysseling Germ. *Hikkilas baki* 'beek van Hikkil'. Gysseling noemt de Franse vorm *Esquelbecq* belachelijk. Eigenlijk is die vorm hypercorrect, aangezien in het Frans *s* in *les*, *des*, *ces* niet uitgesproken wordt, wordt *Estaires* als *Etaires* uitgesproken. De spelling *desclesbesque* in 1445 is een duidelijk voorbeeld met tweemaal hypercorrecte *s*.

Ekelsbekestraat 1841 *Hekelsbeestraete*, 1667 *Eeckelsbeec stracten*, Bissezele.

Ekelsbekeweg 1494 *den Eykelbekewech*, 1691 *den Ekelsbekewech*, Bollezele.

Ekelsberg 1669 *heerlyckheid van Ekelsberghe*, Ekelsbeke.

Ekelstraat 1614 *Eeckelstrate*, Belle.

Ekemeers 1269 *Hekenmersch*, 1328 *Ekemers*, 15de e. *Eekemersch*, ±1700 *de Eeckemeersschen*, Belle. Ook 1328 *decima de Ekemers* (= Ekemeerstiend), Belle.

Eke Steen 1914 *Eecke-Steen*, Eke.

Ekestikske 1580 *t Eeckesticxken*, Warrem.

Eketiend 15de e. *deketiende*, *Eechtiende*, Belle.

Ekeveld 1339 *Ekevelt*, Sint-Omaars.

Elshagestik 18de e. *Elshagestick*, Hondschote.
Een haag van elzenhout.

Elst ±1700 *saijlandt genaemt t'Elst*, Belle.

Engel, de 1580 *den Inghel*, Bissezele; 1912 (*Inghel*), Meteren.

Engeland 1489-1681 *Ingeland*, 1527 *seigneur d'Ingeland*, 1586 *heerliche de van Ynghelandt*, Niepkerke. 1618 *heere van Inghelant*, Strazele.

Engelse Dreef 1620 *Ingelsche Dreve*, 18de e. *de Engelsche Dreve*, Hondschote, Bambeke, Killem, Warrem.

Engelse Spei(straat) 1513 *ende der Inghelcer Speye*; 16de e. *Ingelsche Speye strate*, Sint-Winoksbergen.

Engels Hof 1292 *Ingelshof*, 13de e. *den Inghelschen Hove*, 1617 *Engelshof*, Bambeke, Bissezele, Hondschote, Killem, Wormhout.

Eringem, Eringhem Gysseling (TW) noemt als oudste vormen 857 kopie 961 *Ebresingahem*, 867 *Eversingahem*, 1085 *Hersinga*, 1113 *Ersingehem*, 1164 *Hersinguehem*, 1187 *Ersinga*. Hij brengt de naam terug tot Germ. *eburtsinga haim* 'woonplaats van de lieden van Eburtsō', < *ebur* 'ever'. In de jongere vormen bij De Flou is ever niet meer te herkennen: 1144 *Eringhem*, **Ernighem*, 1297 *Heringhem*, 1538 *Aeringhem*, 1641 *Eereghem*, 1644 *Ereghem*, 1730 *Eeringem*, 1825 *Eringhem*.

Wellicht dezelfde naam als Eernegem in West-Vlaanderen: 1087 *Ernigahem*, 1133 *Ernigahem*, 1176 *Erneghem*, 1532 *Eerneghem*. Germaans *Arnigahaim*, samenstelling van de Germaanse persoonsnaam *Arno* en het verzamel suffix *-inga* en *heem* 'woonplaats van de lieden van Arno'.

Erkelsbrug 1494 *tErkelsbrigghe wart*, 1697 *Erckelsbrugghe*, Bollezele.

Ermeers 1618 *an den Ermersch*, Steenwerk.

Es, Esch 1560 *naer den Essche*, 1697 *van den Esch*, Steenvoorde.

Escarpennesse, zie Scherpenisse

Eschague, zie Schage

Espierres, zie Spiere.

Essem 1447 *Essem*, Zerkel.

Essenbos 1602 *t'Eschenbusch*, Boesbeke.

Essenvloog 1580 *den Essenvloog*, Warrem.

Essestraat 1771 *d' Esschestraete*, Hondegem.

Estaires, zie Stegers

Estrée, zie Strate

Eveloop 1489-1681 *Eveloop*, Belle.

Evenrente 1489-1681 *de Evenrente*, Belle.

Mnl. *evene* 'zwarte haver' < Lat. *avena* en hieruit Fr. *avoine*.

Evenstraat 1385 *le Eveninstraet*, *le Evenestraet*, 1392, 1405 *Levenstraet*, 1481 *rue de l'Avaine*, Sint-Omaars.

Evenstraatje 1645 *noort het Evenstraetkin*, Uksem.

Everbeek 1339 *Heverbeke*, 15de e. *Everbeke*, Komen.

Everbeek is ook de naam van een dorp in Oost-Vlaanderen. Samenstelling van *ever* 'everzwijn' en *beek*.

Ezelstraat 1551 't *Ezelstraetken*, z.d. *d'Ezelstraete*, Duinkerke; 1750 *het Ezelstraetje*, Kassel.

Brugge heeft eveneens een Ezelstraat, naast een Ezelpoort.

Faal ±1650 *den Fael*, Zegerskapel.

Feiers Ledeken 18de e. *Feyers Ledeken*, Hondschote.

Fernijn 1634 *lands genaemt de Fernine*, Houtkerke.

Wvl. *fernijn* is een variant met *r*-epenthesis van *fenijn* < *venijn* 'ongedierte, vergif, boosheid' < volkslat. *venimen* < Lat. *venenum* 'toverdrank, vergif'. Vgl. 1675 *Fenijnbusch*; 1680 *de fenijnnevijvere*; 1675 *fenijnmeersch*, Ingelmunster (WV).

Feuter 1867 *de Feuter*, Belle.

Fichaubilk 1494 *benoorden de Fichaubelc*, Rubroek.

Pic. *fichau*, Mnl. *fissau*, Oudpicardisch *fichel*, naast Oudfrans *fissel*, Ndl. *bunzing*. 1463 *Roeland Fischeel van Arien*, Brugge (WF).

Fichaubus 1470 *le Fisschaubusch*, Komen.

Flas 1697 *den Flas*, Steenvoorde; z.d. *Flasch*, Belle; ±1750 *la seigneurie de Flasch*, Eke.

Flashoek 18de e. *Flaschhouck*, Hondschote.

Wellicht *Vlshoek*. Of *Fleshoek*?

Flasse ±1650 *ter Flassche*, Hondschote (vgl. *Flashoek*); 1595 *herberghe ghenampt de Flassche*, 1667 *herberghe genampt de Flassche*, Killem; 1667 *t'eenen happende sticke genampt de Flassche*, Killem.

Wvl. *flaske*, *flassche* 'fles'. Maar vaak wordt *Flassche* door labiale *p/f*-wisseling een variant van *Plassche*, verbogen vorm van *Plas(ch)*. DF XII, 827 geeft een voorbeeld uit Damme: 1354 *ter Plassce* = 1562 *ter Plaesschen* = 1715 *de Flessche*.

Flasser 1439 *le quemin nommé Flassere*, Zerkel.

Flenque, zie Vlenken

Fles(se), zie Flas(se)

Flêtre, zie Vleteren

Fleurkin 1780 *fief appelé Fleurquin*, Stegers en Steenwerk.
Fleurkin is de verkleiningsvorm van de heiligennaam Florentius. 1403 *Fluerkin Wyelant f. Floreins*, Kortrijk (WF).

Foliestraat ±1700 *de Foliestraete*, Belle.
Folie is een vaak voorkomende plaatsnaam voor een lustverblijf, lusttuin, lustslot.

Fontainemeers ±1700 *de Fontanemersch*, Belle.

Fontein 1901 *de Fontein, hofstede*, Moeskroen; 1515 *an de Fonteyne, anden meersch gheheeten de Fonteyne*, Dottenijs.

Fonteinebeek 1636 *de Fonteijnebeke*, Houtkerke.

Fonteinebilk 1541 *de Fonteynebeilc*, Berten; ±1700 *de Fonteynebilck*, Belle.

Fonteinemeers 1763 *den Fonteynemeersch*, Houtkerke; 1601 *inde Fonteinmersch*, 1629 *up de Fonteynmersch*, Dottenijs.

Fonteinse 1489-1691 *tFonteynsche*, 1698 *la seigneurie de Fontisches*, 1771 *de Fontainsche*, 1876 *'t Fonteintsche*, Belle en Meteren.

Fooschehoek 1852 *Fooschehouc*, 1907 *Foossenhouck*, Eke en Sint-Silvesterkapel.

Foreest 1601 *naer Foreest*, 1673 *vers Forrest*, Moeskroen.
Mnl. *forest* 'woud, bos(land), jachtterrein' < Oudfrans *forest* 'aan de vorst toebehorend domeingood', Fr. *forêt*.

Fort Mardijk, Fort Mardyck

Het fort werd in 1622 gebouwd en werd gemeente in 1793 vanwege de Franse Revolutie. In 2010 werd het deel van Duinkerke. 1622-43 *fort van Mardycke*, 1636 *vis à vis du fort de Mardic*, 1652 *het fort van Mardycke*, 1658 *le fort Mardik*, 1677 *het fort van Maerdicke* (DF). Zie Mardijk.

Frankwalle 1523 *Francqwalle*, Kapellebroek.

Franse Duiker 1846 *France Duiker*, Herseaux.

Froimondsberg 1515 *an Froymontsbech*, Moeskroen.

Er zijn heel wat plaatsen Froidmont, o.m. *Froidmont* in (Belgisch) Henegouwen bij Doornik. 1107 *de Frigido Monte*, ±1175 *Froimont* (TW).

Fureeuwsdal 1661 *'t Fureeuwes dal*, Bambeke.

Fureeuw is waarschijnlijk een spellingvariant van *Foreeuw*, uit Pic. *fouriau* met Picardische uitspraak van Fr. *foureau* < Ofr. *forel* 'bos, woud'. Vgl. de FN *Duforeeuw*.

Gaainest 1661 *'t Gaeynest*, 1722 *het Gaeijnest*, Herzele.

Gaaiipers 1597 *la Gay perche*, 1748 *le nant au flagard dit la Gayperche*, Komen.

Wvl. *gaaiipers* 'vogelmast'.

Gaarnemarkt 16de e. *Gaernemarct*, Sint-Winoksbergen.

Door metathesis van *Garenmarkt*.

Gaarsleed 1861 *Gaersleet*, 1906 *het Gaarsleed*, Uksem, Zuidkote en Gijvelde.

Gaasbeek 1255 *Ghasebeka*, 1299 *Gazebeka*, *Gazebeke*, 1439 *van zinen goede te Gaesbeke*, Moeskroen.

Vgl. Gaasbeek in Vlaams-Brabant. Voorgermaanse waternaam *Gaas* uit *Ghasana*, Idg. *(a)ghas- 'uitbuigend'.

Galandsbrug 1660 *de Galandsbrugghe*, Boesegem.

Galant is de Romaanse vorm van de Germaanse naam *Wieland*. De naam werd achteraf als adjectief 'hoffelijk' beschouwd. 1280 *Willelmus Galant*, Ieper (Beele).

Galg 1852 *Galge*, Hazebroek; 1906 *Galge*, Strazele.

De galg stond altijd buiten het stadscentrum en gold vaak als herkenningsteken.

Galgberg 1904 *Galghe Bergh*, Merkegem.

Galgelilk ±1550 *den Galghebilck*, Belle.

Galgeburg z.d. *Galgeburch*, Volkerinkhove.

Galgedal 1614 *'t Galghe Dalcken*, Belle.

Galgegracht 1774 *Galghegracht*, Kapellebroek en Broekburg.

Galgehoek 1555 *le Galghehoucq*, Broekburg; 15de e. *de Galchouck*, Pitgam; 1896 *Galghouck*, 1906 *de Galghoek*, Tetegem.

Galgemeed 1245 *Galgemed*, Sint-Winoksbergen.

Galgestraat 1906 *Galgestraete*, Groot Sinten; 1852 *Galgestraete*, Sint-Silvesterkapel.

Galgeveld 1667 *tGalgevelt*, Killem.

Galghoekske 1680 *het Galghouxken*, Rubroek.

Galperweg 1580 *de Galperwech*, Gijvelde.

Galper is het nomen agentis bij Mnl. ww. *galpen* 'schreeuwen, gillen'. Ook Wvl. *galpen* 'galmen, luidkeels spreken, schreeuwen'.

Gansgaver 1596 *Ganschaevre*, Ekelsbeke (?).

Gaverland met ganzen?

Gapaart 1599 *de Gaepaert*, Duinkerke.

De Gapaart was een stadstoren die ook als vuurtoren diende. Volgens De Flou werden misdadigers daar aan de kaak gesteld en stond het publiek er te gapen.

Gapaart 1846 *de Gapaerd*, Waasten.

Gapaartput 17de e. *Gapaertput*, Duinkerke.

Gardemakersstraatje 1618 *het Gardemakers straetkin*, Steenwerk.

Mnl. *gaerde* 'stok, roede, geselroede'.

Garengat ±1241 *vanden Garnegate*, Broekburg; 1580 *overt Gaernegat*, 1620 *vanden hove van Garnegate*, Warrem.

Garengat 1569 *le Garnegat*, 1620 *den waterloop genaemt 't Garnegat ofte Braend tleet*, Warrem; 1774-1793 *Garengat Canal*, De Moeren.

Garsbilk 1763 *den Garsbilck*, Houtkerke.

Gars, gers door metathesis uit *gras*.

Garsland 1478 *Garslant*, Sint-Omaars.

Garsleed 1913 *Garsleet*, De Moeren.

Gast 1566 *ter Gast*, Waasten.

Gasthuisbilken ±1700 *Gasthuijs bilcken*, Belle.

Gauwestraat, zie Gouwestraat

Gaver 1228 *de Gavere*, 1416 *Fief au Gavre gisant en paroisses de Comines et de Quesnoy*, Komen; 1611 *censse de Gavre*, 18de e. *heerlijkheid van Gavre*, Halewijn.

Gaverbeek 1843 *Gaverbeek*, 1880 *Gaverbeke*, Menen-Halewijn.

Gavergoed 1710 *het Gavergoet*, z.d. *Le Gavre*, Gijvelde.

Gavermolen 1519 *te Gavermuelene waert*, Halewijn.

Gazestraat 1901 *Gazestraat*, Moeskroen.

Gaze is de West-Vlaamse uitspraak van Fr. *gaz*, Ndl. *gas*.

Gebroken elst ±1700 *tgebrocken elst*, Boeschepe.

Geer 1271 *Gheere, Ghiere*, Broekburg; 1392 *Pierre vanden Ghere*, 1400 *Pieter vanden Gheere*, 1431 *in den Gheere*, 1450 *de le Ghere*, 1850 *seigneurie du Gheer*, Merkegem-Kappellebroek; 1494 *den Gheer, Pene*; 1494 *tussche den Gheer*, Rubroek; 1273 *sour le Gher*, ±1290 *le Ghier*, 13de e. *le Grant Geer*, Sint-Omaars; 1622 *de Gheer* (eene herberg), *la Guerre*, 1846 *le Geer*, 1912 *wijk de Gheer*, Waasten; 16de e. *auprès du Gheere*, Zermezele.
Geer wordt blijkens DF ook verfranst tot *Guierre, Dhière, Ghière, Guerre*.

Geerdijk 1730 *Gheerdyck*, Klein Sinten.

Geergracht 1831 *coulant d'eau Geergracht*, Merkegem.

Geerke 1494 *Place qui se nomme le Petit Gheerquin, le Petit Gherrequin*, z.d. *la Petite Ghere, Pett Gheron of Petit Gheerquin* (in tegenstelling met de) *Grande Gheere*, Sint-Omaars.

Geermansveld 1625 *Gheeremansvelt*, Drinkam; 1668 *la dite ammanie de Gheermansvel(t)*, 1735 *ammanschap van Gheersmaarsveld*, Merkegem-Eringem.

Geerts leed 1641 *Geerts leet*, Leffrinkhoeke.

Geerveld 1852 *Geervelt*, Spijker.

Geerveldstraat 1909 *Gherveltstraete*, Stene.

Geistraat 1590 *de Gheijstraete*, Oud-Berkijn.

Geiteput 1907 *Geeteput*, Ekelsbeke; 1852 *Geetpeut Meulen*, Bissezele.

Geldeford 1142 *apud Geldeford*, Clairmarais.

Geldermeers 1506 *an Gheldermersch*, Belle.

Gelein de la Grange 1618 *an den dienst Ghelein de la Grange*, Steenwerk.

Gemeen Gracht 1906 *Gemeyn Gracht*, Kraaiwijk.

Gemeen Land 1906 *Gemeyn Land*, Uksem; 19de e. *Gemeyn Land*, Zuidkote.

Gemene 1666 *het Ghemeene*, 1681 *seigneurie de Ghemeene*, 1913 *rue du Gemeene*, Komen.

Gemene Dreef 1763 *de Gemeene Dreeve*, Houtkerke.

Gemene Dries 1636 *den Ghemeenenen Driesch*, 1763 *den Gemeenen Driesch*, Houtkerke.

Gemenedriesdreef 1636 *den Ghemeenenen Dries Dreve*, Houtkerke.

Gemenedriesstraat 1763 *de Gemeene Driesch Straete*, Houtkerke.

Gemenelegers 1494 *de Ghemeene Leghers*, Waten.

Gemene straat 1902 *Rue du Gemeene*, *Gemeenestraat*, Komen.

Gemetebrug 1875 *Gemetebrug*, De Moeren.

Genoestraat z.d. *Genoestraete*, Mergem.

Gentse Hofstede 1494 *Ghents Hofstede*, Volkerinkhove.

Geraard ±1550 *een stick landts ghenaept den Gheraerd*, Belle; 1514 *dienst ghenaept Gherard ex hagma*, Stapel-Bavinkhove.

Geraard l'Orgeilleux 1618 *dienst ghenaept Gheraert Lorghilleus*, Steenwerk.

Gerdelft z.d. *Gerdelft*, Hazebroek.

Gerecht 1600 *by den Gherechte*, Hondschote.

Geroen 1830 *terres à labour nommées den Geroen*, Noordpene.

Gerolf Hokkenvoet (?) 1514 *eenen dienst ghenaept 't Gerolf Hockenooet (?)*, Stapel-Bavinkhove.

Gersbrigge 1681 *menant de la Ghersbrighe vers Merville*, Oud-Berkijn.

Gersbrigstraat 1681 *Ghersbrichstraet*, Oud-Berkijn.

Gersta 981 *Gersta* (estuarium), 1037 *terram in Ukesham et super Gersta*, Sint-Winoksbergen.

Gersteget 1489 *Ghersteghet*, Sint-Omaars.

Geschetstraatje 1667 *aen 't Geschetstraetken*, Bambeke.
Lees *Gesheetstraetken*, straatje dat een afscheiding is.

Gesweg 1910 *le chamin du Gess-Wegh, le chemin dit Gueweg*, Broekburg.

Geul ±1800 *de Geule*, Duinkerke.
Mnl. *geule* is een geul, smal kanaal.

Geuldegem z.d. *seigneurie de Gheuldeghem*, Hondschote, Tetegem en Wormhout.

Geuldegem is een variant van Gullegem (WV): 1660 *te Ghueldeghem*, het is een metathesis van 1660 *Ghuedelghem*.

Geushoek 1913 *Geushoek*, Hondschote; 1867 *Geushouck*, Rubroek.

Geushuis 1913 *Geushuys*, Hondschote.

Geusput 1856 *Geusput*, Sint-Winoksbergen.
Vermoedelijk verhaspeld uit *Gijzelput* (zie i.v.).

Geusschuur 1913 *Geusscheure*, Hondschote.

Geusse Kerkhof 18de e. *Geussche Kerckhof*, Hondschote.

Geusweg 1856 *Geusweg*, Broekburg.

Gevelveld 1900 *Gevelveld*, 1852 *Moulin Gevelveld*, Zegerskapel.

Gezellenkerkhof 1541 *an 't Ghezelle kercof*, Komen.

Gezin 1618 *jnden dienst Ghesin*, Steenwerk.

Gijs Tants evene 1525 *Ghys Tants evene*, Warrem.

Gibbe, Gubbe 1557 *lants ghenae-mpt den Gibben*, 1578 *ghenae-mpt den Gubben*, Wormhout.

Gibbe is een familienaam, een patroniem uit *Giselbert* of een bakervorm uit *Gevaart*.: 1560-1570 *Pieter Ghibben*, Herzele (Vergriete 1972).

Gijvelde, Ghyvelde 1067 *Wimeuelt*, 1076 *Gimeuelt*, 1218 *Giueda* (TW); 1067 *totam decimam de Ghivelda*, 1215 *Givelda*, 1398 *de prochie van Ghiveld*, 1422 *Ghijvelde*, 1620 *in Gijvelde*, 1909 *Ghyvelde*.

Mnl. *wime* 'twijg, rijshout' en *veld*.

Gijzelhuis 1458 *le Ghiseluis de Bourbourg*, 1458 *Ghiselhuis*, 15de e. *Ghyselhuis*, Broekburg.

Mnl. *giselhuus* 'huis waar gijzelaars op eigen kosten inliggen'.

Gijzelins Wal ±1700 *ten Ghijseliins Walle*, Belle.

Gijzelin is Mnl. *Giselin*, een vlevorm van Gijzelbrecht. 1382 *Ghiselin van den Bruele* = *Ghiselbrecht van den Bruele*, Deerlijk (WF).

Gijzelput 1442 *ad puteum dictum den Ghyselput*, Sint-Winoksbergen.

Gilde 1605 *drie noordtghilden en vier suudtghilden*, Waasten.

Gildebilk 18de e. *de Gildebilck*, Hondschote.

Gildegoed ±1700 *het Gildegoet*, Belle.

Gildeland ±1700 *tGildelant*, Belle.

Gillis Capoens Tiend 15de e. *Gilles Capoens Tiende*, Belle.
Mnl. *capoen* 'gesneden haan; deugniet, schurk'. FN 1394
Torrekin Capoen, Kortrijk (WF).

Giselen Hofstede ±1300 *in Ghiselen Hofstede*, Broekburg.

Gistelhof 1489-1681 *Ghistelhof*, Oudezele.

Gistelland 1494 *up tGhistellant*, Volkerinkhove.

Glent 18de e. *het Glent*, Hondschote.

Glent < Mnl. *gelent* 'balustrade, hekwerk, schutting, afsluiting'.
Vgl. Duits *Geländer*.

Godaars Iepe z.d. *Godaersyepe*, Arneke.

Zie *Godewaars Iepe*.

Godefrooi 1681 *thof te Godefroiye*, Mergem.

Godefroj is de Franse vorm *Godefroid* voor *Godfried*, *Godevaart*.

Godelinbroek 1506 *Godelinbroech*, *Godelimbroeck*, *Godelinbroeck*,
1882 *Godelimbrecq*, Wimille.

Afleiding of *-lin*-diminutief van Germ. *god*-naam. 1482 *Jehane*
Goudelin, Doornik (WF).

Godewaars Iepe ±1750 *Goddewaershiepe*, z.d. *Godewaarschepe*,
Bollezele.

Iep voor 'olm' is Noord-Nederlands. Zuidnederlands *iep* bete-
kent 'taxus'. Blijkbaar werden *Godaar* en *Godenaar* hier ver-
ward. *Godaar* is de familienaam *Goddard*, *Goddaer(t)*, patro-
niem, Germ. naam *gud-hard* 'god -sterk'. *Godenaar(d)* is een
andere Germ. naam *guda - friþu* 'god -vrede, omheining', nl.
Godevaart, *Govaart*.

Godewaarsvelde, **Godewaersvelde** 1182 *in Godewaere*,
1185 *Henrici de Godeverdsvelde*, 1295 *Gaudefroit camp*, 1307
Godevartsvelde, 1328 *Godevaertsvelde*, ± 1360 *Godefroycamp*,

1423 *Godewaersvelde*, 1484 *Godevaertsvelde*, 1485 *Godewaertsvelde*, 1498 *Govartsvelde*, 1559 *Godefridecamp*, 1567 *Godtsvelde*, ± 1750 *Goddewaersvelde*, 1800 *Godewaersvelde*.

Het veld van Godevaart, Germ. *Godafriþ*, Fr. *Godefroid*.

Gods Akker 1654 *Gods Acker*, Kassel.

Gods Akker was de begraafplaats van de gereformeerden.

Godshuis 1290 *Vastin de Ghoexhout li cordewaniers*, 1357 *seigneur de Goexhout*, 15de e. *ten Goghouchen buuten Comene*, 1654 *Goxhuys*, *Goxhut*, 1679 *Goixhouque*, 17de e. *grand Goxhout*, 1731 *grand Goxhouck*, 1772 *lanxt den wegh van Comen naer Weruycke, genaemt het Godthuys*, 18de e. *Goedshouc*, *Goxhuys*, 1800 *Godthuys*, 1921 *Godshuis*.

De excerpten wekken de indruk dat *Godshuis* een jonge interpretatie is van een onbegrepen *Goxhout*.

Godshuishoek 1900 *Godshuishoek*, Komen.

Godshuis molen 1772 *het Godthuys alwaer is eene olywyndt-molen*, 1850 *Godshuysmolen*, Komen.

Godshuisstraat 1902 *rue Godshuis*, Komen.

Goed 1562 *tgoed ter Goede*, Dottenijs.

Goedenstraatje 1409 *Goedinstraeteque*, Sint-Omaars.

Goedsenberg z.d. *Goedsenberg*, Boesbeke.

Goesteen 1574 *Louys vander Goosteene*, 1692 *van de Goestrene*, 1710 *van de Goesteene*, Buisscheure.

Golebeek 1762 *zuid de Goolebeke*, *Golebeke*, Wormhout.
Gole wellicht variant van *geule*?

Golemeerselke 1765 *'t Golemeerschelken*, Wormhout.

Gomelindes Hofstede 1300 *Gomelindes Hofstede*, Broekburg.
Vermoedelijk verhaspeling van *Godelindes Hofstede*.

Gorinnen, te 1494 *eene woonste ghenamt te Gorinen die was wiler Lamsin Spaede ende daar naer Gorine Mannarts*, Waten.

De vorige eigenares was Gorine Mannarts.

Gotebrigge 15de e. le *Gotebrigghe*, Kraaiwijk.

Gotvliet ±1300 *Gotvliet*, Broekburg.

Goude, ter 1649 *tleen ter Goude*, Dottenijs.

Goudenhove 18de e. *Goudenhove*, Niepkerke.

Gouden Kasteel 1901 *het Gouden Kasteel*, Herseaux.

Goudenpaardveld 1782 *le Goudenpaert velt*, Ruischeure.

Gouden straatje 15de e. *in den winckel vel Goudinstraetkin*, Broekburg.

Kan volksetymologisch en hypercorrect uit *Gouwestraat* zijn ontstaan.

Gouwenmeulen 18de e. *Gouwenmeulen*, Merkegem.

Gouwestraat(je) 1669 *aen de Gauwe Straete*, Ekelsbeke; 1850 *totter Gaeuwerstraete*, 1789 *het Gouwestraetken*, Bissezele.

Mnl. *gouwe* 'weg langs een water, kanaal, sloot'. De waternaam *Gouw* is een collectivum Germ. **ga-agwǫ* 'ouwe' < *ahwō* 'water'.

Graafschap 1744 *van Hondegheem platse naer 't Graefschap*, z.d. *Graefschip*, Hondegem; 1763 't Graefschap, Houtkerke; 1489-1681 't *Graefscieip*, z.d. *le Graefscip*, Meteren.

Dat was ook een familienaam 1734-1754 *Pieter Jacobus Graefschepe*, Arboutskapel (Vergriete 1972).

Graafschepetiend 1482 *jeghen de Graefschepetiende*, Hondegem.

Gracht 1300 *super Gracht* (waterloop), *ieghen de gracht*, Broekkerke; 1562 *up de Gracht*, Hondschote.

Grachtbilk ±1300 *Grachtbelc*, Broekburg.

Grachtje 15de e. *le Grachtken*, Kapellebroek.

Grammaart 1580 *den Grammaert*, 1615 *den Gramart*, Bissezele. Mnl. *gram* 'boos, vergramd'. Personificerend?

Grand Balloc 1910 *le Grand Balock*, Sint-Omaars.

Misschien *balok* met svarabhaktische vocaal uit *Blok*?

Grauwieriedreef 1762 *van suyden de Grauwerie dreve*, Wormhout.

Grauwesustershof 1551 *Grauwesustershof*, Broekburg.

Grave Jansdijk 1714 *Grave Jans dycke*, 1752 *Graef Jansdyck*, 1768 *de Gravejans Dijk*, Mardijk.

De Grave Jansdijk liep van Duinkerke tot Terneuzen. Hij was aangelegd, onder meer door bestaande dijken te verbinden.

Gravelinebrecq 1636 *Gravelinebrecq*.

Verfransing van Gravelingebrug of Gravelingebroek.

Gravelines, zie Grevelingen

Gravelingebroek 1626-28 *deux marais nommés Gravelingebrouck*, Nieuwerleet-Sint-Omaars.

Gravelingebrug 17de e. *Gravelinghebrugge*, Sint-Omaars.

Gravenberg 1486 's *Gravensberg*, 1641 *Gravenberg*, 1744 *sGravenbergh*, Belle.

Gravenboomgaard 1711 's *Gravenbogard*, Sint-Omaars.

Gravendoorn z.d. *Gravendooren*, Hazebroek.

Gravenhoek z.d. *Gravenhouck*, St.-Mariakapel.

Gravenleen 1582 *sGravenleen*, Belle.

Gravenstraat 1549 *sGravenstrate*, Hondschote.

Graventoren ±1672 *sGraven Torre*, Kassel.

Gravenwal 18de e. *sGravenwal*, Hondschote; 1867 's *Gravenwal*, St.-Mariakapel.

Gravenweg 1641 *Gravewech*, Millam.

Graves Dreef 1763 *Graves Dreve*, Houtkerke.

Graviergracht 1906, Stene.

Fr. *gravier* 'kiezelzand, grint'.

Gravinneke 1668 *recette du loopwater et Gravinneken*, Sint-Winnoksbergen.

Greve 1725 *de Greve*, Millam.

Grevelingen, Gravelines 1040 kopie 1775 *Grauenenga*, 1097 *Graueninga*, 1106 kopie 1240 *Greueninge*, 1139 *Grauelenges* (TW); 1107 *Greveningge*, 1114 *juxta Graveningam*, 1131 *Greva-nigga*, 1170 *Gravelingha*, 1181 *Greveninghe*, 1224 *Gravelinghes*, 1243 *Grevelinghes*, 1578 *Te Grevelinge*, 1635 *naer Grevelyngh*e, 1898 *Gravelines*.

Germ. *grabaninga-*, afleiding van *graban* 'gracht'.

Grevelingestraat 1551 *Grevelinghestraete*, Broekburg.

Grielkesland 1478 *Grielqueslant*, Sint-Omaars.

Groene Bank 1906 *Groene Bank, le Banc vert*, Klein Sinten.

Groene Berg 867 *Gruonenberg*, 1067 *Groeneberg*, Sint-Winoksbergen.

Een heuvel ten oosten van de stad heette eigenlijk *Groeneberg*. De vorm *Gruonenberg* is Oudnederlands.

Groene Boom 1697 *la seigneurie dict Groenenboom*, Ebblingem.

Groene Dijk 1236 *que Groendic dicitur*, Groot Sinten.

Groene Dreef 1858 *Groene Drève*, Bieren.

Groene Hoek 1852 *Groen Houck*, 1898 *Groene Hoeck*, Arboutskapel.

Groene Kaas 1777 *Groenen Caes* (weide), Sint-Winoksbergen.

Groene Linden 1914 *de Groene Linden*, Komen.

Groenendaal, -dal 1667 *een straetken loopende nae 't Groenendael*, 1791 *Groenedael (herberghe)*, Wormhout; 1494 *een leen ghenamt Groenendal*, Hazebroek; 1517 *Groenendale*, 1735 *van Groenendal*, Steenbeke, Noord-Berkijn en Tienen.

Groenendaalhoek 1771 *Groenendaelhouck*, Herzele.

Groenendalstraat 1641 *à la Groenendaelstraete*, Steenbeke.

Groene Spriet 1910 *au lieu dit le Groenen Spriet, de Groene Spriet*, Westkapel.

Groene Straat z.d. *Groene Straete*, 1780 *Groene Straete*, Belle; 1354 *ter groenre Straet*, 1541 *de Groene Straete*, Berten; 18de e. *de Groene Straete*, Eringem; 16de e. *de Groene Straete*, Hondsegem; 1600 *de Groene Straete*, Hondschote; 1835 *la rue dite Groenestraete*, Houtkerke; 1867 *Groenestraete*, Mergem; 1621 *Groenstrate*, Millam; 1681 *Groenestraete*, Niepkerke; 1910 *Groene Straete*, Oudezele; 1367 *ter Groenre Strate*, Steenwerk; 1784 *de Groene Straete*, Warrem; 1909 *à la Groenen Straete*, Zegerskapel; 1664 *de Groenstrate*, Waasten.

Groene Straatje 1687 *het Groenestraetgen*, Belle; 1460 *up tGroene Straetkin*, 1599 *totten Groenen Straetken*, Hondschote; 1770 *tGroene Stratkin*, Armboutskapel.

Groene Vijfweg ±1700 *den Groenen Vijfwech*, Boeschepe.

Groene Weg ±1300 *Groenewech*, Broekburg.

Groenland 1633 *Groenlandt*, 1634 *Groenlant*, De Moeren.

Groenlandmolen 1852 *Groenlandmeulen*, Wormhout.

Grootdijk 1639 *Grootdijk*, Sint-Omaars.

Andere naam voor *Nieuwe Dijk*.

Groot Dijkeveld 1782 *tGroot Dyckevelt*, Ruischeure.

Groot Heerstuk 1661 *'t Groot Heerstuk*, Bambeke.

Groot Leen 1620 *'t Groot Leen*, Warrem.

Groot-Sinten, Grande-Synthe, zie Sinten.

Groot Water 1906, Armboutskapel.

Grootwielkens Hove(hoek) 18de e. *Grootwielkens hove(houck)*, Hondschote.

Grote Ariestraat 1705 *Groote Ariestraete*, Kassel.

Straat naar Ariën (Aire).

Grote Beek ±1550 *de Groote Beicke*, 1618 *ande Groote Beke*, Steenwerk; 1660 *de Groote Beicke*, Boesegem.

Grote Boerenverdriet 1661 *'t Groote Boerenverdriet*, Bambeke.

Grote Bogaard ±1585 *den Grooten Bogaert*, Belle.

Grote Boonhoek ±1450 *de Grote Boonhouc*, Gijvelde.

Grote Briel 1771 *den Grooten Briel*, Herzele.

Grote Broek 1791 *den Grooten Brouck*, Wormhout.

Grote Dam 1641 *den Grooten Dam*, Oud-Berkijn.

Grote Dijk 1770 *Grootedyck*, Broekburg.

Grote Dooman 1771 *den Grooten Dooman*, Herzele. Zie ook *Doodman*.

Grote Foorthoek 1725 *den Grooten Foorthoeck*, Millam.

Grote Geerhoek 1741 *Groote Geerhouck*, Stene.

Grote Haag 1594 *leen gheseyt de Cleene Haeghe... leenen gheseyt de Groote Haeghe*, 1634 *de Groote Haege*, Waasten.

Grote Hoek van 't Moertje 1875 *Grooten Houck van 't Moertje*, De Moeren.

Grote Kappelaar 1791 *den Grooten Cappelaere*, Wormhout. Een *Kappelaar* is een inwoner van Kappel, nl. Zegerskapel, Sint-Silvesterkapel of Oostkapel.

Grote Kemmeland 1783 *le Grand Kemmeland*, Steenwerk. Kemmelland?

Grote Kimmelbreet 1618 *van den Grooten Kimmelbreet*, Steenwerk.

Grote Kouter 1667 *den Grooten Coutter*, Bambeke; 1783 *Grand Coutter*, Ruischeure.

Grote Leenstraat 1481 *upde Groote Leenstrate*, Belle.

Grote Linde 1901 *de Groote Linde*, Moeskroen.

Grote Mare 1680 *de Groote Maere*, Gijvelde. La Grande Mare.

Grote Markt 16de e. *Groote Marct*, Sint-Winoksbergen.

Grote Meed 1475 *contre le Grootte Meed, le Grootte Meet*, Arm-boutskapel.

Grote Merehil ±1300 *de Grote Merehil*, Broekburg.

Grote Moere 1614 *aen de Grootte Moere*, Gijvelde, Uksem.

Grote Moustre z.d. *l'ammanie de Grottemoustre*, Groot Sinten. *Moustre* < *Monstre* < *Monasterium*, Fr. *moutier*, Ndl. *munster*.

Grote Munnikken 1643 *de Grootte Munnicken*, 1710 *de hofstede ghenamt de Grootte Meunycken*, Klein Sinten.

Grote Polder ±1300 *Grote Polre*, Broekburg.

Grote Prei ±1700 *den Grooten Preij*, Belle.

Grote Rabeek 1923 *de Grootte Rabecke*, Waasten.

Grote Ram 1620 *den Grooten Ram*, Gijvelde.

Grote Rietschave 1494 *de cleene riescave... metter oostzyde up de Groete Rietscave*, Waten.

Grote Ringsloot 1634 *van den Grooten Rincksloot*, Gijvelde.

Grote Riviere 1494 *up de Groete Riviere*, Waten; 1641 *de Grootte Reviere*, Sint-Omaars en Grevelingen.

Bedoeld wordt de rivier de Aa.

Grote Ronk 1776 *den Grooten Ronck*, Hondegem.

Grote Stedengracht ±1700 *den Grooten Stedegracht*, Belle.

Grote Steendam 1774-1793 *Pont du Grand Steendam*, Tetegem.

Grote Sticks 1494 *lants ghenamt de Groete Sticx*, Waten.

Grote Straat 1731 *aende Grootte Straete*, Houtkerke. 1541 *Grootte Strate*, Komen; 1731 *Grootte Straete*, Winnezele.

Grote Veld ±1300 *int Grote Velt*, Broekburg.

Grote Vork z.d. *de Grootte Vorcke*, Millam.

Grote Vrieslijkheid 1618 *een stick zailant ghenamt de Grootte Vrieselichede*, Steenwerk.

Grote Weg 1900 *de Grootte Weg*, Halewijn; 1725 *de Grootte Weghe*, Millam.

Grote Weide ±1700 *zijnne Grootweede*, Bellem.

Grote Woestijn ±1620 *de Grootte Wostyne*, Waasten.

Grotezele 1339 *de Grotezeele*, Duinkerke.

Gruininge 1743 *Gruyninghe*, Hondschote.

Grushoek 1318 *Grushouc*, 1440 *rue du Grushouc*, Sint-Omaars.

Gubbe, zie Gibbe.

Haakhoek 1421 *Haecxhouc*, 1458 *Haeckhouck*, Waasten.

Haan 1697 *la seignorie dict den Haene*, ±1750 *van den Haene*, 1764 *le Coq*, 1776 *den Haene*, Hazebroek.

Haanbek 1620 *noort den Haenbeck*, Warrem.

Haandrieshoek 1789 *vanden Haendrieschhouck*, Belle.

Haap 1386 *un lieu dit le Haep*, Sint-Omaars.

Haffelput -1568 *Haffelput*, Rubroek.

Hagedoorn 1328 *Willems de le Haghedoren*, 1489-1661 *Haghe-dooren*, 1852 *Haegedoorne*, Belle; 1641 *dicte d'Haguedorne*, 1697 *Haghedorne*, 1790 *Haghedoorne*, Bavinkhove; 1852 *Haeghedorne*, Kassel; 1600 *byden Haghedoorne*, Hondschote; 1851 *de l'Hagedoorne*, 1852 *Haegedoorne*, Meteren; 1825 *Haegedoorne*, Pitgam; 1867 *Haghedoorne*, Ruischeure; 1571 *ten Haghdoorne*, Rubroek; 1514 *van den Haghedoorne*, Stapel; 1618 *vanden Haghedoorne*, Steenwerk; 1907 *Haeghe Dooren*, Warrem; 1907 *le Haegedorn*, Zermezele.

Hage(n)doorn, *haagdoorn*, ook *meidoorn*, *Crataegus oxycantha*.
Werd volksetymologisch verfranst tot *Age d'Or*

Hagedoornhoek 1773 *Haegedoorenhouck*, Pitgam.

Hagedoornstraat 1910 *Haeghedoornstraete*, Pitgam.

Hagehoek 1421 *Haeghehouc*, Waasten.

Hagemeers 1648 *vander Haghemeersch*, Waasten.

Hagemeersen 1907 *Haghemeerschen*, Meteren en Sint-Janskapel.

Hagemolen 1641 *Hagemolen*, 1648 *bijder Heghe* (lees: Haghe) *Meulene up de Leije*, 1744 *Haeghe Meulen*, Waasten; 1580 *de herberghe ter Hagemulle*, 1641 *Hagemulle*, 1788 *de Hagenmeulen*, 1872 *Haghemeulen*, 1852 *Haeghe Meulen*, Warrem.

Hagemolenbeek 1913 *Hagghemeulenbecque*, Warrem.

Hagestraat 1660 *Haghestraete*, Boesegem; 1567 *d'oostzyde van der Haghestraete*, 1670 *de Haeghestraete*, Hondschote.

Hakelinshof 1489-1641 *Hakelinshof*, Meteren.

Hakhoek 1760 *Hackhoucq*, Neerwaasten.

Halewaart z.d. z.d. *Halewaert*, Ekelsbeke; 1507 *den Halewaert*, Eke.

Halewijn, Halluin In 1686 bezetten Franse troepen o.m. Halewijn, waardoor het door Frankrijk ingepalmd werd. Vooral vanaf de 18de eeuw werd het Vlaamse dorp verfranst. 1066 *Haluin*, 1109 *Brunel de Halewin*, 1143 *altare de Haluwin*, 1217 *Haluwin*, 1221 *Halewijn*, 1273 *à Halewin*, 1302 *mijn here van Halewijne*, 1344 *ysent talewine*, 1344 *Wouterkin van Alewine*, 1361 *te Haelwine*, 1490 *van Halewin*, 1722 *inde prochie van Halewijn*, 1898 *Halluin*.

Morlet 1985 ziet er de persoonsnaam *Halewijn, Halluin* in.

Halewijne 1901 *Halewijne*, Komen.

Halewine is de West-Vlaamse uitspraak van *Halewijn*.

Halewijnland ±1450 *tHalewijnland*, Gijvelde.

HalewijNSE 1596 *de heerlyckhede vanden Halewyntsche*, z.d. *Hallewysche*, Waasten.

Halfoest 1641 *Halfoest* [reconstructie van *Haufhoust*], Lederzele.

Halfoestbeek 1641 *Halfousbecque*, Lederzele.

Halfweghuis 1918 *Alvégus*, Broekkerke.

Halle 1697 *la seignorie dict van Halle*, Buisscheure; 1630 *Joh. de Halle*, Lederzele;
1850 *de Halle*, Waasten.

Halle Abeel 1641 *Halle abeel*, 1744 *Halle Abeel*, Nieperke.

Halledijk 1336 *inden Hallediec*, Hazebroek.

Hallepacht 1852 *Hallepagt*, Sint Momelin.

Halle Steenstraat 18de e. *Halle Steenstraet*, Lederzele.

Hallewaarde z.d. *Hallewaerde*, Belle.

Haluzele 1339 *Haluzeele*, Duinkerke.

Halvemijlbrug 1597 *de Halve Millebrugge*, 1641 *Halfmillebrugge*, 1677 *Alfmyllebrugge*, 1858 *au chemin Alvemillebregghe*, Bieren-Armboutskapel.

Ham 1217 *de Ham*, 1224 *in parrochia de Baswarnestun pratum quod Ham dicitur*, Neerwaasten; 1528 *vers le Ham, allant du Ham a leglisse de Herseaulx*, Herseaux-Luingne; 1196 *Gosuini de Ham*, 1225 *Ham*, 1620 *pâturage appelé le Ham*, Komen; 1850 *le Ham*, Moeskroen; 1742 *du Hammes*, 18de e. *prévôté de Ham*, Sint-Momelin.

Hambroek 1669 *Hambrouck*, Ekelsbeke.

Hambroekstraat 1669 *Hambrouckstraete*, Ekelsbeke.

Hamduiker 1846 *Hame dukker*, 1901 *Hamduiker*, Herseaux.

Hameel 1392 *bevesten Hamele*, 1494 *vanden Hameele*, Hazebroek.
PIN Fr. *hamel*, *hameau* 'gehucht'.

Hamerke 1813 *au Hamerken*, Sint-Omaars.

Hamers Hof ±1300 *Hames hof*, Broekburg.

Hamhoek 1421 *Hamhouc*, Waasten.

Hammeweg ±1300 *usque ad Hammerwech*, Kraaiwijk.

Hams 1697 *seignorie de Hams*, 1702 *seigneurie d'Ham*, Zerkel.

Haneberg 1904 *l'Haeneberg*, 1912 *Haenberghe*, 1904 *Haenberghe kapelle*, Lederzele.

Hanedries 1914 *l'Haenedries*, Belle.

Hanekoks 1494 *lants ghenamt Hanecocs*, Pene.

Mnl. *hanecoc* 'alikuik'. 1379 *up Jan Haencocke*, Kortrijk (WF); 1274 *Thomas Hancoc*, Shropshire (Reaney). Zie F. de Tollenaere, *Middelnederlandsch Coc, Hanecoc*. *TNTL* 1939, 283-288.

Hanekoksbrug z.d. *Hanecocsbrighe*, Sint-Omaars.

Hanekokstraat 1397 *Hanecocstraet*, 1398 *Hanekoitstraet (sic)*, Sint-Omaars; 16de e. *Haenecockstrate*, Sint-Winoksbergen; 1551 *Haenecoqstrate*, 1632 *Hanecockstrate*, Broekburg.

Hanekousstraat 1852 *Haenekousestraat*, Ekelsbeke.
 Waarschijnlijk verhaspelde vorm van Hanekokstraat.

Hanevoetstraat ±1700 *Hannevoetstraetje*, 1846 *Hanevoetstraet*, Waasten.

Hang 1783 *chemin nommé en thiois de Hanghe*, Steenwerk.

Hangest 1141 *Angest*, 1228 *de Hangesto*, 1297 *Jehans de Hangest*, 1298 *de Angest*, 1327 *de Angeest*, (heerlijkheid) Arneke, Sint-Silvesterkappel.

Plaatsnaam *Hangest-en-Santerre* of *Hangest-sur-Somme*.

Hanghoek 1482 *toten Hanchoucke*, Arneke en Rubroek.

Hanghoekstraat 1617 *de Hanckhouckstraete*, Arneke en Zegerskapel; 1729 *Anckhouckstraete*, Zegerskapel.

Hangveld 1364 *Hancvelt*, Oudezele.

Hankaardstraat 1901 Hanquartstraat, Waasten.

Afleiding van de voornaam Johannes. 1345 *Hanicardus dictus Hanicotte filius quondam Hanicar pictoris*, Luik; 15e e. *Betrice Ankaerts*, Wervik (WF).

Hankestraat 1458 *Hanquestraete*, Broekburg.

Hapke 1770 *tHapken*, Armboutskapel.

Hapland 1910 't *Haplant*, Sint-Omaars.

Happe ±1700 *drie velden saijlandt de happe, Belle*; 1614 *inde Happe, Eke*; 1660 *tzaylandt met een happe, Boesegem*; 1775 *Happe, Moeskroen*.

Hapestuk 18de e. *Hapestick*, Hondschote; ±1650 *tHapestuck*, Herzele; 1769 *teenen Hapestucke*, Houtkerke; 1909, Wormhout.

Een veld of stuk land in de vorm van een *happe* 'hakbijl'.

Hardenvoorde, Hardifort ±1140 kopie 1775 *Hardinfort*, ±1144 kopie *Hardigford*, ±1158 kopie *Hardingfort* (TW); 1224 *Hardifort*, 1231 *Hugone de Hardincfort*, 1240 *Hardinfort*, 1288 *Herdinfort*, 1494 *Hardefort*, 1641 *Hardifoort*, 1898 *Hardifort*.
Germ. *Hardinga furdu-* 'de voorde of doorwaadbare plaats van Hardo'.

Haringhoek 1494 *inden Harinchouc*, 1507 *jnden Harinckhouck*, Steenvoorde.

Haringsling 1730-1770 *le watergancq nommé Haerinckslincq*, Broekburg.

Haringstraat 1494 *tussche der Peene ende der Harincstraet*, Zuidpene; ±1650 *Haerincstraete*, Zegerskapel.

Haringstuk 1763 *het Haerinckstuck*, Wormhout; 1494 't *Harincstic*, Waten.

Haringweg 1644 *de Haerynckwech*, Stegers.

Harpeluispoort 1403 *Harpeluisporte*, Sint-Omaars.

Hasp 1741 *Haspe*, Sint-Omaars.

Hauspieweg 1846 *Hauspie weg*, Waasten.
Hauspie, Houspie < Fr. *haussepied* 'die de voet optilt' of Oudfrans *haussepîé* 'instrument om een kruisboog met de voet aan te spannen'. 1306 *Jean de Hohepied*, Kamerijk. Het voorzetsel *de* wijst op een plaatsnaam.

Hauwel 1187 *Hauwel*, 1328 *Hamen*, 1333 *Hauwel*, Waten.

Havekersbrug 1198 *usque ad Havekersbrighe*, Sint-Omaars. Wellicht te lezen: *Havekerksbrighe*.

Haven 16de e. *de Haeven*, Sint-Winoksbergen; 1224 *inter aquam que Havene appellatur*, 1300 *inter Havene et Vliet*, Broekburg.

Havenbrug 1488 *Havenbrigghe*, 1568 *Havenbrugge-lez-Dunckerke*, 1579 *Havebrugge*, Duinkerke en Sint-Winoksbergen.

Havendijk 1564 *de Havendyk*, Sint-Winoksbergen-Duinkerke.

Havenhofstede 1620 *d'Avenhofstede*, 1620 *Havonthofstede*, Warrem.

Havenmolen 1641 *Havenmulle*, Koudekerke.

Havenstraat ±1300 *usque ad Havenstraat*, Broekburg.

Haverkeet 1773 *à l'Haeverkeete*, 1774-1793 *Haverkeete*, 1852 *l'Averquette*, Gijvelde.

Haverstuk 18de e. *'t Haverstick*, Hondschote.

Haveskerke, Haverskerque 1114, 1139 *Haveskerke*, 1158 *Haveskerca*, 1186 *Haekeskercha*, 1210 *Haueskerche* (TW); 1047 *Rodulfus de Haviskerka*, 1119 *Havescherke*, 1123 *Haveskerke*, 1180 *de Haveskerke*, 1183 *de Haverskerca*, 1331 *Phelippe de Havessquerque*, 1368 *Fransoys wedewe van Haefskerke* = 1375 *Fr. van Haefskerke*, 1744 *Haveskerke*, 1906 *Haverskerque*.

Kerk van *Habo* > *Havo*. *Gysseling* (TW) veronderstelt < *habuka* 'havik', maar dat kan moeilijk want er is geen enkele oude vorm met een *k*. De *r* in *Haverskerke* wellicht door associatie met *haver*, maar ook hypercorrect aangezien *rs* normaal tot *s* assimileert. *Van Haefskerke* is een vrij frequente familienaam in België. *Haveskerke* is ook de naam van een heerlijkheid in Lederzele, Pene, Buisscheure, Volkerinkhove en Wulverdinge. Het was ook de naam van een huis en hof in Sint-Omaars: 1440 *Havesquerque*. FN 1450 *Veronica Haveskerke*, Sint-Winoksbergen?

Haveskerkemeers 1472 *Havesquerquemersch*, 1486 *Haveskerquemersch*, Sint-Omaars.

Hazebaard z.d. *Hazebaert*, Ebblingem.

Hazebeek 1636 *Hazebeke*, Houtkerke; 18de e. *Hazebeque*, Hondschote.

Hazebroek, Hazebrouck 1122 kopie *Hasbruc*, 12de e. *Asebroc*, 1187 *Hasabroc*, *Hasebroch*, 1190 *Hasebroc*, 1202 *Hasabroec*, 1218 *Hasebruec* (TW); 1141 *Hasbroec*, 1184 *de Hazebrouck*, 1200 *Hasebroec*, 1265 *Hasebrueck*, 1277 *Hazebroec*, 1384 *Hazebreuc*, 1783 *Hazebroucq*, 1788 *Haesebrouck*.

Samenstelling van *haas* en *broek* 'moeras'. De spellingen *bruec*, *breuc* zijn Picardisch. Geboorteplaats van Maria Petijt (Hazebroek 1623 – Mechelen 1677), een mystieke schrijfster.

Hazebroek 1555 *Hazebroucq*, Broekburg; 1623 *Hazebreucq*, Hazebroek; 1657 *Hazebroucq*, Sint-Omaars.

Naam van een wijk in Broekburg, een leengoed in Hazebroek en een huis in Sint-Omaars.

Hazebroeks Hofstede 1494 *Hazebroucx hofsteede*, St.-Maria-kapel.

Hazebroekstraat 1614 *Hazebrouckstraete*, Borre; 1775 *Haesebrouckstraete*, Hondagem; 1560 *Hazebrouckstrate*, Steenvoorde.

Hazebroekvoetweg 1681 *Haesebrouckvoetweg*, Zerkel.

Hazebuisbrug 1760 *Haesebuisbruggh*e, Ruischeure.

Hazegras 1618 *het Hazeghers*, Steenwerk.

Het *Hazegras* is ook een plaatsnaam in Oostende en Knokke. In Knokke was het in de 13de eeuw het schorreland op de westoever van het Zwin. Hazegras wordt gewoonlijk verklaard als *haas* + *gras*. Maar de knaagdieren die de duinen bevolkten, waren meestal konijnen. Een andere verklaring is daarom: gras met lange en dunne halmen (Coornaert).

Hazehoek 15de e. *le Hazehouc*, Steenvoorde.

Hazeloop 18de e. *het Hazeloopken*, Hondschote.

Hazenbergh 1606 *Hazembergues*, Sint-Omaars.

Hazepoel 18de e. *Haезepoel*, 1910 *Hazepoel*, Hondschote.

Hazepoellinde 1911 *de gesplette Hazepoellinde*, Hondschote.

Hazewegelke ±1300 *Hazeweghelkin*, Broekburg.

Hazewind 1774-1793 *Hasuine*, 1852 *Haeswinde*, 1898 *Haезewinde*, Winnezele; 1909 *au lieu dit Haезewine*, Lederzele.

Een hazewind is een snellopende hond, die geschikt is om op hazen te jagen.

Hazewindeke 1851 *Hazewyndeken*, Boeschepe.

Hebbingem 1205 *Hebbingehem*, 1416 *Hebbingehem*, Sint-Omaars.

Germ. naam op *-inga-haim*.

Hedinstraat 1315 *le Hedinestraet*, 1380 *Hedinstraet*, 1450 *le rue des Juifz que on dist le Hedinstraet*, Sint-Omaars; 1410 *la rue appellée Hedinstrate*, 16de e. *de Hedinstraete*, Sint-Winokbergen.

Hedin is wellicht Mnl. *heidin* 'heiden'. De joden werden waarschijnlijk als heidenen beschouwd.

Heebeek 1512 *Leebeke* (*lees: l'Eebeke*), 1551 *de Heebeke*, 1589 *Heibeke*, 1818 *la beque ditte Heybeke*, 1835 *Eebeke*, Steenvoorde, Terdegem, Winnezele, Houtkerke, Bambeke, W.-VI.

Heebeek of *Heibeek*, beek door de heide.

Heeberg 1898 *Heeberg*, Lederzele.

Heede z.d. Boesbeke.

Heel 1852 *de Heelle*, 1910 *l'Heel*, Bambeke.

Vermoedelijk wordt *Helle* bedoeld. Sub *Hel* (*Helle*) in Gijvelde wordt in 1910 *La Pâture d'Heel* ermee geïdentificeerd.

Heer Bossaert 1404 *sher Bossarts*, 1620 *S'Herbossaert*, ±1750 *S'heerensbosschaert*, 18de e. 's *Heer Bossart*, Hardenvoorde.

Bossaert en *Bosschaert* werden hier verward. *Bossaert* gaat via Fr. *Bouchard* op de Germ. naam *Burchard*, *Burghard* terug. *Bosschaert* is een afleiding van *Van den Bossche*.

Heernes 1222 *Hernessa*, Duinkerke; 1232 *Hernesse*, 1616 *heere van Ernesse*, Grevelingen; 1494 *Hernesse van Burburch*, 1752 *Hernesse van Brouckbourg*, Oudekapelle; 1473 *le Hernesse*, Sint-Omaars.

Mnl. *hernesse* 'kudde,weide'. Zie *heernesse*, sub Woordverklaring

Heerschap van Lisq 1681 *tHeerschip van Lisq*, Belle-Stegers.

Heerstraet 1900 *de Heirstraete*, Bollezele; z.d. *de Heerstraete*, Broekburg; 1777 *Herstraete*, Drinkam; 1493 *upde Herstraet*, Hazebroek; 1301 *dele Herstratte*, 1727 *de Heirstraete*, Mardijk; 1923 *le Heerstraet*, Duinkerke; 1571 *upde Herstraete*, Westkapel.

Heerstraet naar Rijsel 1625 *de Herstrate na Ryssel*, Kwaadieper. Een *heerstraet*, *heerweg* was een belangrijke weg, een brede weg.

Heetdal 1494 *den Heetdal*, *int Heetdal*, Wulverdinge.

Heetveld 1395 *vanden Heetvelde*, 1494 *tHeet Velt*, Lederzele.

Hegemval 1278 *Heghemval*, Sint-Omaars.

Hegerlegem 1290 *à Hegherleghem*, Sint-Winoksbergen.

Heibeek, zie Heebeek

Heide, Heie 1284 *entre le Heide*, Hondschote; 1281 *Hannekinum de Heda*, 1281 *de Heida*, *de Heda*, 1314 *de le Heide*; Sint-Janskapel; 1901 *de Heie*, Herseaux; 1904 *de Heye*, Luingne; 1850 *de Heye*, Moeskroen.

Heidenrente 1783-97 *la Heydenrente*, Stegers.

Heidestraat 16de e. *Heidestraete*, Sint-Winoksbergen; 1544 *Heydestrate*, 1618 *de Heistrate*, 1783 *de Heystraete*, Steenwerk.

Heide van Pene 1641 *Heijde van Peene*, Zuidpene.

Heie, zie Heide

Heiland 1458 *Heyland*, Broekburg.

Heileed 1641 *Heileet*, 1906 *Hey-leed*, Koudekerke. Zie ook *Klein Heiledeke*, *Kleine Heileed*.

Heiligegeeststraat 1082 *Heilighen Gheest straete*, Belle.

Heilige Put 1568 *de Heylege Put*, Rubroek.

Heimolen 1907 *t'Heye-Meulen*, Buisscheure.

Heimsdale 1507 *Jan van Heymsdale*, Zuidpene.

Heinrismeed 1270 *Heinrismeed*, Broekburg.

Heistraat, zie Heidestraat

Hekkerveld 1910 *l'endroit Hecker veld*, Pitgam.

Hel 1253 *de Helle*, 1494 *inde Helle*, Buisscheure; 1620 *de Helle*, Gijvelde; 1744 *Grande Helle*, *Petite Helle*, Komen; 1494 *de Helle*, Pene; 1688 *la Helle*, Sint-Omaars.

De plaatsnaam *de Hel*, *de Helle* verwijst niet naar de hel, maar naar een helling.

Helfveld 1366 *van Helfvelt*, 1553 *Heilfelt*, *Helfelt*, Pitgam en Broekkerke.

Helfveldhoek 1445 *Helefelthouc*, Pitgam.

Helhagestuk 1620 *Helhaege stuck*, Gijvelde.

Helkijn, Helchin 847 *in Helcinio*, 1156 *Helchin*, 1206 *Helcin*, 1234 *Helkijn*, 1336 *Elkijn*.

Helchin is de Romaanse naam van deze faciliteitengemeente Spiere-Helkijn in West-Vlaanderen, maar de dialectische uitspraak op *elking* wijst op de Picardische vorm Helquin. De oude vormen stemmen overeen met die van Heuchin (Pas-de-Calais): 887 Hilkinium, 1040 Helcin, 1104 de Helcinio. Uit *Hildicinium*, afleiding van de Germaanse mansnaam *Hildico*, *Hillico*, afleiding van een **hildjo*-naam. Of uit **Kelikinion*, nederzetting van **Kelikinos* < *akel*- 'uitstekend schitterend'.

Helland 1509 *enclos nommé le Hellant*, Millam.

Helleberg 1586 *den Hellebergh*, Belle.

Hellebrugstraat 1910 *Helle Brugghes Straete*, Soks.

Hellegat 1458 *en le Helegat (lees: Hellegat)*, Broekburg; 1688 *un petit broucq nommé le Trou d'Enfer*, Klommeres.

Hellegracht 1852 *de Hellegracht*, Kraaiwijk.

Helleke 1529-1789 *'t Helleken*, Broekburg; 18de e. *'t Helleken*, Hondschote.

Hellemeet 1620 *de Hellemeet*, Uksem; 1620 *d'Hellemeet*, Warrem.

Hellendijk 1689 *Hellendyck*, Kraaiwijk.

Hellenker 1661 *Hellenker*, Bambeke.

Hellestraat 1790 *de Hellestraete*, Hondegem.

Helleweg 1846 *Chemin d'Enfer*, Waasten.

Dit is uiteraard een Franse naam en hoort in deze lijst niet thuis. Maar *Enfer* maakt het duidelijk dat het alleen maar een verkeerde vertaling kan zijn van *helle* 'helling'.

Helsestraat 1775 *dHelsche straete*, Hondegem.

Hem 1236 *Hem*, Duinkerke; 1402 *la Hem*, Grevelingen; 1350 *Willam de Hem*, 1474 *seigneurie de Hem*, Sint-Omaars; 1566 *Jehan du Hem*, 1621 *à Hem*, Waasten-Ploegsteert; 1496 *in den Hem*, Zuidkote.

Zie *ham*, *hem* (*Woordverklaring*).

Hemel 1789 *den Hemel*, Leffrinkhoeke; 1810 *den Hemel*, Pitgam.

Hemelrijk ±1300 *Hemelrike*, Broekburg.

Vaak door volksetymologie uit Hemerijk.

Hemelrijks Molen 1641 *Hemelrijckx Meulen*, Meteren.

Hemerijk 1663 *Emericke*, Bamberg; z.d. *Hemerijk*, Luingne. *Hemerijk*, *Hemerik* is een Germ. naam, met als tweede lid *rik* 'machtig'.

Hemerikhoek 1771 *Hemerickhouck*, Herzele.

Hemmes 1550 *des Hemes*, 1641 *Hems*, 1759 *les Heems*, Duinkerke; 1686 *mesures de terre à l'embouchure de la rivière d'Aa*

wulgairement appelées les Hemps de Gravelines, 1909 *les Hemmes de Fort Philippe*, 1556 *Saint Polle Hemes*, Grevelingen. Zie ook *Hem*.

Hemorismeed 1271 *Hemorismeed*, Broekburg.

Henneberg 1419 *Jan van Heneberch*, 1831 *Hennebergue*, Lederzele.

Hennestraat 1458 *Hennestrate*, Broekburg.

Hentebroek 1858 *Hentebrouc*, Lederzele.

Herbeierling 1605 *Herbeyerlinck*, Waasten.

Heremietstraat 1494 *de Hermitestraet*, Waten.
Familienaam *Lermitte*, *l'Hermit(t)e*, *Hermitte* (WF).

Herenbroek 1494 *sHeeren brouck*, Lederzele.

Herenhuis 1627 *inden huijse genaemt 's Heeren huijs*, 1744 *Sheeren huys*, De Moeren.

Herenpachtgoed 1660 *'s Heeren pachtgoet*, Boezegem.

Herenstraat z.d. *Herenstraete*, Duinkerke; 1356 *ande Herestraet*, Wormhout.

Waarschijnlijk een reïnterpretatie van *Heerstraat*.

Herent 1316 *le Herelt*, 1354 *uppe den Herent*, Berten.
Afleiding van *heren* 'haagbeuk' met collectief *t*-suffix (vgl. Elst).

Herenthagebeek 1843 *Heerenthagebeek*, Houtem, Komen.
Herenthage is een kasteel, voormalig leengoed, in Zillebeke en Geluveld.

Hereweg 1224 *Herewoge*, ±1300 *Herewech*, *den Herwech*, Broekburg.

Voor de variant op *-woge*, vgl. Wvl. *weg* 'weg'. Een *Heerweg* was een belangrijke weg.

Hermaar 1067 *que terra Heremari dicitur*, ±1183 *terra Heremari*, Wormhout.

Germ. mansnaam *hari-mêr* 'leger-beroemd'. 1375 *Gillis Hermare*, Ieper (Beele).

Hernesse, zie Heernes.

Heremansveld ±1900 *Herremans veldt*, Waasten.
Germ. naam *Herman*.

Herseaux, Herzeeuw, Herzele 1010 *in Hersele*, 1164 *in Hersele*, *in Herzele*, 1175 *Herseaus*, 1222 *Herseaux*, 1271 *Hersiaux*, 1419 *van Herzelle*, 1450 *in Heersele*, 1880 *Herseaux*, 1915 *Herseeuw*.

De Nederlandse naam voor Herseaux is *Herzele*, zoals die in oude teksten gebruikt werd. In het West-Vlaamse dialect wordt gewoonlijk *Herzeeuw* gezegd, met de normale Vlaamse uitspraak *-eeuw* voor Pic. *-iau*. De naam bestaat uit Germ. *harja* 'leger' en *sali* 'gebouw met één ruimte, zaal' (Mansion). Vgl. ook Oost-Vlaams *Herzele* en *Herzele* in Frans-Vlaanderen. Herseaux was een dorp (p(a)rochie) van de 13 prochiën in de kasselrij Kortrijk, sinds 1963 Henegouwen.

Herst ±1300 *Herst*, *van der Heerst*, Grevelingen; 1494 *tussche der Steenstraet ende der Herst*, *benorden de Herst*, Zuidpene.
Herst is een PIN in PdC: 1282 *Mabe del Herst*, Kales; 1414 *Godevart vander Herst*, Antwerpen (WF).

Herstraat 1187 *Herstrad*, Sint-Omaars; 1551 *Herstraete*, Broekburg; 1806-34 *Herstraete*, Duinkerke-grens; 15de e. *Herstraat*, Eke.

Andere spelling voor *Heerstraat*.

Herthofstedeke ±1700 *het Herthofstedeken*, *het Herthof*, Belle.

Herzele, Herzeele 1085 kopie 1273 *Hersela*, 1195 kopie ±1215 *Hersele* (TW); 1085 *Herseles*, 1156 *de Hersella*, 1183 *in Herzele*, 1184 *in Hersela*, 1254 *Hersiele*, 1285 *Herziele*, 1898 *Herzeele*.

Germ. *harja-sali* 'leger - uit één ruimte bestaand gebouw'. Zelfde naam als *Herzele* in Oost-Vlaanderen en *Herseaux* (zie i.v.) in Henegouwen.

Herzelebeek 1571 *de Herseelebeke*, Herzele.

Herzeledreef 1763 *d'Herzeldreeve*, Houtkerke.

Herzelestraat 1580 *de Herzelestraete*, 1667 *de Herzelstraete*, Wormhout.

Herzeleveld(hoek) 1771 *Herzelevelt (houck)*, Herzele.

Hettemberg 1645 *le pont de Hettembergue*, *Hettemberghe*, Sint-Omaars.

Hil, Hille 1507 *den Hil*, Oudezele; 1334 *Jehan dele Hile*, 1846 *Hille*, Belle; 1494 *ten Hille*, Bollezele; ±1300 *ten Hille*, Broekburg; 1410 *Jean van Hille*, Broekkerke; 1913 *Hille*, Vleteren; 1367 *a le Hille*, Oxelare; ±1300 *à le Hille*, 1494 *van den Hille*, 1507 *ten Hille*, Steenvoorde; 1328 *de le Hille*, Warrem. Ingweoons *hil, hille* 'heuvel', Engels *hill*.

Hilbert 1311 *Huislebert*, 1650 *Hilbert*, Stapel.

Patroniem *Hilbert* < *Hildebert*, Germ. naam *hild-berht* 'strijd-schitterend': 1163 *Hilbertus canonicus*, Laon (WF).

Hilbrug 1268 *Hilbrighe*, 1297 *Hildebrighe*, Broekburg.

Hilde 1296 *Hilde*, Zuidkote.

Hildewaartskapel 1174 *de Cappella Hidelwardi*, 1201 *Hildewarscaple*, ±1300 *Hillewartscappele*, 1384 *Hildewarscapple*, 1428 *Hildewaertscapple in Casselambocht*, 1469 *Helewaers Capelle*, 1774 *Hillewals Cappel*. .

Kapel van Hildeward, Germaanse naam *Hildiward* = *hild-ward* 'strijd-bewaarder'. Het dorp heette nadien Sint-Silvesterkapel.

Hille, zie Hil

Hillebossen 1671 *Hillebosschen*, Belle.

Hillemolen 1661 *den Hil daer de Hillemille op staet*, Bambeke; 1910 *Hille-Meulen*, Pitgam; 1507 *vanden Hilmeulne*, Steenvoorde.

Hillestraat 1913 *Hillestraete*, Belle.

Hoefdijk 1445 *in locodicto west du Houfdiic*, 1494 *up den Houfdijck*, Berkijn en Stegers.

Waarschijnlijk spelling voor *Hoofddijk*.

Hoek, Land van den 1170 *quinque mansos terre de Houc*, 1180 *l'Angle*, 1224 *terra que Hooc vocatur*, 1242 *Angulum quad dicitur Hoec*.

Het Land van den Hoek maakte in de 12de eeuw deel uit van de kasselrij Broekburg, maar werd in 1348 bij het graafschap Artois en het baljuwschap Sint-Omaars gevoegd.

Hoeke 1254 *Houkke*, 1458 *Houcque*, Stegers.

Hoeke Linde 16de e. *Houcke Lynde*, Hondegem.

Hoekelin Tiendje 1445 *'t Houkelin Tiendeken*, Meteren.

Hoekende Meers 1614 *in de Houckende Mersch*, Belle.

Hoekgracht 1574-95 *de Houckgracht*, Hondschote.

Hoelmeers 1462-65 *inde Hoelmersch*, Hazebroek.

Hoelstraat -1561 *Hoelstraet*, Sint-Omaars.

Hoenderplaats 1481 *omtrent de Hoenderplaetse*, Belle.

Hoerebrug 1691 *le Hoerebrugge*, Broekburg.

Hoevenagel 1618 *een leen ... Houvenagle*, Waasten.

Hoevenagel is een beroepsbijnaam voor een hoefsmid. 1359 *Lamsin Hoevenaghel*, Nieperke (WF).

Hoever is waarschijnlijk en hypercorrecte spelling, zie Oever.

Hof 1901 *het Hof*, Herseaux.

Hofbilk 1541 *den Hofbeilc*, Berten; 18de e. *den Hofbilck*, Hazebroek.

Hofelst 1731 *' T Hofelst*, Houtkerke.

Hofhoek z.d. *dans le Hofhouck*, Broekburg 1901 *de Hofhoek*, Komen.

Hoflak 1902 *Rangée Hovelaque*, Moeskroen.

Genoemd naar de eigenaar. Vgl. 1541 *Jan Hoflack*, Quesnoy-sur-Deûle (WF).

Hofland 1227 *Hovelant*, 1364 *de le Hoflande*, 1380 *de le Hovelande*, 1394 *Hofland*, Houtkerke, Waten, Woumen; 1177 *Hof-*

land, 1271 *Hoflant*, Sint-Omaars; 1302 *dou Hoflant de Hazebruech*, 1494 *onder thoflandt*, 1627 *Hoflande*, Hazebroek; 1306 *super Hoeflant*, Hondschote; 1221 *de Hovelande*, 1281 *Hoflant*, Kassel; 1302 *Hoflant*, Steenvoorde.

Hoflandbrugge 1367 *de brigghen ten Hoflande*, Noordschote.

Hoflandmeiemstraat 1762 *Hoflandmeyemstraet*, Hazebroek.

Hoflandmolen 1763 *daer den Hoflandtmolen opstaet*, Houtkerke.

Hoflandrente 1560 *Hoflantrente*, Steenvoorde.

Hoflandstraat 1614 *de Hoflantstraete*, Hazebroek.

Hofstede Grusson 1910 *Hofstede Grusson*, Westkapel.

Hofstraat 1884 *de Hofstraete*, Hondschote; 1911 *une rue nommée Hofstraete*, Spijker; 1494 *booster Hofstraat*, Lederzele.

Hofstreep 1316 *besuden le hofstreipe*, Berten.

Hoge Akker 1481 *ligghende ... up den Hooghen Ackere*, ±1700 *inden Hooghen Acker*, Belle; 1481-1681 *Hooghenackere*, Meteren; 1618 *zailant ghenaeamt den Hooghen Ackere*, Steenwerk; 1852 *den Hoghenhacker*, Sint-Janskapel.

Hogebaard ±1750 *la seigneurie d'Hoogebaert*, 1774 *la seigneurie d'Hoogbadt*, Sint-Silvesterkapel.

Hogebiezeweide 1910 *Hoogebiezeweyde*, Gijvelde.

Hogebilk 1762 *den Hoogenbilck*, Wormhout.

Hogebilkske 1494 *tHoghe Belxke*, Wemaarskappel.

Hogeblommerie 1901 *Hooge Blommerie*, Luینگne. Zie ook (*Lage*) *Blommerie*.

Hoge Brug 1654 *connu sous le nom de Hooge Brugge*, Duinkerke; 1878 *Hooge Brug*, De Moeren; 1507 *de Hooghe Brugghe*, Oxelare.

Hogedijk 1641 *den Hoogendijk*, Gijvelde; ±1300 *usque ad Hoghendijc*, Leffrinkhoeke; 1422 *le Hoghe Dijc*, Wormhout.

- Hogedijkweg** 1422 *upden Hoghen Dicwegh*, Wormhout.
- Hoge Gemet** 1667 *'t Hooghe Ghemet*, Bambeke.
- Hogeheine** z.d. *de Hoogheheyne*, Kwaadieper.
- Hogehil** 1852 *Hogehill*, 1904 *Hoogehil*, Rubroek.
- Hogehuis** 1910 *'t Hooghe Huus*, Pitgam; 1567 *'t Hooghe Huus*, Hondschote.
- Hoge Klijte** 1661 *de Hooghe Clytte*, Boesegem.
- Hogekoorstraat** 1551 *Hoogecorstraete*, Broekburg.
- Hogekouter** 18de e. *den Hoogen Coutter*, Hondschote.
- Hoge Kruisstraat** 1667 *neffens de Hooghe Cruijsstraete*, Bambeke; 18de e. *Ooghe Cruystraete*, Hondschote.
- Hogeland** 15e e. *int Hogheland*, Pitgam.
- Hogemoer** 1183 *et mansio in superiori more*, 1189 *in superiori et inferiori More*, 1236 *de Hoghemoer*, 1242 *Hoghemoer*, Houtem, Gijvelde.
- Hogemote** 1906 *de Hooge Mote*, Gijvelde; 1774 *Hooghmote*, 1906 *de Hooge Mote*, Leffrinkhoeke.
- Hogeplankeweg** 1901 *Hooge Plankeweg*, Komen.
- Hogepoort** 1906 *Hooge Poorte*, Armboutskapel; 1686 *de la Haute Porte*, Belle; 1786 *d'Hooge Poorte*, Wormhout.
- Hogerekstraat** 1393 *Hogherecstraat*, Sint-Omaars.
- Hogerikstuk** 16de e. *het Hoog Ryck stuck*, 1628 *het Hoghenrickstuck*, Duinkerke.
- Hoge Seine** 1614 *in de herberge genaempt de Hooge Seyne*, Belle.
- Hoge Seinehoek** 1901 *Hooge Seinehoek*, Hondschote.
- Hogestraat** 1641 *Hoogestrade*, Duinkerke; 1377 *Willekin de le Hoghestrate de Steenwerke*.
- Hogestuk** 1852 *Hoghestuk*, Boeschepe.

Hogeveld 1494 *tHoghevelt*, Hazebroek; 1825 *Hooge Veld*, Pitgam; 1852 *Hooge Velt*, Stene; ±1900 *'t Hoogeveldt*, Waasten.

Hogewal 1852 *Hoogenwal*, Krochte; 18de e. *Hoogheval* (lees: Hooghewal?), Sint –Silvesterkapel.

Hogeweg 1422 *contre le Hoghen Wegh*, Wormhout; 1852 *Dooge Weg*, Klein Sinten.

Hokkepont 18de e. *de la Hocke pont*, Hazebroek.

Hokokker z.d. *Hocockere*, Meteren. Lees *Hogeakker*.

Holand, zie Holland

Holeet 1523 *ung autre cours deaue que lon appelle le Holeet*, 1912 *le Houleet*, Bollezele, Eringem, Merkegem, Kapellebroek; *le waterganck nommé Holleet*, Eringem en Merkegem.

Holingeramerleed 1151 *Holingeramerled*, Sint-Omaars.

Holke, Holque 1093 kopie 15de e. *Holoca*, 1178 *Holke* (TW); 1093 *Holeke*, 1158 *Holoca*, 1178 *Holcke*, *Holke*, 1307 *le feivre d'Aulke*, 1431 *Holque*, 1744 *Holk*, 1756 *Oleke*, 1888 *Holcke*, 1898 *Holque*.

Er is ook *Oostholke*, *Westholke*. Het dorp ontleent zijn naam aan een waterloop die langs de kerk loopt.

Holland 18de e. *Hollant*, Drinkam-Eringem; ±1300 *Willelmus de Holand*, 1326 *Renaldo dicto de Hollandia*, 1405 *de Hollande*, Sint-Omaars; 1315 *de Hollande*, Steenvoorde; 1489-1681 *Hollant*, 1494 *een veldt ghenampt Hollandt*, Bollezele; 1494 *lants ghenamt tHolant*, Waten; 18de e. *de Hollant*, Eringem.

Holland Elst 18de e. *Holland Elst*, Eringem.

Hollandstraat 18de e. *la Hollantstraete*, Eringem.

Hollebeek 1904 *le Hollebeck*, Sint-Momelin; 1614 *een crom stick landts ghenampt de Hollebeke*, Belle; 1411 *le Holebeke*, 1439 *an de Holebeike*, 1660 *de Hollebeicque*, Boezegem; 1697 *Hollebecque*, Ebblingem; 1907 *Hollebecque*, Clairmarais; 1641 *Hollebecque*, Lederzele; 1422 *Guillaume de Holebeke*, 1569 *van Hollebec-*

que, Niepkerke; 1730 *Hollebeque*, Klein Sinten; 1830 *la Hollebeque*, Stapel; 1618 *an de Hollebeke*, Steenvoorde.

Vgl. dorp *Hollebeke* in WV. Beek die door een holle bedding loopt.

Holleet, zie Holeet.

Hollemeers 1786 *den Hollemeersch*, Wormhout.

Holleneek 1867 *Hollen Eecke*, Rubroek.

Hollestraat 1466 *Hollestraet*, Eke; ±1700 *de Holstraete*, Sint-Janskapel.

Holleweg 1411 *le dit Holewech*, 1411 *près le Hollewech*, Sint-Omaars.

Holstraat 1541 *de Holstraete*, Berten.

Homblebos 1602 *Homblebusch*, Boesbeke.

Hommelhof 1494 *tHommelhof*, Bollezele; 18de e. *'t Hommelhof*, Hondschote.

Hommestraat 1860 *rue dite Hommestraete*, Ekelsbeke.

Hond 1541 *den Hont*, Berten.

Hondebrug 1852 *Hondebrugge*, Winnezele.

Hondegem, Hondeghem 1152-74 *Hundingehem*, 1164 *Undinguehem*, 1178 *Canisvilla*, 1196 kopie 1775 *Hondinghem*, 1214 *Hondenghem* (TW); 1183 *Hondingehem*, 1214 *Hondeghem*, 1224 *Hondichem*, 1248 *Hondighem*, 1276 *Kienville*, 1286 *de Kinville*, 1317 *van Ondeghem*, 1379 *van Hondegheem*, 1380 *Quenville*, 1417 *à Quienville*, 1898 *Hondeghem*.

Hundinga haim 'woonplaats van de lieden van Hundo'. Het is ook de naam van een leenhof (1714) in Eke. *Kien*, *Kin*, *Quen*, *Quien* is Picardisch voor Fr. *chien* 'hond'. Een Franse naam voor het dorp - *Quienville* - lag dus voor het rapen. In het kanton Aire wordt het dorp *Thienville* genoemd, dialectische variant van *Quienville*. Het is de geboorteplaats van Jaak de Buyzere, een augustijner monnik, die protestants prediker werd.

Hondegem Plaats 1790 *Hondeghem Plaetse*, Hondegem.
Het dorpsplein van Hondegem.

Hondegemstraat 1920 *Hondeghemstraete*, Hazebroek.

Hondegracht 1805 *de Hondegraecht*, Hondschote; 1867 *Hondegracht*, Stene.

Hondekouter 1495 *de Hondecoutre*, Sint-Winoksbergen.

Hondenest 1745 *den meulen ende herberghe Hondenest*, 1758 *herberghe genaemt het Hondenest*, Kaaster.

Hondenhave 1913 *l'Hondenhave*, Gijvelde.

Honderd Gemeten z.d. Mardijk; 1620 *groot leen ofte Hondert Gemeten*, de Moeren, Houtem, Warrem.

Hondevelleke 1632 *aent Hondevelleken*, Broekkerke.

Hondsbroek 1789 *Hontsbrouk*, Belle.

Hondschote, Hondschote 1163 *Hundescot*, 1168 *Hunscoth*, 1175 *Hundescota*, 1180 *Hundescote*, 1194 *Hondescote*, 1197 *Hontscote*, 1207 *Hondescoten*, 1220 *Hondeschota* (TW); 1218 *de Hondescothe*, 1302 *van Ontschote*, 1725 *Hontschote*.

Hond + schoot, d.i. Germ. *skauta* 'beboste hoek hoger land uitspringend in moerassig terrein' of *shot*, Germ. *skuta* 'afgesloten terrein'. Dezelfde verklaring hebben de plaatsnamen *Hondescote*, alsook *Honscotte* in de kasselrij Sint-Winoksbergen.. Hondschote is ook een plaatsnaam in Geluwe-Menen, Gullegem, Ruiselede, Zillebeke (West-Vlaanderen). In Ruiselede gaf de uitspraak *Hondscotte* aanleiding tot de uitspraak *hondskonte*. Hondschote was bekend voor zijn saaien, die in het buitenland bekend waren als *Hanscotte* (Luik), *Hundskutt* (Duitsland), *escot* (Frankrijk), *scotto* (Italië).

Hondschoteland 1580 *t Hondscotelandt*, Wormhout.

Hondschotestraat 1723 *de Hondtschootstraete*, Bambeke; 1580 *de Hondtscotestraete*, Westkapel.

Hondschotevaart 1788 *den Hondschote Vaert*, De Moeren.

Hondschoteveld ±1450 *den vors. Houdscoter (sic) Veld*, Gijvelde.

Hondschotewal 1452 *de Hondescotewale, Hontscottewalle*, Belle.

Hondsgracht 1577 *over den pacht vanden Hondsgracht*, de Moeren.

Hondskerkhof 1507 *ghenaempt sHontskerkof*, Kassel.

Hondstaart 1852 *hofstede ...Hontsteirt*, Sint-Janskapel.

Hondstraat 1556 *in de Hondstraete*, Belle; 1771 *d'Hondstraete*, Hondegem; 1566 *Hondstraete*, Clairmarais.

Honestraat 15de e. *Honestraet*, Eke.

Hongerkouter 1090 *in Hungre Coltra*, 1127 *Hongrecoltra*, 1166 *Hongrecoultre*, Sint-Omaars.

Honnedijk 1538 *den Honnedijck*, Strazele.

Hontemeerstiend 15de e. *de Hontemerschiende*, Belle.

Hoofddijk 1571 *anden Hoofdyck*, Merkegem.

Hoofdmeers 1541 *de Hooftmeersch*, Berten.

Hoogbunder 1515 *tHooghe Bundere*, 1601 *int Hoochbundere*, Dottenijs.

Hooghofstraat 1682 *inde Hoochhofstraete*, Waasten.

Hooghuis 1852 *Hoog-huys*, Brokzele; 1771 *het Hooghehuijs*, 1775 *het Hooghuijs*, Hondegem; 1910 *Hooghuys*, Pitgam.

Hooghuishoek 1741 *Hooghhuyshouck*, Stene.

Hoogmolen 1685 *le moulin dit Hooghmeulen*, Gijvelde.

Hoog Steenbrugge 1904 *Hoog Steenbruggh*e, Broekburg.

Hoogstok 1786 *'t Hoogstock*, Wormhout.

Hoogstraat 1541 *Hoochstraete*, Berten; 1378 *le Hoghestrate*, Steenwerk.

Hoog Tarweland ±1550 *vanden Hooghen Terwelande*, Belle, Steenwerk en Niepkerke.

Hoogveld 1906 *Hoogveld*, Stene; ±1750 *Hoogvelde*, Hazebroek.

Hoogweg 1906 *Hoogweg*, Gijvelde.

Hoogwegelke 1846 *Hoog Wegelken*, Oudekapelle.

Hooiaard 1722 *sticq genaemt den Hoyaert*, Wormhout.

Hooibandsweg ±1300 *Hoybantswech*, Broekburg.

Hooidreef 1910 *de Hooidreeve*, Bambeke; 1830 *la Hooydreeve*, Wormhout; 1909 *Hooy Drève*, Bissezele; 1763 *Hoydreeve*, Houtkerke.

Hooiland 1342 *au lieu dit Hoylant*, Broekburg.

Hooimere ±1300 *in Hoymere*, Broekburg.

Hooimille, Hoymille 1067 kopie 1294 *Hoymilla*, 1183 *Hoymilla* (TW); 1201 *Hoymille*, 1425 *van der Oymile*, 1553 *van Hoeymille*. Het is ook een plaatsnaam in Broekburg (1719 *in de hoymille*), Kwaadieper (1627 *ter Hoymille*), Kassel (1364 *Hoymille*), ook in Proven en Lissewege (West-Vlaanderen): 1429 *in eene plaetse gheheeten van houden tyde hoye myle*. Ook een wijk in St.-Mariakapel.

Het eerste lid vermoedelijk *hooi*, het tweede lid *mille* is vermoedelijk 'molen'.

Hooimille Kapel 1641 *Hoijmile Cappelle*, Kwaadieper.

Hooimille Koemeers 1561 *heerlicheden van Hoimyle ende Coemeersch*, 1703 *seigneurie d'Hoymille Coemersch*, St.-Mariakapel.

Hooimille Kraaimeersch 1734 *Hoymille Craeymeersch*, Kassel.

Hooimillelanden 1458 *ou environ, que l'on nomme le Hoymilant*, 1615 *recht hadden in de Hoymilelanden*, Broekburg.

Hooipoel 1565 *upden Hoyepoel*, Hondschote.

Hooistraat 1565 *up tHoijstratken*, 18de e. *Hoystraete*, Hondschote; 1641 *Hoijstraet*, Winnezele.

Hoornhuis 1911 *Hoornhuys*, Bollezele.

Hoornkapel 1923 *Hornekapelle*, Kassel.

Hoosbroek 1860 *Hoosbrouck*, Sint-Omaars.

Horkersbilk ±1300 *sHorkers belc*, Broekburg.

Horker is een afleiding van Wvl. *horken* 'luisteren, gehoorzamen'.

Hospitaal 1744 *Hospitael*, Broekburg.

Hotaver ±1445 *appelée le Hotavre*.

De verschuldigde rente bestond uit een hoed haver.

Houleet, zie Holeet

Houtbeek 1494 *up de Houtbeke*, Waten.

Houte, ten 1494 *ten Houtte waert*, 1541 *Ten Houtte*, 1687 *heerelickhede van Houtte*, Steenwerk, Niepkerke; 1313 *gilde de Houtte*, 1622 *Houttegilde*, Waasten.

Houtebroek 14de e. *Houtebroucq*, Lederzele.

Houtembeek 1880 *Houthembeke*, Neerwaasten.

Houtgrachtstraat 1825 *Houtgrachtstraete*, Pitgam; 1580 *Houtgrachtstraete*, Warrem.

Houthoek 1421 *Houthouc*, Waasten.

Houthof, Houthove 1194 *de Houthava*, 1744 *Houthove*, Merkegem

Houthove is een andere naam voor de abdij van Ravensberge in Merkegem.

Houtkerke, Houtkerque 1069 kopie ±1215 *Hothkerche*, 1085 *Hotkerka*, 1141 kopie *Holtkerka*, 1187 *Houtkerca* (TW); 1047 *Holtkerke*, 1107 *Houtkerka*, 1311 *Houtkerke*; 1313 *Outkerke*, 1792 *Houtkerke*, 1818 *Houtkerque*.

Houten kerk(gebouw). Vgl. Steenkerke. Ook naam van een leengoed in Hondschote.

Houtkerkebrug 1636 *neffens de Houckerckbrugghe*, 1667 *comende aende Houckerkebrigge* (lees: Houtkerk?), 1763 *naer de Houtkerkebrugge*, Bambeke-Houtkerke.

Houtlandstraat 1780 *Houtlantstraete*, Sint-Winoksbergen.

Houtleed 1612 *visscherie liggende in houder leet ten suijtende vanden Houtleet*, Sint-Winoksbergen; 1303 *une (sic) ruisseau appellee Houtleet*, Eringem.

Houtmeerstiend 15de e. *Houtmerschetiende*, Belle.

Houtschers ±1300 *de Grangia de Houtshers*, Broekburg.

Houtstraat 1494 *up de Houtstraet*, Pene; 1641 *la Houtstraete*, Steenbeke; 1494 *ende de Houtstraet*, Waten.

Houtval 1494 *up den Houtval*, Waten.

Hout van Niepen 1176 *in foresto quod dicitur Nipa*, 1197 *sylva de Nepa*, 1227 *el bos de Niepe*, 1326 *ten Houte van Niepen*, 1343 *Wout van Niepe*, 1357 *van den Hout van Niepen*, Mergem-Hazebroek.

Hout van Stegers 1641 *'t Hout van Steegers*, Stegers.

Houzeel 1428 *le ruelle du Houzeel*, Sint-Omaars.

Hove 1162 *terre in Hova*, ±1300 *van Hove*, Broekburg; z.d. *ten Hove*, Dottenijs.

Hovegem 1528 *van Hoveghem*, Sint-Winoksbergen.

Hovehoek 18de e. *Hove Houck*, Hondschote.

Hovelthoek 15de e. *de Hovelthouc*, Pitgam.

Hoven 1744 *Hoën*, Brokzele.

Hugekapel 1107 *Capella Hugonis*, 1171 *ecclesiam que dicitur Hugonis*, Sint-Winoksbergen.

Hugeroep z.d. *Hugheroep*, Kassel.

Landen die aan herendienst onderworpen waren.

Huisbilk ±1300 *inter Huusbelc*, Broekburg.

Huismeed 1271 *in Broco que per pecias sic vulgariter nominantur Huusmeed*, Broekburg.

Huisveld 1580 *ant Huusvelt*, Warrem; 1620 *het Huysvelt*, de Moeren.

Hulkensveld 1782 *Hulkensvelt*, Ruischeure.

Hullebrugje 1580 *het Hullebruggheken*, Hondschote.

Hulleputten 1663 de Hulleputten, 1667 *naer de Hulputs*, Bambeke.

Hullevaart 1494 *vander Hullevaart*, Waten.

Hulst 1401 *de Huls*, 1412 *de Hulst*, Sint-Omaars.

Iep 1774 *Hippe*, 1852 *le Hieppe*, 1867 *Hiepe*, 1902 *den Iepe*, Krochte; 1867 *den Iepe*, Ruischeure; 1907 *le Niepe*, Stene; 1494 *ter Yepe wart*, Zegerskapel.

Iepenhoek 1741 *Iepenhouck*, Stene.

Ieperhout 1313 *delvere qui refist les crestes en l'Iprehout*, 1313 *pou cheaus qui gardèrent l'Yprehout*, 1314 *vendre le taille del Yperhoud*, 1323 *al Yperhout*, bos in Hollebeke, Sint-Janskapel en Zillebeke.

Ijsselgacht 1883 *de Yselgracht*, 1884 *l'Ysselgracht*, Broekburg.

Ijsselstraat 1725 *d'Ysselstraete*, 1730 *le Iselstraete*, Millam.

Impthoveke 1494 *tYmpthoveke*, Waten.

Ingelrijk 1594 *een stick den Inghelrycke*, Waasten.

Ingels, zie Engels

Inleed 1850 *den Inleed*, Oudekapelle.

Ivorendijk 1893 *Yvoren Dyck*, Armboutskapel.

Izaak 1494 *den Ysacq*, 1697 *seignorie dict den Isacq*, Hazebroek.

Izaakhede 1494 *tYezakede*, 1697 *Isackhede*, 1796 *Isaachede*, 17-18de e. *Isacheede*, Zegerskapel.

Izerijn z.d. *Iserynck*, Zegerskapel.

Jakob Kitemanhoek 15de e. *Jacob Kitemanhouck*, Belle.

Jan Clarebout 1560 *hoflant rente ghenamemt Jan Clarebout*, Steenvoorde.

De FN *Claerbout*, Lat. *Clarboldus*. *Clarus* 'luisterrijk, beroemd' en Germ. *bald* 'moedig'. 1308 *Jehan Clarebout*, Ieper (Beele).

Jan Habelstiend 15de e. *Jan Habbielstiende*, Belle.

Jan Snaggaerds Land 1494 *bevesten an Jan Snaggaerds land*, Oudekapelle.

Jan Staelens Hoek ±1438 *Jan Staelens Houc*, Komen.

Jan Tasseel Tiend 15de e. *Jan Tasseel Tiende*, Belle.

Jaquemard 1489 *Jacquemarct*, Berten.

De voornaam Jaquemard is een afleiding van Jacqueme = Jacques, Jacobus/Jacomus. 1306 *Jakemes de Landas* = 1307 *Jakemars de Landaes*, Ieper (Beele).

Jaques Bilshoek 1771 *Jacques Bils houck*, Herzele.

Jaques de Cherfs Linde ±1550 *Jaecques de Cherfs Lynde*, Steenwerk.

Judenaar 1194 *lants ghenamt den Yeudenaere*, Pene. Vgl. 1358 *Jan Judemare*, 1361 *Johannes Fuedemare* (DF VI, 1011).

Jeudestraat 16de e. *Jeudestraete*, 1627 *Juedestraete*, Sint-Winoksbergen.

Jode, *Jeude* 'jood'. In de steden woonden de joden vaak in een Jodenstraat.

Jezuïetenhof 1906 Jesuïetenhof, Coudekerque-Branche; 1906 *het Jesuïetenhof*, Mardijk.

Jokveldstraatje 1551 *Jockveltstraetken*, Duinkerke.

Jokweg 1541 *Jocwegh*, Berten; 1494 *up den Yocwech*, Brokzele; 1910 *Jokweg*, Gijvelde; ±1650 *Jockwech*, Hondschote; 1571 *upden Jocwech*, Houtkerke; 1614 *den Jocwegh*, Kaaster; 1494 *up den Jockwech*, Lederzele; 1560 *van zuuden den Jocwech*, Steenvoorde; 1494 *den Yocwech*, Volkerinkhove; 1846 *Jogweg*, Waasten; 1507 *den Iocwech*, Winnezele; ±1700 *Jockwegh ten groenen Vijfweghe*, Boeschepe.

Een *jokweg* was een weg waar paarden of ossen de lading voorttrokken.

Jonkeleet 1861 *Jonckeleet*, Gijvelde.

Jorendijk(hoek) 1852 *Yoorindik*, 1910 *Jorendijk*, 1904 *Yoorendick-houck*, 1910 *Joorendijkhoek*, Armboutskapel.

Joris Qustrois Tiend 15de e. *Joris Questrois Tiende*, Belle.

Jouveneels 1515 *strate die gaet van Jouveneels te Lungen [Luingne] waert*, 1515 *anden bosch ghenaeamt Jouveneels*, 1601 *ghenaempt den Jouveneel busch*, Moeskroen.

Jouvenel is de verkleinvorm van Oudfrans *juvene*, Fr. *jeune* 'jong'

Jufferhoveke ±1700 *Juifferhoveken*, Belle.

Kaai 1907 *Kay*, Stene.

Kaaielstraat 1730 *de Caeyelstraete*, Eringem.

Kaaiport 1830 (afbraak van de) *Cayporte*, Duinkerke.

Kaalmondrie 1515 *ande strate ter Caelmondrie*, 1601 *hofstede ghenaeempt ter Caelmondrie*, Dottenijs.

De plaatsnaam is een afleiding van de familienaam (*van*) *Calemont*, bv. in Dottenijs: 1398 *Colin de Calemont*, *Alis de Calemont*, *Jaquemart de Calemont* (Debrabandere 1970, 213).

Kaanhoek 1494 *jnden Caenhouc*, Rubroek.

Kaaster, Caestre 1183 kopie 1369 *de Castris*, 1188 *Castre* (TW); 1261 *de Caestres*, 1273 *de Castre*, 1278 *de Castere*, 1344 *van Caestere*, 1378 *van Caestre*, 1441 *de Castro*, 1533 *de Castro*, 1650 *in Caester*, 1909 *Caestre*.

Rom *castra* 'kamp, versterkte legerplaats, versterkte plaats, versterkte stad'. *Castra* is het meervoud van *castrum* 'versterking'. Zelfde naam als Kaster in West-Vlaanderen. – Lit.: F. DEBRABANDERE, *Kaster. Arch. en Hist. Mon. Z.-W.-Vl.* 3, Kortrijk, 1981, 4.

Kaasterbeek 1856 *Casterbeke*, Kaaster.

Kaasterlinde 1614 *de straete leedende van Caester lijnde naar Eecke; herberghe ghenaeemt de Caester Lijnde*, Eke.

Kaastermolen 1641 *Caester Molen*, Kaaster; 1558 *de Castermeulen*, Sint-Winoksbergen.

Kaasterput 1494 *ten Caesterpitte*, Wemaarskapel.

Kaasterwal 1867 *Caesterwal*, Okselare.

Kaatsspel 1913 *Place du Caspel*, Sint-Omaars.

Vgl. 1529 *Caetspil*, Mannekensvere; 1642 *d'herberghe ghenaeemt het catspil*, Vladslo.

Kaboelstraat ±1700 *aende Caboelstraete*, Bellem.

Kachtelbilk 1392 *de Cachtelbeilec*, Eke; ±1300 *terre que dicuntur Cachtelbelc*, Broekburg; 1614 *den Cachtelbilck*, Steenvoorde. Een *cachtel* is een veulen.

Kachtelbroek 1680 *Cachtelbroucq*, Sint-Omaars.

Kachtelweide 18de e. *het Cachtelweedeke*, Hondschote.

Kaieelstraat 18de e. *Cayeelstraete*, Eringem.

Kakebil 1217 *Kakebil*, Hondegem.

Kakstraatje ±1700 *het Cackstraetgen*, Belle.

Kaleniemet 1316 *le caleniemet*, 1354 *lant dat men heet t Caelluy ymet*, Berten.

Mnl. *calu* 'kaal'. Dus een kaal gemet, een braakliggend gemet?

Kalesstraat 1551 *Calesstraete*, Broekburg.

Een straat die leidt naar Kales, d.i. Calais.

Kaleveldstraat 16de e. *de Caleveldtstraete*, Hondegem.

Kalfbilk 1315 *Calfbelc*, Broekburg.

Kalfbroek 1409 *nommée le Brouckus sur ledit lieu nommé Caelfbrouc* (DF leest Caelfbrone), 1409 *que on dist Caelfbrouc*, Sint-Omaars.

Kalfheide 1787 *om op de Calfheede te geraken*, Warrem.

Kalfvlekke 1517 *de Calfvlecke*, Merkegem; 1668 *de Kalfvleecke*, 1735 *het ammanschap van Kalfvlekke*, Kapellebroek.

Kalkmerel 1661 *lant gen. den Calckmeerle*, Bambeke.

Kalkoven 1846 *près le Kalkoven*, Zuidschote.

Kalkovenstraat 1375 *le Calcovenstraat*, 1376 *le ruelle qu'on dit Calchovestraet*, 1453 *Calchovestraetque*, 15de e. *Calchovenstraat*, Sint-Omaars.

Kalkovenweg 1846 *Kalkovenweg*, Zuidschote.

Kalkplaats 1342 *le Kalcplache*, 1390 *Calcplache*, 1753 *Calqueplace*, Sint-Omaars.

Kalkstraat ±1300 *le Calckestraet*, Sint-Omaars.

Kallemoestuk 1786 *'t Callemoystuck*, Wormhout.
Wvl. *kallemoie* 'bundel stro op korenmijt, stropop'.

Kallenhoek 1852 *Callenhouck*, Vleteren.

Kalmoere 1609 *Calmoere (sic, Calmoie?)*, Sint-Omaars.

Kalmont 1374 *Kallemont*, Clairmarais. Zie ook *Kaalmondrie*.

Kaluwestraat 1494 *de Calluwestraet*, 1494 *de Cailliuelstraat* (?), Hazebroek.

Mnl. *calu* 'kaal'. Vgl. *Kalenimet*.

Kalve 1489-1681 *de Calfve*, Boeschepe.

Kalverbilk 1494 *in Calverbelc*, Warrem; 1494 *Calversbelc*, Pene.

Kalverbroek 1373 *Calverbrouc*, Clairmarais.

- Kalverbroekmeers** 1566 *Calverbrouckmeersch*, Clairmarais.
- Kalverdans** 1494 *den Calverdans*, 1638 *heerlijcheijd van Calverdans*, Hondegem; 1867 *le Calverdans*, Belle.
- Kalverstraat** 1494 *ter Calverstraet waert*, 16de e. *de Calverstraete*, Hondegem; 1515 *Rue du viau nommée en flamenq Calverstraet*, Sint-Omaars; 1741 *Kalverstraete*, Stene.
- Kamer** 1697 *de Camer*, 18de e. *de Camere*, Hardenvoorde.
Een kamer was een kleine woning met slechts één woonvertrek.
- Kamerhoek** 1394 *le Camerhouc*, Sint-Omaars.
- Kamerlingsbrug** 1445 *de Camerlincxbrigghe*, 15de e. *de Camerlinghesbrigghe*, Pitgam.
- Kamermaat** 1580 *mersch ghenaept den Caermaet*, Warrem.
- Kamerweg** 1580 *den Caemerwegh*, Warrem.
- Kamke** 1620 *naer den Camken*, Warrem.
- Kamlaar** 1850 *ferme Camlaer*, Oudekapelle.
- Kamp** 1825 *Le Camp*, Pitgam.
Daar had het leger van Lodewijk XIV zijn kamp opgeslagen.
- Kans Helst** 1494 *up thelst behorende den aldinghers Thomas de Ruddere, ghenamt Cans helst*, Rubroek.
- Kapais Veld** ±1900 *bruyère nommée Capays veldt*, Waasten.
- Kapel** 1580 *in de prochie van Caple*, 1789 *een leengoed te Westcappel*, Westkapel.
- Kapelakker** 1852, 1907 *Cappel Hacker*, Sint-Janskapel.
- Kapelbeek** 1835 *Cappelbeque*, Steenwerk.
- Kapeldijk** 1617 *den Cappeldyck*, 1663 *den Cappelledyck*, Bollezele-Zegerskapel.
- Kapeldracht** 1911 *Capel dragt*, Sint-Omaars.
- Kapelelst** 1548 *Cappellest*, Kassel.

Kapelhoek 1290 *Capelhouc*, Belle; 1852 *Cappelhouck*, Arm-boutskapel; 1445 *Cappelhouc*, Belle en Sint-Janskapel; 1825 *Cappelhouck*, Pitgam.

Kapelhof 1494 a *tCappelhof*, Oudekapelle; ± 1700 't *Cappelhof te Crebbe*, het *Cappellehof*, Belle; 1614 *metten Capellehove*, Elverdinge.

Kapellebilk 1660 *zaijlandt ghenaeemt de Capellebilck*, Boesegem; 18de e. *Capellebilck*, Eringem.

Kapelleboom 1835 *Capelleboom*, Mergem.

Kapellebroek, Capelle-Brouck ± 1150 *Capella in Broco*, 1181 *Capellam de terra nove paludis*, 1217 *Capellebrouck*, 1290 *Capelbrock*, 1296 *Capielbrouc*, ± 1300 *Capellebrouc*, 1867 *Capellebrouck*.

Kapel in het broek, moeras.

Kapelledreef 1559 *Capelle Drève*, Komen.

Kapellegat 1852 *Cappelgat*, 1907 *Capellegat*, Hondschote.

Kapellegracht 1551 *Cappellegracht*, Broekburg.

Kapelleke 1614 *van tCapelleken naer den busseboom*, Eke; 1568 *Capelleken lez Cassel*, St.-Mariakapel.

Kapellemeers 1606 *de Cappellemersch*, Meteren.

Kapellemolen 1641 *Cappel Meul*, Sint-Janskapel.

Kapellevaart 1816 *le Capelvaart*, 1911 *rivière du Capellevaart*, Sint-Omaars.

Kapelle Vijfweg 1641 *Cappel Vijfwech*, Hooimille.

Kapellinde 1852 *Cappellyndt*, 1907 *Capellynde*, Belle.

Kapelputveld 1788 *Cappelputveld*, Vleteren.

Kapelrie ± 1700 *gerslant genaemt de Cappelrie*, Belle.

Kapelstraat 1481 *de Capelstrate*, Belle; 1498 *de Capellestrate*, Bambeke; 1772 *la rue dite Capellestraet*, Broekburg; ± 1650 *de*

Capelstraete, Hondschote; 1641 *Cappelstraete*, 1825 *Cappel-lestraete*, Pitgam; 1731 *de Cappelstraete*, Kwaadieper. 1437 *Cap-pelstraet*, Sint-Omaars.

Kapelstraatje 1681 *tCappelstraetken*, Zerkel.

Kaper 1907 *le Kaeper, ferme*, Ledringem.

Kaperdijkstraat 1910 *Caperdickstraete*, Leffrinkhoeke.

Kapiteins hofstede 1494 *Capitains hofsteede*, Bollezele.

Kapittelweg 1923 *Kapitelweg*, Kassel.

Kapoenje 18de e. *stuck 't Capoenje*, Hondschote.

Kappel 1075 *de Cappla*, ±1300 *here vander Capeele*, 1328 *de le parotse de Erenboutscapele et Le Capele qui est en le castlerie de Berghes*, 1789 *Cappel*, Armboutskapel, waarvan *Cappel* een kortere naamvorm is.

Zo is *Cappelle* ook een heerlijkheid in de gemeenten Nieuwcapelle, Sint-Jacobschapelle, Loo, Woumen en Sint-Catherinecapelle: 1255 *juxta Capellam*, 1372 *heere van Kapelle*, 1377 *mijn here vander Capelle*, 1453 *ter Cappelle*. *Capelle* is ook de korte volksnaam voor *Sint-Pieterschapelle*: 1219 *de Capella*, 1392 *ter Cappelle*. *Kapelle* is ook de korte vorm voor Egem-Kapelle, Nieuwkapelle, Oudekapelle, Schuiferskapel, Sint-Jakobskapel, Sint-Jans-Kapel, Sint-Pieterskapel, Sint-Silvesterkapel, Wemaarskapel.

Kappelaar 1772 *den Cappelaere*, 1788 *canton den Cappelaere*, Vleteren; 1541 *den Cappelare*, Berten.

Naam van een bewoner van een plaatsnaam op *cappel* 'kapel'. 1782-1790 Franciscus Cappelaere *Soks en Krochte* Vergriete (1972).

Kappeldijk ±1650 *van zuuden den Cappeldijck*, Zegerskapel.

Kappelein 1631 (heerlijkheid) *Cappeleyn*, Sint-Omaars.

Kapper 1722 *hofstede ghenaeft den Capper*, Wormhout.

Kapucijnenberg 1551 *de Capucinenbergh*, Broekburg.

Kapucijnenstraat 16de e. *Capucinestrate*, Sint-Winoksbergen.

Kardebilktiend 15de e. *Cardebeelcthiend*, Belle.

Kardeland 1507 *Cardelant*, Stapel.

Kardewagenhoek 15de e. *de Cardewaghenhouc*, in den *Kerdewaghenhouc*, Belle.

Schrijffout of uitspraakvorm van *Cordewagen* 'kruiwagen'.

Kardo 1789 *du fief du Cardon*, z.d. *Cardoene*, Belle en Nieperke; ±1500 *Cardoens*, 1697 *la seignorie de Cardoene*, Kassel; ±1750 *la seigneurie de Cardoene*, Okselare.

Pic. *cardon*, Fr. *chardon* 'kaarddistel, wolkamer'

Kareelklamp 1580 *ande Careelclamp*, Wormhout.

Karlebeek 1494 *up de Carlebeke*, Pene.

Karmstraatje 1481 *up t Carmstraetkin*, Belle.

Wellicht Fr. *carme* 'karmeliet'. Karmelietenstraatje.

Karosweg 1910 *Carossewegh*, Drinkam.

Karnemelk 1494 *wonste ghenamt te Kernemelx*, Zegerskapel. De Flou noemt ook nog de *Kernemelkgracht* en de *Kernemelkstraat* in Sint-Omaars, maar alleen door de vertaling *Rue du lait battu*.

Karpeldijk 1499 *le Carpredic*, 1911 *de Kerpeldick*, Sint-Omaars.

Karrebeen 1489 *Carrebeen*, Belle.

Karredijk 1475 *le Kerredyc*, Armboutskapel.

Karreibeek 18de e. *la Carreybecque*, Winnezele.

Karreken 1641 *ung fief...* *Karreken*, 1697 *la seignorie de Carecques*, Buisscheure en Lederzele.

Karsprenelhoek 15de e. *de Carsprenelhouck*, Herzele.

Kasbilk 1307 *signourie que on appelle Casbelc*, Broekburg.

Kaslierie 1722 *de Caslierye*, Wormhout.

Wellicht *Casselrie*, d.i. *castelrie*, *kasselrij*.

Kassel, Cassel ±300 *Castello*, 840-75 *Cassello*, 1110 *Cassel*, 1123 *de Casleto*, 1218 *Casletum*, 1221 *Cassiel* (TW); ±1304 *Kassel*, 1328 *te Cassele*.

Lat. *castellum* 'versterking'. Vgl. *Kassel* in Duitsland. In Kassel werd in 1531 *Petrus* Dathenus geboren. Hij was een calvinistisch predikant, die de psalmen berijmd heeft. Hij overleed in 1588 in Elbing (Pruisen). Van Kassel is ook Andries Steven, die in 1714 de *Nieuwen Nederlandschen Voorschriftboek* liet verschijnen. Het boek had succes, ook in West-Vlaanderen, en er verschenen zeven edities van tot in 1833.

Kasselaar 1494 *lants ghenaeamt den Casselaere*, Volkerinkhove; 1620 *de Casselaere*, Warhem.

Benaming van de inwoner van Kassel.

Kasselaarsmeersch 18de e. *Casselaersmersch*, Eringem.

Kasselberg 1072 *Casleti Montis*, 1115 *juxta montem Cassel*, 1339 *die berch te Cassele*, 1507 *opden Casselberch gheleghen*, Kassel; 16de e. *maison appelée Casselberch*, Sint-Omaars; 1392 *toten Casselberghe*, Steenvoorde.

Kasselsteenstraat 1681 *Casselsteenstraete*, Zerkel.

Kasselstraat 1491 *de Casselstraet*, Arneke; 1600 *de Casselstraete*, Bambeke; 1660 *de Casselstraete*, Boesegem; 1900 *Casselstraete*, Bollezele; 1614 *Casselstrate*, Eke; 1775 *tot de Casselstraete*, Vleteren; ±1650 *de Casselstraete*, Herzele; ±1650 *de Casselstraete*, Hondschote; 1636 *Casselstraete*, Houtkerke; 1494 *Casselstraet*, Lederzele; 1670 *Casselstrate*, Rekspoede; 1494 *up de Casselstraet*, Rubroek; 1560 *de Casselstrate*, *tCasselstraetkin*, Steenvoorde; 1494 *up de Casselstraet*, Waten; 1578 *de Casselstrate*, 1763 *het Casselstraetken*, Wormhout; 1482 *up de Casselestraet*, Zuidpene.

Straat die naar Kassel leidt.

Kasselstraatje 1514 *tCasselstraetken*, Kaaster; 1514 *tCasselstraetkin*, Meteren. Zie ook *Kasselstraat* in Steenvoorde en Wormhout.

Kassel Viervoetweg 1729 *Cassel Viervoetwegh*.

Een viervoetweg is een weg voor viervoeters, trekdieren.

Kasselweg 1852 *Casselweg*, Vleteren-Meteren; 1328 *Casselwech*, Steenvoorde; 1492 *den Casselwech*, Winnezele; 1826 *chemin de Casselwegh*, Zegerskapel.

Kasteelbeek 1880 *de Kasteelbeek*, Dottenijs-Herseaux-Luingne.

Kasteelhoek 1852 *Castelhouck*, 1910 *Kasteelhoek*, Armbouts-kapel; 1773 *Casteelhouck*, Pitgam.

Kasteelhof 1900 *Kasteelhof*, Bieren.

Kasteelmolen 1910 *de Kasteelmolen*, Kassel.

Kasteelplekke 1904 *Kastel Plecke*, Drinkam.

Kasteelstraat 1846 *Kasteelstraat*, De Moeren; 1825 *Casteelstraete*, 1867 *Casteelstraetken*, Pitgam; 1741 *Casteelstraete*, Stene; 1664 *de Casteelstrate*, Waasten.

Kasteelveld 1852 *Casteelvelt*, Stene.

Kasteeltjes ±1700 *'t goet te Casteelies* (lees wschl. *Casteelties*), Steenwerk.

Kasteelweg 1641 *Castelwouch*, Stegers.

Kat 1580 *herberghe ghenaeempt de Catte*, Hondschote.

Katedijkspoortje z.d. *Catedycks Poortje*, Duinkerke.

Kateline Jooskins z.d. *Cateline Jooskins*, Ebblingem.

Katrol 1907 *Katrol*, Zuidpene.

Katsberg 1197 *Montem Cati*, ±1280 *le mons des Cas*, 1541 *de Catsberg*, 1555 *by den Catsberch*, Berten; ±1561 *den Casbergh boven Belle*, Belle; 1641 *t huijs van Catsbergh*, Oudezele.

Katsbergmolen 1744 *Catsbergmolens*; 1641 *Catzberg Neermeulen*, Berten.

Katsbergstraat 1772 *tot de Catsberghstraete*, Vleteren.

Katstraat 1580 *de Catstraete*, Hondschote.

Katsvaart 1877 *Catsvaart*, Gijvelde.

Kattegat 1532 *le Cattegat*, 17de e. *het Cattegat*, Duinkerke.

Kattenhoek 1667 *Cattenhouck*, Vleteren.

Kattenkerkhof 1686 *nomé en thiois Cattekerchhof*, Belle; 17de e. *'t Catte Kerckhof*, Kassel.

Was het kerkhof voor de katholieken.

Katteput 1580 *de Cattepit*, Warrem; 1907 *Katteput*, Bambeke.

Kattestraat 1584 *de Kattestrate*, Sint-Winoksbergen; z.d. *Cattestraete*, Hondschote; 1728 *de Cattestraete*, Mardijk; 1580 *de Cattestraete*, Warrem.

Kattevaart 1789 *le canal dit Cattevaert*, Gijvelde.

Katvliet z.d. *Kattfliet*, Broekburg.

Kauwemeet 1512 *ande Cauwe meet*, Hondschote.

Kavaalstraat 1667 *'t Cavaelstraetken*, Wormhout.

Kavael uit Pic. *caval*, Fr. *cheval* < Lat. *caballus* 'paard'. 1785-1789 *Jacobus Cavael*, Herzele (Vergriete 1972).

Kazen Vinksstuk 1661 *Caesen Vynckx Stick*, Bambeke.

Stuk land dat toebehoorde aan Casin (Nicasius) Vincke.

Kebatstraat 1398 *Kebatstraet*, Duinkerke.

Keiaard 1618 *den Keijaert*, Steenwerk.

Keiaardstraat 1852 *Keyaerstraete*, Bissezele; 1907 *Keyaertstraete*, Eringem.

Keizelaart 1861 *le Keyselaert*, De Moeren.

Keizer 1494 *lants ghenamt de Keysere*, Watten.

Keizerinnestraat 18de e. *Keyserinnestraete*, Hondschote.

Keizernet 1558 *Keysernet*, Sint-Winoksbergen.

Keizerrijk 1494 *up de wonste ten drie coeninghen staende in Keysericke*, Waten.

Keizersberg 1494 *Skeysersbergh*, Waten.

Kekers 1852 *Kekers* (hofstede), Oudezele.

Kelder z.d. *den Keldere* (leen), Waasten.

Kelderwei 1906 *Kelderwee*, Gijvelde.

Kellenaarke 1614 *een velt zaijlant ghenaeamt het Kellenaerken*, Niepkerke.

Mnl. *kelnare*, *kellenaere* is een variant van *kelre* 'kelder'.

Kelnaarsbos 1800 *Kelnaerbosch*, Zuidschote.

Kemmelaar 17de e. *lants genaemt den Kemmelaere*, Halewijn. Een *Kemmelaar* is een inwoner van Kemmel.

Kemmelhove 1489-1681 *Kemmelhove*, Eke en Hazebroek.

Kemmelkeer 1618 *Kemmelkeer*, Steenwerk.

Kemmelland 1777 *seigneurie de la Crebbe et seigneurie de Kemmeland*, Belle; 1453 *tKemmelant*, z.d; *Kemmellandt*, Oudekapelle; 1458 *Kemmellandt*, 1603 *Kemmelland*, Waasten.

Kemmeltiend 1392 *de Kemmeltiende*, Steenwerk.

Kemphoek 1443 *au Kemphouck*, 1639 *Guempouck*, 1830 *Kempouck*, Sint-Omaars.

Kempstraat 1385-1425 *de Beghinestraet alias Kempstraat ou Quenstraet*, Sint-Omaars.

Kenderbeek 1852 *Kenderbeeck*, Buisscheure.

Kerk 1525 *lant dat men noompt de Kercke*, Warrem.

Kerkakker 1489-1681 *Kerckackere*, Merris.

Kerkbrug 1591 *van een yzeren traille up den Kerckedyck ende brigghes*, Bellem.

Kerkdreef 1850 *Kerkedreve*, De Moeren.

Kerkebilkske 1826 *het Kerckbeilxken*, Millam.

Kerkedijk 1556 *voor den Kerckedyck*, 1669 *uit den Kerckedyk*, Bellem; ±1650 *totten Kerckedyck*, Herzele; 1494 *up den Kerckdyc*, St.-Mariakapel.

Kerkeland 1478 *Querquelant*, Sint-Omaars.

Kerkem 1852 een wijk tussen Bambeke en Oostkappel.

Kerkgracht 1676 *jehens den Kerckgracht*, Sint-Jakobskapelle.

Kerkhoek 1906 *de Kerkhoek*, Armhoudskapel; 1494 *jn den Kerckhouc*, Brokzele; 1846 *Kerkhoek*, Oudekapelle.

Kerkhof 1271 *Kercof*, 1551 *Kerkhof*, Broekburg; ±1750 *Kerkhof*, Hondegem.

Kerkhofmeersen 1783 *kerckhofmeerschen*, Ruischeure.

Kerkhofmolen 1641 *Kerckhofmeulen*, Steenwerk.

Kerkhofstraat 1551 *Kerckhofstrate*, Broekburg; 1565 *Kerckhofstrate* Hondschote.

Kerkhofstraatje 1667 *Kerckhofstraetken*, Bambeke; 1580 *Kerchofstraetken*, Bissezele.

Kerkhoftiend 1482 *de Kerkoftiende*, Hondegem.

Kerkhove 1494 *de heerlichede vanden Kerkove te Hazebrouck*, Hondeghem en Oudezele, 1625 *seigneurie de Kerchove*, 1750 *Kerkhove*. Ook heerlijkheid in Stapel (1697).

Kerkland 1614 *tKerckeland*, Borre; 1470 *jeghen der Keerke land*, Vleteren; 1620 *het Kerckelant*, Gijvelde; 1614 *'t Kerckelandt*, Kaaster.

Kerkstraat 1580 *de Kerckestraete*, Bissezele; 1900 *Kerckstraete*, Bollezele; 1662 *de Kerckstraete*, Duinkerke; 1846 *Kerkstraet*, de Moeren; 1741 *de Kerckstraete*, Stene; 1914 *de Kerkstraete*, Steenvoorde.

Kerkweg 1475 *an Kercwech*, Armhoudskapel; ±1700 *den Kerkewegh*, Belle; 1667 *den Kerckewegh*, Bambeke; 1660 *den Kerc-*

kewegh, Boesegem; ± 1300 *inden Kerckwech*, Broekburg; ± 1300 *ad Kerckwech*, Broekkerke; 1494 *up den Kerckwech*, Buisscheure; 1494 *den Kerckwech*, Hondegem; 1614 *den Kerckwech*, Niepkerke; 1494 *den Kerckwech*; St.-Mariakapel; 1494 *Kerckwech*, Zerkel; 1553 *met den kerckweghe*, Soks; 1560 *den Kerckwech*, Steenvoorde; 1618 *den Kerckwech*, Steenwerk; 1494 *up den Kerckwech*, Volkerinkhove; 1580 *den Kerckwech*, Warrem; 1494 *naest den Kerckweghe*, Waten; 1428 *upden Kerckwech*, Winnezele; 1557 *den Kerckwech*, Wormhout; 1494 *upden Kerckwech*, Zegerskapel.

Kerkwegelke ± 1300 *Kerkweghelkin*, Broekburg.

Kernemelk, zie Karnemelk.

Kerpeldijk, zie Karpeldijk.

Kersboom 1506 *Kersboom*, 1852 *Kersboom*, Belle.

Kerselaar 1614 *naer den Keerselaere*, Bavinkhove; 1896 *Keirselaar*, De Moeren.

Kerselaartje 1618 *jnt Kerselaerken*, Steenwerk.

Kersenboom 1365 *de Kersenbrone* (sic), 1365 *de Carsenbronne* (sic), 1365 *de Kersenbrone*, Sint-Omaars. Waarschijnlijk als *de Kersenbome* te lezen.

Kestelootsas 1805 *Kesteloot(sas)*, Duinkerke.

Kesteloot < Kersteloot was de naam van de sasmeester.

Kestenbrug 1643 *Kestenbregue* (lees: *brigge*), Sint-Omaars.

Ketelland 1359 *Ketellant*, Sint-Omaars.

Ketelstraat 1589 *ter Ketelstraete*, Belle.

Ketsspel 1908 *Ketsspel*, Wormhout. Lees : *Kaetsspel?*

Ketstraat 16de e. *Ketstraete*, Sint-Winoksbergen.

Keulen 1867 *Keulen*, Buisscheure.

Keunhove 1702 *Keunhove*, Hondegem.

Keunloop 1489-1681 *Cuenloop*, Belle.

Keurheerstraatje 16de e. *Keurheerstraetken*, Sint-Winokbergen. Vertaald: 19de e. *rue neuve des Capucins*. Vgl. *Lange Kapucijnenstraat*.

Keurstraat 1867 *Keurstraete*, Pitgam; 1910 *Keurstraete*, Zegerskapel.

Keurtiend 1494 *een tiende ghenaeamt de Cuertiende*, Hazebroek.

Keverland 1906 *Keeverland*, Klein Sinten.

Kiekenput 1852 *Kieckepeut*, Herzele; 1791 *Kieckeput*, Wormhout.

Kiekenputhoek 1762 *den Kiekenputhoek*, Wormhout. Daar ook *Kiekenputwegel*, maar alleen in Franse vertaling: *sentier du Kiekenput*.

Kienville, zie Hondegem

Kievitstraat 1741 *Kievitstraete*, Stene.

Kievitweide 1763 *Kievitteweede*, Houtkerke.

Kijfakker 18de e. *Kyfacker houcxken*, Hondschote.

Kijver 1830 *Kiver*, 1909 *de Kijver* (Waterloo), Sint-Omaars.

Killem 1121 *Chilhem*, 1134 *Kilhem*, 1197 *Killehem*, 1207 *Killem* (TW); 1067 *Kilheem*, 1121 *Chillem*, 1398 *van Killeem*, 1906 *Killem*. Samenstelling van *heem* met Mnl. *kil* 'diepte tussen zandbanken' of 'watergeul'.

Killemansbergstraat 1810 *Killemans Berg Straete*, Pitgam. De Flou vermeldt ook in Pitgam in 1825 *Killemans Brugge Straete*. Wellicht is een van beide fout.

Killemanshoek 1825 *Kilmashouck* (sic), Pitgam.

Killembeek 1580 *beooster Killembeke*, 1641 *Killembeeck*, Hondschote.

Killembroek 1525 *de Killembroucx*, Warrem.

Kindwaterleed 18de e. *Kyntwaterleet*, Hondschote.

- Klamdijk** 1250 *Clamdic*, Grevelingen.
- Klapbank** 1653 *de Clapbank*, Belle.
- Klapbeek** 1901 *Clapebeek*, Boeschepe.
Naar het geluid van de beek.
- Klaphoek** 1754 *de Claphouck*, 1760 *le Clapehouck*, 1852 *le Claphoek*, Soks.
- Klaphoekstraatje** 1641 *Claphouckstraetke*, Soks.
- Klappersdijk(straat)** 1852 *sur le Clappersdickstraete*, Gijvelde.
- Klarenput** 1489-1681 *Clarenputte*, Meteren.
- Klaver** 1305 *a le Clavere*, Wimille.
- Klaverhil** 1489-1681 *Claverhil*, Meteren.
- Klaverstede** 14-15de e. *Claverstede*, 1641 *Claverstede*, Sinten.
- Klaverstraat** 1705 *Claverstraete*, 1750 *Klaverstraete*, Kassel.
- Klaverweide** 1923 *Claverweyde*, Kassel.
- Klei** ±1300 *terre que vocantur Cley*, Broekburg; 1580 *den Cley*, Killeme; 1494 *in den Cley*, Zuidpene.
- Kleiberg** 1475 *sur le Cleybergh*, Bissezele.
- Klein Blauwhuis** 1771 *'t Cleen Blaeuwhuys*, Herzele.
- Kleinbrugge** 1617 *Cleenebrugghe*, 1620 *Cleenbrugge*, Koudekerke; ±1793 *de Cleenebrugghe*, Spijker.
- Kleine Beek** 1614 *Cleene beke*, Borre; 1618 *de Cleene beke*, Steenwerk.
- Kleine Boon** 1771 *den Cleenen Boen*, Herzele. (Boom?)
- Kleine Braam** 1771 *den Cleenen Braem*, Herzele.
- Kleine Briel** 1771 *den Cleenen Briel*, Herzele.
- Kleine Broek** 1791 *den Cleenen Brouck*, Wormhout.

- Kleine Dooman** 1771 *den Cleenen Dooman*, Herzele.
- Kleine Elst** z.d. *Cleene Elst*, Hazebroek.
- Kleine Forthoek** 1725 *Den kleenen Foorthoeck*, Millam.
- Kleine Geerhoek** 1741 *Cleene Geerhouck*, Stene.
- Kleine Haag** 1594 *de Cleene Haeghe*, 1654 *de Cleene Hage*, Waasten.
- Kleine Heileed**, zie Kleinheiledeke
- Kleine Hel** 1786 *de Cleene Helle*, Leffrinkhoeke.
- Kleine Herels** ±1750 *Cleyne Heerels*, Terdegem.
- Kleine Hoek van 't Moertje** 1875 *Kleijnen Houck van 't Moertje*, de Moeren.
- Kleine Kemelbreed** 1618 *vanden Cleenen Kemelbreet*, Steenwerk.
- Kleine Kouter** 1667 *den Cleenen Couter*, Bambeke.
- Kleine Krommedijk** 1910 *le petit Crommendyck*, Broekburg.
- Kleine Leenstraat** 1700 *de Cleene Leenstraete*, 1481 *'t Cleen Leenstraetkin*, Belle.
- Kleine Leiseldreef** 1610 *de Kleene Leyseldreve*, Hondschote.
- Kleine Liebaard** 1763 *lant genaemt den Cleenen Liebaert*, Houtkerke.
- Kleine Maar** 1907 *Kleine Mare*, Gijvelde.
- Kleine Mantin** 1494 *ooc de Cleene Mantin*, Waten.
- Kleine Millebrug** 1906 *Kleine Millebrugge*, Armboutskapel.
- Kleine Molen** 1653 *de Kleine Molen*, Belle.
- Kleine Morte(l)le** ±1550 *ter Cleene Morteleynde*, van den Cleenen Morte(l)le, Berten.
- Kleine Munkelinde** 1875 *Kleine Muenekelinde*, Ploegsteert.

- Kleine Munken** 1710 *Kleijne Meunicken*, Klein Sinten. *Munken* 'monniken'.
- Kleine Puiphhoek** 1789 *den Kleynen Puyphouck*, Belle.
- Kleine Rieschaaf** 1494 *de Cleene Riescave*, Waten.
- Kleine Rijselaar** z.d. *de Cleene Rysselaere*, Kwaadieper. Een Rijselaar is een inwoner van Rijsel (Lille).
- Kleine Rivier** 1494 *de Cleene Riviere*, Waten.
- Kleine Rodeweg** 1923 *Kleine Roodeweg*, Kassel.
- Kleine Ronk** 1771 *den Cleinen Ronck*, Hondegem.
- Kleine Sint-Pietersstraat** 1710 *de Cleene Ste Pieters straete*, Boeschepe.
- Kleine Slijper** 1788 *den Kleynen Slyper*, Vleteren. De Flou noteert ook in Vleteren in 1771 *van den cleinen Stripers, den kleynen Stuperstrate*. Waarschijnlijk driemaal hetzelfde.
- Kleine Steendam** 1759 *Kleen Steendam*, Duinkerke.
- Kleine Vlastraat** 1752 *de Cleene Vlaestraat*, Oudekapelle.
- Kleine Vork** z.d. *de cleene Vorcke*, Millam.
- Kleine Vriezelijsheid** 1618 *zailant ghenaeamt de Cleene Vriese-liche*, Steenwerk.
- Kleine Weg** 1725 *de Kleyne Weghe*, Millam.
- Kleine Woestijn** 1585 *la Petite Woestyne*, Waasten
- Klein Heiledeke** 1553 *'t Cleene Heyledeken*, 1641 *Cleene Heyleet*, Koudekerke; 1620 *het Cleijn Eijledeken*, Warrem; 1731 *den Cleenen Heijleet*, Kwaadieper.
- Klein Kappel** 1538 *Cleen Cappel*, Kassel. Een andere naam voor St.-Mariakapel.
- Klein Lassus** 1601 *bij Cleijn Lassus*, Dottenijs en Luingne.
- Klein Moerken** 1620 *'t Cleijn Moerken*, Warrem.

Klein-Sinten, Petite-Synthe 1273 *Zintene Capella*, 1328 *Sintinne Capielle*, 1459 *Cleensintene*, 1469 *Sintene Cappelle*, 1555-1560 *Cleenzinten*, 1567 *Petite Sintine*, 16de e. *Cleine Sint*.

Klein Vijverland 1700 *tCleene Vijverlandt*, Belle.

Klein Vinkebroek 1301 *in parvo Vinkebrouc*, Sint-Omaars.

Klein Wilkeshovehoek 18de e. *cleen Wielkenshovehouck*, Hondschote.

Kleiputs 16de e. *Cleyputz*, Duinkerke.

Klijtakker 18de e. *de Clytacker*, Hondschote.

Klijte ±1300 *Jehan de le Clite*, 1494 *herleicheit vander Clite, onder de Clite*, 1680 *van de Clytte*, Rubroek; *tleen ter Clytte*, Borre en Eke; 18de e. *de Clytte*, Hondschote; 1725 *de Klytte*; Millam; 1623 *Clyte*, Sint-Silvesterkapel. 1560-1616 *Jacob Verclyte, Pieter de Clydt*, Kwaadieper.

Klijtebilk 1494 *onder de herleicheit vander Clite... lants ghenamt den Clitebelc*, Rubroek; 1580 *een stick ghenampt den Clytebilcq*, Wormhout.

Klijtebos 1852 *Clyte Bosch*, Rubroek.

Klijtehoek 1906, Coudekerque-Branche.

Klijteklim 1867 *Klijtteklim*, Arneke.

Klijtemeersen 1783 *Clyttemeerschen*, Ruischeure.

Klijtemolen 1852 *Clytemeulen*, Oudezele.

Klijten 1780 *de Clyten*, Vleteren.

Klijtestraat 1602 *la Clistrate* (lees *Clitstrate*), Boesbeke; 16de e. *Clytestraete*, Sint-Winoksbergen; 1686 *Clytstraete*, Belle.

Klijtestuk 1909 Bieren.

Klijtgat 1620 *het Clijtgat*, Warrem.

Klijgatvaart 1852 *Clitgatvaert*, de Moeren.

Klijthil 1852 *Clythill*, 1898 *Clythil*, Rubroek en Volkerinkhove.

Klijthoek 19de e. *Klythoek*, Killem.

Klijtke 1661 't *Clytken*, Bambeke; 1634 *het Clijtken*, Houtkerke.

Klijtmolenhoek 1846 *Kleytmolenhoek*, Komen.

Klijtvaart 1774 *Clytvaert*, De Moeren.

Klinkebeek 1725 *de Klynckebeke*, 1730 *Clinckebeque*, Millam.

Klinkebroek 1667 *Clinckebrouck*, Bambeke.

Klinkehoek 18de e. *de Klynckehoek*, Hondschote.

Klipparthoek 1825 *Clipparthouck*, Pitgam.

Klippaartstraat 1910 *Clippaertstraete*, Pitgam.

Klinkhof 1489-1681 *Clinchhof*, Belle.

Klok 1669 *de Clocke*, Ekelsbeke.

Klokhoek 1886 *Klokhoek*, Zegerskapel.

Klokkebrug 1699 *pont de la Cloke*, Ekelsbeke.

Klokkeput 1695 *Clockeput*, Ekelsbeke.

Klokkestraat 1789 *de Clockestraete*, Bissezele; 1852 *Clokeput*, Houtkerke; 1913 *den Klokput*, Komen.

Klokkeweg 1900 *Klokkeweg*, Bollezele.

Kloosterbilk 1541 *de Cloosterbeilc*, Berten; 1566 *de Cloosterbilck*, Hondschote.

Kloosterelst z.d. *Kloosterelst*, Bambeke.

Kloosterenprei ±1700 *den Cloosterenpreij*, Belle.

Prei < *Fr. pré* 'weide'. De weide behoorde tot het klooster van Clairmarais.

Kloosterhaag 1790 *Cloosterhaeghe*, Broekburg.

Kloosterlanden ±1700 *de Cloosterlanden*, Belle.

- Kloostermeersen** 1645 *de Cloostermeerschen*, de Moeren.
- Kloostermeet** 18de e. *Cloostermeet*, Hondschote.
- Kloostermolen** 1671 *de Cloostermeulen*, 1852 *Cloostermolen*, Belle; 1850 *Klooster moulin*, Oudekapelle; z.d. *Kloostermeulen*, Rekspoede; 1907 *Cloostermolen*, Steenvoorde.
- Kloostermolenstraatje** 1785 *Cloostermeulenstraetken*, Ruischeure.
- Kloostermolenveld** 1782 *Cloostermeulevelt*, Ruischeure.
- Kloosterplek** z.d. *Kloosterplekke*, Bambeke.
De plaats was eigendom van het klooster der Victorianen bij Roesbrugge.
- Kloostersingel** 18de e. *Cloestercyngel*, Hondschote.
- Kloosterstraat** ±1300 *inde Cloosterstraet*, Broekburg.
- Kloosterveld** 1566 *Cloostervelt*, Hondschote.
- Klopebeek** 1852 *Clopebeek*, Boeschepe.
- Klopper** 1420 *le Cloppere*, 1547 *maison nommée den Cloppere*, Komen.
- Klopperputstraat** 1771 *de Clopperputstraete*, Vleteren.
- Klopperputveld** 1772 *het Clopperputveldt*, Vleteren.
- Kluikaartsstuk** 1352 *'t Clukards stic*, Oudekapelle.
- Kluishoek** 15de e. *de Cluushouc*, Pitgam.
- Knapebrug** 1357 *Cnapebrigghe*, Sint-Omaars.
- Knapegoed** z.d. *la rue Knapegoed*, Sint-Omaars.
- Knapestraat** 1357 *Knapestraet*, Sint-Omaars.
- Knikkerbaan** 18de e. *de Knickerbaene*, Eringem.
- Knokmetingen (?)** 1669 *Cnocmetincken (?)*, Ekelsbeke.
- Knollebrug** 1730-1770 *Cnollebrugghe*, Broekburg.

- Knotshuisbilk** 1300 *Knodshuusbelc*, Broekburg.
- Koedijk** 1770 *den Coedyck*, Armboutskapel; 1641 *de Koedijck*, Duinkerke-Bieren.
- Koekeloertje** 1900 *het Koekeloertje*, Komen.
- Koekuitbeek** 18de e. *de Cochuytbeque*, Hondschote.
- Koeland** 1494 *lant jenamt Coelant*, St.-Mariakapel.
- Koelemei** 1552 *de Coele meije*, Moere.
- Koelemeis heve** 1620 *Coelemeijs heve*, Warrem.
- Koemarkt** 1551 *Koemarkt*, Broekburg.
- Koemeers** 1561 *Coemeersch*, Sint-Winoksbergen; ±1750 *Coeyemersch*, St.-Mariakapel.
- Koenrende** 1489-1681 *ten Coenrende* (lees: *Corenrente?*), Belle.
- Koeput** 1392 *daer die Coepit in staet*, Steenvoorde; z.d. *ten Coepitte*, Kassel.
- Koerhoek** 1846 *de Coerhoek, de Courhoek*, Neerwaasten.
- Koesleet** 1730-1770 *le waterganck nommé Coesleet*, Broekburg.
- Koestaart** 1770 *de Coesteirt*, Armboutskapel; 1539 *de Coestert*, Sint-Momelin.
- Koestraatje** 1481 *t Coestraetkin*, 16de e. *Koestraetken*, Belle.
- Koethof** 18de e. *Coethof*, Arneke.
- Koetrap** 18de e. *den Coetrap*, Hondschote.
- Koevaart** 1825 *la rivière ... nommé le Coevaert*, Sint-Omaars.
- Koevoorde** z.d. *Coefort*, Duinkerke.
- Koferstraat** 1494 *benorden der Coferstraet*, Wemaarskapel. In Arneke is er een herberg met de naam *Coffre rouge*.
- Kofveld** 1494 *int Cofvelt*, Volkerinkhove.
- Koggedijk** 1777 *den Coggedijck*, Drinkam.

Kokereelberg 1852 *Kolkereele* (sic), 1910 *Kokereeleberg*, Bertem. Vgl. 1697 *la seigneurie de Cocquereel*, Ebbilingem. *Coquerel*, *Cocquereau(x)*, dim. van Fr. *coq* 'haan'. 1166 *Stephen Cokerel*, York (Reaney); 1270 *Willaumes Kokerel*, Atrecht (WF).

Kokerulle 1331 *sur le maizure... le Kokerulle*, 1407 *Cokeroelle*, Sint-Omaars.

Kokhaag 1466 *le Cochaghe*, Eke.

Vermoedelijk moet *Coehaghe* worden gelezen, zie *Kooihaag*.

Kokibusstraat 1397 *à le Kokibustraat*, Sint-Omaars.

Oudfrans *coquibus* 'gek, dwaas, idioot, sul, kwibus'. Verkort tot *kwibus*. Het was een familienaam.

Kokinstraat 1328 *Guillaume Kokin*, 14de e. *Cockeenestraet*, *Cokinstraat*, Sint-Omaars.

Kokketrijs 1614 *noort den Cocketrijs*, Eke.

Fr. *cocatrice* 'krokodil, draak'. Ook familienaam 1399 *Willem Kokatrijs*, Veurne.

Koksfortstraat 1622 *de Coxfortstraete*, 1840 *Cocxfoortstraete*, Mardijk.

Kokwaal ±1300 *in de Cocwale*, Broekburg.

Komen, Comines 1105 *de Comenis*, 1144 *de Comines*, 1195 *de Comene*, 13de e. *in Comene*, 1329 *van Comene*, 1735 *Komene*, 1850 *Comines*, 1915 *Komen*.

Afl. op *-inas* van *Comius*. Door de aanhechting van het westelijkste Vlaanderen aan Frankrijk ligt zoals van Wervik ook het zuidelijke deel van Komen in Frankrijk (Comines Nord). Komen was evenwel Vlaamstalig (Van Heede). Het lag in het arrondissement Ieper, maar werd in 1963 samen met Waasten en Moeskroen naar Henegouwen overgeheveld. Lit.: M. GYSSELING, *Comines et la toponymie préhistorique*, in *Mémoires Soc. Hist. de Comines* 5 (1975), 213-222.

Kommeland 1416 *Commelant*, Strazele.

Kommerland 1867 *Commerlande*, Borre.

Koneginne 1494 *een oud jemet ghenamt de Coeneghinne*, Lederzele.

Koning z.d. *den Coninck*, Hazebroek.

Koningsdreef 1763 *Conincx ofte Gravesdreeve*, Houtkerke.

Koningselst z.d. *Conincx Elst*, Hooimille.

Koningshoek 1421 *Conyncxhouck*, Waasten.

Koningshof 18de e. *Coonyngheshof*, Hondschote.

Konterdijk 1819 *Contredyk*, Gijvelde; 1913 *Contredyck*, Hondschote.

Kooi 1400 *la Coye*, 1469 *de Coye*, ±1533 heere vander Coye, ±1750 *de Cooye*, Hardenvoorde. Ook 1401 *rue de le Coye* in Sint-Omaars.

Kooihaag 1315 *in loco qui dicitur le Koiehaghe*, 1379 *la rue de Koyhaghe*, 1439 *rue ou l'on dist le Coihaghe*, Sint-Omaars. Waarschijnlijk als *Koeihaag* 'koehaag' te begrijpen, zie *Kokhaag*.

Koolhof 1628 *de Coolhoven*, Duinkerke; 1387 *de le Coolhove*, 1429 *van den Coolhove*, Pitgam; 1210 *que vocatur Colhof*, 1278 *le Koelhof*, 1279 *le Colhof*, *dek Kolhof*, Sint-Omaars; 1770 *met een Coolhof*, Wormhout.

Een *koolhof* was een groentetuin, moestuin. 1402 *Augustin van den Coolhove*, geb. van Pitgam, Sint-Winoksbergen (Vergriete 1968).

Koolhofbeek 1910 *Coolhofbeque*, Pitgam.

Koolhofstraat 1910 *Coolhofstraete*, Pitgam.

Koolmeet ±1300 *Coolmeet*, Broekburg.

Koolpitstraatje ±1590 *ruelle nommée Coulpitsstraeque quy est en le rue du colhof*, Sint-Omaars.

Koolstraat 1482 *inde Coolstraete*, Belle.

Koophofleen 1620 *t Coophofleen*, Belle.

Koophofstraatje 16de e. *Coophofstraetken*, Belle.

Koopleed 1620 *noort van den Coopleet*, Warrem; 1627 *de Copleet*, De Moeren.

Koopman 1697 *la seignorie dict Coopman*, 1776 *den Coopman*, Waalskapel; 1580 *den Coopman*, Warrem.

Koopvaart 1506 *une rivierette nomé par ceulx de Flandre le Coopvaart*, Sint-Omaars en Clairmarais.

Koopveld 1852 *Coppvelt*, 1904 *Cooppvelt*, Volkerinkhove.

Koopwerk 1602 *le Copweck*, z.d. *Coopwerch*, Boesbeke.

Koorheide 1489-1681 *Coorheyde*, Belle.

Koorpape 1494 *ghenaemt den Coorpape*, Hondegem.

Kootsberg 1606 *vers le Cootsbergh*, Meteren.

Kop 1190 *juxta Coppam*, Wulverdinge; ±1300 *terre in de Coppe*, Broekburg.

Koppemolen 1641 *Coppemeulen*, Clairmarais.

Koppenaksfort 1741 *du pont de Coppenhaexfort*, 1774-1793 *Coppennansfort*, 1833 *Coppenasfort*, 1852 *Coppenansfort*, Broekkerke en Kraaiwijk.

In Jabbeke was er in 1654 een Jan Coppenassens.

Kordeeldijk 1575 *Cordeeldicq*, Sint-Omaars.

Kordeelelst 1651 *Cordeel Elst*, Berkijn.

Korenbliersbrug 1730 *Cornebliersbruggh*e, Eringem. Lees: *Corenbiters?*

Korenhuis 1159 *de Corenhuse*, 1230 *Cornehus*, 1240 *Cornus*, 1482 *van Coornhuyse*, 1494 *den Coornhuuse*, Kassel.

Korenhuismolen 1717 *sur le moulin dit Coorenhusemeulen*, Kassel; 1641 *Coorenhusemeulen*, Oudezele.

Korenhuisstraat 1900 *Koornhuysstraete*, Bollezele; 1910 *Koorenhuisstraete*, Zegerskappel.

Korenland z.d. *de Coernelande*, Steenwerk.

Korenmeers 1281 *le Corenmeersch*, 1601 *Cornemeers*, Komen.

Korenmolenstraat 1660 *Coornemuelestraete*, Boesegem.

Korentje 1846 *'t Corentje*, 1906 *het Korentje*, Komen.

Korentjebeek 1913 *Corentjebeek*, Komen.

Kortbeens Stringen 1475 *Kortbeens Stringen*, Gijvelde.

Kortebeursgebuurte ±1700 *'t Cortebursegeburte*, Belle.
Naam voor een arme buurt, met korte beurs.

Kortekeer 19de e. *Kortenkeere*, Belle; 1611 *Corte Quere*, Komen.

Kortekeerbrug 1850 *Pont de Korte Keer*, 1906 *Kortekeerbrug*, Komen.

Korteleiestraat 1541 *Korte Leyestaet* (sic), 1730 *Corteleystraet*, Komen.

Korte Loop 1907 *Koorten Loop*, 1910 *de Korte Loop*, Hondegem-Sint-Silvesterkapel; 1867 *Corteloop*, Niepkerke.

Korte Mooistraatje 16de e. *Kortemoyestrade*, Sint-Winoksbergen; 1536 *int Corte Moyestraetkin*, 1554 *vant Cortemoeystraetgin*, 1572 *in den Corte Moyestraetkin*, Waasten.

Mooi(e) is vermoedelijk te begrijpen als *moeye*, *moye* 'tante, moei'.

Korte Tap 1906 *den Korten Tap*, Warrem.

Korte Tweegemeten 1661 *de corte twee gemeten*, Bambeke.

Korte Vlamingstraat 1551 *Korte Vlaminckstraete*, Broekburg.

Korteweelde, zie Kortewille

Kortewille 1443 *Willem Corteweile*, 1588 *Robert Cortewylle*, Sint-Winoksbergen (WF); 1423 *locum dictum de Corteweilde*, Arneke; 1494 *de herleicheit van Jan Cortewille*, Steenvoorde; 1867 *Cortewille*, Okselare.

FN *Corteville* < Mnl. *cortwile* 'tijdverdrijf, amusement, plezier'.
Vgl. Duits *Kurzweil*. Bijnaam voor een onderhoudend mens,

ook wel voor een leuke plaats. 1306 *Jehans Cortewille*, Ieper (Beele).

Kortewillestraat 1614 *Cortewillestrate*, Arneke.

Kortewinkelstraat 1584 *Kortewinkelstrate*, Sint-Winoksbergen.

Korte Zak 16de e. *Korten Sack*, Sint-Winoksbergen.

Kort Gebuurte ±1700 *van 't Corte Gebeurte*, Belle; ook een wijk in Proven en Watou (WV).

Kortgebuurtestraat 16de e. *Korte Gebeurte straetken*, ±1700 *het Corte Gebeurte Straetgen, de Cortegebeurte Straete*, Bellem.

Kort Gemet 1857 *het Kortgemet*, Winnezele.

Kort Kasseitje z.d. *'t Cort Calchieken*, Hondschote.

Kortschoof 1225 *decimam ... que Cortscoof dicitur, Cortscof*, Ochtezele.

Kort stuk 1618 *jnt Coerte stick*, Steenwerk.

Kosteraar 1494 *lants ghenamt de Costeraere*, Rubroek.

Kostershoekje 1771 *Costershouccken*, Herzele.

Kostersland 1431 *Coustrerland*, Sint-Omaars; 1451 *la terre des Coustres*, Moeskroen.

Kosterstraat 1846 *le Kosterstraet*, de Moeren.

Kostervaart 1431 *le Coustrevaert*, 1513 *petitte rivière nommée Costervaert*, Sint-Omaars.

Kost verloren 1401 *molin de Costvreluire*, 14de e. *Cost Verloren* (molen), 1428 *moulin que on dist Coustverlore*, Sint-Omaars. *Verlorenkost* is een vaak voorkomende plaatsnaam, herinnert aan arme grond waar je de kost niet mee verdient.

Koudeborne is een plaatsnaam in Assenede in Oost-Vlaanderen. De Flou vermeldt ook in Sint-Omaars ±1300 *Estevene de Coudebourne*. De naam betekent 'koude bron'. Door *d-syncope* verklaart dat de plaatsnaam *Coubronne*.

Koudekastele, Koudecastele 1617 *Coudecastele*, 1627 *Caucasteel*, 1760 *Coudecastele*, 1764 *Coudt Casteel*, 1867 *het Coudecasteel, een kasteel te Coudekerque*.

Koudekerke, Coudekerque 1139 *Coldakerka* (TW); 1067 *Coudekerke*, 1125 *Caldekerke*, 1274 *de Koudekerke*, 1283 *Koedekerke*, 1716 *Koukerque*, 1867 *Coudekerque*.

Kerk die aan de koude wind blootgesteld is. Ook in West-Vlaanderen, nu Heist.

Koudekerke-Branche, Coudekerque-Branche 1703 *la Branche de Coudekercke*, 1914 *Coudekerque-Branche*.

Een afsplitsing van Koudekerke, dat een afzonderlijke gemeente werd. *Branche* betekent 'tak', dus 'aftakking'.

Koudekerkegracht 1574-95 *Coudekerckegracht*, Hondschote.

Koudekerkevaart 1641 *Koudekerkevaart*, Sint-Winoksbergen.

Koudekote 1270 *Coudecote*, Hondschote.

Koudenburg 1561 *heere van Coudenburg*, 1565 *Coudenburg*, Sint-Winoksbergen.

Koudenem 16de e. *Coudenem* (naast *Oudenem*), Waasten.

Koudeschure, Coudescure 1169 *Coudescure*, 1282 *Coude-sceure*, 1634 *Coudtscheure*, 1906 *Coudescure*.

Schuur in Hondegem, Mergem, Niepkerke en Oud Berkijn. Schuur die de koude wind ondergaat. De plaatsnaam komt ook in West-Vlaanderen vaak voor.

Koudeschuurtiend 1696 *de Coudtscheurthiende*, Noord-Berkijn.

Koudeweide 1738-56 *Coudeweede*, Duinkerke.

Koudhof 1328 *Willem de Couthove*, 1511 *bailli de Couthove*, 1660 *in Couthof*, Arneke; 1458 *Coudhof*, Eringem; 1626 *Couthof*, Drinkam; 1512 *bezuuden Couthove*, Hondschote; 1865 *Couthof*, Kwaadieper.

Kouselaar 1905 *Kousselaere* (hoeve), Herseaux.

Kousestroom (?) 1911 *le Kuchestrom*, Sint-Omaars.

Kousleed 1906 *Kousliet* (?), Broekburg.

Kouter 1681 *in Nipkercke inden Coultre, tgoet ten Couttre*, Niepkerke; 1771 *La Coutre*, Sint-Omaars; 1580 *de Couter*, Wormhout; 1583 *Coutere (Crebbe)*, Belle; 1782 *les Coutters*, Ruischeure.

Kouterland 1681 *op alle de Couttrelanden*, Niepkerke.

Kouterstraatje 1681 *Coutterstraetken*, Niepkerke.

Kozakkenwei 1867 *Cosacke Wee*, 1878 *de Cosacker Wee*, Kassel.

Kraai ±1450 *tland gheheten de Craye*, Gijvelde.

Kraaiaard 1661 *stuck genaemt den Craeyaert*, Bambeke.

Kraaibeek 1843 *de Craeyebeek*, Belle.

Kraaibergstraat 1846 *Kraebergstraat*, Waasten.

Kraaidijk 1771 *partie occidentale du watergang nommé Craydick*, 1898 *Crayedyck*, Grevelingen.

Kraaiehol z.d. *Crayehol*, Zegerskapel.

Kraai-elst 1907 *Kraey Helst*, Boeschepe.

Kraaienberg 1494 *den Crayenberch*, Hazebroek.

Kraaienburg 1493 *Crayenbeurch*, 1494 *Crayenburch*, 1561 *heere van Craiemburch*, Eke; 1627 *Crayenbourg*, Broekburg; 1697 *Craienborch*, Steenvoorde.

Berg- en *Burg-*namen werden vaak verward.

Kraaierweg 1300 *den Craierwech*, Broekburg.

Kraaihil 1852 *Cray Helts* (?), Boeschepe; 1907 *Craeyhil*, Arneke; 1494 *up den Crayhil*, Noordpene; 1852 *Crayhel (sic)*, Rubroek.

Kraaihilmolen 1494 *ter Crayhilmoulne*, Rubroek.

Kraaihof 1568 *Craeyhof*, 1641 *Craihof*, 1906 *het Kraaihof*, Arm-boudskapel; 1627 *'t Crayhof*, Loberge; 1651 *'t Crayhof*, ±1650 *Craeihof*, Zegerskapel.

Kraailanden 1642 *de Craylanden*, Broekburg.

Kraainest 1534 *int Craynest*, Waasten.

Kraaishofstede 1475 *Crais Hofstede*, Uksem.

Kraaistraat 1906 *Kraeistrate*, 1919 *Kraeiestraete*, Gijvelde.

Kraaiwijk, Craywick 1139 *Craierwic*, 1170 *Craiaruic* (TW); 1162 *in Craiewic*, 1297 *de Craierwicq*, 1311 *de Crayewick*, 1650 *Craywyck*, 1735 *Kraayewyk*, 1910 *Craywick*.

Samenstelling van *kraai* en *wijk*. Vgl. *Kramwinkel* in Bochum 'kraaienhoek'.

Kraamhoek 1840 *Kraemhouc*, Ruischeure.

Krabbenburg ±1450 *anden uutwech van Crabbenburch*, 1645 *Crabbenborch*, Gijvelde, Uksem en Leffrinkhoeke.

Kracht van Rode 1663 *lans ghenamt de Cracht van Rode*, Bambeke.

Kranebeek 1641 *Craenebecke*, Krochte.

Kranenburg 1645 *te Cranenborch, te Cranenburgh*, Gijvelde en Leffrinkhoeke.

Kranenburgplaats z.d. *la Place de Craenenburch*, Kwaadieper.

Kranenveld z.d. *ten Cranenvelde*, Gijvelde.

Krappe 1494 *Land ghenamt de Crappe*, Rubroek.

Kraproen 18de e. *'t Craproen*, Hondschote.

Kreiberg 1774-93 *Creiberg*, Waten.

Krekelrie 1515 *hofstede gheheeten de Crekelrie*, 1515 *vander Crekelrie*, Dottenijs. Vgl. *Kriekerie*.

Kribbe, ter 1502 *de Crebbe*, 1558 *de heerlichede van de Crebbe*, 1747 *de cappelle ter Crebbe*, Belle.

Kribbestraat ±1700 *Crebbestraete*, Belle.

Kribbетиend 15de e. *Crebbetiende*, Belle.

Kriek ±1585 *hofstede ghenaept de Crycke*, Stegers.

Kriekerie 1601 *de Criekeerie*, Dottenijs.

Kriekstraat 1846 *Kriekstraat*, Komen.

Krin 18de e. *de Crinne*, Hondschote.

Krinselbrug 1638 *Crinselbrugghe*, Drinkam.

Krochte, Crochte 1171 *Chrogtan*, 1183 kopie 1369 *Crothan* (TW); 1067 *Crochtem*, 1107 *in Crochten*, 1308 *Crochtem*, 1330 *Crochte*, 1398 *in de prochie van Crochte*, 1735 *Krochte*.

Mnl. *crocht* 'hoge zandgrond', maar *crocht* kan ook betekenen 'ondergrondse schuilplaats, grot, krocht, crypte'.

Krochtemolen 1852 *Krochtemeulen*, Krochte. Samenstellingen: 1910 *Crochte Meule Bèque*, 1909 *Crochte Meulestraete* in Pitgam, 1825 *Crochte Lulleveld* in Pitgam.

Krochtestraat 1860 *Crochtestraete*, Ekelsbeke.

Krokkaard 1494 *ten Crockarde, ten Croockarde*, Rubroek.

Krombeek 1660 *de Crombecque*, Boesegem; 1119 *Crumbeka*, 1409 *de Crombecque*, 1616-1790 *seigneuries de Crombeke*, Broekburg.

Krombekemolen 1609 *Crombeekemuelen*, Krombeke

Krombeke(straat) 1453 *rue de Crombeque*, Sint-Omaars; 1830 *rue du Crombecq*, Lederzele.

Kromberg 1901 *Cromberg*, Krombeke.

Kromberggalg 1515 *benoorden der Cromberchgalghe*, Krombeke.

Krombint 1618 *Crombint*, Steenwerk.

Kromdijk 1911 *le Krondick*, Sint-Omaars.

Krom Gemet 1567 *an t Cromme Ghemet*, Krombeke.

Kromhaag 18de e. *lant de Cromhaeghe*, Hondschote; 1504 *le Croonchaecq*, 1526 *au Croomhacq*, Sint-Omaars.

Kromland 1846 *het Kromland*, Oudekapelle.

Kromme 1300 *terra que vocatur Cromme*, Broekburg.

Krommebeek 1880 *Krommebeke*, Komen.

Kromme Bilk 1614 *een ghersbilck ghenaept den Crommen Bilck*, Eke.

Kromme Dijk 1675 *een waterloop ... den Crommendyck*, 1694 *du Cromdyck*, 1758 *le Kromdyk*, Sint-Winoksbergen; 1276 *Crommedic*, 1910 *au Crommendyck*, (heerlijkheid) 1111 *Crummedic*, 1113 *Crumbedike*, 1254 *Crommendic*, Broekburg.

Kromme Elleboog 1791 *de Cromme Ellebooge*, Wormhout.

Kromme Heve 1663 *lants genaempt de Crommehebe (?)*, Bissezele.

Krommehoek 1896 *Crommenhouck*, De Moeren; 1896 *Crommenhouck*, Klein Sinten; 1825 *Krommen Houck*, Pitgam.

Kromme Keel 1580 *de Cromme Keele*, Bissezele.

Kromme Kerkweg 1614 *den Crommen kerkwech*, Sint-Janskapel.

Krommeleen 1489-1681 *Crommeleen*, Belle; 1645 *het Cromme Leen*, Gijvelde.

Krommemeers 1730-1770 *Crommenmeersch*, Broekburg

Krommestraat 1641 *à la Crombe Rue*, Haveskerke; 1506 *la Crombestrate*, Belle; 1852 *Crome Straete*, Lederzele.

Kromplank z.d. *Cromplancque*, Boesbeke.

Kromwaar 1779 *Cromwaer* (wsch. *Water*), De Moeren.

Kronepoort z.d. *Croone Poorte*, Duinkerke.

Stadspoort, zo genoemd vanwege het erop bevestigde koninklijke schild met kroon.

Kroon 1744 *de Kroon*, Oud Berkijn.

Kroonstraat z.d. *Croonestraete*, Duinkerke.

Kruikstraat 1614 *de Cruickstraete*.

Kruipuitstraat 1770 *het Cruypuyttestratken*, Armboutskapel.

Kruis 1416 *ten Cruce*, 15de e. *ter Cruuce*, 1528 *ter Cruisse*, Wervik-Komen.

Kruisabeelstraat 1681 *Cruijce Abeelestraete*, Stegers.

Kruisabele 1494 *van der Cruusabeele*, Rubroek; ± 1550 *vanden Cruysabeele naer Steenwerck*, Steenwerk; 1494 *vanden Cruusa-beele*, Zegerskapel.

Kruisbeek 1618 *van Cruyssebeicke*, Steenwerk.

Kruis Bellaart 1852 *Cruys Bellaert*, Klein Sinten.

Kruisbergplein 1571 *het Cruusbercplein*, Zuidpene.

Kruisbrug 1580 *de Cruusbrugghes*, 1598 *pont dit Cruisbrugge*, Hondschote.

Kruisdreef 1763 *de Cruijsdreeve*, De Moeren.

Kruiseik 1337 *de Cruyseken*, *Cuyseecke*, 1415 *ter Cruuseeke*, Komen.

Kruishil ± 1300 *inden Crucehil*, Broekburg.

Kruiske 1900 *Kruiske*, Komen.

Kruislande 1648 *Cruyslande*, Komen.

Kruisleet 1620 *de Cruijsleet*, Warrem.

Kruispopulier 1489-1681 *Cruycepopelier*, 1514 *den Cruucepopelier*, Kaaster.

Kruispopuliermolen 1641 *Cruispopeliermeul*, ± 1650 *Cruucepopelieremeulde*, Kaaster.

Kruispopulierstraat 1651 *la rue appelé de Cruijsepopelier*, Kaaster.

Kruissteen z.d. *le Kruissteen*, Waasten.

Kruisstraat 1774-93 *Crustrade*, 1793 *Kruystraete*, Bambeke; 1515 *ande Cruusstrate*, Dottenijs; 1909 *Kruistraete*, Drinkam; 1598 *près de la Cruystraete*, Duinkerke; 1494 *de Cruustraet*, Pene; 1774-93 *Crustrate*, 1852 *Cruxstraete*, 1898 *Kruystraete*, Wormhout.

Kruisstuk 1601 *het Cruusstick*, Dottenijs.

Kruisvaart 1724 *vande cruijsvaert*, Bambeke.

Kruisweg 1661 *den Cruucewech*, 1667 *den Cruyswegh*, Bambeke; 1594 *den Cruuswech*, Herzele; 1571 *den Cruucenwech*, 1636 *de Cruijswech*, Houtkerke

Kruisweide 1566 *de Cruusewede*, Oudekapelle; 1907 *Cruysweide*, Steenvoorde.

Krul 1910 *de Crulle*, 1910 *la Creulle*, Bambeke; 1623 *le Creuil*, 1766 *Crulle*, 1852 *la Creule*; 1766 *Crulle*, 1786 *herberg de Crulle*, 1898 *la Kreulle*, Wormhout.

Krulhoek 1494 *inden Creulhouc*, Hazebroek; 1789 *de Crullehoek*, 1907 *den Creulhouck*, Wormhout.

Krullebrug 1832 *le Pont de la Creulle*, Wormhout.

Kugracht(straat) ±1300 *Cugracht*, *Cugrachtstraet*, Broekburg.

Kuik 1567 *certain pont nommé Cuyck*, Hazebroek.

Kuip 1494 *ter Cuppe*, Volkerinkhove.

Kuipersbilk 1494 *Cuppersbelc*, Waten.

Kuipershoek 15de e. *de Cuperhouc*, Steenvoorde.

Kuipveld 1852 *Cuypvelt*, Volkerinkhove.

Kuiseboon ±1900 *Cuyseboon*, Waasten.

Kuit 1494 *ghenamnt de Kuut*, Waten.

Kumeet 1141 *Cumed*, Waten.

Kuraaihoek 1789 *van den Curaij ofte Overdamhouck*, Belle.

Kwaad Hof 1725 *het Quaet Hof*, Millam; 1177 *Quadove*, *Quadhova*, 1750 *Quaethove*, Broekburg.

Kwaadhofbrug 1730 *Quaethofbrugghen*, *Quathovebrugghen*, Kapellebroek.

Kwaadhofhoek 1644 *Quaethofhouck*, Kapellebroek.

Kwaadieper, Quaedypre 1220 *Quatipra* (TW); 1107 *de Ypris*, 1154 *Willelmus de Ypra*, 1218 *de Ypris*, 1220 *de Quatipra*, 1230 *in Quadipra*, 1256 *Quadypre*, 1312 *Quaetypre*, 1317 *Quaetyper*, 1356 *van Quaet Ypre*, 1571 *Quaddipre*, 1898 *Quaedypre*.

Kwaad Ieper. Pas vanaf 1220 krijgt Ieper het epitheton *kwaad*, wellicht ter onderscheiding van de grote stad Ieper.

Kwaadvleteren, Flètre 1312 *de Quaetfleternes*, 1392 *Quaed Vleiterne*, 1562 *Quafleterne*.

Kwaad Vleteren is een bijnaam van Vleteren (Flêtres). Vgl. *Kwaadieper*.

Kwabusdal, zie Kwabuur

Kwabuur 1548 *van Quaebuersdal*, ±1750 *de Quabusdal*, Sint-Mariakapel; 1462-65 *Quaetiebuers*, Berten; 1462-65 *Quaetiebeurs dal*, Hazebroek; z.d. *seigneurie de Quaetjebeure*, Sint-Mariakapel; 1390 *Gheraerd Quaetjebeur*, 1415 *Willem Quaetjebeur*, Sint-Winoksbergen (Vergriete 1968).

Vgl. de FN *Quagebeur*, *Qua(e)g(h)ebuur*, *Quaeybeur*. Een Franse spelling is 1581 *Jan Quoybuer geb. van Broucburch*.

Kwade Akker 1752 *den Quaeden Acker*, Oudekapelle.

Kwadeclaisdal 1387 *Quadeclaisdal*, Sint-Mariakapel.

Kwade Dijk 1233 *Quadendich*, Duinkerke.

Kwade Hoek 1725 *het Quaet Hoeck*, Millam.

Kwade Koop 1791 *Quaeden Coop*, Wormhout.

Kwade Meet ±1300 *Quademeet*, Broekburg.

Kwade Ooststraat 1893 *Kwaede Ooststraete*, Armboudskapel.

Kwade Straat 1230 *Quadestrat*, 1641 *Quatstrate*, 1770 *de Quaede Straete*, Armboutskapel; 1774-93 *Quaestraete*, Hardenvoorde; ±1300 *Quaetstraete*, 1364 *Quaetstraet*, Kassel; 1475 *Quaetstraet*, Klein Sinten; 1924 *de Quade Straete*, Duinkerke; 1641 *Quaestraete*, 1741 *de Quadestraete*, Stene; 1852 *Mauvaise rue*, Steenwerk; 1580 *de Quaede Straete*, Warrem; 1328 *Quaetraet*, Oudezele.

Kwade Vijf Gemeten, 1620 *Quaede Vijf Ghemeten*, De Moeren.

Kwade Zes Gemeten 1580 *Quade Zes Ghemeten*, Hondschote.

Kwade Zeven Gemeten 1653 *Kwaede Zeven Gemete*, Wulveringem; 1620 *de Quade vij Gemeten*, Gijvelde.

Kwagat 1700-1883 *Quagat*, Ploegsteert; 1846 *Kwagat*, Waasten.

Kwatem 1290 *Quaethem*, 1445 *Quadehem*, Belle.

Kweestehoek 1771 *Queestehouck*, Herzele.

Kweestemeers 1791 *den Questemeersch*, Wormhout.

Mnl. *queeste, questie* 'probleem, geschilpunt'. Het gaat erom dat de bewoners van mening verschillen, dat sommige zaken betwist worden.

Kwelmolen 18de e. *Quellmeulen*, Hondschote.

Kwelmolenstraat 18de e. *Quellemeulenstraet*, Hondschote.

Kwintensbrug 1458 *Quintes Brugghe*, 1616-1790 *Quintens-brugghe*, Broekburg.

Laakstraat 18de e. *Laekstrate*, Hondschote.

Laatschap 1730 *la seigneurie de Laetschip*, Broekburg.

Laert, zie aard

Lage Blauwerie/Blommerie 1907, Luingne.

Lage Boter 1905 *Lage Beuter*, Dottenijs.

- Lagie** 1525 *leenen die ghehouden zyn vanden lagie*, Westkapel.
- Lakaan** 15de e. *tiende in den Lakaen*, Belle.
- Laken** 1630 *Laecken, Laken*, Arneke?
- Lammenhoek** 18de e. *Lammen houck*, Hondschote.
- Lamperniske** 1614 *'t Lampernesken*, Belle.
- Lampernisse** 18de e. *Lampernesse*, Hondschote; 18de e. *Lampernesse*, Noordpene; 16de e. *Lampernesse*, Sint-Omaars.
Zoals Lampernisse in West-Vlaanderen: Germaans *lamba* 'lam' en Mnl. *hernesse* 'kudde, weide'.
- Lampernissepoort** 1358 *la Porte de Lampernesse*, Sint-Omaars.
- Lampernissevoetwegelken** 1846, Oudekapelle.
- Lamsin Adaems Hofstede** 1527 *Lamssin Adaems Hofstede*, Westkapelle.
- Landhuisstraat** 1728 *Landhuisstraet*, Sint-Winoksbergen.
- Landschoof** 1597+ *Lanscof*, Komen.
- Landschuld** z.d. *Landschult*, Merris; 1867 *Lanscoud*, Zerkel.
- Land(s)dijk** 18de e. *Lantsdyck*, Loberge; 1869 *Lansdyck*, Broekburg; 1641 *Lansdijck*, Drinkam en Eringem; 1910 *Lansdyck*, Pitgam.
- Landsheer** ±1585 *rente ghenaeempt de Landsheeren*, Steenwerk.
- Lang A** 1139 *Lanc A*, Sint-Omaars.
- Lange Akkerstraat** 1482 *Langhe Ackerstrate*, Belle.
- Langebeek** 1852 *de Lange Becque*, Ebblingem, 1906 *Lauge* (lees: *lange*) *Becque*, Ruischeure.
- Lange Bilk** 1567 *den Langhen Beilck*, Herzele; 1791 *den Langen Bilck*, Wormhout.
- Lang Bilkske** 1614 *'t Langhe Bilcxken*, Belle.
- Langdermke** 18de e. *'t Lanckdermeken*, Hondschote.

Lange Brug 1852 *Lange Breugge*, Arneke.

Lange Dijk 15de e. *Langhedich*, Ruischeure.

Lange Dijssendag 1910 *Lange Dijssendag*, Westkapelle.
In het Wvl. wordt gezegd: 't is ne langen dijssendag, voor iets wat heel lang is.

Lange Gracht 1580 *de Langhe Gracht*, 1675 *den Langhengracht*, Kapellebroek, Loberge, Broekkerke, Spijker en Armboutskapel; 1869 *de Langhegracht*, Mardijk, 1858 *le Langhe Gracht*, Zegerskapel.

Lange Hoek 15de e. *de Langenhouck*, Herzele

Lang Einde 1911 *het Lang Einde*, Herseaux.

Lange Kapucijnenstraat 16de e. *Lange Capucinestrate*, Sint-Winoksbergen.

Langelis 1422 *allant de Langhe Lisce au lès vers oost*, Wormhout; 1843 *de Lange Lysse*, Moere; 1830 *Langelysse leedeken*, 1911 *het Langelysse geleed*, 1901 *Langhelyssestraat*, Moere.
Varianten van de West-Vlaamse waterloop door Oostduinkerke, Koksijde, Wulpen, Veurne en Adinkerke: 1261 *Langyles*, 1269 *Lancgilles*, 1596 *tLanghelis*, 1621 *Langelis*, 1710 *Langheles*, 1826 *het Lange Lis*, 1841 *Langeleed*, 1906 *Langelis*.

Lange Meers 1700 *den Langen Meersch*, Belle; 1636 *den Langhen Meersch*, Houtkerke; 1580 *den Langhen Mersch*, Wormhout.

Lange Meersen 1678 *inde Langhe Messchen*, Waten.

Langerband 1511 *Langerbant*, Komen.

Langerek 1618 *int Langhereck*, Steenwerk.

Langesleep 1625 *met de Lange sleepe*, De Moeren.

Langestraat z.d. *Langhe Straete*, Duinkerke.

Lange Streep 1494 *jnde Langhe Stripe, vander Langhe Stripe*, Volkerinkhove.

Lange Strik 1910 *lieu dit Langhen Strick* (lees: *Strinck*), Zegerskapel.

Lange String ±1300 *inden Langhenstrinc*, Broekburg; 1580 *den Langen Strynck*, 1677 *de Langhe Stringhen*, Loberge; 1600 *de Langhe Strynck*, Hondschote.

Lange Struik z.d. *den Langen Struyck* (vermoedelijk ook: *Strinck*), Koudekerke.

Langevoor 1494 *stic ghenamt de Langhevoere*, Arneke; ±1300 *inde Langhe Vore*, Broekburg; 1580 *de Langhe Vuere*, Killem; 1557 *de Langhe Voore*, Wormhout; 1661 *de Langhevooren*, Bambeke.

Langewater 1641 *Langhewater*, Noord-Berkijn.

Langewelt 15de e. *in loco dicto de Langhe Welt*, Noord Berkijn. Lange *welt* 'wereld'? Of veeleer het *lange veld*?

Lang Gemet 1752 *het Lange Gemet*, Oudekapelle.

Lang Kruis 1494 *ter Lanc Cruce*, 1641 *Lange Cruijs*, Hondegem.

Lang Stuk 1494 *up t Langhestic*, Waten.

Langveld 1491 *int Langhevelt*, Pene; 1494 *int Langhvelt*, Rubroek.

Lanker 1908 *de Lanker*, Broekburg.

Lapkenshoek 1421 *Lapkinshouc*, Waasten.

Lappersfort 1910 *het Lappersfort*, Kraaiwijk.

Lardier 1628-1790 heerlijkheid in de kasselrij Sint-Winokbergen.

Mnl. *lardier* 'vleeskelder', maar ook 'spekslager', afl. van Fr. *lard* 'spek'.

Lardierland 1580 *het Lardier landt*, Kwaadieper.

Larijs ±1700 *den vijfthienden legher inde Larijs*, Belle.

Larijsstraatje 1700 *'t Larijs straetgen*, Belle.

Laurente 1735 *Laurente*, Ekelsbeke.

Lauwerleet 1233 *Lawerlet*, 1328 *Lawerleet*, 1730-70 *watrganck nommé Lauwerleet*, Broekburg.

Lauwijk 1779 *den Lauwijk*, Vleteren.

Lebbe 1867 *Lebbe*, Belle.

Lederzele, Lederzeele 1123 *Ledersela*, 1139 *Lidersese*, 1142 *kopie* ±1215 *Lidresela*, 1163 *Lidirsele*, 1205 *Ledersese*, 1218 *Liedesella* (TW); 1140 *Ledrisella*, 1218 *Liedersella*, 1222 *Leddersese*, 1251 *Liederzeele*, *Liedersiele*, 1451 *Ledresselle*, 1735 *Lederzele*, 1898 *Lederzeele*.

Germ. *Leudiharis sali-* 'zaalgebouw van *Leudhari*'. Deze patronymische naam bestaat uit *leudi*'lieden, volk' en *harja* 'leger'.

Leding 1789 *sgr. De Ledinck*, Niepkerke.

Ledringem, Ledringhem 723 *kopie* 963 *Leodredingas mansiones* (TW); 723 *Leodringas*, ±1090 *Ledringehem*, 1126 *Ledringheem*, 1288 *Ledrenghiem*, 1289 *Ledrenghem*, 1328 *Ledringhien*, 1659 *Ledringhem*, 1641 *Lereghem*, 1650 *Leereghem*, 1898 *Ledringhem*.

Germ. *leudrêdigahaim* 'woonplaats van de lieden van *Leudrêd*, samengesteld uit *leudi* 'lieden, volk' en *rêd* 'raad'. De huidige naam herinnert nog aan de oorspronkelijke *ingahem*-naam. Hij had ook kunnen evolueren tot *Ledergem* of met *d*-syncope tot 1641 *Leregem*. De Franse naam had *Ledringien* moeten zijn.

Leedijk 19de e. *le Leedyck*, Koudekerke-Branche.

Leegte 1906 *de Leegte*, Armboutskapel.

Leen 1482 *tLeen van Belle*, 1567 *upt Leen*, 1556 *ter Leene waerts*, Belle; 1645 't *Leen*, Gijvelde; 1580 *tLeen van Pollynochof*, Bissezele.

Leenberg 1777 *Leenbergh*, Hondegem.

Leendijk 1641 *sur le Leendycq*, Lederzele.

Leendreef 1614 *bevesten de Leendreve*, Eke.

Leenhoek 1766 *Coin de Leen*, Mardijk; 1648 *inden Leenhouck*, Tetegem.

Leenstraat 1738 *de Leenstraete*, Mardijk.

Leenstraatje 1556 *int tLeenstraetkin*, Belle.

Leentiend 15de *le Leenetiende*, Bellem; z.d. *Leenthiende*, Merris; 1445 *de Leentiende*, Stapel.

Leerkens 1731 *bijde herberghe ghenaeamt Leerkens*, Kwaadieper.

Leer M(olen) 1744 *Leer M.*, Merris.

Leest 1786 *de Leeste*, Wormhout.

Leestraat 1707 *Leestraete*, Sint-Omaars..

Leet 1641 *Leet*, Belle; 18de e. *le Leet*, Eringem; 1744 *Leet*, Stegers; 1852 *ruisseau du Leet*, Steenwerk.

Leetakker 1906 *Leetacker*, Steenwerk.

Leetmolen 1641 *Leetmeule*, Belle; 1852 *Moulin de Leet*, Steenwerk.

Leetstraat 1681 *de Leetstraete*, Belle.

Leeuw 1770 *herberghe ghenaeempt den Leeuw*, Armboutskapel; 1858 *Leeu*, Noordpene.

Lee(u)weg 1620 *den Leeuech*, Koudekerk en Warrem; 1641 *Leeuech*, Zuid-Berkijn.

Leeuwerk 1641 *het leen gheseyt de Leeuwercke*, 1846 *de Leeuwerke*, 1850 *Leeuwerk ferme*, Waasten.

Mnl. *leewerke* 'leeuwerik'.

Leeuwerkstraat 1593 *Leeuwerckstraete*, 1846 *Leeuwerkstraet*, Waasten.

Leeuwerkveld 1494 *Lewerkevelt*, 1852 *Leeuwerkevelt*, Volkerinkhove.

Leeuwhoek 1773 *Leeuwhouck*, Pitgam.

Leeuwstraat 1825 *Leeuwstraete*, Pitgam.

Leffrinkhoeke, Leffrinckoucke 1176 *parochiani capelle de Lefres*; 1242 *Leffrincqhoke*, 1254 *Leffrinchoek, Leffringhehouc*, 1285 *Leffringhehouc*, 1469 *Leffrinckouke*, 1578 *Leffrinckhoucke*. Germ. *Leudifriþinga hōka*, 'de hoek van de lieden van *Leudifriþ*' *leudi* 'lieden, volk' en *friþu* 'vrede'. Maar *Leffrinckoucke Sas* werd in 1744 verhaspeld tot *Sas de Lafernouck*.

Lefkerke z.d. *Lefkerquin*, Hazebroek.

Legaanland 1620 *tLegaenlant*, Warrem.

Legge 1667 *eenen sticke genaempt de Legge*, Bambeke.

Legge Biezewei 1910 *Leege Biezze Weyde*, Gijvelde.

Legemaart 1739 *13 cents de terre nommés Leghemaert*, Komen.

Legerveld 1852 't *Leegervelt*, Leffrinkhoeke; 19de e 't *Leegerweld*, 1906 *Leegerveld*, Tetegem.

Legestraat 1706 *de Leeghestraete*, Mardijk.

Leibos 1602 *le Leybusch*, Boesbeke.

Leiemeers 1774 *Leyemeersch*, Waasten.

Leiestraat 1427 *Leyestraet*, Komen; ±1700 *de Leijstraete*, Steenwerk; 1508 *inde Leystrate*, Waasten.

Leieland 1865 *het Leyland*, Komen.

Leinebrug 1507 *stratken dat lopt van Winnisele ter Leynebrigghe waert*.

Leinsen 1560 *daer af den eenen kerf is ghenamt Leinsen ende den anderen kerf es genaemt alein*, Steenvoorde.

Leitje 1775 *le watergang dit Leitje*, Zuidkote.

Lekkerke 1661 *het Leckerken*, Bambeke.

Lem z.d. *den Lem*, Tetegem.

- Lemmeers** 18de e. *de Lemmersch*, Hondschote.
- Lende** 1719 *van der Lende, van der Linde*, Oud Berkijn.
- Lendehofstede** 18de e. *Lende hofstede*, Hondschote
- Lendehoek** 18de e. *Lendehouck*, Hondschote.
- Lendeweg** 18de e. *de Lendewegh*, Hondschote.
- Lenebrug** 1527 *Leenebruggh*e, Westkapel.
- Lentenburg** 1907 *Lentenburgh*, Warrem.
- Lerbeek** 1649 *tgoet ter Lerbeke*, Moeskroen.
- Leste Einde** 1846 *het leste Einde* (wijk), Oudekapelle.
- Leste Huis** 1846 *het Leste Huis*, Oudekapelle.
- Lestmaal** 1401 *le ruele de Lestmale*, Sint-Omaars.
- Leiaard** 1570 *den Leyaert*, Sint-Omaars.
- Leifkes** ±1550 *bij Leijfkes*, Drinkam.
- Leihof** 1925 *de boer van 't Leyhof*, Meteren, Kwaadieper.
- Leinsele** z.d. *la cour de Leynsseele*, Bieren.
- Letevaart** 1601 *Letevaart*, Komen.
- Leugenaar** 1670 *de Leugenaer*, 1852 *la tour à feu du Leugenaer* (vuurtoren), Duinkerke.
De oude vuurtoren van Duinkerke heeft de naam *de Leugenaar*.
De reden voor deze naam is niet bekend;
- Leugenbank** 1599 *de Leugenbanck*, Duinkerke.
- Leugenbrug** 1401 *le Loghenbrighe*, 1405 *le pond de pierre que on dyt Loghebrighe*, Sint-Omaars.
- Leurdam** 1852 *Leurdam*, Bollezele.
- Leuregansbrug** 19de e. *Pont Leuregans*, Uksem.
De familienaam *Leuregans* is de bijnaam van een ganzenhoeder die met een loggans de ganzen naar de kooi lokt. 1549 *Jan*

Luergans, Ekelsbeke (WF), 1560-1570 *Antoine Luergans*, Herzele. Zie W. Beele, *De familienaam Leuregans. Naamkunde* 1995, 239-241.

Leuregem 1561 *Leuringhem*, Sint-Omaars.

Leurenskappel 1718 *seigneurie de Hille et de Leurens cappel*, Sint-Winoksbergen.

Leurstraat 1804 *Leurstraete*, Pitgam.

Leute 1906 *de Leuthe*, Steenwerk.

Levaardshoek 1886 *Levaershouck*, Kapellebroek.

Liebaertsbrug 1494 *Liebartsbrugghes*, 1680 *Liebaertsbrugghes*, Hazebroek en Hondegem.

Liebaertswal 1636 *Liebaertswal*, Houtkerke.

Liekerke 1637 *heerliche van Lyekerke*, Komen.

Lijfelde 1576 *Geeraert van Lyfelde pastor deser kercke*, Sint-Winoksbergen.

Lijken ±1585 *de heerliche van de Meersch dict Lyken*, Steenwerk.

Lijnbaan 1860 *une corderie royale est installée... sous le nom de Linbanne*, Sint-Omaars.

Een lijnbaan of touwbaan is een touwslagerij, de werkplaats van de touwslager.

Lijnwaadmarkt 16de e. *Lynwaetmarct*, Sint-Winoksbergen.

Lijske ±1550 *theerschip van Luske, van Lyskin*, Steenwerk.

Limanshoek 1644 *Limanshouck*, Stene.

Linde ±1650 *ter Linde*, Hondschote; 1494 *vander Linde*, Rubroek; 1377-1545 *maison de Linde*; 1696 *ter Lynde*, 1719 *van der Linde*, Noord-Berkijn; 1494 *de Linde*, Volkerinkhove; 1494 *ter Linde*, Zegerskapel.

Linde, Lynde 1238 *dicte ville de Thilio que lingua flandrensi dicitur Linde*, 1280 *Johannes de Linda*, ±1320 *Jean de le Haie dou Tilg*, 1340 *de Lindes*, 1578 *van de Lynde*, 1584 *Linde*, 1589 *heere van Lynden*, 1835 *de Lyn de ou Outil*, 1912 *Lyndes*.

Naar een lindeboom, Latijn *tilia*.

Lindebeek 1907 *Lyndebecque*, Zuidpene.

Lindehoek 1725 *den Lyndehoeck*, Millam.

Lindehof 1635 *het Lindehof*, Waasten.

Lindeke ±1700 *ter Lijndeken*, Belle.

Lindemolen 1641 *Lijndemeulen*, Ebblingem-Stapel.

Linden, ter 1762 *ter Linden*, 1756 *Terline*, Oud Berkijn; 1865 *ter Lijnden*, Kassel.

Lindestraat 1494 *der Lindestraet*, Rubroek.

Lindestraatje 1614 *'i Lijndestraetken*, Belle.

Lindestukske ±1550 *tLijndestixkin*, Niepkerke-Steenwerk.

Link 1177 *Linck*, *Link*, 1178 *usque Linke*, 1183 *usque Linka*, 1538 *Lyncke*, Kapellebroek.

Linkebeek 1495 *lanx de Linckebeke*, 1830 *la becque dite Lynckebeecke*, Stapel, Okselare, Bavinkhove, Zuidpene.

Linkebroek 1607 *Linkebroucq*, Waten.

Linkebrug 1907 *Lynckebrugge*, Loberge.

Linkedam 1648 *Linckdam*, Kapellebroek.

Linkehoek 1904 *Lynckhoek*, Waten.

Linkestraat 18de e. *de Lynckestraete*, Eringem.

Lissebrederbilk ±1300 *Lissebrederbelc*, Broekburg.

Listegouw 1294 *Listergowe*, Zegerskappel.

Listerstraat 1222 *Listerstrata*, Merkegem.

Lizele 1641 *la riviere nommee Lizele*, Volkerinkhove.

Lizelbroek 1428 *l'Iselebroucq*, 1458 *Lizellebrouck*, 1459 *Lyselbrouc*, Sint-Omaars.

Lizelvaart 1869 *Lizelvaart*, Sint-Omaars.

Lo z.d. *Loo*, Boesbeke; 1470 *ter Loo*, Komen.

Loberge, Looberghe 1111 kopie \pm 1220 *Lobergis*, 1139 *Loberge*, 1145 *Loberga* (TW); 1093 *apud Lobergam*, 1111 *Looberghe*, 1168 *Loberghe*, 1910 *Looberghe* (DF).

Germ. *lauha* 'bosje op zandige hoogte' + *berga* 'heuvel'.

Lobergebrug 1641 *Loobergbrugge*, 1677 *Looberghebrugge*, Loberge.

Loberges Hofstede 1494 *Loberghes Hofstede*, Rubroek.

Lodewijks hofstede 1512 *Lodewycx hofstede*, Oudekapelle.

Lodijk \pm 1168 *de Loodic*, 1571 *ten Loodycke*, Loberge.

Lodijkvelde \pm 1725 *Loodyckvelde*, Broekburg.

Loerskouter z.d. *Loerscoutre*, Dottenijs.

Loestberg 15de e. *decimam de Loestebergh, de Loestberch*, Ruischeure.

Loesveld 1601 *tgoet te Loesvelt*, Dottenijs.

Wellicht uit Loersveld, vgl. Loerskouter.

Loge 1660 *de Loge*, Boesegem; 1472 *le Lootghe*, 1710 *du fief de la Loge*, 1750 *seigneurie de Logie*, 18de e. *Logie of Lootje*, Oudezele.

Logehoek 1352 *Loogehoek*, 1910 *Logehoek*, Oudezele.

Logge 1618 *de Logge*, Steenwerk.

Lohiersland 1234 *Lohierslant (Sohiersland?)*, Steenwerk.

Loker 1553 *Locres, Lokeres*, 1559 *Lokeren*, 1595 *Lokere*, Loberge.

Lokerbilk 1783 *Lokerbilck*, Steenwerk.

Lokerhil 1687 *over den Loocker heil*, Loker.

Lokerhoek 1644 *Locrehouck*, Kapellebroek.

Lokerhof 1641 *Lokerhoff*, 1687 *het Loockerhof*, Loker.

Lokerkruisstraat ±1835 *Locre Kruysstraet*, Loker.

Lokermeers ±1331 *en Esteinwerc le terreke on apiele le meis de Locres*, Steenwerk.

Lokerrenten 1596 *oontfanck van graven cheinsen ende Locrerentten*, Sint-Winoksbergen.

Lokerstraat 1687 *het Loockerstraetgen*, 1701 *'t Lokerstratien*, 1905 *Lokerstraat*, Loker.

Lollemeers 1506 *Lollemeersch*, Belle.

Lombaard ±1700 *landt... genaemt den Lombaert*, Belle.

Een Lombaard is een inwoner van Lombardije, maar aangezien de Italianen de eerste bankiers waren, werden de lombarden ook geldwisselaars, geldhandelaars en houders van pandjeshuizen.

Lombaardstraat 1614 *Lombaerstraete*, Borre.

Lombards Molen 1835 *Lombards M.*, De Moeren.

Lones ±1750 *la seigneurie de Loones*, Zermezele.

Loofstraat z.d. *Loofstraete*, Duinkerke.

Looikens Brug(straat) 1641 *Loykensbrugge(straete)*, Arm-boutskapel.

Loon-Strand, Loon-Plage 877 kopie 961 *Loom* (*ad Sentinas*), 1040 kopie 1775 *Lho*, 1107 kopie *Lo*, 1177 *Lon* TW); 1112 *Loon*, 1184 *in parrochia Loon*, 1551 *Lo up de Kempen*, 1566 *Loon up Kempen* (DF).

Ad Sentinas : bij Groot Sinten. *Loom* uit Germ. *lauhum*, datief meervoud van *lauha* 'Lo'.

Loonweg ±1300 *in den Loonweghe*, Broekburg.

Loperke 1782 *Lôperken*, Ruischeure.

Losengierhoek 1392 *bezuden den Losenghierhouke*, Eke.
Afl. van Fr. *losange* 'ruit'. Of van Ofr. werkwoord *losangier* 'bedriegen'?

Lostraat ±1650 *Loostraete*, Hondschote; 1571 *de Loostraete*, Loberge; 1910 *Loostrate*, Pitgam.

Losveld 1580 *van Losvelde*, Waten.

Loten 1770 *den Looten*, Wormhout.

Lotins Akker 1364 *Lotins Acker*, Strazele.

Lotepoort 1852 *Lote Porte*, Soks.

Lotin 1494 *den Lotin*, Pene.

Lotestekel 1413 *à la rivière de Lotestekels*, Sint-Omaars.

Lotterbeek 1556 *ter Lotderbeyck*, Belle.

Loveldbeek 1867 *Looveltbeque*, Zerkel.

Loweg z.d. *de Looweg*, *Loowech* ou *Loostrate*, 1869 *de Looweg*, Drinkam-Hondschote; 1910 *chemin nommé Loowegh*, Krochte; 1571 *anden Loowech*, Millam; 1825 *Looweg*, Pitgam; 1731 *den Loowegh*, Kwaadieper; 1641 *Loowech*, Soks; 1580 *over den Loowech*, Warrem.

Lowegstraat 1909 *Loowegstraete*, Pitgam.

Lowingen, zie Luingne

Lozebilk 1687 *ghersbilck genaemt de Looze bilck*, Loker.

Lubberus/Liberius (?) Kruisstraat 1771 *Lubberus Cruijsstraete*, 1788 *Liberius Cruysstraete*, Vleteren.

Lucht, ter 1569 *dela Luucht*, 1573 *de le Lucht*, 1846 *Moulin ter Lucht*, 1902 *rue te Lucht*, Dottenijs.

Luggenhoek 1771 *Lugghenhouck*, Herzele.

Luingne, Lowingen 1117 *Lugne*, 1175 *Lungne*, 1200 *en Luigne*; 1502 *jnde prochie van Luneghem*, 1515 *van Lungen*, 1610 *vander*

Loenge, 1623 in *Luignen*, 1641 *Lougne*, 1906 *Luingnen*, 1915 *Lowingen*.

Misschien uit *Liubwina* 'woning van Liubwin'. Wvl. uitspraak: *loendzje*. *Luingne* was een van de dertien prochiën in de kasselrij Kortrijk, maar werd in 1963 naar Henegouwen overgeheveld. Familienaam *Verloi(n)gne*, *Verlonje*.

Luphove z.d. *Luphove*, Noord-Berkijn.

Luzernetiend 1744 *jegens de Luysernethiende*, Waalskapel. *Luzerne* of *Medicago sativa* heet ook rupsklaver, eeuwige klaver, paarse klaver, Wvl. *lazerre*.

Lynde, zie *Linde*

Maagdelstede 1774-93 *Maegdelstede*, Koudekerke-Branche.

Maaihof 1494 *Mayhof*, Hondegem.

Maaihoftiend 1494 *de Mayhoftiende*, Hondegem.

Maaldijk 1620 *den Maeldijck*, *den Moldijck*, Uksem.

Maanbeek 1315 *Maembeke*, 1375 *van der Mambeke*, Waasten.

Maarstraat 1645 *de Maerstraete*, *de Marstrate*, Gijvelde.

Maasdertig 1458 *Maesdarttich*, Kapellebroek.

Maatsaaf 1494 *een stic dat men naempt den Maet saef (?)*, Hazebroek.

Mabe Crolins Bilk ±1300 *Mabe Crolins Belc*, Broekburg.

Maburg 1114 in *Maburg*, Grevelingen.

Machine Vaartstraat 1909 *Machine Vaert Straete*, Warrem.

Madame Watergang 1852 *Madame Watergang*, Loon.

Madokstraat 1294 *le ruele c'on apele Madoc Straet*, 1330 *Madoc Straet*, Sint-Omaars.

Magdalena 1334 *la Magdelaine*, 1579 *de Madelaine*, 1641 *ter Magdelena*, Sint-Winoksbergen.

Magdalenabroek 1211 *Mariscum sancte Marie Magdalene*, 1398 *l'hôpital de la maladie ou Magdelaine broucq*, Sint-Omaars. De H. Magdalena was zowat overal de patrones van ziekenhuizen voor lepralijders.

Magdalenaland 1580 *'t Magdaleene landt van Berghen*, Bissezele.

Magerland 1473 *au Magrelant*, 1911 *le Maguerlande*, Sint-Omaars; 1458 *Magrelant*, 1637 *Magherlant*, Waasten.

Makebaard ±1700 *inden Mackebaert*, Belle.

Makebaert was een vaak voorkomende familienaam: 1408 *Jan Makebaert* (Vergriete 1968); 1550-1577 *Jacob Makebaert*, Arm-boutskapel (Vergriete 1972). Het is een zinwoord naast FN *de Baardemaeker*. Het kan een naam zijn voor een haarwerker, maar vooral van een baardmaker, baarscheerder, aderlater, heelmeester.

Makedoorn 1846 *chemin du Maeck Dooren*, 1901 *de Make-doorn*, Luingne.

Makersveld 1779 *'t Maekaersveld*, Vleteren.

Maldestede z.d. *Maldestede*, Sint-Winoksbergen. Vermoedelijk veeleer *Maelstede*, *Malestede*.

Malehof ±1300 *Malehof*, Broekburg.

Malehof huisbilk ±1300 *Malehof huusbelc*, Broekburg.

Malenburg 1577 *Malenburch*, Broekburg.

Maleputveld 1771 *het Maleputvelt*, Vleteren.

Malinkshove 1907 *Malinksove*, 1912 *Malixhoff*, *Malinkshove*, Sint-Omaars.

Mallegaard ±1585 *ghenaempt de Mallegaerde*, Belle.

Mallegem 1696 *seigneurie de Mallegem*, Oud Berkijn.

Mallestraat 1900 *Mallestraete*, Bollezele.

Malo-les-Bains 1890 *Malo-les-Bains*.

De badplaats Malo werd gemeente in 1890. Ze was in 1858 eigendom geworden van Gaspard Malo, die er zijn naam aan gegeven heeft. Voorheen Lissemares.

Mandeke 18de e. *lant 't Mandeken*, Hondschote.

Mandestuk 1620 *'t Mandestuck*, 18de e. *'t Mandestick*, Hondschote.

Manebilken ±1700 *Maenebilcken, inden Maenebilck*, Belle.

Manketiend 1774 *vande Manke Thiende*, Belle; 1788 *de Manke Thiende*, Hazebroek.

Mannebruggehoek 1290 *Menbrichouc, hoc est Mannebrigghehouc*, 1291 *Membrikhouck*, Belle en Sint-Janskapel.

Manneke z.d. *ten Manneken*, Belle.

Man(ne)pad 1710 *Mannepat*, Boeschepe; 1502 *vander Manpat*, 1515 *vanden Manpat*, 1846 *Manpad*, Dottenijs.
PIN *Manpad* 'voetpad'. Vandaar de FN *Mampaey, Manpaey, Mampuy(s)*.

Manpadstuk 1601 *het Manpatstick*, Dottenijs.

Manschap 1498 *le Manscep*, 1442 *de Mansceipe*, Sint-Omaars.

Mansmeet 1392 *land dat men heet Mans meet*, Spijker.

Mansweg ±1300 *den Mansweghe*, 1730-70 *chemin nommé Manswegh*, Broekburg.

Marantstraat 1393 *de Marantstraete*, Sint-Winoksbergen.
Vgl. 1391 *Arnoud Maraen*, Sint-Winoksbergen (Vergriete 1968). *Marant* is een variant van *Morand*, de heiligennaam *Morandus*.

Marcus Tantes Poortje z.d., Duinkerke.

Mardijk, Mardyck 1121 kopie ± 1220 *Mardika*, 1165 *Mardica*, *Merdica*, 1193 *Mardic* (TW); 1196 *Willelmus de Mardic*; 1230 *Eustatio de Mardike*, 1309 *Maerdike*, 1433 *Mardyck*, 1456 *Merdycke*, 1906 *Mardyck*.

Kanalisering van een natuurlijke waterloop. Germ. *maru-* 'natuurlijke waterloop' + *dika* 'sloot, Wvl. dijk'. *Mardijk* is in 1696 (Mardryck) ook een leengoed in Terdegem. In de 17de eeuw wordt gesproken van *busten Mardicque*, wat vermoedelijk *bewesten Mardijk* betekent. Er is ook een waterloop *Mardic* in 1107, *Mardick* in 1132. De *Grote* en *Kleine Mardijk* zijn twee waterlopen van het kanaal van Veurne naar Sint-Winoksbergen: 1165 *a Mardica veteri*.

Mardijkbeek 1910 *Mardyckbeque*, Pitgam.

Mardijkbrug 1300 *juxta pontem de Mardike*, Broekburg.

Mardijkgracht 1770 *de Mardyckgracht*, Sint-Winoksbergen; 1855 *de Mardyckgracht*, Loon en Mardijk.

Mardijk Heveken 1744 *Maerdyck Hevekin*, Kraaiwijk.

Mardijkhoek 1898 *Mardick Houck*, Armboutskapel; 1852 *Mardicouck*, Broekkerke; 1555 *Mardichoucq*, Kapellebroek; ±1550 *Mardickhoucke*, Mardijk; 1774-93 *Mardicouk*, Spijker.

Mardijkhoekstraat 1909 *Mardyckhouckstraete*, Spijker.

Mardijkkaai z.d. *Mardyckkaeye*, Duinkerke.

Mardijkvaart 1855 *de Mardyckvaert*, Mardijk.

Mardijkweg ±1300 *Mardijcwech*, Broekburg.

Mare ±1300 *inde Mare*, Broekburg; 1774-93 *Mare*, Gijvelde.; 1399 *la Mare*, Sint-Omaars.

Mareins 1515 *ten goede te Mareins*, Dottenijs.

Marel 1541 *de Maerle*, 1912 *de Marel*, Berten.
Mnl. *marle*, *maerle* 'mergel'.

Marelpot 1580 *opde Maerlepit*, Hondschote; 1494 *de Maerlepit*, Rubroek.

Marelstuk 18de e. 't *Maerlestick*, Hondschote.

Marestraat 1645 *de Marestraete*, Gijvelde.

Marevaart 1843 *de Maerevaart*, 1862 *het Maerevaerdeken*, Gijvelde.

Margem 1641 *Marghem*, Volkerinkhove.

Variant van Mergem, vanwege de bekende *er/ar*-wisseling (*gers/gars*).

Margriete Cheels straetken 1618 *Margriete Cheels straetken*, Steenwerk.

Marhem 1776 *cense de Marhem*, Dottenijs.

PIN *Mar(r)em* in de streek. 1398 *Jaquemart de Marhem*, Moeskroen (WF).

Marialijkstraat 1846 *Marialykstraete*, Waasten.

Mariastraat ±1700 *de Mariastraete*, Waasten-Ploegsteert.

Marioets 1494 *te Marioets wart*, Rubroek.

Markem 1905 *Marckem*, Dottenijs.

Variant van PIN *Merkem*.

Markolf z.d. *le Marcolf*, Boesbeke.

Germ. naam *mark* – *wulf* ‘merk, grenssteen – wolf’. Sint-Marculfus, in het Frans *Marcou*.

Markt 1337 *de Markt*, Hazebroek.

Marktbrug 1513 *tussen der Marctbrigghe*, Sint-Winoksbergen.

Markthoek 15de e. *de Maerthouc*, Pitgam.

Marktput 17de e. *Marktput*, Belle; 1336 *de Marcpit*, Hazebroek.

Marktweg 1494 *upden Marctwech*, Rubroek.

Marooienbilk ±1700 *inden Maroijenbilck*, Belle.

Marooie < *Maroie*, Franse vorm van Maria.

Marot 1667 *'t Marot*, Wormhout.

Maseke Maes 1580 *Maseke Maes halff ghemet*, Warrem.

Maseke is een verkleinvorm van *Maas*, *Maes* < *Thomas*.

Mathiasveld 1825 *Mathias Veld*, Pitgam.

Mathof 1909 *het Mathof*, Spijker.

Mauwer 1620 *de Mauwere*, Uksem.

Nomen agentis bij het werkwoord *mauwen* 'mauwen, miauwen, janken'. 1560-1571 *Pieter de Mouwer*, Killeem (Vergriete 19723)

Mauweraarke 1494 *'t Mauveraerke*, Brokzele.

Mauwerstraat 1758 *de Mauwerstraete*, Kaaster.

Mauwstraat 1428 *Mauwestraet*, Sint-Omaars.

Medeke ±1300 *int Medekin*, Broekkerke.

Meelhof 1774-93 *Meelhof*, Armboutskapel.

Meerhaag 1858 *la Mèrague*, Clairmarais.

Meerhem 1142 *Merem*, 1566 *Merhem*, Clairmarais.

Meerland 1875 *'t Meerlandt*, de Moeren.

Meers 1462-65 *ter Merschen, ten Merschen*, 1515 *den Meersch*, Hazebroek; 1396 *ten Mersche*, Kassel; ±1585 *van de Meersch dict Lyk*, Steenwerk; 15de e. *de Meerschen*, Kaaster. Ook ±1700 *Mersch ten hooghe Walle*, Belle.

Meersbilk 1494 *de Meerschbilck*, Winnezele.

Meerschaart 1687 *een behuijsde hofstee ...genaempt den Meerschart*, Loker.

Meersdries 1494 *de Mershdriesch*, Zegerskapel.

Meerselke 1580 *'t Meerschelken*, Bissezele; ±1550 *t Messchelkin*, Steenwerk.

Meerselst 1494 *de heerlichede van Meerschelste*, 1680 *Meerschelst*, 1697 *Mersch-Elst*, Hazebroek; z.d. *Meerschelst*, Belle.

Meersemanstraat 1552 *de Mersemanstraet*, Sint-Winoksbergen. FN *de Meersman* voor een rondtrekkend koopman: 1415 *Hannekin Meerseman*, Sint-Winoksbergen (Vergriete 1968).

Meersenstraat 1825 *Meerchen Straete*, Drinkam.

Meershoek 1852 *Merschhouck*, 1867 *Merschouck*, 1907 *Meerschhouck*, Drinkam; 1725 *Meirschhoeck*, Millam; 1852 *Merschhouck*, Oudezele.

Meerstraat 1556 *van der Meerstraete*, Belle.

Meersstraat 1910 *de Meeschestraete*, Drinkam.

Meerzwijn 1318 *Merzwiin*, Sint-Omaars.

Meet ±1300 *le Meet*, 1396 *le Met*, 1458 *le Meed*, Broekburg; 1590 *le Meet*, Sint-Omaars. Ook 1620 *Meet te waele*, Warrem.

Meikenhoek 1409 *Meikenhouck*, Loberge.

Meishoek 1421 *Meyshouc*, Waasten.

Melkdijk 1641 *Melcdijck*, 1883 *Melkdyk*, Broekkerke.

Melkkamer 1506 *six mesures et demie de bois d'aulnoit nommez la Melcambre*, Belle.

Melle 1660 *van de riviere vande Melle*, Boesegem.

Mellebrug 1660 *de Mellebrugghen*, Boesegem.

Menbrikhoek, zie Mannebruggehoek.

Menegat 1867 *Menegat*, Noordpene; 1544 *vanden Menegate*, 1850 *la Mennegate*, 1867 *Mennegate*, Steenwerk.

Een *mengat* of *mennegat* is een rijweg over het land van een ander.

Menegatkapel 1544 *vanden Menegatecappellekin*, Steenwerk.

Menegatstraatje 1618 *an het Menegatstraetkin*, Steenwerk.

Mere 1377 *die van der Mere in Ghivelde*, 1377 *in eene jeghenoodde die men heet de Meere*, Gijvelde.

Meregat 1278 *het Meregat*, 1409 *le Meregat*, Sint-Omaars.

Mer(e)gem, Merville 1076 *Menrivilla*, 11de e. *Merengehen*, 1187 *Merenge*, 1213 *Menreville (gen.)*, 1224 *apud Menrevillam*

(TW); 1265 *allodia de Menreville*; 1287 *vierscare de Merville*, 1371 *vierscare de Merville*, 1424 *Merreghem*, 1426 *de minori villa*, 1442 *van Mereghem*, 1564 *de Merville*, 1568 *à Merghem*, 1735 *Stad Merghem*, *Latyn Mauronti villa*, 't *Fransch Merville en in 't Vlaamsch Merreghem of Merghem genaamt*.

Germ. *Manaharinga haim*, Rom. *Manahariaca villa* 'woonplaats van de lieden van Manahari'.

Merel 1580 *tlandt ghenaeempt de Meerle*, Bissezele.

Merelnest 1770 't *Meirelnest*, Wormhout.

Merelweide 18de e. *de Meerleweede*, Hondschote.

Merenswoestenij 1471 *in de Merens woestene*, 1482 *Merenswoestene*, Belle.

De woestenij van Merris.

Mergemdijk 1641 *Merghendyck*, Nieuw Berkijn.

Mergemstraat 1762 *le Merghemstraete*, Hazebroek; 1590 *de Mergemstraete*, Noord-Berkijn.

Straat die naar Mergem (Merville) leidt.

Merkegem, Merckeghem 1085 *Marchinchehem*, 1183 *Merchinghem*, 1184 *Merkighem* (TW); ±1191 *Merkingehem*, 1230 *Merkinghem*, 1353 *Mercheghem*, 1469 *Merqueghem*, 1475 *Marquinghem*, 1485 *Merkinghem*, 1639 *Markeghem*, 1702 *Merkgem*, 1730 *Merkegem*, 1919 *Merckeghem*.

Germ. *Markinga haim* 'woonplaats van de lieden van Marko'. Dezelfde naam als Markegem in West-Vlaanderen.

Merriehaag 1686 *le Meriehadge*, 1661 *la petite Meerriehaghe*, 1687 *de Kleenemeriaghe*, Komen.

Merrieland 1093 *Merielant*, 1161 *Merieland*, Loberge.

Merris 1111 *Wibaldi Mernes*, 1121 *Walteri de Mierni, de Merni*, 1162 *Eustacii de Mernes*, 1295 *Mernes*, 1303 *Miernes*, 1449 *van Mernis*, 1560 *Meires*, 1569 *van Meris*, 1581 *van Meeris*, 1639 *Merris*.

Mertvloog 1553 *de Mertvloghe*, Herzele.

Merville, zie Meregem

Mesaarmeersen 1593 *Mesaermeerschen*, Waasten. Vgl. *Moosaerd*.

Meseke ±1700 *ten s'meeseken*, Belle.

Mesenstraat 1541 *Meesenstraet*, Komen.

Mesenweg 1638 *aenden Meesenwvgh*, Waasten.

Mesgem 1543 *au coin de la rue de Mesghem*, Sint-Omaars. Wellicht weg die leidt naar Messem in Serques (PdC).

Mespelaar, zie Mispelaar.

Messewal 1830 *Messewal* (waterloop), Sint-Omaars.

Meteren, Méteren 1164 *Meternes*, 1187 *Meterna*, 1205 *Meterne*, 1207 *Metre* (TW); 1174 *de Meternis*, 1215 *Metheren*, 1429 *van Meterne*, 1867 *Meteren*, 1913 *Méteren*.

Vgl. *Mater* in Oost-Vlaanderen, dat op een waternaam teruggaat, *Matrona* 'moedergodheid'.

Meterenbeek 1641 *au courant de Meterne*, 1641 *de Metre Beek*, 1644 *de Meterbeque*, Meteren.

Meterenmolen 1641 *Meteren M*, Meteren.

Meterenveld 1852 *Meterveld*, 1898 *Meterenveld*, Meteren.

Meterse, het 1514 *'t Meitersche*, 1632 *'t Metersche*, Kaaster.

Metershof 1606 *certain fief de Metershove*, 1625 *heere van Metershove*, 1775 *seigneur de Metershof*, Meteren.

Meterstraat, Meterenstraat 1556 *Meterstraete*, 16de e. *Meterenstraete*, 1649 *Meterstraat*, Belle.

Meunik 1321 *la petite Meuneke*, 1594 *heerlicheide vande Muenicken*, z.d. *Meuniken*, Waasten.

Mnl. *monic*, *moenc*, *monc*, *munik*, *munk* 'monnik, kloosterling'.

Meunikenberg 1594 *den Munckenberch*, Waasten.

Meurdijk ±1700 *west den Meurdijk*, Belle.

Mevrouwenbroek 1677 *Mevrouwebrouck*, 1702 *Mevrauwebrouck*, Lederzele, Loberge enz.

Het gaat om het broekland van Mevrouw de abdis van Broekburg.

Mevrouwenmolen 1556 *te Mevrauwen Muelene, ter Mevrauwen Muelen*, Belle.

Mezeburg 1393 *ruele de Mesiburgh*, Sint-Omaars; 1302 *Leurens de Mezenborg*, Hazebroek.

Mezegem 1197 *de Mesinghem*, 1744 *Mesinghem*, Berten en Loker.

Mezelaarpoortje 1852 *Mezelaerportje*, Duinkerke.

Michem 1148 *pratum quod vocatur Michem*, 1220 *Mickehem* (bij Clairmarais), 1393 *Michem, Meckem*, 1409 *Mikem*, 1440 *Mickem*, 1516 *Micquem*, Sint-Omaars.

Germ. *migo* 'urine', waaruit 'slijk' en *haima* 'woning', vgl. *Migem*.

Michiel Mays Brug 1494 *Michiel Mays Brigghe*, Zegerskapel.

Michiels Vos Hofstede z.d. *Michiels Vos Hofstede*, Wemaarskapel.

Middelbroek 1452 *aen de mersch ghenaeamt Middelbrouc*, Strazele.

Middelbroekstraat 1909 *de Middelbrouckstraete*, Millam.

Middeldelf ±1450 *de Middeldilf*, Gijvelde.

Middeldijk 1890 *de Middendyck*, 1905 *de Middeldijk in de zee*, Duinkerke.

Middeldorp 15de e. *le Mildeldorp* (sic), Ruischeure.

Middelhoek 1290 *Middelhouc*, 1775 *Middelhouck*, Belle; 1455 *Middelhouc*, Eke; 1199 *Middelhouc*, Ekelsbeke; 15de e. *Middelhouc*, Herzele; 15de e. *den Midelhouch*, Krochte; 1250 *Middelhouc*, Pitgam; 1898 *Middelhouck*, Steenvoorde; 18de e. *Middelhouc*, Winnezele. 15de e. *Mildelhouc* (sic), Wijlder.

Middelhof 1339 *Middelhof*, Duinkerke; 1306 *Middelhof*, Loberge.

Middelmeet 1271 *Middelmeed*, Broekburg.

Middelstraat 1898 *Middelstraete*, Volkerinkhove; 1494 *Middelstraet*, Wulverdinge.

Middeltiend ±1585 *de Middelthiende*, Komen.

Middelveld 1858 *Middelveldt*, Noordpene.

Middelweg 1901 *Middelweg*, 1846 *Middenweg*, de Moeren.

Middewater 1911 *Middewaeter*, Sint-Omaars.

Migem 844-64 *Mighem*, 853 *Mighem*, 1380 *Mainghem*, 1841 *Minghem*, Stapel.

Germ. *migo* 'urine', vandaar 'slijk' en *haima* 'woonplaats'.

Mijle 1867 *ter Myle*, Broekkerke.

Mijlebruggemolen 1770 *den Mijllebrugghemeulen*, Armbouts-kapel.

Mijledijk ±1590 *le Myledicq*, Sint-Omaars.

Mijlsteen 1410 *entre le Milsteen et le Heule*, z.d. *le Mylsteen*, Boesbeke.

Een *mijlsteen* is een 'mijlpaal', vgl. Duits *Meilenstein*, Engels *milestone*.

Milane 1770 *Capelle van Onse Lieve Vrouwe van Milaenen*, Spijker.

Millam 1115 kopie ±1220 *Milham* (TW); 857 *Milhem*, *Milnhem*, 1085 *Millam*, 1150 *Milham*, 1325 *Millam*.

Germ. *midila* > *middila* 'middel' + *hamma* 'landtong uitspringend in inundatieterrein'.

Millambroek 1725 *Millambrouck*, Millam.

Millam-Klijte 1725 *Millam-Klytte*, Millam.

Millammerleet 1178 *Wilhammerled*, ±1183 *Milhamerlet*, 1183 *Milhammersleed*, Millam en Broekburg.

Milhamstraat 1494 *Willamstraet*, Volkerinkhove.

Millebeek 1906 *Millebeek* (waterloop), Warrem.

Millebrug 1774-93 *Millebrugge*, Armboutskapel; 1652 *Millebrughe*, 1910 *Pont de Millebrugge*, Warrem.

Millebruggebeek 1913 *Millebrugge Becque*, Warrem.

Millebruggehoek 1741 *Millebruggehouch*, Stene.

Millegracht ±1300 *de Millegracht*, 1545 *la court de Millegarch* (*sic, lees gracht*), Broekburg.

Millehoek 18de e. *Millehoek*, Stene.

Milleweg 1580 *de Millewegh*, Killem.

Minnedijk 1614 *inden Minnedijk*, Noord-Berkijn.

Minneput 1882 *Minneput*, Stapel.

Vertaald uit *le Puits d'Amour*.

Mispelaar 1594 *heerliche de gheseyt de Mispelaere*, 1713 *Mespe-laere*, Waasten.

Mnl. *mispelaer, mespelaer* 'mispelboom'.

Mispelbol 1580 *de Mispelbolle*, Gijvelde.

Mispelbolle was een familienaam in Sint-Winoksbergen: 1560 *Wouter Mispelbolle*, 1565 *Cornelis Mispelbolle* (Vergriete 1968).

Mispelhoveke 1494 *een belcxke ghenamt 't Mispelhoveke*, Rubroek.

Moebeke 1517 *Moebeke*, Terdegem.

Moenstede 1609 *Moenstede*, Sint-Omaars.

Moer 1311 *le Moer, li Moer*, Belle.

Moerbeke, Morbeque ±1127 *Morbeika*, ±1159 *de Morbeca*, 1159 *de Morbeke*, 1170 *de Morbeccha*, 1182 *Moorbeka*, 1280 *Morbieke*, 1376 *Morbeque*, 1393 *Mourbeique*, 1419 *Moorbeke*, 1898 *Morbeque*. Moerbeke is ook de naam van een heerlijkheid in Boeschepe (±1700 *Morbeque*) en in Hazebroek (1478 *Morbeques*, 15de e. *Morbeke*).

Moer < Germ. *môra* 'moeras, turf, veen, veengebied' en *beek* < Germ. *beka*. Beek door een veengebied. Dezelfde naam als Moerbeke in Oost-Vlaanderen.

Moerbeekstraatje 1700 *het Morbeekstraeteken*, Waalskapel.

Moerbekeweg 16de e. *de Morbekewegh*, Hondegem.

Moerdijk 1620 *byden Moerdijck*, Warrem.

Moere 19de e. *l'Amour*, 1910 *la Moere*, Killem.

Moeren, de, les Moères 1144 *Moer*, 1175 *Moer*, 1183 *Mor*, 1631 *Moerkerke*, 1680 *'s Conincx Moere*, 1846 *de Moere*.

Turfontginningsgebied; vgl. Moerbeke. De Moeren waren oorspronkelijk twee grote door uitgeveende gronden ontstane meren. Na twee droogleggingen in de 17de eeuw kwam het gebied in 1646 in twee verschillende staten terecht door de aanhechting van het westelijke deel van West-Vlaanderen bij Frankrijk, het huidige Frans-Vlaanderen. Er zijn nu twee gemeenten, de ene in het Département du Nord, met de Franse naam *Les Moères*. Uit de heerlijkheid *'s Conincxmoere* groeide in 1797 de latere Belgische gemeente *De Moeren*. Dat dorp zonder dorpskern en zonder kerk werd in 1971 bij Houtem gevoegd, dat op zijn beurt in 1977 met Veurne gefuseerd werd.

Moeres Koornaard 1910 *Moeres Coornaert*, Hondschote.

Moergracht 1852 *Moëregracht*, 1861 *Moeregracht*, Gijvelde; 1464 *une rive dite Moergracht*, Warrem; 1852 *Moeregrachtbrug*, de Moeren.

Moerhof 1621-38 *Groot Moerhof*, *Klein Moerhof*, 1641 *'t Moerhoff*, Gijvelde.

Moerhuur 1398 *leengoet twelke men heet Moerhuere*, Terdegem.

Moerkant 1580 *de Moercant*, Warrem.

Moerken ±1300 *Moerkin*, Broekburg.

Moerkerke 1616 *Moerkerke* (leengoed), Herseaux.

Moerland 1334 *Moerland*; 1716 *Moerlandt*, 1769 *'t Moerlant*, De Moeren.

Moerleet 1641 *Moerleet*, 1861 *Moereleet*, waterloop in Uksem, Gijvelde, Zuidkote en de Moeren.

Moersluis 1621-38 *de Moersluys*, de Moeren.

Moerstraet 1645 *anden houck vande Moerstraete*, Gijvelde; 1869 *de Moerstraete*, Killem; 1910 *Moerstraete*, Koudekerke.

Moerstraetje 1734 *het Moerstraetkin*, Rekspoede; 1580 *het Moerstraetken*, Warrem.

Moervaart 1619 *du Morewaert*, 1620 *Moervaert ou Zeegracht*, Duinkerke.

Moesberge 1820 *Moezbergue*, Buisscheure.

Moeskroen, zie Mouscron

Moldijk 1896 *Moldyck*, Uksem, Zuidkote en de Moeren.

Molenaarstraat 1718 *de Muelenaerstrate*, Steenwerk.

Molenaarstraat Steenbrugge 1618 *de Meulenaerstrate Steenbrigghe*, Steenwerk.

Molenakker 1852 *Meulenacker*, Vleteren; 1867 *de Meulenacker*, Meteren; 1719 *den Meulenackere*, Noord-Berkijn.

Molenbeek z.d. *'t Mulnebeke*, Bieren; 1580 *de Mullebeeke*, Killem.

Molenberg 1494 *de Muelneberch*, Zerkel; 1912 *den Meuleberg*, Sint-Janskapel.

Molenbilk 1571 *den Mullebilck*, Houtkerke.

Molenbilkstraat 1609-21 *de Meulenbilkstraete*, Hondschote.

Molenbroek 1544 *inde parochie van Steenwercke jnden Molenbrouck*, Steenwerk.

Molenbrug 1620 *de Mullebrugge*, Warrem.

Molendreef ±1700 *de Meuledreve*, Belle; 1835 *Mulledreve*, Bambeke. 1571 *de Muelledreve*, Herzele; z.d. *Meulendreve*, Hondschote; 1687 *het Meuledreveken*, 1914 *de Molendreve*, Loker; 1618 *de Muelendreve*, Steenwerk.

Molendijk 1243 *juxta Muldic*, Sint-Winoksbergen; 1883 *Meulendyk*, Broekburg; 1641 *Muulendich*, Stegers; z.d. *Meulendyck*, Waasten; 1580 *de Mulledycken*, Wormhout.

Molendries ±1700 *den Meulendriesch*, Belle.

Molengemet ±1700 *'t Meulegemet*, Belle; 1667 *'t Mullegemet*, Wormhout.

Molengracht 1458 *au Meulegracht*, 1756 *Mullegracht*, Broekburg; 1580 *Mullegracht*, Gijvelde; 1886 *Meulengracht*, Kapellebroek; 1773 *Mullegracht*, de Moeren.

Molengrachtbrug 1780 *Mullengracht brughe*, Broekburg.

Molengras 1687 *het Meulegers*, Loker.

Molenhoek 1906 *Meulhoek*, Gijvelde; 1906 *Meulenhoek*, Koudekerke. 1852 *Meulehouck*, Sint-Janskapel; 1741 *Meulenhouck*, Stene; 1494 *de Meulnehouc*, Volkerinkhove; 1852 *Mulock*, 1898 *Mulhouck*, Rekspoede en Westkapel; 1503 *in den Muilloc*, Waasten; 1898 *Meulen Houck*, Zuidkote.

Molenhof 1725 *het Mullehof*, Millam.

Molenmeers 1494 *de Meulnemersch*, St.-Mariakapel.

Molenmote 1601 *Muelemote*, Luingne.

Molenstraat 1556 *de Muelenstraete*, Belle; 1789 *'t Mullestraetken*, 1898 *Mullestraete*, Bissezele; 17de e. *Mullestraete*, Duinkerke; 1923 *Molenstraat*, Kassel; 1852 *de Mullestraete*, Krochte; 1867 *het Meulestraetgen*, Loker; 18de e. *Meullestraete*, Mardijk; 1852 *Mullestraete*, Westkapel; 1580 *het Mullestraetken*, 1907 *Mullestraete*, Kwaadieper; 1681 *'t Muellestraetken*, Niepkerke; 1858 *Mullestraete*, Wilder.

Molenstraathoek 1773 *Mullestraetehouck*, Pitgam.

Molenstuk 1667 *'t Meulensstick*, Bambeke; ± 1450 *tmuelnestic*, Gijvelde; 1727 *deux mesures de marais au Mullesteque*, Nieuwerleet.

Montebilk z.d. *Moentebeilic*, Sint-Winoksbergen.

Molen ter Lucht 1601 *Muelen ter Lucht*, Dottenijs.

Molentiend 15de e. *in de Meulkentiende* (sic), *de Muelnetiende*, Belle.

Molenveld 1398 *lant dat men heet tMulnevelt*, 1603 *Meulevelt*, Bieren; 1553 *'t Mullevelt*, Bissezele; 1660 *int Mueleveldt*, Boesegem; 1898 *Meuleveld*, Bollezele; 1494 *jnt Meulneveld*, Brokzele; 1852 *Meulevelt*, Merkegem; 15de e. *Muelnevelt*, Ruischeure; 1898 *Meulleveld*, Rubroek; 1494 *jnt Meulnevelt*, Volkerinkhove.

Molenwal 1612-17 *de Meulenwale*, z.d. *Meulewal*, Belle; 1858 *Meulewal*, Buisscheure; 1494 *de Muelnewal*, Linde; 1354 *ten Meulnewalle*, Berten; 1557 *ten Mullewalle*, Wormhout.

Molenwalhoek 1725 *inden Mullewalhoeck*, Millam; 15de e. *Muelnewalhouc*, Ruischeure.

Molenwalstuk 1580 *metten Mullewalsticke*, Warrem.

Molenwaltiend 1445 *de Muelnewaltiende*, Waalskapel.

Molenweg ± 1700 *de Meulewech*, Belle; 1580 *den Mullewegh*, Bissezele; 1599 *anden Muelewech*, 1722 *den Mulenwegh*, Halewijn; 1911 *Meulleweg*, Kassel; 1852 *de Meulemweg*, de Moeren; 1494 *totten Meulneweghe*, Pene; 1494 *up den Meulnewech*, Rubroek; 1248 *supra vicum de Molendino*, ± 1550 *den Meulenwech*, Steenwerk.

Mollaart 1791 *den Mollaert*, Wormhout.

Mollegat 1909 *'t Mollegat*, Bieren.

Mollegem 1421 *een leengoet gheheten tgoet te Molligheem*, Mollighem, 1517 *Molleghem*, Noord-Berkijn.

Molletje 1688 *herberge 't Molletje*, Loker.

Mollinstraat 1240-1408 *Mollinstraet*, 1357 *en le Mollinstraet*, Sint-Omaars.

Molsveld 1782 *'t Molsvelt*, Ruischeure.

Monkelweg 1898 *Monckelwegh*, Bollezele.

Monnikebuur 1288 *prepositura de Monekebure*, ±1300 *de Moenkebure*, 1326 *Monekebure*, 1427 *Moenekebure*, Broekburg.

Monnikebuurland ±1300 *Moenkebuirland*, Drinkam.

Monniken 1641 *de Munneken*, Groot Sinten.

Monnikenstraat 1410 *Monckenstrate*, Sint-Winoksbergen; 1392 *vander Monekestrate*, Vleteren.

Monnikbrug ±1300 *juxta Moencbrigghe*, Broekburg.

Monnikdijk 1390 *le Monekedick*, Sint-Omaars.

Monnikhauwe z.d. *Moenichauwe* (?), Merris.

Monnikhoek ±1300 *inde Moenchouc*, Broekburg; 1421 *Monicxhouc*, Waasten.

Monnikmeet ±1300 *in Moenkemeet*, Broekburg.

Monnikshofstede ±1300 *Moncshofstede*, Broekburg.

Monnikweg ±1300 *den Moencwech*, Broekburg.

Monsterland ±1300 *Monsterlant*, Kraaiwijk.

Monsterleet 1172 *Monsterleht*, 1183 *Munsterleed*, 1230 *Monsterled*, Waten.

Monswalle 1603 *Monswalle*, 1617 *Monswalle*, 1743 *den Monsewal*, Bieren en Pitgam.

Monteberg ±1130 *de Monteberga*, 1132 *de Monteberg*, 1288 *de Monteberghe*, Loker.

Montebergmolen 1687 *den Montebergheulen*, Loker.

Montebergstraat 1846 *Montebergstraet*, Loker.

Montefort 1855 *Montefort*, Kapellebroek.

Monthoek 1907 *de Monthoek*, Winnezele.

Moor 1770 *den Moor*, Armboutskapel; 1669 *den Moor*, Ekelsbeke.

Moorbeekshof Meulen 1641 *Moorbecks hof Meulen*, Kaaster.

Moorbos 1602 *le Moorbusch*, Boesbeke.

Moordenaarsstraat 1893 *Moornaarsstraete*, Armboutskapel.

Moorhoek 1867 *Moorhouck*, Hazebroek.

Moorhof 1867 *s'Moorhof*, Rubroek.

Moorstraatje 1618 *van het Moorsraetken naer Steenwerck*, Steenwerk.

Moorswal 18de e. *'t Moorswal*, Arneke.

Moortsestuk 1759 *Mortsestick*, 18de e. *Moortsestich*, Broekburg.

Moosaard 1700-76 *den Moosaer*, Hazebroek.

Moraels Hofstede 1571 *van Moraels hofstede*, Loberge.

Morael door voortonige versterking uit Mnl. *mirael* 'admiraal, vlootvoogd', vgl. Fr. *lamoral* < *l'admiral* (WF). In Sint-Winoksbergen: 1571 *Charels Morael, de zoone Jans, van Loberghe* (Vergriete 1968); 1756-1764 *Gillis Morael*, Kwaadieper (Vergriete 1972).

Morbeque, zie Moerbeke

Moreelke 1557 *lants ghenaeft 't Moreelkin*, Wormhout.

Moregem 839 *Morninghem*, 844-864 *Morninghem*, 850 *Monin-gehem*, 1141 *Moringehem*, 1164 *Moringhem*, 1246 *Morighem*, Sint-Omaars.

Moriaanstraat 1662 *Moriaenstraete*, Duinkerke.

Morijnse 1519 *ant Morijnsche, van tmorinssche*, Halewijn.

Morijnsestraat 1599 *ande Morinssche straete*, Halewijn.

Mortelveld 1850 *Mortelveldt*, Linde.

Mosschaart z.d. *Mosschaert*, Hazebroek; 1494 *vanden Moschart-houcke*, Sint-Mariakapel.

Mosselbrug 1341-1575 *Moesselbrigghe*, 1398 *Musselbrigghe*, Sint-Omaars.

Mosselstraat 1584 *de Mosselstrate*, 16de e. *Musselstraete*, Sint-Winoksbergen.

Mote, de 1279 *una cum mota scitam in parochia de Ghivelde*, Gijvelde.

Motebos 1687 *de Motebusch*, Loker.

Mottemeers 1611 *Mottemersch*, Halewijn.

Mouscron, Moeskroen 1060 *Moscheron*, 1066 *Moskeron*, 1149 *de Muscherun*, 1260 *Mouskeron*, 1296 *Mousqueron*, 1330 *Mouskron*, 1356 *Mouscroen*, 1359 *de Moscheroen*, 1439 *Mosscheroen*, 1445 *Mouscron*, 1590 *van Moscroen*, 1906 *Mouscron*, 1915 *Moeskroen*.

Diminutief op *-eron* van Germ. *muska* 'vochtig'. Het Picardische Moeskroen was een dorp van de 13 Parochies, een roede in de kasselrij Kortrijk, later deel van het arrondissement Kortrijk. Door de grensarbeid in de 19de eeuw groeide de bevolking enorm aan. Moeskroen telde in 1697 nog maar 1695 inwoners, maar in 1947 al 36.357, zodat het de titel stad mocht dragen. Door de nieuwe taalgrensregeling werd Moeskroen in 1963 naar Henegouwen overgeheveld.

Muizekens Meet 1580 *lant ghenaeempt Muusekens Meet*, Warrem.

Muizekens Put 18de e. *Muusekens Pit*, Hondschote.

Mulderhoek 1450 *Mulrehouc*, Krochte.

Munsterbeek ±1650 *Munsterbeque*, Hondschote.

Muntebilk 1552 *une ferme dite Muntebilck*, Sint-Winoksbergen.

Muntemeet 1552 *Muntemeet*, Sint-Winoksbergen.

Musschoot 1190 *in Mucscod*, 1192 *Muscod*, 1211 *Muscote*, Wulverdinge.

Mussel-, zie Mossel-

Mutsehoek 1867 *Mutsehouck*, Zuidpene; 1898 *Mutshoek*, Bavinkhove.

Naaibos 18de e. *het Naeybusch*, Wormhout.

Naaier 1722 *bosch ghenaeemt den Naeyer*, Wormhout.

Naais bilk 1775 *Naeyes bellie* (lees: *bellic* = *bilk*), Belle.

Naarder brugge 1681 *ter Naerder Brugge*, Kassel.

Nachtegaal 1852 *den Naegtegael*, Ekelsbeke.

Nagelstraat 1731 *la rue appelée la Nagelstraete*, 1900 *Naegelstraete*, Bollezele.

Napstraat 1348 *sour le touquet del Napstraat*, Sint-Omaars. Vernoemd naar het leengoed *Nappes* (1385) in Lyzel bij Sint-Omaars.

Nard, le, zie aard

Natiebos 1908 *het Natiebusch*, Loker.

Volgens De Flou werd het bos tijdens de Franse Revolutie als nationaal goed aangeslagen.

Nauwendanken 1669 *tNauwendancken* (?), Ekelsbeke. De Flou suggereert *-dauken*.

Nave 1557 *herberghe ghenaeemt ter Nave*, Wormhout.

Navemolen 1578 *Navemuile*, Wormhout.

Nederbriaart z.d. *Nederbriaert*, Hondegem.

Nedercolme 1641 *Neder Colme*, van Lyncke tot Broekkerke.

Nederhof 1273 *terre mee que vocatur Nederhof*, Mardijk; \pm 1585 *ghenaempt tNederhof*, Merris.

Nederkempen \pm 1300 *in de Nederkempene*, Broekburg.

- Nedermeers** ±1750 *seigneurie de Nedermeersch*, Hazebroek.
- Nedermolen** 1687 *den Nedermeulen*, 1688 *Neermolen*, Loker.
- Nederval** 1910 *chemin de Nederval*, Volkerinkhove.
- Nederwaas** 1676 *groote platse van lande ghenamt de Nederwase*, Oudekapelle.
- Nederweg** ±1300 *jeghen den Niederwech (?)*, Broekburg.
- Nederweide** 1620 *t'eenen pleijne genaempt de Nederweede*, Uksem.
- Nederwoestijne** 1681 *Nederwoestijne*, Belle.
- Nederzaadgras** 1830 *Nederzaetgars*, Volkerinkhove.
- Neerbroek** 1846 *lieu dit de Neerbroek*, Kaaster.
- Neerbroekstraat, -wegel** 1846, Kaaster.
- Neerhoek** 1852 *Neerhouk*, Eke; 1898 *Neerhouck*, Sint-Silvesterkapel.
- Neermeers** 1548 *de Neermeersch*, Kassel.
- Neerwaasten** 1197 *in parochia Minoris Warnestun*, 1370 *in de prochie van Neiderwaestine*, 1372 *Nederwaerstine*, 1390 *Neiderwarstine*, ±1525 *Nederwaestene*, 1575 *Neder Waesten*, 1577 *Neerwaesten*.
- Negenhonderd** 1644 *de Neghenhondert alsdan zaijlant*, Belle.
- Negen Manschappen** ±1750 *la seigneurie dite Negen manschappen*, Oudezele.
- Nekkerhoek** 1773 *Neckerhouck*, Pitgam.
- Nekkerput** 1494 *ten Neckerpitte*, Rubroek.
- Nekkerstoren** 1623 *Neckerstorre*, Sint-Winoksbergen.
- Nele** ±1700 *la seigneurie de Neele*, 1697 *Nele*, Borre.
- Nesse** 1259 *de Nesse*, 1298 *de le Nesse*, 1339 *van Nessen*, 1407 *de le Nesse*, Sint-Omaars.

Nestvaart 1841 *Nestvaert*, Oudekapelle.

Nete 1679 *seigneurie de la Nete*, ±1700 *de la Neete*, Hazebroek.

Neunehof 1852 *Neunhoff*, 1904 *Neunehoff*, Spijker.

Nieperke, Nieppéglise, Nieppe 1076 *Neppam* (acc.), 1084 *Nepeglisia*, 1176 *in foresto quod dicitur Nipa*, 1176 *Nipa*, 1211 *Niepa*, 1216 *Nipkerka*, 1220 *Nepe eglise* (TW); 1136 *Nepecherche*, 1137 *Nepeckerke*, 1154 *Nipe*, 1174 *Nepa*, 1185 *Niepglisa*, 1253 *Niepeglize*, 1264 *Niepekerke*, 1300 *Nieperke*, 1302 *te Niepen*, 1327 *Nipkerke*, 1500 *Niepquerque*, 1772 *Nipkercke*, 1898 *Nieppe*.

Vernoemd naar de waterloop Nieppe.

Nieuw Berkijn 1156 *de Nova Capelle quae est in parrochia d'Esteeres*, 1239 *Neuf Brekin*, 1302 *Nuef Berkin*, 1650 *Zuyt-beerken*, ±1750 *Neuf Berquin*, 1783 *Zuyt-berquin*.

Nieuwe Beek ±1700 *de Nieuwe Beicque*, Belle.

Nieuwe Bilk ±1300 *Nieubelc*, Broekburg; 1607 *Nieuwebilck*, Waten.

Nieuwe Dam 1405 *Nieuwendamme*, Grevelingen.

Nieuwe Dijk 1482 *ten Nieuwen Dycken waert*, Kassel.

Nieuwe Dijkstraat 1741 *Nieuwen Dyckstraete*, Stene.

Nieuwe Dijkstraat 1770 *de Nieuwe Dyckstraete*, Armhoudskappel.

Nieuwegracht 1774-93 *Nieuwegracht*, 1883 *de Nieuwegracht*, Broekburg.

Nieuwe Herberg 1667 *de Nieuwe Herberghe*, Wormhout.

Nieuwe Kassei z.d. *Nieuwe Calchiede*, Hondschote.

Nieuwe Leiseldreef z.d. *Nieuwe Leyseldreve*, Hondschote.

Nieuwe Markt 1774 *Nieuwe Marckt*, Kassel.

Nieuwenhem 1789 *Nieuwenhem*, verspreide heerlijkheid.

Nieuwenhove 1641 *Neuwenhove*, Steenwerk.

Nieuwenhuize 1742 *Nieuwenhuysse*, Killem.

Nieuwe Riviere 1669 *de nieuwe riviere die van Veurne naer Dunekercke loopt*.

Nieuwerleet, Nieurlet 1127 *Niuerledam*, 1151 *Niwerled*, 1164 *Niwerledam*, 1195 *Niwerleth* (TW); 1142 *Nieuwerlet*, 1145 *Niwerlede*, ±1145 *Nieverlede*, *Niverlede*, 1145 *Nieurlede*, ±1149 *Nieuwerlede*, 1408 *Nieuerlet*, 1412 *Nieuwerlet*, 1907 *Nieurlet*.
De betekenis is 'nieuwe lede'. Mnl. *lede* uit Germ. *laidu*- 'watergang, waterloop'.

Nieuwerleet, Nieurlet 1373 *Niwerlet*, 1396 *Nieulet*, 1463 *Nieuwerleet*, 1909 *Nieurlet*, Lederzele; 1551 *Nieuwerleet*, Wormhout.

Nieuwerleetstaat 1494 *Nieuwerleetstraet*, Pene.

Nieuwe Vaart 1297 *vander Nieuwer Vaert*, Hondschote; 1911 *le Nieuwevaart*, Sint-Omaars.

Nieuwe Vliet 1698 *de Nieuwe Vliet*, Broekburg.

Nieuwe Wal z.d. *Nieuwenwalle*, Neerwaasten.

Nieuwe Watergang 1883 *Nouveau Waterganck*, Broekburg.

Nieuwe Weg 1571 *anden Nyeuwen Wech*, Millam.

Nieuw Gedelf ±1300 *Nieuwe Ghedelf van Cappellebrouc*, Broekburg.

Nieuwgoed 1603 *Nieugoet*, Waasten.

Nieuw Kanaal 1641 *het Nieu Canael*, Mardijk.

Nieuwkerkers 1768 *saeijlant genaemt het Nieukerckersch*, Loker.

Nieuwkerkstraat ±1700 *de Nieuwkerckstraete*, Belle.

Nieuw Klooster 1566 *in't Nieuwe Cloostere buiten Berghen*, Sint-Winoksbergen.

Nieuw Koudekerke, zie Coudekerque-Branche

Nieuwland 1494 *ten Nieuwenlande*, Bollezele; z.d. *nova terra*, 1230 *Nieuwelande*, *Nieuwenlande*, 1279 *apud Nieulande*, Broekburg; 1458 *Nieuland*, Drinkam; 1262 *Nieuwelande*, Eringem; 1644 *Nieulant*, Loberge; 1641 *Nieulandt*, Zuid-Berkijn; 1110 *Terra nova*, Clairmarais; 1500 *Nieuwlandt*, Sint-Omaars; 1172 *Nova terra*, Waten; 1528 *het Nieuwe Landt*, Strazele.

Nieuwlandstraat 18de e. *Nieulantstrate*, Eringem.

Nieuwlandwal 1626-28 *Nieulanwal*, Sint-Omaars.

Nieuwstraat 1482 *inde Nieustraete*, 16de e. *Nieuwe strate*, 1742 *de Nieuwstraete*, Belle; 16de e. *Nieuwestrate*, Sint-Winoksbergen; 1910 *Nieuwe Straete*, Drinkam; 1704 *de Nieuwe Straete*, Loker; 1388 *Nieuwestraet*, 1505 *Nyeustraet*, Sint-Omaars; 1687 *Nieuwstraete*, Steenbeke.

Nieuwstuk 1785 *het Nieustuk*, Loker.

Nieuwwalbeek 1906 *Nieuwalbeek*, Klein Sinten.

Nieuwweg ±1300 *Nieuwegh*, Kraaiwijk.

Nobelstuk 18de e. *Nobelstick*, Hondschote.

Noershoek 1475 *ten Noershoucke*, Broekburg.

Nonnedijk 1614 *den Nonnedijk*, Oud Berkijn.

Nonnehof 1906 *Nunnehof*, Broekkerke; 1641 *Nonn hof*, 1774-93 *Nonhof*, 1857 *Nonnehof*, Spijker.

Nonnenbos 1748 *Nonnenbusch*, Komen (Fr.).

Noodweg 1580 *den Nootwech*, Loberge.

Noordbeek 1852 *Nordbecque*, Hazebroek en Kaaster.

Noordberkijn 1315 *de Norberkin*, 1328 *van Nordberkin*, 1371 *Noortberkin*, 1392 *Noordberkijn*. Zie ook Oud Berkijn

Noordberm 1494 *up de Noortbarme*, Wulverdinge.

Noordbrug 1453 *benoorden der Noordbrug*, Oudekapelle.

Noordbunder 1774-93 *Noorbuynder*, 1898 *Nordbunder*, Bollezele.

Noorddijk 1687 *den Noordtdijck*, Loker.

Noorddisland 1620 *het Noortdischlant*, Uksem.

Noorddreef 1850 *Norddreeve*, 1878 *Noorddreef*, de Moeren.

Noorderland 15de e. *int Norderlant*, Pitgam.

Noordermeers 1697 *Nodermersch*, Hazebroek.

Noordgracht 1641 *de Noortgracht*, 1883 *Noordgracht*, Kraaiwijk, Mardijk en Sinten.

Noordhaag 1690 *de Noordthaeghe*, Kaaster; 1478 *Northaghe*, Sint-Omaars.

Noordheerschap 1704 *d'heerlichede van 't noordtheerschap*, Loker.

Noordhoek 1268 *Noorthouc*, Eringem; 15de e. *Noorthouc*, Vleteren; ±1650 *in den Noordthouck*, Herzele; 1634 *de Noorthoek*, 1670 *inden Noorthouck*, Hondschote; 1906 *de Noordhoek*, Komen; 1260 *Nordhouc*, Merkegem; 1846 *Noordhoek*, Oudekapelle; 1469 *den Noorthouc*, Wormhout, 15de e. *Noorthouck*, Wilder.

Noordhooiweg 1910 *Noordhoeywegh*, Pitgam.

Noordhout 1680 *Noorthout*, Bieren; 1458 *de Noordhout*, Broekburg; 1277 *Northout*, Merkegem.

Noordkasteelhoek 1740 *Noord Castel Houck*, Pitgam.

Noordkrabbenburg 1710 *Noordt Crabbenburgh*, Gijvelde.

Noordmeet 1183 *Nordmed*, 1271 *Nortmeed*, Broekburg.

Noordmolen 1641 *Noortmolen*, Groot Sinten.

Noordmolenstraat 16de e. *Noordmullestrate*, Sint-Winoksbergen.

Noordoosthoek 1555 *Nortoosthoucq*, Kapellebroek; 15de e. *Noortoesthouc*, Pitgam.

Noordover 1564 *Noord-Over*, 1579 *Noortovere*, Sint-Winokbergen; 1561 *in de prochie van Eecke noordover*, Eke; 1619 *ghenaempt Noortover*, Kaaster.

Noordpene, Noordpeene 1114 *Nortpenes*, 1187 *Pena*, 1205 *Pena*, 1219 *Penis* (TW); 1114 *Noortpenes*, 1139 *Northpenes*, 1218 *Peene*, 1372 *Noortpene*, 1445 *Noortpeene*, 1925 *te Noordpeene*.
Naar de riviernaam *de Pene*.

Noordpolder ±1300 *inden Nortpolre*, Broekburg.

Noordpoort 1458 *Noort Porte*, Broekburg.

Noordpoortestraat z.d. *Noordpoortstraete*, Duinkerke.

Noordstichel 16de e. *paroisse de Norstichele*, Broekburg.

Noordstraat 1893 *Noortstraete*, Armboutskapel; 16de e. *Noordstraete*, Duinkerke; 1567 *de Noordstraete*, Hondschote; 1846 *Noordstraet*, de Moeren; 1910 *Nordstraete*, Soks; 1858 *Nordstraete*, Clairmarais.

Noordstraatje 1525 *upt Noordtstraetken*, Warrem.

Noordtiend 1510 *de Noorttiende*, Arneke.

Noorduit 1445 *Noordhuut*, 15de e. *Noortuut*, Belle.

Noordwatergang 1744 *Watergan du Nord*, tussen Broekburg en Duinkerke.

Noordwestbriarde ±1750 *Noortwestbriarde*, Hondegem.

Noordwesthout 1910 *Nordwesthoute*, Hondschote.

Noordwestvierschaar 18de e. *Noordwestvierschaere*, Hondegem.

Noteboom 1867 *Noteboom*, Belle; 1835 *Noteboom* (hoeve), Berten; ±1650 *de Nooteboom*, Meteren; 1852 *Note-Boom*, Steenwerk.

Noteboomstuk 18de e. *Nooteboomstick*, Hondschote.

Nozeweg ±1300 *Nozewech*, Broekburg.

Oblaars Een plaats in Boesbeke, die volgens De Flou vroeger *Zobelaer* heette.

Obstal, zie Opstal

Ochtezele, Ochtezeele 1183 kopie *Ohtinghesela*, 1183 *Uthingesela* (TW); 1107 *Huchtinghesela*, ±1121 *Hochtinghesele*, *Uhtinghesele*, 1183 *Ochtingesele*, *Ouchtinghesele*, 1227 *Huctingesele*, *Huctinsele*, 1267 *Ostingesele*, 1276 *Ostinghesele*, 1286 *Octinsele*, 1288 *Ochtinzelles*, 1360 *Uchtinsele*, 1383 *Ochtinsele*, 1658 *Ochtezeele*.

Germ. *Uftinga Sali* 'zaalgebouw van de lieden van *Ufto*'. Een achterleen van Ochtezele in Steenvoorde heet ook Ochtezele: 1374 *d'Oxtizielles*, 1398 *Iehan Dochtizele*, 18de e. *Ochtezeele à Steenvoorde*.

Oere 1597 *Oere*, Komen. Zie *Oerebeek*, *Oereplank*.

Oerebeek 1323 *le Bieke de le Oure*, Komen.

Oerehof 1890 *Oerehof*, Loker.

Oereplank 1597 *Hourplanque*, Komen.

Plank heeft vaak de betekenis van een houten brugje, hier over de Oerebeek.

Oeverdijk(gracht) 1614 *noorden den Houverdijk*, Borre; 1730 *le Houverdijck*, Broekburg; 1869 *Oeverdijck*, *Oeverdickgracht*; Kapellebroek.

Oeverdijkstraat 18de e. *l'Houverdijckstraete*, Eringem.

Okelmeers 1494 *Okelmersch*, Sint-Mariakapel.

Okselare, Oxelaere 1115 kopie *Osclarum*, 12de tot 18de e. *Osclara*, *Osclare*, ± 1130 *Ocslera*, 1141 kopie *Osclara*, 1208 *Oxslare* (TW); 1172 Gerardus de Osclara, 1218 *Willelmus de Ocselaere*, 1239 *Johannes de Oxelare*, 1244 *Ocqueselaere*, 1788 *Oxelaere*.

Germ. *ansu-* 'god' en *laar* 'open plaats in een bos', verder 'broekland, onbebouwd veld, moerassig bebost gebied'.

- Okselare Rijsel** 1482 *Oxellaere Rysselle*, Kassel.
- Olieblok** 1669 *den Olieblocq*, Ekelsbeke.
- Oliekoek** 1620 *den Oliecoecke*, 1852 *Holiekouke*, Uksem.
- Oliekoekske** 1642 *het Oliecoucxken*, Broekburg.
- Oliekot** 1671 *het Olikot*, Belle.
- Oliemeers** ±1585 *de Oliemeersch*, Sint-Janskapel.
- Oliemolen** 1432 *Willame de Leulimille*, Sint-Omaars.
- Oliemolenwalput** ±1700 *de Oliemolenwalpit*, Berten.
- Oliestraat** 1333 *l'Olistraet*, 1387 *Leuliestraet*, Sint-Omaars.
- Oliestuk** 18de e. *Oliestick*, Hondschote.
- Olivierstraatje** 1397 *Olivierstraetkin*, Sint-Omaars.
- Ommegangwegelke** 1846 *Ommegangwegelken*, Loker.
- Ondankmolen** 1774-93 *Moulin d'Hondanck*, Bollezele.
- Ondermeers** 1617 *Ondermersch*, Bieren; 1761 *Ondermersch*, Sint-Winoksbergen.
- Onreitsbrug** 1515 *te Onkeitsbrugge* (?), 1601 *van Onreitsbrugge naar Curtrycke*, Dottenijs.
 Als de lezing 1601 correct is, dan is *Onreit* een vorm van Honoré < Lat. *Honoratus*. Vandaar de familienaam *Onré*.
- Onwilde** z.d. *d'Onwilde*, Boeschepe.
- Onze-Lieve-Vrouweland** ±1700 *Onse Lieve Vrouwelandt*, Belle.
- Onzer Vrouwen Blok** 1580 *Onse Vrouwen Blocq*, Killem.
- Ooiaart** 1541 *Oyaert*, Berten.
- Ooinbors** 1771-93 *Ooinbors*, Koudekerke; 1852 *Oinbers*, Sint-Winoksbergen. De twee vormen lijken wel varianten van dezelfde naam te zijn. Maar welke?

Oostalant z.d. *Oostalant*, Belle.

Oostbilk ±1300 *vanden Oostbelcke*, Broekburg; ±1650 *den Oostbilck*, Herzele.

Oostbriarde 1697 *la seignorie d'Oostbriarde*, Hondegem.

Oostbroek 1464 *en Loestbroucq*, 1677 *terres maresques situées à l'Osroucq*, 1860 *l'Osrouck*, Sint-Omaars.

Oosterlinge 1602 *Oosterlinghe*, z.d. *l'Osterlingue*, Boesbeke.

Oosterse Blokte 18de e. *Oosterste blokte*, Hondschote.

Oosterwater 1609 *l'Oosterwatere*, Sint-Omaars.

Oosterweide 1271 *Ostervede*, Broekburg.

Oosthaag 1650 *vande Oosthaghe*, Kaaster; 1785 *in d'Oosthaege*, Loker.

Oosthoek 1245 *Arnulf de Oesthouc*, 1290 *Oosthouc*, 1576 *Oosthouck*, Belle en Sint-Janskapel; 1571 *jnden Oosthouck*, Bambeke; 1907 *Oosthouck*, Buisscheure; 1445 *Oosthouc*, Eke; 1199 *Osthouc*, Ekelsbeke; 15de e. *Oesthouck*, *Oosthouck*, Herzele; 1512 *Oosthouck*, Hondschote; 1852 *Oosthoeck*, Houtkerke; 1450 *Oosthouc*, Krochte; 1328 *Oesthouc*, Rekspoede; 1846 *Oost- of Molenhoek*, Waasten; 1517 *Oosthouck over Beke*, Waasten; 1288 *de Oosthouc*, Winnezele.

Oosthoekwegelke 1846 *Oosthoekwegelken*, Oudekapelle.

Oosthof 1852 *Oosthof*, Meteren; 1634 *het Oosthof*, Zuidpene.

Oosthove 1517 *van den Oosthove*, Belle; z.d. *Oosthove à Eecke*; 1418 *Ten Oosthove*, 1641 *Osthove*, Niepkerke; 1597 *heere van Oosthove*, Steenwerk; 1569 *de Noosthove*, 1820 *Oosthove*, Ploegsteert; 1288 *Losthove*, ±1400 *à Loesthove*, Winnezele.

Oosthovedreef 1597 *de Oosthovedreve*, Niepkerke.

Oostkappelstraat 1667 *Oost Cappel straete*, Bambeke; 1580 *Oostcaplestraete*, Oostkapel.

Oostkapel, Oost-Cappel 1139 *Hostcapella* (TW); 1328 *Ostcaple*, 1475 *Oostcapple*, 1515 *Oostcappelle*, 1567 *Oostcappel*, 1906 *Oost-Cappel*.

Oostelijke kapel.

Oostkasteelhoek 1741 *Oost-Casteelhouck*, Stene.

Oostkerkeweg 1846 *Oost-kerkeweg*, Waasten.

Oostkomerland z.d. *Oostcomerlandt*, Strazele.

Oostkorenhuis ±1750 *la seigneurie d'Oostcoornhuuse*, Bollezele.

Oostlinde 1852 *Oostlynde*, Kaaster.

Oostmeers 1392 *Oostmersch*, Kaaster; 1608 *Oostmes*, Duinkerke.

Oostmolen 1494 *vanden Oostmeulne*, Waten.

Oostover 1309 *Ostover*, 1394 *Oestover*, 1501 *Oostover*, Sint-Winoksbergen; 1400 *l'escluse de Oostover*, Duinkerke.

Oostover Wateringen 1623 *de la wateringhe d'Oostover*, de Moeren; 1761-88 *de Wateringen van Oostover*, Hondschote.

Oost Pinchart 1452 *ghenaemt den West Pinchart...metter oostzyde streckende aen den Oost Pinchart*, Strazele.

Oostpoort 1632 *byder Oostpoorte*, Broekburg.

Oostpoortjesstraat z.d. *Oost Poortjes straete*, Duinkerke.

Oostpoortstraatje 16de e. *Oostpoortstraetken*, Sint-Winoksbergen.

Oostrek 1907 *het Oostreck*, Ploegsteert-Waasten.

Ooststraat 1482 *inde Ooststraete*, Belle; ±1300 *inde Oostræet*, Broekburg; 1641 *l'Oostrate*, 1644 *Dooststraete*, Stegers.

Oosttiend ±1585 *de Osthiede*, Komen.

Oostuit ±1300 *Oostuut*, 15de e. *Hoosthuut*, Broekburg, 1472-76 *la chapelle dite Oostuut*, Hondschote.

Oostvelde 1820 *Oostevelde*, Buisscheure.

Oostwal 1220 *Ostwal*, Sinten.

Oostweide 1770 *Oost-Weede*, Armboutskapel; 1730 *Oostweede*, Eringem.

Oostzandhoek 1805 *Oost Zandt-Houck*, Pitgam.

Oostzandstraat z.d. *Oostzandstrate*, Hondschote.

Ophend 1620 *zuijt den Ophendt*, 1620 *den Opent*, 18de e. *den Ophent*, 1820 *den Ophendt*, Hondschote.

Ophove ±1650 *de heerlichede van Ophove in Noortberquin*, Noord-Berkijn.

Oppercolme 1641 *d'Oppper Colme*, Kapellebroek.

Opperval 1852 *Opperval*, Lederzele.

Oppenzaadgras(weg) 1830 *Oppperzaetgars(wegh)*, Volkerinkhove.

Opstal 1168-91 *totam terram... vulgo Obstal dicitur*, Neerwaasten. *Opstal* 'onbebouwd land, gemene weide'. Familiennaam *Van Opstal*.

Orval 1761 *seigneur d'Orval*, Volkerinkhove; 1697 *la seigneurie dict Orval*, Zegerskapel.

Ossegras 1580 *int Ossegars*, Warrem.

Ossemolen 1906 *den Ossemolen*, Waasten.

Ossenbilk 1475 *den Ossenbelck*, Gijvelde.

Osseweide 1752 *eene weede genaemd de Osseweede*, Oudekapelle.

Oudaan 1662 *de Oude Haene*, 17de e. *d'Oudane*, *rue houdhaene*, Duinkerke.

Mnl. *oudaen* 'waterkering', in elk geval een bouwsel – vaak een toren – aan een waterloop, stadsgracht, afdamming. Zie: F. DEBRABANDERE, *Oudaan. Naamkunde* 13 (1981), 226-233.

Oudaanstraat 17de e. *rue d'Oudane*, 1776 *ruelette Oudehaenestraete*, Duinkerke.

Oudaantoren 1596 *la tour de Loudane*, z.d. *l'Oudaen torre*, Duinkerke.

Oudalbeekwatergang 1883 *Oud Albeck Watergang*, Duinkerke. Vergissing voor *Oude A beek*. Vgl. *Oude Aa Beek* in Sint-Jacobs Capelle.

Oud Berkijn, Vieux-Berquin 1229 *Boidin de Wies Berkin*, 1248 *Viesbrekin*, 1251 *Vetus Brekin*, 1295 Michiel Doubrekin, ±1320 *Viez Berkin*, *Vieusberkin*, 1390 *Vieux Berkin*, 1403 *Nord Berquin*, 1423 *Vetus Berkinium*, 1459 *Viéberquin*, 1559 *Vieulx Brequin*, 1906 *Vieux Berquin*.

De geboorteplaats van Jules Lemire (1853-1928), priester, bio-graaf en socioloog. Hij werd volksvertegenwoordiger en burge-meester van Hazebroek.

Oude Beddeleem ±1700 *tenn ouden Beddeleem*, 't *Oude Beddeleem*, Belle.

Beddeleem is de volkse uitspraak van *Betlehem*.

Oudebeek ±1700 *tOude Beicxken*, *west d'oude Beicque*, Belle; 1541 *de Oude Beike*, Berten; 1877 *Oude Beek*, Oudekapelle.

Oude Beloke ±1300 *vanden ouden Beloke*, Broekburg. Zie ook *Beluik*.

Oudeberg 1588 *Oudeberch*, Waasten.

Oudebergenstraat 1910 *Oude Bergen Straete*, Wormhout.

Oudebilk 1310 *Ouderbelc*, Broekburg; 1544 *den Ouden Beilck*, 1618 *den Ouden Bilck*, Steenwerk.

Oudedijk ±1300 *inter Ouden Dijk*, *vicum qui vocatur Oudendijc*, Broekburg.

Oude Est 1858 *lieu dit Ouden Est*, Buisscheure.

Oudefort 1697 *d'Oudefort*, 1703 *nommé Oudefort*, 18de e. *Oudenfoort*, Linde en Ruischeure.

Oudegracht 1641 *Oude Gracht*, Bieren; ±1300 *Oudegracht*, Broekburg; 1445 *de Oudegracht*, Pitgam; 1825 *de Houde Gracht*, 1867 *de Oude Gracht*, Stene.

- Oudegrachtstraat** 1910 *Oude-Gracht Straete*, Pitgam.
- Oude haven** 1620 *Oude haven*, Gijvelde, Zuidkote.
- Oude Hofstede** 1494 *Doude Hofstede*, Pene; ±1550 *de Oude Hofsteide*, Steenwerk.
- Oude Kaproen** 18de e. *Oude Caproen*, Hondschote.
- Oude Kruiseik** 1850 *Oude Kruys Eecke*, Komen.
- Oudeland** 1687 *t'houde Lant*, Loker.
- Oudeleet** 1612 *in Houder leet*, Sint-Winoksbergen.
- Oudemeers** z.d. *la place d'Oudemeersch*, Kwaadieper; 1638 *Oudermersch*, Groot Sinten.
- Oude Molen** 1846 *den ouden Molen*, Loker.
- Oudemolenveld** 1782 *het Oudemeulevelt*, Ruisscheure; 1494
- Oudemolenwal** 1486 *den Oude Molenwal, den Ouden Mullenwal*, Brokzele; 1494 *den Ouden Meulnewal*, Lederzele.
- Oudemolenweg** 1709 *inden Ouden Meulenwech*, Loker.
- Oudemolenwegelke** 1846 *Oudemolenwegelken*, Loker.
- Oudenburg** 1278 *Oudenburgh*, Sint-Winoksbergen.
- Oudenem** 1305 *Mikiel d'Oudenem*, 1372 *de bailliu van Oudenem*, 1374 *Oudenehem*, 1375 *Oudenhem*, in Kaaster, Meteren, Niepkerke, Steenwerk en Waasten.
- Oudenhove** 1458 *signourie nommée de Oudenhof*, 1669 *Oudenhove*, Broekburg; 1514 *heerlicheyt vanden Oudenhove in Berkin*, Berkijn en Steenwerk; 1561 *heere van Oudenhove*, Steenvoorde.
- Oude Noordgracht** 1883 *Ancien Noordgracht*, Broekburg-Duinkerke.
- Oudenpeenhove** 1429 *Oudenpeenhove*, Zegerskappel.
- Oudergem** 1566 *in Ouderghem*, ±1750 *seigneurie d'Oudergem*, Nieuw Berkijn.

Oude Schoolstraat z.d. *Oude Schoole straete*, Duinkerke.

Oudestraat 1910 *la rue nommée Oude Straete*, Wormhout.

Oude Turkhofstede ±1700 *inde Oude Turckhofstede*, Belle.

Oude Vliet 1698 *Oude Vliet*, Broekburg.

Oude Vrambouds Hofstede ±1300 *Oude Vraembouds Hofstede*, Broekburg.

Oude Weg 1580 *vanden Ouden Weghe*, Warrem.

Oudewijfhoek 1773 *Oude Wyfhouck*, Pitgam.

Oudewijvestraat 1825 *Oude Wyvestraete*, Pitgam.

Oudezele, Oudezeele 1067 kopie 1294 *Oudinghesela*, 1124 *Houdinghezele*, 1218 *Audingesele* (TW); 1276 *Oudinczele*, 1281 *de Oudingsela*, 1311 *d'Oudinzeile*, 1320 *Oudinzeles*, 1385 *Oudenzeele*, 1507 *Oudezele*, 1908 *d'Ouzelle*.

Germ. *Aldinga sali* 'zaalgebouw van de lieden van Aldo'.

Oudhof 1194 't *Outhof*, 1201 *Oudhof*, Merkegem.

Oudhofland 1191 *Outhofland*, 1201 *Oudhofland*, Merkegem.

Oud Kasteel 1559 *by den Ouden Casteele*, Broekburg.

Oud Korenhuis 1436 *tHoude Coorenhuus*, Kassel.

Oud Medeke 18de e. *het Houde Meedecken*, Hondschote.

Outers Commerspit 18de e. *olim Outters Commerspit*, Hondschote.

Outersteen 1211 *Boidinus de Outersten*, 1221 *apud Outersteene*, 1221 *decima de Outrestene*, Belle.

Ovaarsdam z.d. *Ovaersdam*, Belle.

Ovaartselst 1735 't *Ovaertselst*, Loker.

Ovenakker 1667 *den Ovenacker*, Bambeke.

Overbeke 1563 *Overbecque*, 1563 *la seignourie Doverbeque*, 1714 *Overbeke*, Dottenijs; 1697 *Overbecque*, Steenvoorde.

Overdamhoek 1789 *Overdamhouck*, Belle.

Overdracht 1785 *rue de l'Ouverdrack*, Sint-Omaars; 1772 *l'Overdrach*, Waasten; 1217 *Overdragh de Watten*, 1411 *den Overdracht*, Waten.

Overleie 1541 *Over Leye*, Komen.

Ovijne 1620 *west het hoijgars genaempt d'ovijne, lants in Waerhem genaempt d'ovijne sijnde moerlant*, Warrem.

Paaijerstraat 1494 *Payerstraet*, Arneke.

Paal 1300 *in de Pale*, Broekburg.

Paalelst z.d. *Paelest*, Oudezele.

Paalende ±1300 *inde Palende*, Broekburg.

Paalwilg 1687 *de Paelwulghe*, Loker.

Paard, zie ook Peerd-

Paardemarkt 1642 *de Paerdemart*, de Moeren; 16de e. *Peerde-mart*, Sint-Winoksbergen.

Pacht 1681 *de mote van Simpeltun die men naempt den Pacht*, Zerkel.

Pachterveld 1782 *het Pachtervelt*, Ruischeure.

Packetstraat 1846 *Packetstraet*, Loker.

Paddebroek 1393 *en le ruele de Padebreuc*, 1404 *rue de Paddebroucq au Colhof*, Sint-Omaars.

Paddepoel 1494 *vanden Paddepoele*, Bollezele; 1494 *vanden Paddepoele oostwart*, Rubroek; 1898 *Paddepoel*, Volkerinkhove.

Paddepoelhoek 1494 *inden Paddepoelhouc*, Brokzele.

Paddeput 1927 *land en veld genaemt den Paddeput*, Hondschote.

Paddereelmeers 1494 *Paddereelmersch*, Wemaarskapel.

Paddestraat 1846 *Paddestraet*, Loker.

Paddeveld 1852 *Padevelt*, Bollezele.

Padweide ±1700 *den vijfden legher ter Padweede*, Bellem.

Paiellestraat 1294 *en le Paielle Strat*, 1330 *de Paielle Straet*, 1399 *la Payelle Straet*, 1590 *Paiellestraat*, Sint-Omaars.

Palendijkweg ±1300 *Palendijcwech*, Broekburg.

Paling 1911 *Palinck*, Sint-Omaars.

Palingdijk 1111 *Palathingadic*, 1119 *Palendic*, *Palendyc*, 1123 *Paledhingedic*, 1123 *Palinghedic*, 1178 *de Palendingdico*, 1254 *Palendic*, Broekburg-Grevelingen.

Palingdijkstraat 1551 *Palinckdyckstraete*, Broekburg.

Palingstraat 1566 *Palynckstrate*, *Palinckstraete*, Hondschote; 1634 *de Paelynckstraete*, Houtkerke; 1913 *Palingstraat*, Waasten; 1615 *Pollinckstraete*, Bissezele.

Palingweg 1793 *Palingweg*, z.d. *Palinckwech*, Sint-Winoksbergen en Hondschote.

Palmaart 1697 *la seignorie de Palmart*, 1701 *de Palmaert*, Steenbeke.

Familienaam: 1620 *Nicolais Palmaert*, Pitgam.

Paluuthoek z.d. *Paluouthoucke*, Borre.

Pander 1911 *le Pandre*, 1858 *au Pendre*, Sint-Omaars.

West-Vlaams *paander*, *pander* uit Latijn *panarium*, Frans *panier*, oorspronkelijk 'broodkorf', vandaar 'korf, mand'. In Sint-Omaars werd het intussen onbegrepen *pander* als *pendre* opgevat.

Panderie, zie Penderie

Pandgat 1114 *de Pantgate*, 1115 *Pandgate*, 1115 *Pandgata*, 1184 *de Pandgate*, 1763 *van Pantgat*, hoeve en landen in Eringem, Drinkam, Merkegem, Bollezele, Lederzele.

Pandgatstraat 18de e. *Pantgatstraete*, Eringem.

Pandhoekstraat 1763 *Panthoekstraete*, Houtkerke.

Paneel 1852 *Pannel*, Buisscheure.

Pannebrug 1626 *le pont dit Pannebrugghe*, 1628 *de Pannebrugghe*, Duinkerke.

Pannekoek 18de e. *de Pankoucke*, Hondschote; 1730 *de Panecouckstraete*, Grevelingen.

Pannekoekstraat 1641 *Pantcouckestraete*, Zuid-Berkijn.

Pannekoekstraatje 1638 *tPannehouckstraetgen* (sic), 1636 *Panckhouckstraetgen*, Houtkerke.

Pannestraat z.d. *Pannestraet*, Duinkerke.

Pannestraatje 1614 *'t Pannestraetken*, Okselare.

Pantens Wegelke ±1300 *Pantins Weghelkin*, Broekburg.

Pantijzer 1575 *au cabaret du Pantyzere*, Hazebroek.

Papedijk 1913 *les deux Papdycks*, Hondschote.

Pape Leiken 1872 *Papa Laiken* (sic, vermoedelijk *Pape Leiken of Ledeken*), Arneke.

Papelhoek 1906 *Papelhoek*, Armboudskapel.

Papemare 1910 *Paep Maere*, Hondschote.

Papendal ±1700 *Pappendal* (sic), *Boeschepe*.

Papenelst 18de e. *Papenelst*, Eringem.

Papengemet 1661 *'t Paepengemet*, Bambeke.

Papenhoek 1771 *Papenhouck*, Herzele; 1421 *Papenhouc*, Waasten.

Papenhoveke 1494 *Spapen hoveke*, Rubroek.

Papenland 1300 *terra curati*, Broekkerke.

Papenstraat 1913 *près de la Paperstraete* (sic), Belle; 1381 *Papestraet*, Sint-Omaars.

Papenstraatje 1624 *tPapenstraetken*, Niepkerke; 1596 *byde Papstrate* (sic), 1608 *aent Papinnestraetken*, 1679 *aent Papestraetgen*, ±1700 *het Papestraetje*, Waasten.

Papenveld 1669 *het Papenvelt*, Ekelsbeke. 1910 *het Papeveld*, Volkerinkhove.

Papeput 1568 *de Papeput*, Rubroek en Volkerinkhove.

Paphoekje 18de e. *Paphouccken*, Hondschote.

Pappaart 1507 *byden Pappaert*, Hazebroek.

Pappelstraat 1908 *de Pappelstraat*, Loker.

Mnl. *pappel* 'populier'.

Pappot 1852 *Pappot*, Boeschepe; 1852 *le Papot*, Nieperkerke; 1852 *coin de Papot*, Moerbeke.

Pappotbeek 1867 *Papottebecque*, Hazebroek.

Papstraatje 18de e. 't *Papstraetken*, Hondschote.

Paradijs 1906 *het Paradijs*, Leffrinkhoeke.

Paradijsbeek 1852 *Becque du Paradis*, Vleteren en Meteren.

Paradijsje 1580 *het Paradijseken*, Hondschote.

Park 1243 *le Parric*, 1512 *jeghens den Paryc*, Hondschote; 18de e. *le Parcq*, Hazebroek; 1790 *le Parcq*, Moerbeke; 1219 *parcus*, 1273 *le Parch*, 1298 *Parch*, 1358 *Parc*, Sint-Pol; 1544 *le Parcq*, Sint-Omaars.

Parkleger 1478 *Parcleghere*, Sint-Omaars.

Pas 1898 *Pas*, Buisscheure.

Pasmaker 1494 *de Pasmakere*, bezuden de *Paesmakere*, Waten.

Passchine 1846 *de Passchynen*, Loker.

Passchine is een vrouwelijke voornaam, naast mannelijk *Pas-schijn*, afleiding van de Latijnse heiligennaam Pascalis. De hoeve werd namelijk in 1686 bewoond door *Passchynken de Haese*.

Passendale 1682 *Pasquendale*, 1774 *heerlykheid van Passchen-dale*, Dottenijs.

Pateel ±1800 *het Pateel*, Waasten.

Patrijszak ±1700 *inden Pattrijsack, een driesch genaemt den Patrijsack*, Belle.

Patrijs(zak)dreef 1700 *aenden Patrijsackdreeve, ±1700 van zuyden de Partrijsdreeve*, Belle.

Pausgat 1852 *Pausgat* (lees: *Pauwsgat?*), Steenvoorde-Terdegem.

Pauverstraat 1789 *de Pauverstraete*, Bissezele.

Pauvreleute 18de e. *waer een herberghe stont genaemt de Pauvre leute*, Hondschote.

Pauver is de Fr. spelling voor *pover* 'arm' uit Fr. *pauvre*. *Povere-leute* is een vaak voorkomende plaatsnaam in Vlaanderen.

Pauwdijk 1869 *de Pauweddyck*, 1883 *de Pauwdyk*, Broekkerke.

Pauwels(land) 1475 *une pièce de terre appelée Pauwels*, Gijvelde.

Pauwelsveld 1392 *Pauwelsvelt*, Drinkam.

Pauwhil 1661 *den Paeuhil*, Bambeke.

Pauwhoek 1684 *den Pauwhouck*, Loker.

Pauwkenwal 1861 *Paukenswal*, de Moeren.

Pauwkenswerf 1910 *Pauwkenswerve*, Sint-Winoksbergen.

Pauwsland ±1300 *Spaues lant*, Broekburg.

Peenakker 1541 *de Peenacker*, 1627 *den Peenackere*, Berten.

Peene, zie Pene.

Peenhof ±1585 *tPeenhof*, Berten; 1458 *le Peenhof*, 1637 *Peenhof*, Broekburg en Kraaiwijk; 1771 *het Peenhof*, Loker; 1697 *de Peenhove*, ±1750 *la seigneurie du Peenhof*, Stapel; 1573 *fief nommé le Peenhof*, 1855 *het Peenhof*, Zegerskapel.

Peenhofgrachtje 1642 *het Peenhofgrachtken*, Broekburg.

Peenhofstraat 1900 *Peenehofstraete*, Bollezele.

Peerdebilk 1607 *du Perdebelcq*, Waten; 1557 *den Peerdebilck*, Wormhout; 18de e. *den Peirdebilck*, Hondschote; 1494 *up den Perbelc*, Rubroek.

Peerdebilkhoek 18de e. *Peirdebilckhoek*, Hondschote.

Peerdebilkske 1614 *tPerdebilcxken*, Eke.

Peerdekerkhof 1661 *het Peerdekerckhof*, Bambeke.

Peerdewei 1830 *le Perdewé*, Sint-Omaars.

Pekkel 1858 *la rue conduisant de Wemaerscappel au Peckel*, Wemaarskapel.

Pekkelstraat 1910 *rue du Peckel*, Oudezele.

Pekstraat 1394-1490 *la Pecstraet*, 1417 *en le Pecstrat*, Sint-Omaars.

Pelaertsbrug 1697 *Pellaertsbruggh*, 1789 *Pelaersbruggh*, Waalskapel.

Pelle 1858 *Pelle*, Buisscheure; 1858 *Pelle*, Noordpene; 1494 *ende den Pelle*, Volkerinkhove.

Pellestraat 1494 *tusschen der Pellestraet commende*, 1494 *ende den Pelle*, Volkerinkhove.

Pelderhoek 1852 *Pelderhouck*, Wulverdinge.

Penderie 1687 *wesende eenen driehouck*, genaemt *de penderie*, 1699 *de panderie*, Loker.

Pene Zijrivier van de Pene. 1067, kopie 1294 *Penam* (acc.) (TW), 1328 *Boidin de le Pene*, 1356 *over de Pene*, 1450 *bezuder Pene*, 1482 *up de Peene*.

Pene Gemeentenaam. 1119 *parochia de Fleternes et de Penes*, 1280 *de Pene*, 1302 *van Peene*, 1331 *van Penen*, 1354 *van Pene*. De gemeente heeft haar naam ontleend aan de rivier de Pene. *Pene* werd gesplitst in Noordpene en Zuidpene.

Pennelanden, zie Penninglanden

Penningbroek 1697 *la seignorie de Penninckbrouck*, Okselare.

Penninglanden 1631 *Pennincklanden*, 1627 *deur de landen die men naemt Pennelanden*, de Moeren. Ook 1668 *Penninckrentelanden*.

Peperdau ±1300 *terre que vocatur Peperdau*, Broekburg.

Peperstraat 1602 *Peperstrate*, Boesbeke; 1835 *la rue Peperstraete*, Zerkel; 1580 *de Peperstraete*, Warrem; 1580 *totten Peperstraetkin*, 1858 *Peperstraete*, Wilder; 1813 *Peperstraete*, Wormhout.

Perbelc, zie Peerdebilck.

Pereboom 15de e. *de Peerboem*, Herzele; 1400 *au Pereboom*, 1454 *le Perboom*, Sint-Omaars.

Pereboomdijk 1911 *Peereboomdyck*, Sint-Omaars.

Pereboomstraat 1440 *rue du Perebom*, Sint-Omaars.

Pereboomstuk 18de e. *Peirboomstuk*, Hondschote.

Peutevink 1907 *du Peutevinck*, *de Peutevinck*, Ploegsteert. *Peutevinck* < *Peutevin*, variant van *Poitevin*, iemand uit Poitou, de streek van Poitiers. 1495 *Willem Peutevijns lant*, Geluwe (DF XII).

Peutsbilck ±1700 *Peuts bilck*, Belle.

Philippe Mattys hoek 1771 *Philippe Mattys houck*, Herzele.

Philipshoek 1789 *Philipshouk*, Belle.

Piebroek 1852 *Piebrouck*, Berten.

Pierke Paps 1598 *Pierke Paps*, 17de e. *Pierkepaps*, 1735 *Pytië Pap* (lees: *Pietje pap*), Duinkerke.

Pierloot z.d. *Pierloot*, Duinkerke.

Piersbilck 1494 *benorden den Piersbelc*, Buisscheure.

Pieters Iweins Hoek 16de e. *Pieters Yweins houc*, Belle.

Pieter Toreels Tiend 15de e. *Pieter Toreels tiende*, Belle.

Pijpegale 1846 *de Pypegalle*, Waasten.

Wvl. *pupegale*, d.i. *pijpegaal* 'kruiwagen' (Debrabandere 2002).

Pijpegalewegel 1846 *Pypegallewegel*, Waasten.

Pijper 18de e. *le Pipere*, Steenwerk.

Mnl. *pijer* 'fluitspeler, muzikant'. 1584 *Gauwyn de Pypere van Armentières* (Vergriete 1968).

Pijpers Tiend 1597 *Pypers Thiende*, 1615 *Pipers Thiende*, Steenwerk.

Pikoreiestuk 18de e. *'t Picoreye Stick*, Hondschote.

Pikoreie uit Fr. *picorée* 'het stropen, wegkapen, inzamelen', van het werkwoord *picorer* 'pikken, scharrelen, oppikken'.

Pillaasbrug ±1750 *seigneurie de Pillaesbrugge*, Waalskapel.

Pinker 1663 *den Pyncker*, Bissezele; 1580 *den Pyncker*, Krochte.

Pissebeek ±1700 *Pissebeke*, Waasten.

Pissebeekstraatje 1693 *Pissebickstraetgen*, Waasten.

Pitgam 1115 kopie ±1220 *Tidecham*, 1121 *Titecham*, 1139 *Pitecham*, 1158 *Piticham*, 1164 *Pithecham*, 1184 *Tidegam*, 1195 *Titegam* (TW); 1072 *in Petenham*, 1075 *de Petengham*, 1107 *Pitgham*, 1128 *de Pettingem*, 1177 *de Petecham*, 1250 *Pitgam*, 1422 *Pitgheem*.

Uit Germ. *Theudinga hamma* 'bodem die in inundatierrein uitsteekt' (TW). Of *Pettinga hamma*? Van de lieden van *Petto* < *Betto* < *Berhto*, zoals in *Petegem* (Oost-Vlaanderen)?

Pitgamgracht 1777 *Pitgamgracht*, Drinkam.

Pitgamstraat 1825 *Pitgam-Straete*, Pitgam; 1741 *Pitgamstraete*, Stene.

Pits ±1300 *westwaert iegen de Pits*, Broekburg.

Pit(te), zie Put(te)

Plaats ±1650 *zuyt tot de Plaetse*, Herzele; 1687 *de strate loopende van de Plaetse naer*, Loker.

Plaats, West-Vlaams *Plaetse*, is de vertaling van Frans *place* 'dorpsplein', maar uit de Pic. vorm *plache*.

Plaatshoek 1852 *Plaetshouck*, Krochte; 1741 *Platsehouck ou Kerkofhouck*, 1785 *Platsehoek*, Stene.

Pladijs 1494 *een leen ...ghenaemt den Pladys*, Hazebroek.

Mnl. *pladise*, *pladys* met incorrect ingeschoven *d* uit Ofr. *plais* < volkslatijn *platicem*. *Pladijs* voor 'schol' is in België algemeen gebruikelijk, maar West-Vlaanderen zegt *plate*. Vreemd dat Hazebroek wel *Pladijs* kende. Maar Moeyaert vermeldt noch *plate*, noch *pladijs*.

Plank 1774-93 *Plancke*, Armboutskapel; 1475 *terPlancke*, Bieren; 1568 *ter Plancke*, Duinkerke; 1771 *naer de Plancke*, Hondengem; 1515 *ter Plancke*, Luingne; ±1700 *Plancke*, Nieuw Berkijn. Een plank is een houten voetgangersbrugje.

Plankebeekstraat ±1700 *Planquebecquestraete*, Waasten. Een beek met een plank als brugje.

Plankedreef 1681 *de Planckedrefve*, Zerkel.

Plankemeers 1681 *den Planckemersch*, Zerkel.

Planteland z.d. *Plantelant*, Merris.

Plantgate 1668 *Plantegatte*, 1735 *Plantgate*, Bollezele.

Planthoek 18de e. *Planthouck*, Borre.

Plas 1910 *lieu dit le Plasch*, Wormhout.

Plassendale 1601 *Plaschendale*, Dottenijs.

Plassendalebeek ±1700 *Plasschendaeelebecque*, 1843 *Plasschendaeele Beke*, Waasten.

Platbroek ±1800 *taillis nommé le plat Broucke*, 1909 *de Platbroeck*, Waasten.

Plathoek 1867 *Plat Houck*, Borre.

Plattebeek 1852 *Plate Becque*, Hazebroek.

Plattebeurs 1852 *Platte Beuse*, 1859 *de Platte Beurse*, Ebbingem.

Plattemeet 1464 *Platemeet*, 1580 *de Plattemeet* Warrem.

Platvoetje 1704 *het Plaetevoetjen*, Loker.

Plek te Nienekins ±1550 *Plecke te Nienekins*, Steenwerk.

Ploegsteert 1596 *naer de Plocsteerte*, 1618 *int quartier van Plouchsteert*, 1622 *Plougstert*, 1802 *Ploegsteert*, 1906 *Ploegsteert*.

Ploegstaart. De naam werd waarschijnlijk gegeven aan een hoeve met land in vorm van de staart van een ploeg. Het dorp werd in 1963 overgeheveld naar Henegouwen.

Poel 1697 *den Poel*, Buisscheure; 1910 *au lieu dit Pool*, Millam; 1503-37 *Chapelle de le Poele*, Komen; 1494 *ten Poele*, Noordpene; 1502 *thof te Poele*, Rubroek; 1911 *le Paule, le Poul*, Sint-Omaars;

Poelbeek 1852 *Poelbecque*, Brokzele; 1907 *Poël Becque*, Rubroek.

Poelbrug 1694 *Poel Brugghe*, Linde.

Poeldijk 1614 *Poeldijck*, Borre.

Poelstraat 1641 *Poelstraete*, Stene; 1783 *en thiois de Poelstraete*, Steenwerk.

Poelstuk 1580 *het Poelstick*, Warrem.

Poelveld 1528 *Poelvelt*, Kapellebroek; 1858 *Poelveldt*, Rubroek.

Poeversweg 1300 *Pouverswech*, Broekburg.

Poillewaal 1509 *ung wael nomme Poillewaal*, Sint-Omaars.

Poitevinstroom 1415 *une rivière qu'on nomme Poitevinstrom*, 1509 *Poitevinstroom*, Sint-Omaars.

Mnl. *poitevin* < Fr. *poitevin*, iemand uit Poitou, de streek van Poitiers. 1242 *Hugone le Poitevin*, Moorsele (WF).

Polder 1498 *up de mersch ghenaeamt den Poldere*, Bambeke; 1744 *de Polder*, Mardijk; 1816 *de Polder*, de Moeren.

Polichtiend 15de e. *de Polichtiende* (?), Belle.

Polinghoek 1450 *Oosthouck alias Pollinchouc*, 15de e. *Polinchouch*, Krochte.

Polinghof 1580 *tleen van Pollynhof*, 1615 *het Pollinchof*, z.d. *Polinchove*, Krochte.

Wellicht verband met Polinchove (in Frankrijk).

Polkenklaver 18de e. *'t Polkenclavers*, Hondschote.

Pollepelstraat 16de e. *Pollepelstrate*, Sint-Winoksbergen.

Pollets Dijk 1852 *Pollet's Dijk*, Mardijk.

De dijk werd in 1792 aangelegd op kosten van ene Pollet (De Flou).

Pollinkhovestraat 1909 *au gravier dit Pollinckhovestraete*, Soks.

Pollinkstraat, zie Palingstraat.

Polstraat 18de e. *en la Polstraten*, Sint-Omaars.

Ponte 1372 *van den leene ter Ponte*, 1470 *le Ponte*, Komen-Waasten.

Pontrammel 1494 *de dreve vander Pontrammele*, 1697 *la seignorie de Pontrammel Ballenberge*, 1734 *Pontramble Ballenbergh*, Pene.

Pontvoort 1569 *Pontvoort*, Waasten.

Pontvoortshoek 1421 *Pontfoortshouc*, Waasten.

Poorteman 1711 *la cense de Poorteman*, Moeskroen.

Poorterhoek 1661 *Pooterhouck* (sic), Bambeke.

Poorterlanden 1634 *Porterielanden*, Zuidpene.

Poortersbrug 1910 *Poetersbrugghestraete*, Pitgam.

Poortersgracht 16de e. *de Poortersgracht*, Komen.

Poortersstraat 1825 *Poortersstraete* (sic), 1910 *Poortersstraete*, Pitgam.

Poortgronden ±1700 *de Poortgronden*, Belle.

Poorthoek 1555 *Poorthoucq*, Broekburg.

Poorthof 1618 *hofstede ghenaemt het Porthof*, Steenwerk; ±1750 *la seigneurie de Porthove*, Hondegem.

Poorthofstede ±1700 *Poorthofstede*, Belle.

Poorttiend 15de e. *Porttiende*, Belle.

Poortweg 1494 *up den Poortwech*, Volkerinkhove; 18de e. *Poortewegh*, Eringem; 1858 *Poorteweg*, Buisscheure.

Poperingeweg ±1700 *den Poperijnckwegh*, Belle; 1541 *Poperingheweeghe*, Berten.

Straat die leidt naar Poperinge, stad in West-Vlaanderen.

Popstal 1390 *à Popestale*, Kassel.

Wellicht door p-anticipatie uit *Opstal*.

Populier 1641 *heerl(ichede) Poplier*, Belle; 1910 *de Popeliere*, Strazele.

Populierenbos 1907 *Popelierenbusch*, Bieren.

Populierenhoek 1906 *Popelierenhoek*, Armboutskapel.

Populiermolen 1744 *Popelier M[eulen]*, Belle.

Populierstraat 1681 *Popelierstraete*, Belle.

Populierstuk 1514 *Poupelierstecq*, 1526 *Popelieresticq*, Sint-Omaars.

Portaalstuk 18de e. *'t Portaelstick*, Hondschote.

Posterijstraat 16de e. *Posteriestraete*, Sint-Winoksbergen.

Posternestraat 16de e. *Posternestrate*, Sint-Winoksbergen.
Mnl. *posterne* 'achterdeur, achterpoort'.

Poststraatje 1890 *Postestraatje*, Belle.

Potaarde ±1700 *inder Poteerde*, Belle.

Potente 1622 *herberg genaemd de Potente*, Herzele.

Potentestraat 16de e. *Potentestraete*, Belle.

Mnl. *potente*, *potentie* 'kruk, pelgrimsstaf'.

Potgoothoek 1772 *Potgoothouck*, Pitgam.

Straat met de woonplaats van een potgieter??

Pothove 1697 *seignorie de Pothove* (Potoven?), Hondegem.

Potstraat 1405 *rue de la Potstraeque*, 15de e. *de Potstraet*, Sint-Omaars.

Pottemarktstraat 16de e. *Potemarcstrate*, 1615 *de Pottemarkt*, Sint-Winoksbergen.

Pottereierke 18de e. 't *Pottereierken*, Hondschote.

Potterhilletiend 1494 *de Potterhilletiende*, Hardenvoorde.

Potteriebos 1911 *Potteriebosch*, Ploegsteert.

Pottericx 1427 *tgoet t'Pottericx*, Waasten.

Potteriestraat 1612 *Potteriestraet*, Sint-Winoksbergen; 15de e. *Potteriestraet*, Ruischeure.

Pottersbilk 1762 *Pottersbilck*, Wormhout; 18de e. *den Potterbilk*, Hondschote.

Pottersbruggeveld 1825 *Pottersbruggeveld*, Pitgam.

Pottersstraat 1300 *Potterstraet*, Broekburg; 1580 *de Potterstraete*, Hondschote; 1641 *Potterstrate*, Pitgam; 1910 *Potterstraete*, Wormhout; 1507 *Potterstrate*, Zuidpene.
Potter, *Potterie* 'pottenbakker, pottenbakkerij'.

Poverstraat 1725 *Poverstraete*, Millam.

Pradeelmeers 1624 *de Pradeelmeersch*, Niepkerke.

Pradeels, Pradelles 1208 *Pradeles* (TW); 1297 *Praïelle*, 1299 *de Praïeles*, 1302 *en Pradiels*, 1311 *de Pradeles*, 1330 *de Pradelles*, 1614 *Pradeels*, 1898 *Pradelles*.

Rom. *Pratellas*, dim. acc. mv. van *pratium* 'weide'.

Pragenaarsbrug 1398 *pont des Pragenaers*, Wormhout.

Vgl. 1339 *Pieter van Praghene*. Een *Pragenaar* is een Prager, een bewoner van Praag. Maar aangezien Praag de hoofdstad was van Bohemen, werd *Pragenaar* ook gezegd van een *bohemer*, een *zigeuner*.

Pratenaar ±1700 *hofstede den Praetenaere, ten Praetenaere Scharlaeken*, Belle.

Predenburg 1328 *Preidenburch*, 1551 *Predenburg*, 1632-1786 *Predenburg*, Mardijk en Klein Sinten.

Preekhoek 1913 *Preekhoek*, Hondschote.

Preekkot 1913 *Preekkot*, Hondschote.

Het *preken* of prediken verwijst niet naar de preken van potestanten die in de 16de eeuw op allerlei geheime plaatsen of in *koten* de toehoorders tot het nieuwe geloof probeerden over te halen.

Preestuk 1504 *Preesticq*, Sint-Omaars.

Preie 1450 *in de Preye, jnde Preyemersch*, Dottenijs.
Prei uit Fr. *pré* 'weide'.

Presbiterieland 1580 *Presbiterielandt*, Bissezele.
Presbiterie < Fr. *presbytère* 'pastorie' uit Lat. *presbyter* 'priester'.

Prieel van Troye 1632 *vant Prieel van Troye*, 1680 *le Prijeel de Troye*, Grevelingen.

Prieleger 1513 *au lieu nommé le Prieleghere*, Sint-Omaars.

Prielstraat 1417 *le Prielstrat* (lees: Prieelstraet?), Sint-Omaars.

Prisbilk 1533 *Prisbelk*, Wormhout.

Processiehoek 1900 *de Processiehouck*, Bollezele.

Processiestraat 1900 *Processiestraete*, Bollezele en Zegerskapel.

Processieweg 1926 *Processieweg*, Kwaadieper.

Prochie 1852 *Prochie*, Killem.

Prochiehaag 1494 *prochiehaghe*, Brokzele.

Promenaardland 1580 *tPromenaertlandt*, Westkapel.
Promenaard, afl. van Fr. (*se*) *promener* 'wandelen'.

Promenteurs valleie 1687 *lant genaempt Promenteurs valleije*, Loker.
Promenteur, fout voor Fr. *promeneur* 'wandelaar'.

Prompaart, zie Rampaert

Prone Moeies Hoek 1815 *Proine Moeyes Houck*, Pitgam.

Prooi 1867 *proye*, Hardenvoorde; 1580 *een gheruijneert plecxken ghe-naempt de Proy*, Kwaadieper.

Proosdijlanden 1580 *de Prostielanden*, Warrem.

Proost 1545 *cense de Capellebrouck nommée den Proost*, Kapellebroek.

Proosterij 1852 *Prosterie*, Steenwerk, Waten.

Proostland ±1300 *Proostland*, Broekburg.

Proosts Bilken 1494 *twée belcken ghenamt Sproofs belken*, Zuidpene.

Prumbout Slinger 1514 *Prumbout Slingheer* (sic), Stapel.

Puidebroek 1328 *Pudebruec*, Belle; 1354 *den Pudebroec*, Berten; 1271 *Pudebrouc*, Broekburg; ±1295 *Pudebroec*, Hondschote; 1300 *Putbroec*, 1579 *Pubrouc*, Waten.

Een moeras waar veel puiten, kikkers verblijven. Familienaam *Van Puyenbrouck*.

Puidebroek Dijk 1431 *dicque de Pudenbroucq*, Waten.

Puidebroekstraat 1393-1424 *Padebreucstraet* (sic) *ou Rue du Crapaud*, Sint-Omaars.

Maar *un crapaud* is geen kikker, maar een pad.

Puidefort 1851 *au Puydefort*, 1852 *Pudefort*, Boeschepe.

Puideleie 1403 *à la Pudeleye*, Komen.

Puithoek 1766 *Puythouck*, Mardijk en Groot Sinten; 1741 *Puydthouck*, Stene; 1784 *inden Puythoek*, Warrem.

- Puithoekstraat** 1840 *Puydhouckstraete*, Mardijk.
- Puithoir** 1825 *Puit-hoir* (lees: *puithouc*), Pitgam.
- Puitsbrug** 1571 *Puutz brigghes*, Millam.
- Pulferbeek** 1825 *Pulferbeke*, Stene.
- Pulsdovie** 1234 *de Pulsdovie*, 1322 *van der Pulsdovie*, Waasten.
- Pulver** 1580 *een meerschelken ghenaept de Pulver*, Wormhout.
- Puppinghof, -hoek** 18de e. *Puppinckhof, Puppinckhouck*, Hondschote.
- Putainpont** 1320 à *Putainpont*. Zie *Oerenbrug*.
- Putleger** 1473 *au Putleghe*, Sint-Omaars.
- Put(te)** 1911 *de Pit*, Sint-Omaars; 1852 *le Put*, Boeschepe.
- Pybilk** 1494 *den Pybelc*, Rubroek.
- Quadypre**, zie *Kwaadieper*
- Quastraat**, zie *Kwadestraat*.
- Quatem** 1290 *Quaethem*, 1291 *Quaethem*, Belle en Sint-Janskapel.
- Raamelst** 1722 *'t Ramelst*, Wormhout.
- Raams Keizers Linde** 1681 *Raems Keijsers Linde*, Stegers.
- Raamstraat** 1730 *Raemstraete*, Broekburg.
- Raapstraat** 1370 *en le Rapstrate*, Duinkerke; 1505 *Raepstraet*, Sint-Omaars.
- Rabaut** 1560 *hoflant rente ghenaept Rabaut, den Rabaut*, Steenvoorde.
Mnl. *rabaut* < Ofr. *ribaud* 'landloper, schurk, hoerenloper'. Maar het kan ook een patroniem zijn, spelling voor *Rabout*, Germ. naam *rêd-balth* 'raad – moedig'. 1626 *Charles Rabaut geb. van Bourburchambacht* (Vergriete 1968).
- Rabeek** 1173 *Balduini de Rabeccha*, 1177 *de Rabeca*, 1227 *de Rabeke*, 1315 à *Rabeke*, 1423 *de Rabiécque*, 1463 *te Rabeke*, 1850

ruisseau de Rabèque, 1879 *ruisseau de Rebecque*, Waasten; 1697 *la seignorie dict Rabecque*, Hondegem.

Waternaam Germ. *hraþa* 'snel, rad' en *baki* 'beek' (TW).

Rabeekhoek 1421 *Rabeicxhouc*, Waasten.

Rabeekkapel 15de e. *chapelle de la Rabecque*, 1641 *Rabeec capelle*, Ploegsteert.

Rabeekmolen 1458 *le Moulin de Rabecque*, 1641 *Rabeecmolen*, Waasten.

Raboom 1470 *Raboom*, 1585 *van Raboome*, Komen-Neerwaasten.

Rabot 1850 *Rabot*, Niepkerke.

Radelgem 1846 *Radelinghem*, Dottenijs.

Rabytskruis 1250 *la Croix appelée vulgairement Rabith*, 1470 *Rabyts Cruce*, Komen.

Een kruis van ene *Rabyt*, een vorm met voortonige versterking uit *Robyt*, *Robijt*, vlevorm van Robert.

Ram 1560 *rente ghenaeamt den Ram*, Steenvoorde; 1580 *partye hoygars ghenaeamt den Ram*, Warrem.

Ramburg 1795- *Ramburg*, Belle.

Rameihoek 1421 *Rameyhouc*, Waasten.

Ramemeers 1443 *le Ramemersch*, Sint-Omaars.

Rampaart 1439 *inden Prompaert* (lees: *Rampaert*), Sint-Winoksbergen.

Rampaartstraatje 18de e. *Promparstraetken* (lees: *Rampartstraetken*). De Franse naam was in de 19de eeuw: *Porte du Rempart*, Sint-Winoksbergen.

Ramsdreef 1580 *sRams dreve*, Killen.

Ramshove 1620 *het Ramshoof*, 1759 *een leen genaemt Ramshove*, 1794 *heere van Ramshove*, Warrem.

Ratelbank ±1600 *Ratteel*, 1776 *Rateel ou Call Bank*, 1905 *de Ratel*, Duinkerke.

Rattebrug 1852 *Ratte Breugge*, Arneke.

Rattekot 1852 *Rattekot*, 1906 *het Rattokot*, Warrem.

Rattestraat 1814 *de Rattestraete*, Warrem.

Ravelstraat 1910 *Ravelstraete*, *Raevelstraete*, Volkerinkhove.

Ravensberg 1142 kopie \pm 1215 *Ravenesberch*, 1151 *de Ravenesberga*, *Ravenesberc*, \pm 1191 *Ravensberg*, 1220 *Ravensberghe* (abdij) Merkegem; 1392 *van Ravensberghe*, 1427 *te Ravensberghe*, (wijk) Belle; 1293 *de Ravesberghe*, 1294 *de Ravesberg*, 1357 *de Ravensberghe*, (heerlijkheid) Bollezele, Merkegem, Millam; 1855 *Ravensberg*, Kapellebroek.

Germ. *hrabnas*, gen. enkv. van *hrabna*- 'raaf' en *berga* 'berg' (TW).

Ravensbroek 1696 *Ravensbrouck*, Broekburg.

Ravensweg \pm 1300 *Ravenswech*, Broekburg.

Ravoelsberg 1852 *Ravoels Bergh*, Kapellebroek.

Rebeek, Rebecques 1183 kopie *Resbecha* (TW), 1401 *de Rebeque*, *Rebecque*, 1403 *de Rebeke*, 1407 *de Rebecque*, 1433 *de Rebeke*, Sint-Omaars.

Volgens TW uit Germ. *rausa* 'riet' (?) en *baki* 'beek'.

Reebroek 1260 *Rebrouc*, Merkegem; 1605 *Reebrouck*, z.d. *Rebroucq*, Waasten.

Germ. *raiha* 'ree' en *brôka* 'moeras'.

Reebroekgilde 1622 *Reebrouckgilde*, 17de e. *Rebrouc ghilde*, Waasten.

Reep 15de e. *le Reep*, Ruischeure.

Germ. *raipa* 'reep, rechte strook grond'.

Reepdijk 1319 *le Riepdick*, 1730-70 *le Reepdyck*, Broekburg-Kraaiwijk; 19de e. *Repdyck*, Koudekerke-Branche; vgl. 1431 *Repedyc*, 1453 *Reepdyc*, St.-Mariekerke.

Reepmat \pm 1300 *Reepymat* (sic), Broekburg.

Reepstraat 1571 *de Reepestraete*, Duinkerke; 16de e. *Reepstraete*, Sint-Winoksbergen.

Reger ±1740 *den Regere*, Oudezele.

Regersdal 1677 *la ferme appelée Reegersdaele*, 1770 *Regelsdal*, Broekburg.

Reger, var. van Reiger.

Reiffen 18de e. *lant den Reyffen* (?), 1620 *hoijgars ... genaempt de Reuffin*, Hondschote.

Waarschijnlijk voor *Reiffin*, vgl. 1290 *Reifins hofstede*, Oostkerke; 1327 *Reifins Stringhe*, Moere; 1642 *Reyfenschult*, Koeckelare. Zie *Reif(f)*, *Reeff* (WF).

Reigerhof 1906 *Reigerhof*, Gijvelde.

Reinemeers 1362 *un pré que dist de Reynemeurch* (sic), 1363 *pratum quod dicitur Reynemerchs*, 1389 *Reinemersch*, Sint-Omaars.

Reiner 1450 *ter Reynerre*, Dottenijs enz.

Germ. naam Reiner: *ragin-hari* 'raad-leger'.

Reingersbilk ±1300 *Reinghiers belc*, Broekburg.

Germ. naam *Reinger*: *ragin-gaiza* 'raad - geer, spie'. 1465 *Jan Reinghere, geb. van Killem*, 1412 *Robert Reinghier*, Sint-Winoksbergen (Vergriete 1968).

Reinoud 1500 *les viviers nommés les Blots, les Reynauts*, -Sint-Omaars.

Reinoud, Germ. naam *ragin-wald* 'raad-heerser'. 1558 *Andries Reynoult*, Sint-Winoksbergen (Vergriete 1968).

Reinouds bilk ±1300 *Reinouds Belc*, Broekburg.

Reinoudstraat 1618 *Renoustrate*, 1783 *Reynoutstraete*, Steenwerk.

Reketiend z.d. *de Roketiende* (sic), Meteren.

Rekkebilk 1470 *Reckebilck*, 1604 *Recquebilck*, Komen; vgl. 1560 *Reckebilck*, Menen.

Rekspoede, Rexpoëde 1123 *Rikespold*, 1159 *Ricspout*, 1164 *Richespolda*, 1183 *Rexpolda* (TW); 1183 *Rekespold*, 1184 *in Rexpouda*, 1231 *Rexpout*, 1256 *Rekespoude*, 1273 *Rexpoude*.

Germ. *Rikis bôpla* 'woning van Riki'.

Rekspoedestraatje 1667 't *Rexppoede ofte Kerckhofstraetken*, Bambeke.

Rekstraatje 1434 *Recstraitque*, Sint-Omaars.

Remoud 1852 *Remoudt*, Steenwerk.

Remy Eeke 1641 *le fief de Remijeech*, 1697 *Remij Eecke*, Stegers.

Remylanden ±1585 *de Remylanden*, Stegers.

Renauts Bilk 1541 *Renauts Beilc*, Berten.

Renauts Elst z.d. *Renaults elst*, Niepkerke.

Renescure, zie Ruischeure

Reninge 1680 *la rivière nommée la Reninghue*, 18de e. *la Reningue*, 1869 *dans la Reninghe*, waterloop tussen Sperleke en Watten.

Reninge 1269 *de Renenghes*, 1423 *de Reninghes*; 1390 *de Reninghe*, 1394 *le porte de Reninghes*, 1395 *le porte de Reninghe*, Sint-Omaars.

Zoals Wvl. *Reninge*, afl. van Germ. *Rinno*, met het suffix *-inga*: 'van de lieden van *Rinno*'. *Rinno* is een bakervorm bij Germ. *ragin*-naam, zoals *Reinbert*, *Reinhard*, *Reinboud*.

Renonstraat 1597 *scheedende up de Renonstrate*, Steenwerk.

Rentebilk 1494 *de Rentebelc*, Watten.

Renteland ±1700 't *Rentelandt*, Belle.; 1458 *un fief appelé Rencellande* (lees: *Rentellande*), Steenwerk.

Reperstraat 1283 *Repertraet*, 1391 *Repretraet*, Sint-Omaars. Een *reper* was een touwslager.

Reulen 1858 *au canton dit Reulen*, Buisscheure.

Riddelgem 1789 *Riddelghen*, Belle.

Riebos z.d. *Riebusch*, Waasten.

Riekel 1770 *Riecle*, Wormhout.

Riemeers 1759 *seigneur ...de Rimers*, Drinkam.

Riestring 1492 *van Riestringhe*, Zuidpene.

Riethoek 1906 *de Riethoek*, Kraaiwijk.

Riethove 1710 *maygars ghenaeamt de Riethove*, Bieren; 1699 *la cense de Rithove*, Halewijn.

Rietmeet ±1300 *in Rietmeet*, Broekburg.

Rietput z.d. *Rietpot* (sic), Kassel.

Rietveld 1318 *Michel Rivelt*, 1319 *Griele de Rivelt*, 1328 *te Rivelde*, 1770 *'t Rieveldt*, 1770 *wyk Rietveldt*, 1907 *het Rietvelt*, Wormhout; 1392 *te Rivelde*, 1907 *le Ryveld*, Steenvoorde.

Rietvliet 1165 *Rithvliet*, 1178 *Ridfliet*, 1183 *Riflit*, 1236 *Riethvliet*, 1873 *Rietvliet*, Broekburg, Mardijk en Klein Sinten.

Rijderweg 1494 *de Ryderwech*, Wulverdinge.

Rijfvaart 1869 *le Ryfvaart*, 1911 *le Riefaert rivière*, Sint-Omaars.

Rijfvadeshoek 1645 *Ryfvadeshoeck* (?), Broekburg.

Rijkaarts hofstede 1515 *hofstede diemen heet Ryquarts hofstede*, Moeskroen.

Rijkebroek 1909 *Ryckebrouck*, Waten.

Rijke Janswegelke ±1300 *Rike Jansweghelkin*, Broekburg.

Rijkelijk 1623 *Ryckelyn*, Belle.

Vermoedelijk FN: 1722-1734 Joannes Ryckelynck, Armabouts-kapel (Vergriete 1972).

Rijkelstraat 1910 *Ryckelstraete*, Wormhout.

Rijkhout 1859 *Ryckhout*, Waalskapel.

Rijspoort 1378 *van der Riespoord*, 1525 *Trispoort*, 1556 *Rispoort*, *Ryspoort*, Belle.

Rijspoortproosdij 1580 *tRisportprostie, int quartier van den Trisport*, Bieren.

Rijsselberg 1529-1867 *de Rysselberg*, 1744 *Rysselbergh*, 1825 *Mont de Lille*, Belle.

Rijsselbergmolen 1641 *Rysselbergmeulen*, Belle.

Rijsselbergvoetweg 1700 *den Rijsselberghvoetwegh*, Belle.

Rijsselbergweg 1910, Zegerskappel.

Rijssle ±1320 *son manoir de Risselles*, 1381 *te Rysselle*, Okselare. *Rijssel* < *ter Iysel* naar Fr. *Lille* < *l'île, l'isle*. *Isle* < *Insula* 'eiland'. Zie F. DEBRABANDERE, *De doubletten Lille/Rijssel en Roubaix/Robeke. De Leiegouw* 46 (2004), 169-174.

Rijsselhoek 1723 *den Rysslehouc*, Kassel.

Ring 1494 *Rinke tussche der colme ende der Rinkestraet*, Volkerinkhove.

Ring van de Moere 1674 *buyten den Rynck ofte Com van de Moere*, Moere.

Ringsloot 1567 *Rincksloet*, 1623 *le Rincksloot*, *Rinclsloot*, 1627 *den Rincksloot*, de Moeren.

Rinke 1494 *in Rynken*, Waten.

Rinkebroek 1910 *Rynkebrouck*, Waten.

Rinkestraat 1494 *up de Rynkestraet*, 1909 *Rynckestraete*, Waten (naar Millam).

Rinkhoek 1839 *Rynckhouck*, Waalskapel.

Rinkhoekkasteel 1852 *Rynckhouck Castel*, Waalskapel.

Risbank 1680 *le Risban*, 1683 *le grand Risban*, ±1690 *om het groot werck den Rijsbanck te besichtigen*, 1778 *le vieux Rysban*, Duinkerke.

Risseberg 1907 *le Risseberg*, Eringem.

Ritpere 1463 *te minen huus van Ritpere* (lees: Ri(e)tperc?), Hazebroek.

Riveld, Rivelt, zie Rietveld

Rivelthoek 1507 *Rivelthouck*, 1749 *Rivelthoek*, Steenvoorde.

Rivelstraatje 1560 *'t Rivelstraetkin*, Steenbrugge.

Rivierstraat ±1300 *Rivierestraet*, Broekburg-Grevelingen.

Robaard 1557 *lant ... es ghenaeempt den Roobaerd*, Wormhout.

Robaardsdijk 1650 *Robarsdicq*, Sint-Omaars.

Robeek 18de e. *Robecq*, 18de e. *Robecque*, Sint-Omaars.

Roboom 18de e. *'t leen de Roboom*, Waasten.

Rode 1246 *de Roda*, 1280 *Hues del Rode*, 1445 *ten Rooden*, 1657 *ten Rode*, Komen.

Rodebalie 1852 *Roode Baillie*, Soks.

Rodebergtiend 15de e. *Rodeberghtiende*, Belle.

Rodekamer 1641 *Roo Camer*, 1675 *de Roocamer*, 1906 *de Roode Kamer*, Armboutskapel; 1852 *Rookamer*, Oudezele.

Rodekamerdijk 1906 *Roode Kamerdijk*, 1910 *Rocamerdyck*, Armboutskapel.

Rode Koffer 1867 *Rooden Coffe*, Wemaarskapel.

Rodelunegang 1431 *sur leur dicque de Pudembroucq appellé den Rooden Lünenganc* (onbekend woord, met bovendien een trema op de u, of is het een dubbele i), Waten.

Rodepanhuis 1835 *Tropannus*, Gijvelde; 18de e. *'t Roopanhuys*, Hondschote; 19de e. *Roodpannenhuys*, De Moeren.

Een *panhuis* was een brouwerij, brouwhuis. FN *Panhuizen*, *Panhuis*, *Panis*, *Impanis*.

Rodepoort 1541 *ter Rooder Poorte*, z.d. *de Roodepoorte*, Oudekapelle; 1913 *de Roode Poort*, Waasten.

Rodeweide 1830 *belle pâture grasse nommée Roodeweede*, Hooimille.

Roekensakker 1862 *Roeykens akker*, 1898 *Roykens Akker*, Boeschepe.

Akker van Roeyken, verkleinvorm van *Royer*, *Roeier* of een andere *hrôth*-naam.

Roekelooshille 1852 *Rouckelooshill*, 1876 *Rouckelooshille*, Vleteren.

Roeldegay z.d. *Roeldegay* (?), Merris.

Roesbruggejokweg ±1650 *de Rousbrughscce Jockweg*, z.d. *Rousbrugge jockweg*, Hondschote. Zie *Jokweg*.

Roesbruggestraat z.d. *Rousbrugghestraete*, Hondschote. Roesbrugge-Haringe, nu deel van Poperinge in West-Vlaanderen.

Roesbruggestraatje ±1650 *Rousbrugghestraetken*, Hondschote.

Roggekouter 1611 *Rogghecoutters*, Komen.

Rogierswal z.d. *Rogiers Wal*, Zegerskappel.

Rokemberg 1699 *de Rocamberg*, Sint-Winoksbergen.

Rokenborg 1385 *Rokemborgh*, 1385-89 *Rokenborgh*, 1386 *Rokemborgh*, Sint-Omaars.

Rokkendal 1545 *sa maison du Rocquendal*, Sint-Omaars.

Rokkersbilk ±1300 *in Rockersbelc*, Kraaiwijk.

Romemolen 1641 *Romemeulen*, Terdegem.

Rommel 1770 *kleenen en grooten Rommel*, Broekburg; ±1550 *zaeylants ghenaeempt den Rommelaere*, Steenwerk; 1835 *le Rome-lart*, 1840 *lieu dit le Romelaëre*, 1912 *le Rommelaere*, Sint-Omaars.

Mnl. *rommel* 'lawaaï', *rommelaere* 'lawaaïmaker'. 1628-1671 *Michiel Rommel*, Hooimille.

Rommelhout 1641 *le Rommelhoudt*, Lederzele.

Rommelaar ±1700 *Rommelaere*, Belle; 1599 *lants ghe-naemt den Rommelaere*, Halewijn.

Rommelstraat 1910 *Romelstraete*, Pitgam.

Roncevaalstraat 1846 *Roncevaelstraat*, Loker.

Ronceval 1515 *ghenaemt ten Ronchevale*, 1601 *den Ronsevael*, 1790 *Roncheval*, Dottenijs; 1628 *Ronseval*, 1634 *heere van Ronsevael*, 1687 *van Ronsefaele*, Loker.

Ronsevaal is een naam die bekend is uit het Roelandslied. Roncevaux is een dorp ten noorden van Pamplona in Spanje, waar in 778 de achterhoede van Karel de Grote door de Basken verslagen werd en waar Roeland sneuvelde.

Ronchiers Molen 1793 *Ronchier's Molen*, Sint-Winoksbergen.

Roncq 1101-05 *Runch*, 1209 *Ronc*, 1330 *Roncq*, 1290 *Jehan de Ronneke*, 1599 *van Roncq naer Cortericke*, 1722 *van Rounck naer Cortrijck*, 1898 *Roncq*.

Rondeville 1389 *Joris van Rondeville*, Broekburg.

Rondevillestraat 1551 *Rondevillestraete*, Broekburg.

Ronsberg 1904 *Ronsberg*, Merkegem.

Ronsbergstraat 1910 *Ronsbergstrate*, Merkegem.

Ronsbergveld 1910 *Ronsbergveld*, Merkegem.

Ronsefaalke 1687 *een partieken busch genaempt 't Ronsefaelken*, Loker. Zie *Ronceval*.

Rood Kasteel 1525 *ten Rooden Casteele*, Wormhout.

Roodkorenhuis 18de e. *Roocoornhuys*, 1774 *Roocornhuys*, Bollezele.

Rood Kruis 1873 (*het*) *Roode Kruys*, Herseaux; 1867 *'t Roo Kruys*, Kaaster.

Rooiaard 16de e. *Royaerde*, Belle.

Rooiaardvaart 1813 *Royaertvaert*, Sint-Omaars.

Rooms Kapelle 1555 *de straete gaende naer Roomsch Cappelle*, Rubroek.

Roopijpje 18de e. *'t Roopypken*, Hondschote.

Roos ±1550 *hofstede ghenampt de Rooze*, Steenwerk; 1494 *een hoveke... es ghenamt de Roese*, Waten.

Rooshof 14de e. *Rooshofve*, 1401 *le Rosehof*, 1447 *Rosehove*, 1473 *Rozehof*, 1513 *Rozehof*, Sint-Omaars.

Rooster 1864 *le gravier du Rooster*, 1902 *rue du Rooster*, Waasten.

Roosthoek 1713 *la rue de Roosthouck*, Bollezele.

Roostroom 1835 *la rivière du Roostroom*, Sint-Omaars.

Rooweg 1580 *totten Roowegh*, Killlem.

Ropswal 1611 *gisant à Ropswal*, Halewijn.

Roshoek 1663 *den Roshouck*, Bambeke.

Rosier 1319 *que terra dicitur Rosier*, Sint-Omaars.

Rosimbos 1371 *seigneur de Rosinbos*, 1448 *Rosimbos*, 1485 *Rozenbos*, Moerbeke.

Rostiend 15de e. *in de Rostiende*, Belle.

Rous 1494 *van Rous ter Steenbrigghe wart*, Bollezele.

Roxemberg 1905 *Roxemberg*, Ploegsteert.

Rozebeke 1843 *de Roosebeke*, 1875 *Roosebeek*, waterloop o.m. door Komen en Waasten.

Rozenbaardleen 1681 *Roosenbaertleen*, Niepkerke.

Rozenberg 1559 *heerliche de van Berghe*, 1632 *heerliche de van Roosenberghe*, 1636 *van Berghe ofte Roosenberghe*, 1638 *van Roosenbergh*, Waasten en Ploegsteert.

Rozendaal, Rosendaël 1617 *Roosendael*, 1664-1790 *Rosendale*, 1744 *Rosendal*, 1750 *Rosendael*, 1907 *Rosendael*.

Samenstelling van Germ. *raus* 'riet' en *dal*. *Rozendaal* werd pas gemeente in 1860, als afsplitsing van Koudekerke en Tetegem. Verspreide plaatsnaam in West-Vlaanderen, ook wijknaam in Sint-Omaars (1341 *Rozendale*), hoeve in *Brokzele* (1852 *Rosendael*) en Rubroek (1867 *Rosendal*) en plaats in Wormhout (1859 *Rosendael*). Ook naam van de Noord-Brabantse stad *Rozendaal*.

Rozendalmolen 1641 *Roosendal Meulen*, Ledringem.

Rozendalstraat 1584 *Rozendalstrate*, Sint-Winoksbergen; 1551 *Rosendaelstrate*, Broekburg.

Rozenhoed 1620 *tleen genaempt den Roosenhoet*, Warrem.

Rubeek 1447-58 *over de Rubeike*, Hazebroek.

Rubroek, Rubrouck 1104 *Rubroch*, 1113 kopie ±1220 *Rubruch*, 1139 *Rubruc*, 1183 *Rubroc*, 1215 *Rubroec*, 1215 *Rubruec* (TW); 1114 *Rubrouc*, *Rubrouck*, 1219 *Rubrouc*, 1245 *Rubroeck*, 1361 *Rubroek*, 1560 *Roubrouck*, 1755 *Rubroucq*, 1889 *Rubrouck*.

Germ. *rûha* 'ruw, ruig' en *brôka* 'broek, moeras'. Willem van Rubroek (± 1215-1270) was een franciscaan, die door Lodewijk IX als ambassadeur naar Mongolië gestuurd werd.

Rubroekstraat 1494 *der Rubroucstraet*, Pene.

Ruddergels z.d. *Rudderghels*, Kaaster.

Rudderstraat 16de e. *Rudderstraete*, Sint-Winoksbergen.

Rugge 1768 *Rugge*, (land) Tetegem.

Ruggeveldhoek 1771 *Rugghen Velthouck*, Herzele.

Ruhout 1110 *in Rihol*, 1110 *in Ruholt*, 1114 *in wastina de Ruhout*, Noordpene.

Ruibrood 1730 *heere van 't Ruybroot*, 1761 *'t Ruibroot*, Lederzele.

Ruischeure, Renescure 1096 kopie 1775 *Reinguenescura*, 1168-91 *Ringwenscura*, 1193 *Reenscure*, 1197 *Ringuinscura*, 1197 *Rewenescura*, 1201 *Ruenscure*, 1203 *Ruinschura*, 1205 *Reuinscura*, 1211 *Ruenescura*, 1218 *Ringuinescure*, 1224 *Rizwenschura* (TW);

1120 *Ringhinescura*, 1145 *Ruveneschure*, *Regenescura*, *Rengenes-cure*, *Renescure*, 1192 *Reuvenschuere*, 1327 *Rouwescuere*, 1366 *Ruescuere*, 1443 *Ruwerscuere*, *Ruischuere*, 1641 *Ruuschuere*, 1735 *Ruischuure*, 1756 *Ruysscheure*, 1919 *Renescure*.

Germ. *Hringawinis skúrjôn* 'schuur van Hringawini', d.i. 'ring-vriend'.

Ruiting ±1650 *Ruyting*, (zandbank) Mardijk.

Rukkenburg 1580 *west van Ruckenburch*, Bissezele.

Ruoldstraat 1852 *Ruoldstraete*, Sint-Winoksbergen.

Germ. naam *Ruold* uit *hrôth-wald* 'roem – heerser': *Hrodowal-dus*, *Roaldus*, Fr. *Rouault*.

Ruwine 1852 *Ruwine*, 1898 *Ruwynne*, Winnezele.

Met glijklank *w* tussen twee klinkers voor *ruïne* 'bouwval'.

Sabbitshof, zie Abtshof

Sacramentshoek 1771 *Sacramenshouck*, Herzele.

Sagershoek 1771 *Saghershouck*, Herzele.

Hoek van ene De Sagher, d.i. De Zager.

Saint-, zie Sint-

Sanctewaal 1735 *Sanctewael*, Ochtezele.

Sander Staas 1852 *Sanderstaes*, Volkerinkhove.

Vermoedelijk de persoon *Sander Staes*. *Staes* verkort uit *Justa-es*, de heiligennaam *Eustachius*.

Sander Staasveld 1910 *Sanderstaesveldt*, Volkerinkhove.

Sansens Kapellestraat 1910 *Sansens Capellestrete*, Rubroek.

Familienaam Sansens, gen. van *Sansin*, vlevorm van *Sansoen* = *Samson* (WF).

Schaak 1867 *Schaeke*, Buisscheure. 1567 *int Schaeck*, Houtkerke; 1865 *le Schaeck*, Noordpene.

Schaakbilk 1520 *den Schakebilck*, 1556 *in de Scakebelcq*, Belle.

Schaakje, Schaakske 1852 *Schaexken*, 1867 *het Schakje*, Sint-Janskapel.

Schaakstraat z.d. *Schaeckstraete*, Belle; 1681 *de la Schaeckstraete*, 1719 *Schaekstraat*, Oud-Berkijn.

Schaakveld 1911 *Schaakveld*, Hazebroek.

Schaakveldmolen 1548 *le moulin à vent du Schaak Veld*, Hazebroek.

Schaapbrug 1580 *upder Schaepbrugge*, Warrem; 1641 *Schapbrugge*, Duinkerke; 1641 *Schapbrugge*, Zuidkote.

Schaapdries 1494 *up onsen Scaepdriesch*, Waten.

Schaaprug ±1585 *de Schaeprick*, Sint-Janskapel. Zie ook *Schaapbrug*.

Schaapstad 1907 *Schaepstadt*, Millam; 1904 *Schapstadt*, Kapellebroek.

Schaapstal 1730-70 *Schapstal*, Merkegem.

Schaapweide 1910 *Schaapweide*, Handzame; 1494 *Scaepweede*, Hazebroek; 1687 *saeijlant genaempt de Schaepweede*, 1687 *gherslant genaemt de Schepweede*, Loker.

Schaapweike 1614 *'t Schaepweeken*, Belle.

Schaarstraat 1409 *le Scarestraet*, 1437 *Scarstraat*, Sint-Omaars.

Schage 1274 *de l'Eschague*, z.d. *ter Schaghe*, Belle; 1517 *Schaghen*, 1696 *Leschague*, 18de e. *de Schaege*, Oud Berkijn.

PIN *Schage* 'kreupelhout, bosje aan rand van een veld', Engels *shaw*, Zweeds *skog*. Met g/v-wisseling: 1580-1630 *Jan van der Schave*, Armboutskapel. Uit *Van der Schaeghe* de FN *Van der Schaeve*, *Verschaeve* (WF).

Schageland z.d. *Schaeghelant*, Belle.

Schagestraat 1641 *Schaeghstrate*, Stegers.

Schalklenen 1614 *de Schalckleenen*, 1614 *'t Schalckleen*, Oud-Berkijn.

Schapaart ±1450 *de Scapaerd*, Gijvelde.

Schapegracht ±1300 *bezuden der Scapegracht*, Broekburg.

Schardauw 1174 *de Scardoue*, 1772 *Scardauw*, Hondschote.
Schardauw was een heerlijkheid in Gullegem (WV).

Schardauwbeek 1498 *de Schardaubeike*, 1600 *de Schardau-
beecke*, Hondschote.

Schardauwgracht 18de e. *un waterganck nommé Schardauw-
gracht*, Eringem, Loberge, Broekkerke en Stene.

Schardijngedul ±1890 *de Schardijngedule of Gulze*, zeedgul voor
Blankenberge.

Wvl. *schardijn* (De Bo), *schatrding* 'sprot, onvolwassen haring,
(ook) sardine'.

Scharebilken ±1700 *totte Schaerebilcken*, Belle.

Scharlaken 1481 *ten Scarlaken*, *ten Schaerlaken*, 1867 't *Schaer-
laken*, 1898 *Scheerlaeken*, Belle.

Schatebeek 1641 *Scatebecq*, zeebank bij Duinkerke.

Scheedgracht 19de e. *Schedgracht*, Zuidkote.

Scheedijk 1523 *ledit Schedyc au lieu ou se confrontent les paroiss-
ses desdicts Merquinghem et Eringhem*, 1523 *le dict Schedic*, 1869
Scheedyck, Merkegem.

De Scheedijk vormt de grens, d.i. de scheiding, tussen Merke-
gem, Millam en Drinkam.

Scheepbrug 1631 *Scheepbrugge*, Sint-Winoksbergen.

Scheidijk 1904 *Schey Dick*, (waterloop) Broekkerke. Vgl. vari-
ant *Schedijk*.

Scheirs Molenhoek 1771 *Scheirs Meulenhout*, Herzele.

Scheistraat 1612-16 *les fiefs de Scheystraete*, Kassel.

Schelfvliet 1250 *juxta Scelfliet*, 1580 *Schelfvliet*, 16de e. *wae-
tergangh Schelfvliet*, Sint-Winoksbergen; ±1300 *biden Scelf-*

vliete, 1730 *aen den Scheltvliet, wattergancq nommé Schelfvliet*, Broekburg, Kraaiwijk en Grevelingen.

Schelfvlietbeek 1858 *au Schelf Vliet Beke*, Kwaadieper.

Schelle 1598 *la Scelle*, (gebouw) Sint-Omaars.

Schelleband ±1300 *terre que dicuntur Scellebant*, Broekburg.

Schellebroeders(straat) 1489 *les frères nommés Scellebroudres*, 15de e. *rue des Scellebroeders*, 1523 *frères de la Scelle*, 1545 *rue des Sceltebroures*, Sint-Omaars.

Verkeerde spelling van *Cellenbroeders*. Dat zijn lekenbroeders volgens de regel van Augustinus. Hun taak was het verplegen van zieken en het begraven van armen. Ook alexianen of cellieten genoemd.

Scheminkel 1515 *tSchemynkle*, 1531 *le Semincle*, 1601 *tSchaminckele*, *het Schamijnckel*, 1724 *le cabaret du Scheminke*, Moeskroen.

West-Vlaams *sch(a)rminkel*, *sche(r)minkel*, *schominkel* < Mnl. *scheminkel*, *scaminkel*, *scominkel*, *sim(m)inkel* 'aap'. Vroeg-nieuwnederlands *scheminkel* uit Latijn *simiunculus* 'aapje', diminutief van Lat. *simia* 'aap'.

Schendland ±1450 *heet tScendland*, Gijvelde.

Schepweede, zie Schaapweide

Scherpenberg 1251 *Balduinus de Scarpenbergh*, 1536 *van Scerpenberghe*, 1641 *Scherpenbergh*, 1687 *den Scherpenberch*, Loker.

Scherpenbergmolen 1687 *eenen bergh genaempt den Scherpenberghe... met eenen meulen*, 1875 *Scherpenberg Molen*, Loker.

Scherpenbergstraat 1846 *Scherpenbergstraet*, Loker.

Scherrierkes 1785 *saeijland de Scherrierkens*, Loker.

Scheurke 1627 *tfort ten Schuerken*, 1634 *fort de Schurken*, 1652 *fort de Scheurck*, 1650 *'t Scheurtjen*, 17de e. *het Scheurken*, Mardijk.

Scheurstraat 1886 *Scheurstraete*, Kapellebroek.

Schiethoek 1925 *de Schiethoek*, Noordpene.

Schipboeterie 1623 *au lieu nommé anciennement le Schipbouterie*, Sint-Omaars.

Dat was blijkbaar een sloopstimmerwerf, een afleiding van Mnl. *boeten* 'verbeteren, repareren'.

Schipboetershoek 1475 *Scipboetershoucq*, Sint-Omaars.

Schiphijk 1850 *op eenen dijck ghenaeemt den Schiphijk*, Hondschote.

Schipgracht 1580 *op de Schipgracht*, Hondschote.

Schippershoek 1875 *Schippershouck*, de Moeren.

Schipstad 1774-1793 *Schipstadt*, Millam.

Schipvaart 1567 *de Schipvaert*, Hondschote.

Schithoek 1730 *le Schithoucq*, Klein Sinten.

Schittenborg ±1300 *Scittenborch*, Broekburg.

Schitteveld 1494 *die loopt ten Schittevelde*, Wemaarskappel.

Schoebeek 1697 *la seigneurie de Schoebecque*, 1756 *Schoebeque*, 1828 *de Schoebeke*, Okselare.

Spelling voor *Schoenbeek* = *Schoonbeek*.

Schoebroek 1867 *Schoebroucq*, Lederzele.

Uit *Schoudebreek*, zie Schouwbroek, door d-syncope.

Schonehaan z.d. *Schoonenhaene*, Boeschepe.

Schoneput 1494 *ten Sconepitte*, *de Sconepit*, Waten.

Schonestraat 19de e. *de Schoone Straete*, Warrem.

Schonevrouweland ±1300 *que terra vocatur Sconevrouwelant*, Broekburg.

Schonewalle 1517-1525 *heere van Sconeewale*, 1603 *Schonewalle*, Belle.

Schoonbos 1907 *Schoonen Boost*, Sint-Silvesterkappel.

Schoonderwijk 1177 *Sconerwic*, 1301 *Scoenrewic*, 1358 *Scoonrewic*, 1398 *Sconrewyc*, 14de e. *Scoendruic*, 1628 *Scoenderwicq*, Sint-Omaars.

Schoonderwijkstraat 1457 *Scoenrewycstraet*, Sint-Omaars.

Schoonkruis 1491 *Schoon Cruce*, 1641 *Schoone Cruisse*, Belle.

Schoonveld z.d. *Schoonvelt*, Belle; 1262 *de Sconevelde*, *Schonevelde*, 1280 *de Schoonevelde*, 1927 *Schoonveld*, Komen.

Schoonveldstraat 1906 *de Schooneveldstraat*, Komen.

Schootswal 1852 *Schoetswalle*, Mardijk.

Schot 1697 *la seignorie vanden Schodt*, Steenvoorde.

Schoteput ±1300 *Scotepit*, Broekburg.

Schotken 1391-1714 *le Schotkin*, Sint-Omaars.

Schot(t)erie 1494 *jeghen der Scoterye vander stede van Hazebrouck*, Hazebroek; 1697 *Schotterie appartenante au chapitre de la cathédrale de St Omer*, Stapel; 1525 *van der Schotterie van Sint Omaers*, Koudekerke.

Schotterie is een variant van *schutterie* 'schutterij', een schuttershof of schuttersgild, zoals blijkt uit de tekst over Hazebroek. Een afleiding van het werkwoord *schieten*, *geschoten*.

Schottershof 18de e. *het Schottershof van Ste Barbele*, Hondschote.

Schotwalle 1774-1793 *Schotswalle*, 1792 *le Schotwall*, 1798 *Schotwal*, Mardijk.

Schoudevel 1644 *Scondevel* (sic), Sint-Omaars.

Samenstelling met Mnl. *sc(h)ouden* 'met kokend water wassen, geslachte dieren zengen'. Schoudevel is iemand die huiden schroeit.

Schoutetenhof 1581 *Schouteetenhove*, 1835 *Schouteetenhof*, Belle.

Schoutsbrug 1549 *Schoudtsbrugge*, Mardijk.

Schouwbroek, Scoubroucq 1261 *Scodbroec in loco dicto Peene*, 1264 *Scoudebrouc, Scothbroc*, 1297 *Schoubrouck*, 1328 *Schoebrouck*, 1386 *Scoudebrouc*, 1470 *Scoubroucq*, 1852 *Schoubrouck*, 1919 *Scoubroucq*.

De gemeente bestaat uit broekland, gespreid over Clairmarais, Noordpene en Ruischeure. Germ. *skaldu* 'lis' en *brôka* 'broekland, moeras'. Er zijn heel wat plaatsen Schouwbroek in Belgisch-Vlaanderen.

Schouwbroek 1257 *de Scoudebrock*, 1920 *Scaubroucq*, broekland bij Sint-Omaars; 1302 *Schaubrouk*, Waten; 1261 *de Scoubrouck*, Eringem; 15de e. *de Scoudebreuch*, Ruischeure.

Schouwstraat ±1300 *Scauwestraet*, Broekburg.

Een *schouwstraat*, *schouwweg* was een straat of weg die onderworpen was aan de schouwing of inspectie, die jaarlijks geschouwd werd.

Schouwweg ±1300 *Scauwech*, Broekburg; 1687 *den Schauwegh*, Loker; 1560 *den Scauwech*, Steenvoorde.

Schui 1867 *le Schuy*, 1898 *le Schu*, Wemaarskapel.

Schuilbeek ±1700 *Sculebecq*, Duinkerke.

Schuttehem 1644 *Schuttehem*, Grevelingen.

Schutteveld 1825 *Schutte Veld*, Pitgam.

Schuurbilk ±1300 *terra in Scurebelc*, Kraaiwijk; 1494 *de Scheurebelc*, Rubroek.

Schuurhof ±ad *Scurehof*, Grevelingen.

Schuurlandstraatje 1580 *het Schuerlandtstraetken*, Warrem.

Schuurstuk ±1450 *an tscuerstic*, Gijvelde.

Schuurvelde 1393 *de Sceurevelde*, 1451 *Scuervelt*, 1764 *Schuurvelde*, Sint-Winoksbergen.

Seclyntiend 1581 *Seclynthiende*, Oud Berkijn.

Naar de gemeentenaam Seclin, in arrondissement Rijsel.

Segerstuk 1268 *up Segherstic*, Stene.

Seizels z.d. *Seyzels*, Zuidpene.

Sher Abreits 1507 *lant ghenaeempt sher Abreyts*, Pene.

Simpeltun 1697 *Simpeltun*, ±1750 *Simpelthun*, Ebblingem; ±1650 *heerliche de genaemt Simpeltuijn*, 1681 *leen genaempt Simpeltun*, Zerkel.

Engels *simpleton* 'dwaas, sul, hannes', gevormd naar analogie van plaatsnamen op *-ton*. Of zou het hier om Germ. *tûn* 'omheining', Duits *Zaun* gaan?

Sindekerk 1183 *Sindekercka*, Groot Sinten.

Singeldijk 1386 *Chengledyc*, 1417 *Chingledic*, 1504 *Chingeldic*, Sint-Omaars.

Sint Antheunis 1621-1638 *Sint Antheunis*, Loker en Sint-Janskapel; 1642 *Sint-Antheunis*, De Moeren.

Sint Antheunsmoeren 1630 *gelegen in Ste Antheunsmoeren*, De Moeren.

Sint Anthonis 1569 *de kerke van den cloostere van sint Jans eer-tyts ghenaeempt sint Anthonis*, 1641 *S. Antheunis Capp.*, Belle.

Sint Anthonis Elst 1641 *Sint Anthonis Elst*, Ebblingem.

Sint-Arnouds Steendam 1744 *St Aernoutes Steendam*, Spijker.

Sint-Bartholomeuskapel ±1650 *Sint Bartholomecappelle*, Steenvoorde.

Sint-Donaasland 1620 *Ste Donaeslant*, Gijvelde.

Sinte-Annedreef 1614 *St Annedreve*, Steenvoorde.

Sinte-Anneveld 1782 *Ste Annevelt*, Ruischeure.

Sinte-Clarenland 1512 *St Clarenlant*, Hondschote.

Sinte-Floradreef 1878 *Ste Floradreef*, de Moeren.

Sinte-Katelijneland 18de e. *Ste Cathelynelant*, Hondschote.

Sint-Elooisdorp Voor 10de eeuw: *Sint-Elooi's dorp*, Duinkerke.

Sinte-Magdalenekapel 1641 *S. Magdalele capp.*, Belle; ±1650 *Sinte Magdalene Cappelle*, Steenwerk.

Sinten, Synthe 877 *Sentinas*, 1067 *de Sentinis*, 1166 *Sentines*, 1180 *Sintes*, 1183 *Zintine*, 1267 *de Sintine*, 1273 *de Zintine (capella)*, 1392 *van Sintene*, 1475 *Zinten (Cappelle)*, 1550 *Zyn-ten*, 1569 *Sintene Cappelle*.

Het dorp, de parochie *Synthe* werd achteraf opgesplitst in *Grande-Synthe* en *Petite-Synthe*, d.i. *Groot Sinten* en *Klein Sinten*.

Sint-Gangoenkapel 1581 *Ste Gangoen Cappelle*, Belle.

Heilige *Gangulfus* wordt in het Frans *Gangoux*. Zoals Marcou in het Wvl. *Markoen* werd, zo kon *Gangou* ook *Gangoen* worden.

Sint-Gillisdorp 1540 *in Sint Gillisdorp*, Duinkerke.

Sint-Hubrecht 1661 *eene tapstede genaemt Ste Hubrecht*, Bambeke.

Sint-Jacobskapel 1641 *S. Iacops Capp.*, Ebblingem.

Sint-Janskapel, Saint-Jans-Cappel 1254 *Sancti Johannis Capella*; 1311 *Saint-Jehan-Cappelle*, 1506 *Saint Jehanscaple*, 1514 *in Belle ende sainte Janscaple*, ±1585 *in Sinctjans Cappele*, 1898 *Sint-Jans-Capelle*, 1913 *St-Jans-Cappel*.

Kapel toegewijd aan de H. Johannes.

Sint-Jansstraat 1556 *St. Jansstraete*, Belle; 1728 *Sint Jans-straete*, Sint-Winoksbergen.

Sint-Juliaanstraat z.d. *Sint Juliaenstraete*, Duinkerke.

Vernoemd naar het Sint-Juliaanshospitaal.

Sint-Leonardsputje 1668 *het Ste Leonaerts putken*, 1893 *Sinte Leonardus Putje*, Armboutskapel.

Sint-Leopold 1910 hoeve in de Moeren.

Sint-Lucasstraat 1584 *Sint-Lucasstraete*, Belle.

Sint-Maartensstraat 16de e. *Sint Maartenstraete*, Sint-Winoksbergen.

Sint-Mariakapel, Sainte-Marie-Cappel ±1090 *Cappela Sanctae Mariae*, 1257 *in Sanctae Mariae capella*, 1288 *Sainte-Marie-Cappele*, 1418 *tzinte marien capple*, 1445 *zinte marie cappele*, 1494 *Sinte Marie cappele*, 1507 *Sintemariécapple*, 1548 *Maricappele*, ±1650 *S. Mariëkapel*, 1731 *St-Maria-Cappel*, 1898 *Sainte-Marie-Cappel*.

Kapel toegewijd aan de Heilige Maria.

Sint-Momelin, Saint-Momelin 1334 *le Vies Moustier*, 1368 *Vieux Moutier présentement nommé Saint-Mommelin*, 14-15de e. *te Sente Momillens*, 15de e. *tSente Mommelins*, 1513 *près de Vieux Moutiers alias Saint-Momelin*, 1741 *S. Momelin*, 1867 *Saint Momelin*.

Dorp aan de H. Mommolenus toegewijd. Oorspronkelijk heette het Vieux Moustier > Moutier < Latijn monasterium 'munster'.

Sint-Muldershoek 1725 *Synte Muldershoeck*, Millam.

Sint-Omaars, Saint-Omer 648 *villa Sitdiu*, 685 *Sithiu*, 10de e. *Castellum Sancti Audomari*, 1056 *apud sanctum Audomarum*, 1147 *Sancti Odomari*, 1221 *Saint Omer*, 1292 *van St Omaers*, 1296 *van Sint Omaers*, 1301 *van Sintomaers*, 1302 *van Sint Thomars*, 1328 *van Sent Omaer*.

Sint-Omaarslaan 1914 *St-Omaers Laan*, Hazebroek.

Sint-Omaarstraat 1775 *Sint Omaertraet*, Sint-Winoksbergen; 1900 *Ste Omaersstraete*, Bollezele; 1551 *St Omaersstraete*, Broekburg; 1484 *St Omarsstraet*, Hardenvoorde; 1580 *Sct. Omaersstraete*, Hondschote; ±1650 *Ste Omaersstraete*, Kaaster; 1634 *Ste Omaers straete*, Kassel; 1557 *Ste Omaersstraete*, Wormhout; 1580 *St Omarsstraete*, Wilder.

Sint-Paul 1861 *Saint Paul ferme*, Gijvelde.

Sint-Pietersbroek, Saint-Pierre-Brouck 1113 kopie ±1220 *Sancti Petri bruch*, 1114 *in Sancti Petri broco*, 1178 *Sancti Petri broc*, 1183 *Sancti Petri broch*, 1221 *in palude Sancti Petri* (TW);

1178 *St-Pierrebrouc*, ±1300 *sinte Pieters brouc*, 1380 *Saint-Pierrebroec*, 1564 *Sinte Pieters Brouck*, 1898 *St-Pierre-Brouck*.
Het broekland, het moeras, Latijn *palus*, van de H. Petrus.

Sint-Pietershoek 1852 *Sinte Pieters Hoek*, Winnezele.

Sint-Pieterskerkhof 17de e. *Sinte Pieters Kerckhof*, Kassel.

Sint-Pol-ter-Zee, Saint-Pol-sur-Mer 1852 *St-Pol-sur-Mer*, 1870 *L'église de hameau St.-Pol, section de la commune de Petite-Synthe, est érigée en succursale*, 1874 *Saint-Pol*.

Het plaatsje is vernoemd naar een herberg Sint-Pol in de duinen op circa twee kilometer van Duinkerke. Eind negentiende eeuw.

Sint-Quintens ±1585 *hofstede ...ghenaempt Sinte Quintins*, Belle.

Sint-Rijkaards 1601 *hofstede gheheeten Ste Ryckaerts*, Moeskroen.

Sint-Silvesterkapel, Saint-Sylvestre-Cappel 1174 *Capella Hidelwardi*, 1201 *Hildewarscaple*, ±1300 *Hillewarscappel*, 1538 *S. Silvester Cappel*, 1641 *Silvester-Capple*, 1670 *Saint-Sylvestre-Cappel*, 1735 *gemeenelijk Silvester-Kapel genaemt*, 1910 *Saint-Sylvestre-Cappel*.

Het dorp heette voordien *Hildewaartskapel*.

Sint-Winoks 1427 *den cloostre van Sinte Winocx*, Sint-Winoksbergen.

Sint-Winoksbergen, Bergues 1037 *Berga*, 1103 *Bergis*, 1112 *Bergan*, 1122 *Bergen*, 1158 *Bergas*, 1225 *Berkes* (TW); 944 *ad castrum quod dicunt Bergam*, 981 *juxta castrum Berga*; 1104 *castellanus de Bergis*, 1105 *castellani de Berghen*, 1146 *Castellanus Bergensis*, 1273 *item scolarie sancti Winoci Berge*, 1273 *à Saint Winnoc de Berghes*, 1285 *à Berghes en l'abie Saint Winnoc*, 1296 *de Bierghes*, 1315 *abbés de Saint Winnoc de Berghes*, 1350 *de Berghes Sente Winnoc*, 1405 *St. Winnoc de Berghes*, 1761 *van Berghes sinte Winnocx*, 1839 *Bergues-St.-Vinoc*, 1912 *Bergues*.

De oorspronkelijke naam van de stad is *Berga, Bergen*. Vanwege de er aanwezige Sint-Winoksabdij werd Sint-Winok eraan toegevoegd. De Franse vorm zet de oorspronkelijke naam Bergen voort.

Sint-Winoksland 1620 *Ste Winnocx lant*, Warrem.

Sint-Winoksstraat 1599 *Ste Winnocx strate*, Hondschote; 1580 *Ste Winnocx straete*, Killem.

Six Beek 1880 *Six beke*, Waasten.

Slade 1541 *Slade*, (stuk land) Berten.

Slaghek 1754 *de Slagheck*, (wijk) Wormhout; 1872 *Slaghek*, Kwaadieper.

Slakaertsveld 1788 *tSlaekaersveld*, Vleteren.

Slaper 1447 *slapere*, 1449 *au lieu nommé le Slapere*, Sint-Omaars.

Sleep 1580 *van zuuden de Slepe* (waterloop), Tetegem.

Sleeweg 1660 *den Slewech*, Boezegem.

Slekkendam 1494 *vanden Slekkendamme*, Volkerinkhove.

Slenaart 1911 *le Sleenard*, Sint-Omaars.

Sleterke 1725 *het Sleterken*, Millam.

Slettenbuch 1615 *een herberghe genaempt Slettenbuch* (burg?), Bissezele.

Slierbaan 1687 *saeijlant genaempt de slierbane*, Loker. Maar De Flou vermeldt ook in 1688 *de Stierbane*, eveneens zaailand in Loker. Quid?

Een *slierbane* is een glijbaan, maar een *stierbane* zou een stuurbaan moeten zijn.

Slijpstraat ±1700 *de Slijpstraet*, Waasten.

Sliphekstraat(je) ±1700 *Slipheckstraetje*, 1713 *Slipheckstrate*, Waasten.

Sliphhoek 1771 *den Sliphouck*, Herzele.

Slokersland 1370 *in Slokers lant*, Waasten.

Slommestraat 1846 *Slommestraet*, Waasten.

Slutsebeekgilde 1564 *inden Slussebeilchilde* (sic), 1605 *Slutsebeke*, 1622 *Sleutsebekegilde*, 1735 *Slutsebekegilde*, Waasten.

Slunskapel 1910 *de Slunsekapelle*, Boesbeke.

Zo genoemd omdat de bewoners er allerlei kledingstukken – als het ware *slunsen* ‘vodden’ – gaan ophangen, om genezing af te smeken.

Slusemeet 1267 *slucemeed* (?) *vocatur*, Armboutskapel.

Smalle Bank 1650 *Smallebanck*, *Smalbanck*, 1692 *Smalle Banc*, Gijvelde.

Naam van een zandbank.

Smedekeveld ±1300 *Smedekevelt*, Broekburg.

Smekaart 1898 *Smeekaert*, Bollezele.

Smissebilk 18de e. *de Smissebilck*, Hondschote.

Smoorshof 1571 *van Smoorshove*, 1697 *Smoorshoff*, Rubroek.

Smoraart 1696 *den Smoraert*, Noord-Berkijn.

Snakedijk 18de e. *Snakedyck*, 1804 *Snaeckedyck*, Loberge, Pitgam en Drinkam; 1869 *de Snaeckedyck*, 1913 *Snackdyck*, Koudekerke.

Snakeveld 1904 *Snackeveld*, 1912 *het Snakeveld*, Pitgam.

Snackers beekje ±1700 *Swackers* (lees: Snackers) *beexken*; *Snackers beixken*, Belle.

Snauw 1620 *de Snouw*, 1901 *de Snauw*, (zandbank, lichtschip) Duinkerke.

Snellingsmeet ±1300 *Snellinghesmeet*, Broekburg.

Snippewei 1498 *de Snippeweede*, Wormhout.

Snoekdijk z.d. *Snouckedick*, Merris.

Snoekertje 1541 *Snoukerkin*, Berten.

Snoekmeet 18de e. *de Snoucmeet*, Hondschote.

Soikensbruggestraat 1770 *Soykens Brugghestrate*, Arm-bouts-kappel.

Soikens Proosdij 1525 *onder de jurisdictie van myn heere de proost* (van Sint-Donaas, Brugge) *ghenaempt Soykens Proostye*, 1580 *Soykens Prostie*, Wormhout.

Soiken is de verkleiningsvorm van *Soy* uit *Soyer*, *Sohier* 'Zeger'.

Soisakker 1514 *op eenen ackere ghe-naempt de Soysackere*, ±1600 *Soisacker*, 1651 *Soysackere*, 1663 *Zoysackere*, ±1700 *Sootsacker*, Noord-Berkijn.

Soiswalle ±1750 *Soiswal*, 1755 *de Soissevalle*, 1766 *Soiswalle*, *de Soissewalle*, 18de e. *Soiswal*, Strazele.

Sois kan de genitief zijn van *Soi*, maar ook de korte vorm van *Fransois* < *François*.

Soks, Socx 1206 *Schokes*, 1218 *Scokas* (TW); 1067 *Chokas*, *Chokae*, 1107 *Schochas*, ±1120 *Schocas*, ±1183 *Schokas*, 1223 *Chokas*, 1267 *Ʒacomes de Zocx*, 1277 *Ʒakemon de Soxkes*, 1285 *Chocx*, 1290 *Ʒakemon de Chox*, 1351 *de Sox*, 1773 *van Sox*, 1774 *Socx*, 1910 *Socx*.

De naam Chocques van een gemeente in het Pas-de-Calais heeft dezelfde oude vormen als Soks, 1076 *Chocas*. De naam wordt teruggevoerd tot Gallisch *tsukka* > Fr. *souche* 'boomstronk'. *Choque* is er de Picardische vorm van.

Sommeleke 1860 *Sommeleeke*, (waterloop) Ekelsbeke.

Sommemeers 1669 *Sommemersch*, Ekelsbeke.

Sommestraat 1669 *Sommestraete*, Ekelsbeke.

Soning 1482 *den Soninck*, Hazebroek.

Sonnevilleveld 1825 *Sonneville Veld*, Pitgam.

Sonneville < *Dessonville*, *Desomville*, *de Sonneville*, *Dassonville* uit de plaatsnaam *à son le Ville, ad summum villae* 'op het hoogste punt van het dorp'. 1781-1789 *Pieter Antoine Sonneville*, Broekkerke-Spijker (Vergriete 1972).

Sotelsveld 1318 *Sotelsvelt*, Sint-Omaars.

Souillaart z.d. *Souillaert*, Kwaadieper.

Spaarkouter 1420 *Sparcout(er)*, 1524 *Sparcoutre*, Sint-Omaars.

Spanjaard 1432 *Spanjaert*, (*huisnaam*) Sint-Omaars.

Spanjaardshoek 1855 *Spaniaertshouck*, Sint-Omaars.

Spanjaardstraat 16de e. *Spangnaertstrate*, Sint-Winoksbergen.

Sparrebos 19de e. 't *Sparrebusch*, Gijvelde.

Sparrewaarde 1227 *Sparrewarde*, 1701-1787 *Sparrewaerde*, 1898 *Spaerwaerde*, 1906 *het Groot/Klein Sparrewaerd*, Broekkerke en Spijker.

Een Franse vertaling (z.d.) luidde: *Cour de l'Épervier*, dan zou *Sparrewaerde* een vorm zijn van *sperwer*. Varianten van *sperware* zijn inderdaad *sparware*, *sparwaer*, *sparwaert*.

Sparrewaardedijk 1852 *Spaerewaerededick*, 1869 *Sparreweerdyc*, 1884 *Sparrewaertdyck*, Broekkerke.

Specerie, ter 1502 *leen ... ter Specerie*, Herzele.

Speelstraat 1580 *de Speelstraete*, Drinkam en Loberge.

Speevliet ±1271 *daske au Speevliet*, Waten.

Spegel ±1550 *jeghen den Speeghel*, Steenwerk.

Spei 1675 *de Speye*, Sint-Winoksbergen, 1860 *Spey*, Sint-Omaars.

Speistraat 1845 *dans la Speystraete*, 1924 *Speyerstraete* (sic), Kapellebroek.

Spekeput 1910 *le Spekeput*, Houtkerke.

Spekvliet ±1300 *de Specvliet*, Broekburg.

Sperleekland 1495 *Sperleclant*, 1504 *Sperleecqland*, Sint-Omaars.

Sperleke, in het Frans *Eperlecques*, is een dorp in PdC.

Spetaalgoed 1601 *naer Spetaelgoed*, Moeskroen.

Spetael is een variant van Mnl. *spitael* 'godshuis, gasthuis', ook *hospitaal*.

Spichthoek 1494 *den Spichthouc*, Brokzele.

Spichtshoveke 1494 *Spichts hoveke*, Waten.

Spiere, Espierres 814 *Spira*, 1107 *Spiere*, 1108 *Espiera*, 1165 *Spiera*, 1181 *Lespire*, *Lespiere*, 1229 *de Spire*, 1232 *del Espire*, 1662 *van Spiere*, 1915 *Espierres*, *Spiere*.

Wellicht dezelfde etymologie als het Duitse *Speyer*: 614 *Spîra*, waarvoor ook geen afdoende verklaring is. Misschien verband met Ohd. *spîwan* 'spuwen'.

Spijker, Spycker 1164 *Spicra*, 1206 *Spicris* (TW); ±1127 *altare de Spicra*, 1186 *Spicre*, 1269 *de Spikere*, 1383 *Jehan Gillis van Spikere*, 1566 *prochie van Spyckere*, 1898 *Spycker*. Ook de naam van een leengoed in Oudezele: ±1750 *de Spycker*.

Mnl. *spijker* < Lat *spicarium* 'schuur' > graanschuur', vgl. Duits *Speicher*.

Spijkerhof 1906 *Spyckerhof*, Spijker.

Spijkermolen 1906 *Spyckermolen*, Spijker.

Spijkermolenstraat 1910 *Spyckermeulenstraete*, Pitgam.

Spijkerstraat 1909 *Spyckerstraete*, Armboutskapel.

Spijkerweg 1494 *up den Spykerewech*, Bollezele.

Spikhove 1846 *Spichove*, Brokzele.

Spikke 15de e. *Spicke*, Sint-Winoksbergen.

Spitael 1868 *Spitael*, Sint-Winoksbergen; 1755 *west de hospitaale van de Magdeleene*, 1906 *'t Spitael*, Soks.

Mnl. *spitael*, *spetael* 'godshuis, gasthuis', korte vorm van *hospitaal* 'ziekenhuis'. Duits *das Spital*. In Sint-Winoksbergen was

het bepaald een leprozerij. In Soks zal het dat ook wel zijn geweest blijkens het patronaat van de heilige Magdalena.

Spitaallanden 1494 *de Spítallanden*, Pene.

Spleet z.d. *de Splete*, Duinkerke.

Naam van een smalle steeg, een spleet.

Splinter ±1650 *Splinter*, (zandbank) Mardijk.

Spotterke 1760 *a Spotterckens*, 1917 *Spotterken*, Boeschepe.

Spreeuwdale 1445 *in loco dicto Spreeuxdale* (sic), Bambeke.

Spreeuwgat 1786 *au Spreeuwgat*, Soks.

Spreeuwhoek 1906 *de Spreeuwhoek*, Bieren.

Spreeuwhout 1852 *Spreauwhout*, Noord-Berkijn.

Spreeuwkot 1852 *Sprewkot*, 1907 *Spreeuwkot*, Bissezele en Zegerskapel.

Sprei 1825 *Sprey*, (waterloop), Pitgam.

Spreibeen Kapelle 1774-1793 *Spreibeen Capelle*, 1907 *Spreben Cappel*, Pitgam.

Spreibeen Kapellestraat 1910 *Spreybeen Capellestraete*, Pitgam.

Spreihoek 1826 *Spreyhouck*, Pitgam.

Springvorde ±1300 *in Sprincvorde*, Broekburg.

Staalijzer 1620 *het Staelijsere*, Warrem.

Staadijken 1780 *buyten de Staetdijken*, Sint-Winoksbergen.

Staatkuts 1281 *de Staetkuts*, Komen.

Staddijk 1373 *Staddijk*, tussen St.-Momelin en Waten.

Stakelintiend 15de e. *de Stakelintiende*, Belle.

Stakoever 1647 *Stakoever*, Kassel.

Stalenbrug 1529 *batelier au pont de Stalenbrugge*, 1641 *Stalen brug*, Broekkerke.

- Stalenbrugstraat** 1910 *Stalenbrugghestraete*, Pitgam.
- Stalhoek** ±1300 *boosten den Stalhouke*, Broekburg.
- Standaardmolen** 1462 *van eenen meulensteen ten Standaerde*, 1507 *vander Standaertmeulne*, 1548 *vanden Standaert Mulde*, Kassel; 1793 *Standartmolen*, Hondschote.
- Standaertsbrug** 1641 *Standaerts Brugge*, Westkappel.
- Standaertsmolen** 1687 *Standaerts Meulen*, Hardenvoorde.
- Stallekensbrug** 1571 *van Stallekins brigghen*, Millam.
- Stankstraatje** 1595 *Stankstraetje*, Waasten.
- Staplank** 1911 *le Stapelanque ou Staplanque, (brug)* Sint-Omaars.
- Stapel, Staple** 1110 *Stapla*, 1113 kopie ±1220 *Stapeles*, 1141 kopie 1273 *Stapalis*, 1142 *Staples* (TW), 1205 *de Staple*.
Germ. *stapulum*, datief meervoud van *stapula* 'paal' en vandaar 'stapelplaats'.
- Statboom** ±1300 *les neif (nefs) sont atakié au Statbom*, 1334 *la rue nommée Staboem*, Sint-Omaars.
- Stavel** ±1750 *seigneurie de Stavel*, Steenbeke.
- Stavelaar** 1687 *den Stavelaere*, Loker.
- Stavelstraat** 1567 *van der Stavelstraete*, Hondschote.
- Stedebalie** ±1700 *ter stede ballije*, Belle.
- Stedegracht** 1556 *de Stedegracht*, Belle.
- Stedehof** 16de e. 't *Stedenhof*, 17de e. *de Steedehof*, Duinkerke.
- Stedeke** 1768 *het Stedeken*, Houtkerke.
- Stedeland** 1620 *Stedelant*, Herzele; 1620 *Stedelant*, Warrem.
- Steen** 1494 *ten Steene, tieghen den Steen*, St.-Mariakapel.
- Steenakker** 1498 *jnden Steenackere*, Boeschepe; 1788 *den Steenakker*, Vleteren; 15de e. *de Steenhackere*, Herzele; 16e e. *la Steenackere*, Komen.

Steenbakkerij 1846 *op de Steenbakkerij*, Westkapel.

Steenbeke, Steenbecque 1138 *Steinbeka*, 1170 *Stenbeca*, 1180 *Stenbeka*, 1189 *Steimbeche* (TW); 1236 *Estainbeeke*, 1254 *Staimbeke*, 1276 *de le Stenbeke*, 1280 *Steenbeke*, 1281 *Steenbeke*, 1298 *Stainbieke*, 1320 *a Estainbeke*, 1364 *Estainbeque*, 1744 *Steenbeke*, 1898 *Steenbecque*.

Steenbeke is ook een heerlijkheid in Hondegem, Steenbeke en Strazele. Deze doorzichtige naam betekent: beek met stenen. Een betere Franse vorm zou *Estainbeque* zijn geweest. Het is ook een waterloop in Moerbeke: 1906 *Steen becque*.

Steenbeke Elstland 1660 *Steenbeicque Elstlant*, Boesegem.

Steenberg 1908 *château de Steenberg*, Bieren en Pitgam; 14de e. *la paroisse d'Estemberghe*, 1445 *van Steenberghe*, Hondegem.

Steenbergemolen 1494 *van Steenberghemuelene*, Hondegem.

Steenbergtiend 1494 *de Steenberghtiende*, Hondegem.

Steenbilk 1494 *de Steenbelc, Sint-Mariakapel*.

Steenborg 1304 *Stainborg*, 1311 *Destainbourc*, 1320 *Stainbeurgh*, 1382 *de Steenborgh, van Steenborgh*, 1436 *van Steenborch*, 1462 *d'Esteenbourch*, Belle.

Steenbroekmeers 1566 *Steenbrouckmeersche*, Clairmarais.

Steenbrugge 1774-1793 *Steenbrugge*, Armboutskapel; 1423 *Steensbrugge*, 1450 *a ponte dicto Steenbrigghe sub quo fluit dicta parva riparia vocata Pene*, Arneke; 1556 *totter Steenbrigghe*, Belle; 1675 *Steenbrugge*, Sint-Winoksbergen; 1494 *ter Steenbrigghe wart*, Bollezele; 1742 *Steenbrugge*, Duinkerke; 1681 *ter Steenbrugge*, Niepkerke; 1638 *Steenbrug*, Stene; 1348 *Steenbrugge*, Steenvoorde; 1494 *ter Steenbrigghe*, Volkerinkhove; 1886 *Steenbrugge*, Waasten; 1841 *de Steenbrugge*, Westkapelle.

Steendam 1556 *van den Steendamme*, 1598 *de Steendam*, Hondschote; 1906 *de Steendam*, Koudekerke-Branche; 1742 *Steendam*, de Moeren; 1567 *te Steendamme*, Tetegem; 1773 *au pont à Steendam*, Herzele.

Steendambrug 1793 *e Steendambrugge*, Koudekerke-Branche.

Steendamhoek 18de e. *Steendammehouck*, Hondschote.

Steendamstraat 1800- *Steendamstraete*, Klein Sinten.

Steengildeland 1742 *het Steenguldelant*, 1747 *het Steengilde-landt*, Belle.

Steenhoek 1770 *Steenhouck*, Wormhout.

Steenhof 1458 *de Steenhove*, 1594 *Steenhof*, Waasten.

Steenhofweg 1846 *Steenhofweg*, Loker.

Steenkenstraat 1776 *de Steenkenstraete*, Hondegem.

Steenland 1592 *de heerlichede van Stelant*, Belle; 1364 *Steenlant*, Kassel; 1494 *ten Steenlande*, Volkerinkhove.

Steenputsdam 1392 *Steinputsdam*, Hondegem.

Steenputje 1614 *van Steenpitgen*, Eke.

Steenputstraatje 1660 *het Steenpitstraetken*, Boesegem.

Steenstraat 1580 *Steenstraete*, Armboutskapel; 1450 *Steenstraat*, Arneke; 1660 *de Steenstraete*, Boesegem; 17de e. *de Steenstraete*, Duinkerke; 1614 *Steenstrate*, Eke; 1910 *chemin dit Steenstraete*, Hardenvoorde; 1775 *Steenstraete*, Hondegem; 15de e. *Steenstraat*, Kaaster; 1641 *Steenstraat*, Steenvoorde; 15de e. *Steenstraete*, Kraaiwijk; 1641 *Steenstraete*, Lederzele; 1641 *Steenstrate*, Wilder; 1825 *Steenstraete*, Pitgam; 1923 *Steenstraete*, Kwaadieper; ±1300 *de le Steenstraat*, Sint-Omaars; 1494 *inde Steenstraat*, Zerkel; 1893 *Steenstraete*, Spijker; 1741 *Steenstraete*, Stene; 1641 *Steenstrate*, Tetegem; 1422 *up den Steenstraat*, Wormhout; 1580 *Steenstrate*, Wilder; 1494 *Steenstraat*, Zegerskapel.

Steenstraten waren gewoonlijk de straten die het eerst bestraat werden.

Steenstraatbeek 1825 *Beque de Steenstraete*, Pitgam.

Steentje 1661 *het Steenken*, Bambeke; 1775 *by het Steentien*, Belle; 1687 *naer het Steentien*, Loker; 1906 *le Steentje*, Merris.

Steenvoorde 1093 *Frumaldo de Stenvord* (DF); 1115 *Stanfort*, 1115 kopie \pm 1220 *Steinforth*, 1121 *Stenfort*, 1123 *Steinfort*, 1126 *Stainfort*, 1127 *Stenford*, 1144 *Stenforde*, 1145 *Stenvorda*, 1187 *Stenvord* (TW); 1127 *usque in Steenvordam*, 1284 *de Stenvorde*, 1315 *Estainfort*, 1364 *Stainfort*, 1898 *Steenvoorde*.

Een voorde of doorwaadbare plaats met stenige bodem. Een betere Franse vorm was *Estainfort* geweest. In 1566 brak in Steenvoorde de beeldenstorm uit.

Steenvoordebeek 1867 *Steenvoordebeque*, Steenvoorde.

Steenvoordestraat \pm 1650 *Steenvoordestraete*, Herzele; 1636 *Steenvoordstraete*, Houtkerke; 1578 *Steenvoordestraete*, Wormhout.

Steenweg 1775 *Steenweeg*, Ruischeure; 1910 *Steenweg*, Warrem.

Steenwerk, Steenwerck 1110 *Steniewerca*, 1182 *Estenwerch*, 1183 *Stenwer*, 1184 *Stenwerch*, 1192 *Estenwer*, 1205 *Stenwercke*, 1215 *Stainwer*, 1220 *Estainwer* (TW); 1119 *Stenewerca*, 1160 *Stenwer*, *Steinwer*, 1180 *Steenwerca*, 1182 *altare de Estenwerk*, 1367 *van Steenwerke*, 1846 *Steenwerk*, 1912 *Steenwerck*.

Germ. *staina-giwirkja*, Mnl. *stenen gewerc* 'stenen gebouw'.

Steenwerkbeek 1833 *de Steenwerckbecque*, Steenwerk.

Steenwerf 1789 *seigneur de Steenwerve*, Sint-Winoksbergen.

Steenwerfrente z.d. *Steenwerfrente*, Gijvelde.

Steenwerkstraat 1481 *Steenwerckstrate*, Belle.

Steersbeek \pm 1750 *seigneurie de Steirsbeke* (?), Buisscheure.

Stegereep 1281 *Stegherep*, Boezegem.

Mnl. *stegereep* betekende 'stijgbeugel', vgl. Duits *Stegreif*.

Stegerland 18de e. *ghenaempt tbastaerdegoet ofte Steegherlant*, Belle; 1514 *t.Steegher landt*, Meteren.

Stegers, Estaires 869 kopie \pm 1191 *Stagras*, 841 *Staires* (TW); 1156 *in parrochia d'Esteeres*, 1160 *de Staires*, 1239 *de Esteres*, 1278 *de Stegre*, 1280 *de Stegere*, 1284 *Elyas de Steghere* = 1285

Elyas Destaires, 1317 à *Esterres*, 1559 *van Steghers*, 1648 *kasteel van Steegers*, 1820 *Estaires*, *Stegers*, 1906 *Estaires*.

Mnl. *steger*, *steiger* 'trap, ladder'. Geboorteplaats van de historicus Chrétien Dehaisnes (1825 – Rijsel 1897).

Stegerstraat ±1550 *ande Steegherstrate waert*, Belle.

Stekebeierstraat 1394 *Esticquebeierstraet*, 15de e. *ruelle Stiquebeierstraet*, Sint-Omaars.

Stekelbes, Wvl. *stekelbeze*, *stekelbeier* 'kruisbes'

Stenaar 1663 *den Steenaert*, Bambeke; 1566 *la maison du Steenaert*, Clairmarais; 1373 *le Steenhare*, 1509 *le Steenart*, Sint-Omaars; 1494 *den Steenhart*, 1607 *le Stenart*, Waten.

Stenaardeke 18de e. *het Steenaerdeken*, Hondschote.

Stene, Steene 1139 *Stenes*, 1164 *Stenis* (TW); 1107 *apud Stenam*, 1194 *de Stenes*, 1240 *de Stenis*, 1538 *Steene*, 1627 *Steen*, 1898 *Steene*. Ook de naam van een stuk land in Berten (1541 *Steene*), een plaats in Boesbeke (1602 *Steene*), land in Loker (1688 *Steene*).

De naam betekent 'steen'.

Stenen Brug ±1700 *de Steenen Brugghe*, Belle.

Stenen Kamer 1494 *de Steenin Camere*, Rubroek.

Stenen Laan 1852 *Stene Lane*, Volkerinkhove.

Stenen Straat 1771 *de Steeneken straete*, Hondegem.

Stenestraat 1662 *de Steenestraete*, 1804 *Steene Straete*, Pitgam.

Sterrehoek 18de e. *den Sterrehouck*, Hondschote.

Sterrestuk 1674 *tSterresticq*, Westkapelle.

Sterveld 14de e. *Sterveld*, Drinkam.

Stvelaar 1688 *den Stevelare*, Loker.

Stevenaar 1445 *langlet de Stevenaert*, Ekelsbeke. De Flou vertaalde dat met: *Stevenaarshoek*.

Stevenaar is een afl. van *Steven*, *Stevin*, vlevorm van Stefanus.

Stierbaan 1687 *saeijlant genaempt de slierbane*, 1688 *de Stierbane*, *zaeyland*, Loker.

Stiershoek 1684 *Stiershouck*, Loker.

Stiervendijk 1260 *Stiervendic* (?), Merkegem.

Stilbeek 1852 *Stilbecque*, Steenwerk.

Stilvoetshoek 1580 *te Stilvoetshouck*, Warrem.

Stilvoetsstede 1714 *Stillevoetsstede*, Eke.

Stinkaard 1580 *totten Stynckaert*, 1620 *den Stinckaert*, (waterloop) Tetegem en Warem; 1843 *de Stinkaert*, (waterloop) de Moeren.

Een *stinkaard* is een 'stinker'. Die waterloop kan hebben gestonken.

Stinkaarddreef 1850 *Stinckaertdreeve*, Moere.

Stinkhof z.d. *Stynckhof*, Boeschepe.

Stokmeet ±1300 *terra que vocatur Stocmeet*, Broekburg.

Stommestraatje ±1700 *Stommestraetje*, Waasten en Ploegsteert.

Stoofstraat 1598 *Stoofstraete*, *Stoovestraete*, Duinkerke.

Stopaard 1911 *le Stoopard*, Sint-Omaars.

Stoppekeuk 1601 *de Stoppekeuc*, Komen.

Storms 16de e. *sayland van ouden tyden ghenamt Storems*, Hondegem.

Straal 1852 *Strael*, Strazele.

Strangepoel ±1300 *Stranghepoel*, Broekburg.

Strangwalle 1523 *Strangwalle*, Kapellebroek.

Strate 857 *Strata*, 961 *Strate*, 1224 *altare de Stratis*, 1257 *de l'Estrée*, Stapel; 1427 *'t Straete*, 1458 *le Straete*, 1594 *ter Straeten*, Waasten; 1482 *Strate ten Hove*, Volkerinkhove.

Stratem 1228 *terre de Strathem*, Waten.

Stravenaar 1791 *ten Stravenaere*, Wormhout.

Stravenaarsstraat 1791 *de Stravenaersstraete*, Wormhout.

Strazele, Strazele 875 kopie 961 *Stratsele*, 1142 kopie ±1215 *Strascella*, 1155 *Straseles*, 1168 *Stracela* (TW); ±856 *Stratzele*, 1142 *Christiani Strascella* = 1145 *Christiano de Strasella* = 1160 *Christianus de Stracelle*, 1265 *Strasele*, 1299 *Estraseele*, 1434 *Symon van Straesseele*, 1550 *Joos van Straetzeele*, 1641 *Strazele*, 1906 *Strazele*.

Germ. *strata-sali* 'straat - zaal'.

Strazele Klijt 1867 *Strazeelclyte*, Merris.

Strazelemeers 18de e. *Straceelmeersch*, Nieperkerke.

Strazelemolen 1641 *Strazelemeulen*, Strazele

Striepers 1772 *naer den Stripers*, 1775 *naer den Striepers*, Vleteren.

Strieperstraat 1772 *de Streperstraete*, 1775 *de Strieperstraete*, Vleteren.

Striepland 1772 *het Strieplandt van Caester*, Vleteren.

Strijdgemet 18de e. *het Strijtgemet*, Hondschote.

Strijdijk 1494 *up den Strydyc*, Arneke en Rubroek.

Strij(d)land 1775 *het Strijlandt van Caester*, 1788 *Strijland*, Vleteren; 1541 *Strytsland*, Berten.

Strijdveld ±1450 *bij den Strijtveld*, Gijvelde.

Een *strijdland* of *strijdveld* is vaak een stuk land waarover onenigheid is, waarvoor gestreden wordt.

String ±1300 *terre in den Strinc*, Kraaiwijk; 1687 *saeijlant ... genaempt den Strinc*, Loker.

Stringelke ±1300 *Stringhelkin*, Broekburg.

Stringen 1627 *de Strijnghe*, de Moeren; 1620 *de Strijnghe*, Warrem.

- Stringsbilk** 1392 *Strincx beilcke*, Hondegem.
- Strodenstraat** 1458 *Strodinstraete*, Waasten.
- Strooienhaan** 1898 *Stroyenhaen*, Okselare.
- Stroom** 1860 *le Strom*, Sint-Omaars; 1846 *de Stroom*, (herberg) Kaaster.
- Strubbe** z.d. *Strubbe*, Belle.
- Struwe** 1681 *een leen ghenamt de Struwe*, Niepkerke.
- Stuiverik** 1912 *de Stuverijk*, Volkerinkhove.
- Stuiper** z.d. *Stupere*, Boesbeke.
- Stursbeek** 18de e. *Stursbeke*, Buisscheure.
- Suikerveld** 1790 *Suikervelt*, Hondegem.
- Sulferbeek** 1910 *le ruisseau dit Sulferbeke*, Krochte.
- Sulferberg** 1846 *Sulferberg*, Loker.
- Sussemaker** 1744 *op de Sussemackers*, Waalskapel.
- Swalken** z.d. *Swalken*, Belle.
- Synthe**, zie Sinten
- Taarthuis** 1659 *de Tarthuuse*, Meteren.
- Tafelland** 1392 *den Tafellande*, Steenvoorde.
- Takberg** ±1700 *den Tackbergh*, Sint-Janskapel.
- Takbrug** 1417 *le Tacbrighe*, 1362 *le Taxbrighe*, Sint-Omaars.
- Takje** 1898 *Tackje*, Rekspoede.
- Takdreef** ±1650 *de Tache Dreve* Hondschote.
- Takstraat** 1528 *de Tacstrate*, Hondschote. Misschien Franse uitspraak van *Dagstraat*.
- Talfbilk** 1315 *au lieu que on appelle Talfbelc*, Broekburg.
- Tallutse** z.d. *Tallutsche*, Belle.

Tanderstraat 1510 *Tander straet*, 1543 *de Tanderstraete*, Sint-Winoksbergen.

Tanaykapel ±1650 *Tanaycappelle*, Tienen.

Tapland 1415 *Taplant*, Sint-Omaars.

Tapstede 1663 *alwaer een tapstede placht op te staen*, Bissezele.

Tarweland 1208 *Tawrelant* (sic), Sint-Omaars; 1496 *Terweland*, Houtkerke; 1517 *de laeten van Taerwelande*, 1633 *Tarweland*, leengoed in Belle, Niepkerke, Stegers en Steenwerk.

Tegel 1852 *Téguel* (Franse uitspraak), Steenvoorde.

Tegeldries ±1700 *den Tegeldriesch*, Belle.

Tegelrie 1620 *de teghelrije*, 1634 *de Tegelrie*, Sint-Winokbergen. Mnl. *tegelrie* 'steenbakkerij, tegelbakkerij'.

Tegelriestraat 16de e. *Tegelrystrate*, Sint-Winoksbergen.

Tempel 1697 *les seignories dict Tempel*, Borre.

Tempelhof 1614 *vanden Tempelhove*, 1867 *Tempelhof*, Borre; 1517 *het Tempelhof*, Kaaster; 1908 *Tempelhof*, Zegerskappel.

Tempeliersput 1910 *Templierput of Papeput*, Volkerinhove.

Tempeliersstraat 1614 *de Templierstrate*, Zegerskappel.

Tempelmolen 1614 *de Templemeulen*, Kaaster.

Tempelstraat 1614 *de Tempelstraete*, Borre.

Tempelstraatje 1614 *Tempelstraetken*, Eke.

Terdegem, Terdeghem 1002 *Terdegim*, 1038 *Tertinghem*, 1170 *Terdegem* (TW); 1035-67 *Terdengehem*, 1070 *Terdinghem*, 1187 *Terdighem*, 1114 *Terdengehem*, 1164 *Terdengien*, 1308 *Derdinghem*, 1310 *Derdenghiem*, 1910 *Terdeghem*.

Germ. *Terdingahaim* 'woonplaats van de lieden van Terdo'.

Terdegemstraat 1910 *Terdeghemstraet*, Steenvoorde.

Terninge, ten 1541 *ten Ternynghe*, Berten.

Mnl. *terninc* 'teerling, dobbelsteen'.

Terrest 1562 *ter Heest*, 1678 *ter Helst*, 1686 *de Rest*, 1744 *ter Heest*, 1798 *Tarrest*, 1818 *Rest*, *Terreest*, 1832 *Terrest*, *Ter Rest*, 1838 *Terrest*.

Ter Est: op een plaats met essen. Of *Ter Elst* voor een plaats met elzen, een elzenbos.

Tessering z.d. *Tessering*, Wemaarskapel.

Tetegem, Téteghem 1075 kopie 1373 *Tatingehem* (TW); 1066 *Tetenghem*, 1067 *Tetinghem*, 1115 *Tidecham*, *Teteghem*, *Tetinghem*, 1121 *Titecham*, ±1125 *Tetighem*, 1125 *Tetinghehem*, 1515 *Tytinghen*, 1906 *Teteghem*.

Germ. *Tatingahaim* 'woonplaats van de lieden van Tato'.

Thiennes, zie Tienen

Thienville, zie Hondegem

Thieushoek 1771 *naer den Thieushoucke*, 1867 *Thieushouck*, Vleteren.

Thol 1867 *la gloriëtte dite le Thol*, Broekkerke.

Tien Bunders 1624 *lants ghenaeamt de Thien Bunders*, Niepkerke.

Tiendenaar 1494 *up den Tiendenaere*, Rubroek.

Een *tiendenaer* was een tiendheffer, die het recht had om de tienden te innen, maar het kon ook een tiendplichtige zijn.

Tienen, Thiennes 831 kopie 1088 *Teones*, 1114 *Tines*, 1161 *Tienes*, 1163 *Thinen* (TW); 1127 *de Thenis*, 1176 *Thienes*, 1248 *Thyennes*, 1250 *de Tines*, ±1300 *de Tiennes*, 1502 *van Thienes*, 1898 *Thiennes*.

Gysseling verwijst voor de verklaring naar Tienen in Vlaams-Brabant. De naamvorm Tienen komt eigenlijk niet voor, wel *T(h)iennes*.

Tien Gemeten 1271 *Tienghemete*, Broekburg.

Tienpond 1636 *den Thienpondt*, Waasten.

Tienpond Molenwal 1594 *den Thienpont Meulenwal*, Waasten.

Tinkeput 1470 *Tincquepit*, Komen.

Tinke is een visnaam voor de zeelt.

Tobiashoek 15de e. *de Thobiashouck*, Herzele.

Tom, le 1898 *le Tom*, Wemaarskapel.

Tomme 1852 *twe honderd roeden dat men heet de Tomme*, Bertem.

Tonnestuk 18de e. *het Tonnestick*, Hondschote.

Toomgeld z.d. *het Toomgelt*, Bambeke.

Toreel 1494 *ten Toreele, den Toreel*, Volkerinkhove; 1617 *den Toreel*, Zegerskappel.

Ofwel Ofr. *torel*, Fr. *taureau* 'stier'. Ofwel Ofr. *torel*, Fr. *tourelle* 'torentje'.

Torin 1494 *den Thorin*, Wemaarskapel.

Toriswal 1726 *Thoriswal*, 1875 *Thoriswal* (wijk), Wemaarskapel.

Torkin 1445 *quedam dika dicta Torkine*, Pitgam.

Tornegat 1758 *moulin de Tornegat*, Duinkerke.

Torre 1448 *Olivier van den Torre*, 1750 *ten Torre*, Noordpene; 1693 *heerlicheit van Torre*, Zermezele.

Torreeldreefje 18de e. *Torreeldreveren*, Hondschote.

Torreepacht 18de e. *Torreepagt*, 1852 *Torreepacht*, Noordpene, Buisscheure.

Trant 1700 *saylant genaemt den Trant*, Belle.

Trapegeer 1776 *Traepegeere*, 1874 *de Trapegeer*, Leffrinkhoeke en Zuidkote.

Trapput 18de e. *den Trappit*, Hondschote.

Treurniet 1867 *Tteurniet*, Borre; 1906 *au Treurniet* (herberg), Hazebroek.

Tricemoëie ±1650 *landts ... Trycemoëie*, Herzele.

- Trijn** 1735 *heerlykheid van den Tryn*, Niepkerke.
- Trijphoek** 1692 *le Tryphouck*, Duinkerke.
- Trip** 1624 *den Trip*, Niepkerke.
- Troie** 1610 *het Goed van Troyen*, Grevelingen.
- Trommeltiend** 1772 *de Trommelthiende*, Strazele.
- Trompe** 1773-1791 *la Trompe*; 1580 *herberghe ghenaeempt de Trompe*, Hondschote.
- Tronkveld** 1722 *int Tronckvelt*, Wormhout.
- Truenbroot (?)** 1697 *seignorie de Truenbroot*, Lederzele.
- Tubersent** 844-864 *Thorbodeshem*, 1026 *Torbessesem*, 1184 *Turbugessem*, 1253 *Torbessen*, 1289 *Tourbessent*, 1650 *Tubessent*, 1688 *Tubersent*, Stapel.
- Tuin** 1747 *ten Thuyne*, Komen.
- Turemdezot** 1425 *Turemdezot*, Sint-Omaars.
- Turfweg** 1580 *den Turfwegh*, Hondschote.
- Tweeput** 1445 *Tweepit*, *Tweeput*, Komen.
- Twee Vijfwegen** ±1700 *ten Twee Vijfweghe*, Boeschepe.
- Uitdijk** 1275 *Utdiic comitis*, Broekburg.
- Uksem, Uxem** 981 vals ±1035 *Ukesham*, 11de e. *Ukesham*, 1219 *Uxhem* (TW); 981 *Ukeshem*, 1067 *Uxheem*, 1075 *Uggeshem*, 1107 *Uxheem*, 1218 *Uxhem*, 1298. *Uxem*, 1867 *Uxem* (DF).
Germ. *Ukkas hamma* 'landtong uitspringend in inundatieterrein' van Ukko.
- Ulderaanstraatje** 1777 *Ulderaenstraetken*, Drinkam.
- Ungedijk** z.d. *den Dyc ou Ungedicque*, Tetegem.
Mnl. *ongedijkt* 'zonder dijk'.
- Uphove** 1492 *van Uphove*, 1719 *d'Uphove*, Berkijn.

Upperhof z.d. *Upperhof*, Merris.

Upperstraat 1660 *van de Upperstraete*, Boezegem.

Ussel 1898 *Ussel*, Millam.

Vaaks huisveld ±1450 *Vaex huusvelt*, Gijvelde.

Vaal 1494 *tVaal*, 1494 *int Vaal*, Volkerinkhove.

Vaantje 1779 *maison... du Vanequin*, Sint-Omaars.

Vaart 1850 *de Vaert*, Wilder.

Vaartgracht 1580 *de Vaertgracht*, Hondschote.

Vaartstraat 1690 *de Vaerstraete*, Mardijk.

Vaatshof 1392 *over sVaets hof*, Vleteren.

Vageland 1852 *Vaigeland*, 1898 *Vaegeland*, Killem.

Vageveld 1789 *300 mesures Dunes ou autrement dit vaguevelt*, Gijvelde.

Vaag land, vaag veld is woest, onbebouwd land, veld.

Vagevuur 1909 *'t Vagevier*, Bieren.

Vakestraat 1236 *in Vakestrate*, ±1300 *Vakestraetkin*, 1388 *le Vakestraet*, Sint-Omaars.

Valk 1580 *herberghe ghenaeempt de Volcke*, Bissezele; z.d. *seigneurie de Valcke*, Linde.

Valkenbergland 1470 *Valkenbeerchland*, Vleteren.

Valkenburg z.d. *Walckenburch*, Meteren.

Valkenburg is de Nederlandse naam van *Fauquembergues* (PdC): 1746-1758 *Pieter Fockenberge*, Broekkerke-Spijker (Vergriete 1972).

Valkenswerf 1525 *int amanschip van Waerhem van Valckenswerve*, Warrem.

Valkenswervebrug 1580 *jehens over Valckenswervebrugge*, Warrem.

- Valkestraat** 1900 *Walckestraete*, Bollezele.
- Valkgraaf** 1771 *een meulen ghenaept de Valckgrave*, Herzele.
- Valkhof** 1494 *de heerlicheit ghenaept Valckhof*, 1680 *van den Valckhove*, Hondegem.
- Valkouter** 1628 *au lieu nommé le Valcoustre*, Sint-Omaars.
- Vallaarkes** 1580 *de Vallaerekens*, Wormhout.
- Valsbrug** 1475 *Valsbrigghe*, Koudekerke.
- Van Bogaardsveld** z.d. *Van Boogaertsveld*, Sint-Winoksbergen.
- Van Borseles Vijf Gemeten** 1901 *Van Borsele's Vijf Gemete*, Woumen.
- Van den Brussche** ±1750 Nieuwberkijn.
Dat zal wel *Van den Bussche* zijn.
- Van der Noot** ±1750 *Van der Noodt*, Borre.
- Vandewalle** 1778 *dans le flégard nommé Vandewalle*, Sint-Omaars; 1852 *Wandewalle*, Silvesterkapel.
- Van Malle** 1867 *Van Malle*, Buisscheure.
- Vassche, Vasse**, zie Verse
- Vatedreef** 18de e. *Vatedreve*, Hondschote.
- Veld** 1602 *l'allengrie du Velt*, Boesbeke; 1614 *een velt zaijlandt*, Eke.
- Veldeke** 1661 *land genaemt 't Veldeken*, Bambeke; 1494 *tVeldeken*, Waten.
- Veldkouter** 1623 *nommé le Velcoultre*, Sint-Omaars.
- Veldsleutel** 1906, Komen.
- Veld ten Nekkerputte** 1494 *veld ten Neckerpitte*, Rubroek.
- Veld vande Lange Streep** 1494 *jnt veld vander langhe Stripe*, Volkerinkhove.

Venantij Schot ±1300 *terram Venantij Scot*, Broekburg.
Het land van Venant de Schot??

Venkelstraat 1410 *le Vinquelstraet*, Sint-Omaars.

Venusdijk 1542 *Venusdijck*, Hondschote.

Venuspaleis 18de e. *Venuspalleys*, Hondschote.

Venus is heel waarschijnlijk een reïnterpretatie, van *vens*??

Verbrande staak 1567 *de Verbernde staecke*, 1641 *Verbrande stake*, Arneke.

Vergijnebrug ±1700 *te Vergijne brugghe*, Belle.

Vergine is een meisjesnaam, Lat. heiligennaam *Virgin(i)a*. 1398 *Vergine Geins*, Bavikhove (WV).

Verkeerde Beek 1909 *Verkeerde becque*, Soks.

Verkuinstraat 1911 *Verkuynstraat*, Belle.

Wellicht *Verkeinstraat* < PIN *Verquin* (PdC).

Verloren Berg ±1585 *den Verlooren Berch*, Sint-Janskapel.

Verloren Kost 1632 *aenden Verlooren Cost*, Broekkerke; 1556

Verloren Cost, Duinkerke; 1645 *Verlore Cost*, Gijvelde; 1906-24

Verloren Kost, Kapellebroek; 1800 *Verloren Kost*, de Moeren.

Verloren Kost is een frequente hoevenaam voor een boerderij met land dat weinig opbrengt, je verdient er de kost niet mee.

Verloren Kost Ledeke 1710 *Verloorencost leedeken*, Gijvelde.

Veroenemeersen 1693 *Veroenemerschen*, Zermezele.

Veroene, variant van *Veroone*, *Verhoene*, *Verrone*, vrouwennaam: *ver One*, d.i. vrouw One, Germ. voornaam *Ono*. 1549 *Jan Veroen*, Brugge (WF).

Verse 1770 *le waeterganck nommé Vassche*, Broekburg.

Versedijk 1244 *Fresdick*, Broekburg; 1621-1638 *Visschendyk* (lees: *Verschen*), de Moeren.

Versegoot 1886 *Vassegoote*, Kapellebroek. Vgl. *de Vassche gotte* in Nieuwpoort.

Vestje 1661 *stuck 't Vestken*, Bambeke.

Vic, zie Wijk.

Vierboetestraat 1690 *Vierboetestraete*, Mardijk.

Mnl. *vuurboete*, *vierboete* 'vuurbaak, vuur als lichtbaken'. De schippers betaalden er *vierboetgeld* voor.

Vierdijken 1236 *de quatuor dicis*, 1394 *van den Vier dicken in Berghen ambacht*, 1398 *vander visscherie in Vierdike*, 1409 *de Vierdyken*, Sint-Winoksbergen.

Vierdijkstraat 1825 *Wierdick Straete*, Pitgam.

Vier Hillemolens 1641 *De 4 Hille Meulens*, Strazele.

Vierhoek 1886 *de Vierhouck*, Kapellebroek; 1852 *Vierhoek*, Mergem; 1898 *Vierhouck*, Oud Berkijn.

Vierhoekebrug 1771 *le pont del Virouque*, Oud Berkijn.

Vierhoekstuk 1494 *tVierhoucstic*, Waten.

Vier Molens 1641 *ad locum quatuor molarum*, 1867 *Viermeulen*, Kassel.

Vierschaar 1573 *la Vierscare*, Wormhout; 1354 *in de Vierscare Jehans van Pene*, Berten.

Vierschaardries 1660 *den Vierschaeredriesch*, Boesegem.

Vierschaar van Steenvoorde 1687 *de vierschare van Steenvoorde*.

Vierstraat 1523 *le Vierstraet*, Merkegem.

Vierstraathoek 15de e. *Vierstraethouc*, Pitgam.

Een *vierstrate* is een viersprong, een plaats waar vier straten kruisen.

Vier torens 1906 *de vier Torren*, Soks.

Vier Uitersten 1906 *de Vier Uittersten*, Bambeke.

Viervoetweg 1614 *opden Viervoetwech*, Boeschepe; 1636 *de Viervoetwech*, Houtkerke; ±1650 *eenen Viervoetwegh*, Kaaster; 1617 *eenen Viervoetwech*, Zegerskapel.

Een *viervoetweg* was een *jokweg*, dus een weg voor *viervoeters*, paarden of ossen.

Viervoetwegel 1787 *inden Viervoetswegel*, Warrem.

Vieux-Berquin, zie Oud Berkijn

Vigiliemeers 1641 *dicte en thioise de vigiliemeersch*, Arneke.

Vijfdagen ±1550 *stick lants ghenaeemt de vyf daghen*, Steenwerk.

Vijffrankenaar 1908 *de Vijffrankenaar*, Loker.

Vijfputstuk 1763 *lant genaemt het vyf put stuck*, Houtkerke.

Vijfstrate 1494 *ten Vijfstraeten*, 1641 *a la Vijfstraete*, Volkerinkhove.

Vijfwallen 1669-1774 *seigneurie d'Ondermeersch dit Wyfwalle*, z.d. *de Vyfwallen à Quaetypre*.

Vijfweg 1566 *byden Vyfwech*, Killem.

Vijfwege 1541 *van den Vyfweghe*, 1595 *naer de Vyfweghen*, Ber-
ten; 1909 *Vijfwege*, Bollezele; ±1300 *ad Vijfweghe*, Broekburg;
1640 *ad Vyfwegham*, Hondschote; 1907 *de Vijfwege*, Rekspoede;
1906 *de Vijfweg*, Soks; 1852 *Vijfwege*, Warrem.

Vijfwegstraat 1900 *Vyfwegstraete*, Bollezele.

Vijfwilgenveld 1782 *Vyfwulgevelt*, Ruischeure.

Vijntbeek 1614 *de Vijntbeke* (?), Wormhout.

Vijvelandstraat 1647-1673 *Vivelantstraet*, Belle.

Vijver 1660 *te Vijver waert*, Boesegem; 1463 *van den Vivere*, Hazebroek.

Vijverke 1494 *twiverke*, Wemaarskapel.

Vijverland ±1700 *twijverlandt*, 't *upper ende neder Viverlandt*, Belle.

Vijvermeers 1687 *de Vijfvermersch*, Loker.

Vijverput 1907 *Vyverput*, Vleteren.

Vijvers 1580 *strate ghenaeemt van ouden tyden Vivers*, Hondschote.

Vijverstraat 16de e. *Vyverstrate*, Belle.

Vijvertje 1906 *het Vijvertje*, Loker.

Vinhoek 18de e. *Vinhoeck*, Bissezele.

Vink z.d. *de Vincq*, Winnezele; 1564 *de Vinck*, 1575 *de Vincq*, Sint-Omaars.

Vinkbeek 18e e. *Vynckebeke*, Merkegem.

Vinkebroek 1141 *Gervasius de Vinkebrog*, 1142 *de Vinkebroc*, 1151 *de Vinkebrouc*, Sint-Omaars; 1607 *les preyes (prés) de Vinckebroucq*, Waten.

Vinken 1669 *lants genaemt de Vincken*, Ekelsbeke.

Vinkhof 1641 *Vinchoff*, 1781 *Vinkhof*, 1782 *taverne de Vinckhof*, Tetegem-Uksem.

Vinkhout z.d. *seigneurie de Vinchout*, Hondschote.

Visbrug 1906 *de Vischbrugge*, Soks.

Visserij 1611 *la Visquerie*, Komen.

Vissersstraat 1853 *Visschersstraete*, Tetegem.

Vissersweg ±1300 *Visseghers wech*, Kraaiwijk.

Vitskes Molen 1641 *Vitches Molen*, *Vitsches Molen*, 1710 *Vitskens Meulen*, Boeschepe.

Vlaamsbrug 1494 *die loopt te Vlaemsbrigghe*, Volkerinkhove.

Vlaming 1564 *ung pont nommé Vlaminck*, 1564 *jusqu'au Vlaminck*, 1567 *un fief nommé Vlaminck*, Hazebroek.

Oorspronkelijk was de Vlaming de kustbewoner. Zie *Vlamingstraat*.

Vlamingstraat ±1700 *de Vlaminckstraete*, Berten; 1706 *de Vlamincckstraete*, 1869 *de Vlaemynckstraete*, Mardijk-Klein Sinten; 1611 *Vlaminckstrate*, 1893 *Chemin Vlaminck Straete*, Pitgam. *Vlamingstraat* is een wijd verspreide straatnaam, hij komt ook voor in Adegem, Anzegem, Berten, Eeklo, Heist, Kortrijk, Maldegem, Oudenburg, Pitgam, Poperinge, Roeselare, Rudder voorde, Sint-Jan in-Eremo, Sint-Laureins, Wervik (WV). Het is ook een oude straatnaam: 1259 *in platea Flamingorum*; 1288 *pro calceia in vico Flamingorum*. Deze straat was in het bewustzijn van de toenmalige Vlamingen de 'straat van de Vlamingen'. Maar waarom werd in Vlaanderen een straat naar de Vlamingen vernoemd? Het woord *Vlaming* is afgeleid van *flamma* 'overstroming, overstroemd land'. Het oorspronkelijke Vlaanderen lag dus aan de kust. En de Vlaming was de bewoner van dat overstroemde land. 'Daar de bewoning van het poldergebied pas in de 9de-10de eeuw begint, zullen de eerste Vlamingen de bewoners van de diluviale rand geweest zijn, die de schorren gebruikten voor de schapenteelt... De oorspronkelijke betekenis van de naam Vlaming is blijven voortleven in de' straatnamen (M. Gysseling, *Encyclopedie van de Vlaamse Beweging* 1975, 1906-07).

Vlanisstraat 1392 *de Vlanisstraet* (? , misschien Vlaminckstraet?), Noord-Berkijn.

Vlasdijk 1687 *den Vlasdick*, Loker.

Vlasleet 1858 *Vlaslet*, 1813 *Vlesleet*, Clairmarais.

Vlederik 1277-1470 *Vlederick*, Komen.

Vlederik, waaruit de FN *Flederyck*, *Vlerick*, is een Germ. naam, die evenwel ook door dissimilatie kan zijn ontstaan uit *Vrederik*

Vleigstraat 1556 *de Vleischstraete*, Belle.

Vleimeers 1867 *Vleymeersch*, Strazele.

Vleninghove 1517-1779 *Vleninchove*, 1542 *Vlenichoeve*, ±1585 *Vleninchove*, 1640 *Vleminchove*, Boeschepe.

Vlenkaard 1541 *ten Vlencaerde*, Berten.

Vlenke 1190 *S. Willelmi de Fleneca*, 1208 *S. Beatricis de Fleneke*, 1382 *Janne van Vlencke = van Vleenke*, 1419 *van Vlencken*, 1587 *van Vlenekin*, 1727 *seigneurie de le Flencque*, Waasten; 1066 *apud Flenecam*, 1202 *in territorio Sancti Audomari apud Flenecham*, 1423 *de Flenques*, Sint-Omaars; 1168-91 *Fleneca*, 1371 *de Vlenque*, 1197 *de Fleneke*, 1317 *de Vleneke*, 1350 *van Vleinke*, 1358 *van Vlencke*, 1382 *van Vleenke*, 1417 *van Vlencken*, Waasten-Ploegsteert.

Vlencke is een heerlijkheid onder Ieper, in Waasten, Houplines en Ploegsteert (DF).

Vleteren, Flêtre 1123 *Fleternes*, 1187 *Fleterna* (TW); 1072 *de Fleterne*, 1107 *in Fleternis*, 1327 *Meus van Vleterne*, 1392 *in Vleierterne*, 1555 *de prochie van Vleteren*, 1820 *Vleteren*, 1835 *Vleteren ou Flêtre*, 1906 *Flêtre*.

Vleteren in West-Vlaanderen is een fusie van West-Vleteren en Oost-Vleteren, die oorspronkelijk allebei *Vleteren* heetten. De plaatsen Vleteren zijn vernoemd naar de waterloop *Vleteren*: 875 *super fluvium Fleterna*, de Vleterbeek. De waternaam *Vleteren* stamt van Voorgermaans **Platrina*, een afleiding met het hydronymische suffix *-ina* 'water' van Indo-Europees **pelat*, waarin de wortel **apel* 'glanzend'. Uit de waternaam werd een nederzettingsnaam **Platrinion* gevormd waarop *Vleteren* teruggaat.

Vliederleet 1898 *Vliederleet*, Uksem.

Vlieg 1494 *den (?) Vliege*, Rubroek.

Wellicht is een plaatsnaam *Vlieger* bedoeld, want bij *Vliege* past een vrouwelijk lidwoord *de*. In Pittem en Reninge (W.-Vl.) komt landerij voor met de naam *Vlieger*.

Vliegersweg 1830 *chemin de Vlieges*, Stapel.

Vliet 1770 *de Vliet alsnu ghezeyt de Brouckburghvaert*, Arm-boutskapel; 1177 *Flit*, ±1300 *de Vliet, inter Vliet et havene*, Broekburg; 1845 *au Vliet*, Kapellebroek; 1571 *van noorden den Vliet*, Loberge; 1671 *le Vliet*, Mardijk.

Vlieterstraat 1580 *Vlieterstraete*, Gijvelde, Tetegem en Uksem.

Vlietestraat 1789 *de Vlietestraete*, Loberge.

Vlietje 1620 *jnt Vlietken*, Gijvelde; ±1300 *het Vlietken*, Kapellebroek.

Vloets heernis 1097 *Vluodes Hernesse... totam terram que vulgo dicitur Vluodes hernessse*, Sinten.

Let op de Oudnederlandse vorm *Vluodes*.

Vlogestraatje 1553 *ghenaempt van ouden tyden de Mertvloghe streckende zuudt totten Vloghestraetken*, Herzele.

Vloog 1580 *een stick ghe-naempt de Vloghe*, Bissezele.

Vloot 1278 *Vlote ou terre flottante, tout mon marès entirement k'en apele Vlote*, Sint-Omaars.

Voedermond 1482 *rente ghe-naempt Voedermont*, Meteren; 1614 *leen gheheeten 't Voermond*, Wormhout.

Zinwoord. Wie of wat de mond voedert, te eten geeft.

Voeken 1661 *lant genaempt 't Voeken*, Bambeke.

Voetsdoorn 1697 *de Voetsdoorne*, Hazebroek.

Voetweg 1614 *den Voetwech*, Hazebroek, 1557 *den Voetwech*, Wormhout.

Vogelaar 1691 *parties de terres du Voghelaere*, Sint-Omaars.

Vogelaarsbroek 1628 *Woge Laertz broucq* (sic), Sint-Omaars.

Vogelmeete 1250 *Voghelmet*, Koudekerke.

Vogelsbilk 1494 *Svoghels bilc*, Volkerinkhove.

Volderie ±1300 *upde Volrie*, Broekburg. Vgl. *Vulderie*.

Volkens Hofstede 1515 *Volkins Hofstede*, Pitgam.

Volkens Werf 1620 *van Volckenswerve*, Warrem.

Volkerinkhove, Volckerinckhove 1164 *Folcringuehova*, 1213 *Folkeringhova* (TW); 1209 *Volcrinchove, Volcrinhove*, 1213 *Folkeringehova, Volkeringhova*, ±1213 *Volcringhova*, 1240 *Fol-*

crinkova, ±1300 *Volcrinchove*, 1328 *Wolcrincove*, 1783 *Volkerinckhove*, 1898 *Volkerinckhove*.

Germ. *Fulkaharinga hofa* 'hoeve van de lieden van Volker'.

Volkolfs Macka 1514 *Volcolfs Macka* (?), Stapel.
Volkolf is de Germ. naam *fulk-wulf* 'volk-wolf'.

Volkouds Werf 1306 *Volkouds Warf*, Killem.
Germ. naam *Volkoud*: *fulk-wald* 'volk-heerser'.

Volkrave 1514 *dienst ghenaeemt Volcrave*, Stapel.
Germ. naam *Volkrave*: *fulk-hraban* 'volk-raaf'. 1560-1570
François Volcrave, Herzele.

Vollendijk 1911 *Vullendick*, Sint-Omaars.

Volleschuur 1580 *de Vulle Schuere*, Warhem.

Volpe(r)weg 1620 *den Volperwech*, 1627 *Volpewech*, Gijvelde.

Vontekapel 1789- *Vontecappelle*, Wilder.

Volpoud ±1750 *Volpoedt*, Eke; 1697 *den Volpot*, Steenvoorde.
Volpout is een Germ. mansnaam, variant van *Vol(le)bout*, *Follebout*. Germ. *fulk-balth* 'volk – moedig'. 1268 *Theodericus Volpoud*, Ieper (Beele).

Voorbroek 1494 *Voorbrouc*, Waten.

Voorderhoek 1458 *sur le Vorderocq*, *le Vorderhocq*, Millam.

Voorleet 1906 *den Voorleet*, Bieren.

Voorstraat 1747 *de Voorstraete*, Komen.

Vorketiend 1687 *Vorckethiende*, Hazebroek en Waalskapel.

Vorrie 1416 *ter Vorrie waert*, Komen.

Vos 1641 *Vos*, Wilder.

Vosbank 18de e. *Vosbank*, Zuidpene.

Voshoek 1620 *den Voshouck*, 1620 *den Voschouck*, Uksem.

Voshof 1685 *sVoshof*, Waasten.

Vosken 1565 *het Vosken*, Komen.

Voskens Ooms stede 1541 *Voskins ooms stede*, Gijvelde.

Vossewal ±1750 *Vossewal*, Hazebroek.

Vramboud de Priester 1560 *Vrambout Clericus*, 1560 *Vrambout de Priestere*, Steenvoorde.

Germ. naam *Vramboud* uit *Vromboud*, *Vromoud*: *frum-wald* 'moedig – heerser'.

Vriezeliĳheid 1618 *an de Vrieselichede*, Steenwerk.

Vriezenswerf 1580 *Vriesenswerve*, Warrem.

Vriezenoudswerf 1306 *Vriesenoudswarf*, Killem.

Vrijbeek 1616-1790 *Vrybeke*, Broekburg.

Vrije Akker ±1550 *den Vrien Ackere*, Steenwerk.

Vrijere Vaart 1509 *sur le Vriere Vaert*, Sint-Omaars.

Vrijgemeten 1634 *de Vryghemeten*, Houtkerke.

Vrijland 1251 *Vryland*, Bambeke; 1660 *landen int Vrylandt*, Boesegem; 1624 *Vrilant*, Eke; 1697 *'t Vrijelant*, Steenvoorde.

Vroland 1261 *Vrolande*, 1398 *maison de Vroylande*, Broekburg; 1867 *Vrolant*, Eke; 1830 *au Vrolant*, Stapel.

Vrolandstraat 1584 *de Vroylantstrate*, Sint-Winoksbergen.

Vromswal 1774 *Vromswal*, Belle.

Vrouw Boonstraat 1497 *Rue de l'Agnel dite Vraubonestraet*, Sint-Omaars.

Vrouwe Rozendijk 1443 *le Vrouwe Rosendicq*, Sint-Omaars.

Vrouwe Rozestraat 1378-1445 *Vrouwe Rozestraet*, 1409 *le ruelle Dame Rose*, 1411 *le ruelle qu'on dist dame Rosestraet*, 1443 *Vrauwerosenstraet*, Sint-Omaars.

Vrouwestraat 16de e. *Vrauwestrate*, 19de e. *rue des Dames*, Sint-Winoksbergen.

Vrouwmolen 1641 *Vrauwmoulen*, Steenwerk.

Vuilebeek 1549 *vander Merct noort totter Vuulebeke*, 18de e. *de Vuylebeke*, Hondschote; 1770 *de Vuylebeke*, Herzele en Wormhout.

Vuilekeel 18de e. *herberg de Vuyllekeele*, Hondschote.

Vulder z.d. *Vuldre*, Belle.

Vulderaar 1494 *lant genaemt de Vulderaere*, Rubroek.

Vulderbeek z.d. *de Vulderbeke*, Belle.

Vulderie 1556 *beneden der Vulderie, van der Vuldrie*, 1591 *de Vullerye*, Belle; 18de e. *eene Vulderie*, Hondschote.

Mnl. *vollerie, volderie, vulderie* 'werkplaats van de lakenvolder'.

Vulderiestraat 1482 *Vulderijstraete*, 1482 *Vulderyestrate*, 1556 *Vuldriestraete*, Belle.

Vuldersbeek ±1700 *Vullers beicque*, Belle.

Vulders Spei ±1700 *Vullers Speije*, Belle.

Vuldersstraatje 1618 *van het Vullerstraetken*, Steenwerk.

Vurige Dreef 1780 *une drève nommée en thiois de Viereghe dreve*, Niepkerke.

Waa 1362 *le rue derriere le Way*, 1513 *le rue du Way*, Sint-Omaars.

Waaiaard z.d. *den Wayaert*, Bollezele; 18de e. *une ancienne ferme nommée Wayaert*, Eringem.

Waaiaardstraat 1910 *chemin dit Nieuwe Straete ou Waeyaertstraete*, Drinkam.

Waaenberg 1699 *Vaeynberg*, 18de e. *Ecluse de Waeyenbourg*, Sint-Winoksbergen.

Waaenburg 1447 *la seigneurie de Wayenburch*, Komen-Waasten; z.d. *le Wayenburels* (*lees*: Wayenburch), Boesbeke.

Waiendale 18de e. *in Wayendale*, Hondschote.

Waaigat 1666 *rue du Waygat*, Duinkerke.

Waal ±1300 *Wael*, Broekburg; z.d. *ten Wael*, Komen

Waaelst 1436 *t Waelhelst*, 1470 *t Wolhelst*, Oudezele.

Waalken ±1300 *'t Waelkin*, Broekburg; 1482 *lands ghenaeemt ten Walkinne*, Belle.

Waalkens hil 1300 *Waelkins hil*, Broekburg.

Waalskapel – Wallon-Cappel 1190/1215 *Galonis capella*, 1201 *Wales capple*, 1218 *Walonis capella* (TW); ±1149 *Walloncappelium*, ±1188 *Walonis Capella*, 1231 *Gualonis Capella*, 1301 *Walloncappelle*, 1327 *Waelscappelle*, 1370 *Waelscapple*, 1925 *een boer van Walscappel*.

De kapel van Walo. Ook een heerlijkheid in Hazebroek heette ±1750 *Walscappel* en in Zermezele: ±1750 *Waelscappel*. De schrijver Gerard Walschap (1898-1989) stamt uit Waalskappel.

Waalstraat 1422 *en la Waelstraete*, Komen.

Waarde z.d. *ter Waerde*, Merris.

Waardetiend 15de e. *de Waerdetiende, inde Warttiende*, Belle.

Waardebrug 1681 *vander Waerde brigghes ter Waerde Meuleneval*, Niepkerke.

Waergaaistraatje 1770 *'t Waergaeystratkin*, Armboutskapel.

Waesbroek 1744 *Waesbroucq*, bij Tienen.

Waesland 1620 *het Waeslant*, Uksem.

Waasten, Warneton 1047 *in Warnasthun*, 1065 *Warneston*, 1066 *Warnestun*, 1144 *Warnastun*, 1326 *van Waerstine*, 1331 *van Waerstune*, 1378 *van Waerstine*, 1384 *van Waestene*, 1412 *bi Waersten* 1604 *van Waesten*, 1731 *Warneton*, 1905 *Warneton*, 1915 *Waasten*.

Germaans *Warinas tûna* 'tuin, omheining van Warin'. In 1578 werd onderscheid gemaakt tussen *Hooghe ende Neder-waestene*.

Dit laatste is nog bekend als *Neerwaasten*. Warneton-Nord ligt in het arrondissement Rijsel (Nord). Waasten, vroeger arrondissement Ieper, werd in 1963 als deel van arrondissement Moeskroen naar Henegouwen overgeheveld.

Waasten Ambacht 1578 *Waestene Ambocht*, 1641 *Waasten Ambacht*.

Waastenbroek 1503 *Waastenbrouc*.

Waasten Buiten 1485 *Waersten Buuten*, 15de e. *Waestene buuten*.

Wachter 1700 *de Wachtere*, Drinkam.

Wachterhoek ±1700 *jnden Wachterhouck*, Belle.

Waddewegelke 1544 *in 't halve wade wegghelken, wade wegghelken*, Zevekote.

Wafelhuis 1687 *'t waefferhuys*, 1688 *twafelhuys*, Loker.

Wafelijzer 18de e. *'t Wafelyser*, Hondschote; 1648 *het Wafelyser*, Komen.

Wafelland 1687 *'t Wafferlant*, 1687 *'t Waefferlant*, Loker.

Wafelstraat 1660 *de Waffvelstraete*, Boesegem.

Wagenaarbeek 1725 *de Wagenaerbeke*, Millam.

Wagenaarhoek 1725 *de Wagenaerhouck*, Millam.

Wagenaarsleen 1588 *Waghenars liean (sic)*, Waasten.

Wagenbrug 1906 *de Wagenbrugge*, Koudekerke; 1852 *Wagenbrugge*, 1898 *Waegenbrugge*, Sint-Silvesterkapel; 1459 *vander Waghebrugge*, 1597 *Waghenbrugge*, Tetegem.

Waite Boenres Meet ±1300 *Waite boenres meet*, Broekburg.

Wal 1771 *de Wal*, Moeskroen; 1324 *Wal*, Niepkerke; 13de e. *del Walle*, 1362 *du Wal*, Sint-Omaars.

Walelst 1507 *'t Walelst*, ±1700 *seigneurie de Walelst*, Oudezele.

Walenshoek 1445 *in angulo dicto Walenshouc*, Kaaster.

Walgracht 1641 *Walgracht*, Zuid-Berkijn.

Walheest 18de e. *Walheelt*, 1859 *Walheest en Zuytpeene*, 1867 *Walhest*, Zuidpene.

Walhof 1614 *'t Walhof*, Eke; ±1750 *de Walhof*, Steenvoorde; z.d. *Walhove*, Belle.

Walke 1494 *'t Walke*, Wemaarskapel.

Walkorenhuis 1697 *Walcoornhuijse*, Bollezele.

Walle 1590 *van den casteele te Walle*, Belle; 1231 *de Wallo*, Houtkerke; 1642 *thof ter Walle*, Killem; 1445 *ten Walle*, Komen; 1514 *ten Walle*, Meteren; 1906 *de Walle*, Uksem; z.d. *Walle*, Waasten; 1392 *ten Walle*, Wormhout; 1617 *te Waele*, Zegerskapel; 19de e. *de Walle*, Zuidkote.

Walle Balle 1506 *Walle Balle*, Sint-Janskapel.

Waarschijnlijk is *balle* de uitspraak van Belle, waar het kasteel *te Walle* staat.

Wallebrun 1770 *Wallebrun*, Broekburg.

Walleken z.d. *Walleken*, Belle, Boezinge; 1908 *'t Walleken*, Loker.

Wallekens 1566 *de Wallekens*, Oudekapelle.

Wallekens Vier Gemeten 1667 *lant genaempt Wallekens .iiij. ghemeten*, Bambeke.

Walle te Loungnen 1649 *Walle te Loungnen*, Luingne.

Walveld 1392 *ten Walvelde*, Wormhout.

Wambeke 1532 *le fief de Wambeke*, Dottenijs.

Wandelmeers 18de e. *Het landt dat sy te Sinte Omer namen Terres flottantes en is proprie gheen Wisselmeersch, maer Wandelmersch om dat die wandelt ende waeyt van deen plaetse naerd ander*, Sint-Omaars.

Wandijn 1697 *Wandijn, voudermont*, Stapel.

Wandonne 1364 *Colart de Wandonne*, 1450 *Wandone*, Stapel en Bavinkhove.

Wankaai 1602 *Wancay*, Sint-Omaars. Verschrijving voor *Wincay*, d.i. *Wijnkaai*.

Wapperlingilde 1605 *Waperlinck*, 1622 *Wapperlynckgilde*, *Wapperlinckgilde*, Waasten.

Warandegracht 1883 *Warandegracht*, Broekburg.

Waranden 1641 *Waranden van Preenburc en Hems*, Klein Sinten.

Warandeveld ±1650 *Warandevelt*, Hondschote.

Warandewatergang 1898 *Wg. De Warande*, Broekburg.

Warehoek ±1300 *iuxta Warehouc propre grangiam*, Broekburg.

Warhem, zie Warrem

Wariestraat ±1300 *de Wariestraet*, Broekburg.

Waring 1161 *Waringhe*, 1193 *a comite de Warenghe*, Sint-Omaars.

Warmoesstraat 1571 *de Wermoesstraete*, 1590 *de Warmoesstrate*, Hondschote.

Warmoesvaart 1913 *au Wermoeswaert*, Sint-Omaars.
Mnl. *warmoes* 'groente'.

Warmoesstuk 1786 *'t Warmoestuk*, Wormhout.

Warnbeek 1450 *ter Warnbeke, tgoed gter Warnbeke*, Dottenijs.

Warneton, zie Waasten

Warrem, Warhem 1164 *Werhem*, 1165 *Warhem* (TW), ±1183 *Werheem*, 1183 *Warheem*, 1898 *Warem*.

Warrembeek 1906 *Warhembeek*, Warrem.

Warremstraat 1784 *Warhemstraete*, Warrem.

Warremstraatje 1580 *het Warhemstraetken*, 1618 *het Werremstratken*, Warrem.

Wartebeek 1088 *Warthenbec*, 1187 *Wartenbeca*, 1168-91 *Wartenbeka*, 1213 *Wartenbeke* (TW), Komen.

Germ. *Waratan baki*, d.i. de beek van Waratan.

Warthoek ±1300 *benorden den Warthouke*, Broekburg.

Was 1883 *de la Vasch, de la Wasch*, 1884 *la Vash*, Broekburg.

Wasgracht 1852 *Wassche Gracht*, 1906 *Waschgracht*, Broekburg.

Waspas 18de e. *Waspas*, Belle en Steenwerk.

Wasseulstraat 1660 *de Wassuelstraete*, Boezegem.

Wastembeek z.d. *Wastembecque*, Boesbeke. Wellicht is Wartebeek bedoeld?

Waten, Watten 831 kopie ±1088 *Guadanniam* (acc.), 1072 kopie 15de e. *Watanas*, ±1088 *Guatenaas*, 1094 *Watanensis*, 1100 *Watenis*, 1103 *Guatinis*, 1112 *Watinensis*, 1120 *Uatina*, 1172 *Watinam* (acc.), 1178 *Watenes*, 1223 *Watanis* (TW); 1093 *Watana*, 1137 *Watten*, 1170 *de Watanis*, 1202 *Watenes*, 1283 *Watene*, 1286 *Watten*, 1291 *de Wates*, 1294 *l'abbie de Watenes*, 1349 *de Watten en Flandres*, 1371 *Claijs de Watene*, 1375 *de heere van Watene*, 14de e. *tusschen Ste Oemaers ende Watine*, 1422 *van Watene*, 1566 *l'abbaye de Watene*, 1609 *vander stede van Waetene*, 1646 *tot Waeten*, 1650 *Houatte*, 1742 *demeurant à Waeten*, 1783 *van Waeten*, 1898 *Watten*, 1923 *Waeten*.

Vgl. Germ. *watan* 'water'?

Watenaar 1494 *de Waetenaere*.

Watenbilk 1494 *Waetenbelc*, Rubroek.

Waten Boven 1641 *Waeten boven*, Waten.

Watendam 1506 *Wattendam*, 1523 *Watendam*, 1608 *van Watendamme*, Waten.

De Watendam was oorspronkelijk een dam in de Aa, later een brug en ook een wijk in Waten.

Watendries 1494 *Waetendriesch*, Rubroek.

Watenfort 1372 *de Watenesfort*, Waten.

Watenland 1494 *'t Waetenlant*, Hardefoort.

Watenoverdrag 1217 *per overdragh Watenes*, 1255 *juxta Overdragh*, Waten.

Watenstraat 1900 *Watenstraete*, Bollezele; 1923 *Wattenstraete*, Kassel; 1494 *bezuden der Waetenstraet*, Volkerinkhove; 1691 *Watenstrate*, Zuidpene.

Watenweg 1494 *de Waetenwech*, Bollezele.

Waterbeek 1611 *Waterbecke*, 1681 *Waterbeke*, Komen.

Waterdriesen 1913 *de Waeterdriesschen*, Hazebroek.

Watergang 1475 *Waterganc*, Loberge; 1908 *Watergang*, Sint-Pol; 1475 *le Watergant* (sic), Klein Sinten; 1883 *Watergang de la Bistade*, - *de la Charité*, Broekburg; 1906 *Watergang de la Concession*, Mardijk; 1883 *Watergang de St Nicolas*, - *de la Wasch*, Broekburg; 1910 *Waetergand Mathias*, Pitgam; ±1300 *ten Waterhanc* (sic), *de Wateranghe* 1315 *Waterganc*, Eringem.

Watergangstraat 1771 *Waterganckstraet*, Broekburg; ±1300 *Waterhancstraet*, Eringem.

Waterhoek 1852 *de Waeterhouck*, Armboutskapel.

Waterhuis 1852 *het Waterhuys*, (watermolen), Duinkerke.

Watering 1416 *une eaue nommee Watringhe*, Grevelingen.

Watering van Noord-Over 1641 *Wateringhe van Noort over geseidt de Vier Dicken*, Sint-Winoksbergen.

Watering van Oost-Over 1641 *Wateringhe van Oost Over*, Sint-Winoksbergen.

Watering van Sint-Niclausbroek 1425 *de wateringhe van Sente Niclausbrouc in Broucbueramabcht*.

Watering van Zevekotehoek 1469 *Wateringhe jn Zevencotehouc*, Zevenkote.

Wateringgracht 1705 *Waterynckgracht*, Mardijk.

Waterlanden z.d. *de Waterlanden*, 1867 *Waterlant*, Niepkerke.

Waterleet 1382 *Pieres de Watreliet* = 1407 *de Waterlet*, 1555 *Waterleet*, Stegers en Niepkerke; 1358 *Waterleet*, Kappellebroek; z.d. *Waterleet*, Waasten.

Waterleetsmeers 1505 *Waterleetsmersch*, Kassel.

Waterleettarweland 1783 *de Waterleettarweland*, Stegers.

Waterleet Walant 18de e. *Waterleet Walant*, Stegers.

Waterloop ±1750 *la seignorie de Waterlooop*, Oudezele.

Watermeet ±1300 *Watermeet*, Broekburg; 1491 *bezuen der Waetermeed*, Waten.

Watermolen z.d. *Waetermeulen*, Belle; 1867 *de Watermeulen*, Niepkerke; 1641 *den Watermolen*, *Waetermuelen*, Waasten.

Watermolenbrug 1852 *Watermeulen Breugge*, Ochtezele.

Waternest 1877 *Waternest*, 1850 *Watersnest*, Oudekapelle.

Waterplek(dijk) 1883 *de Waterplek(dijk)*, Broekkerke.

Waterpoort 1279 *ante portam que dicitur Watreporte*, 1301 *Waterporte*, Sint-Omaars.

Waterschap ±1300 *int Waterscip oostwaert*, Broekburg.

Waterslaander 11de e. *Waterslaender*, Duinkerke.

Waterstraat 1858 *au chemin dit Waeter Straete*, Noordpene.

Watervlas 1647-1673 *al verbrant tot den Watervlas*, Belle.

Waterweide 1906 *de Waterweide*, Loker.

Watten, zie Waten

Waze 1589 *de Waze*, Oudekapelle.

Wazendaalstraat 1923 *Waesendaelstraete* werd vroeger ook wel *Weesemaelstraet* genoemd.

Weberg 1494 *vanden Weberghe*, Hazebroek.

Webbeschot 1494 *t Webbescot*, Volkerinkhove.

Weddingstuk 1667 *'t Weddinckstick*, Bambeke.

Weddingstraatje 1538 *t Weddinstraetken* Strazele.

Weede, zie Weide

Weerdijk 1458 *c'on dist le Werdicque*, Komen; 1777 *Werdyck ou Pitgamgracht*, Drinkam; 1178 *le long du Weirdyck-Dublaert*, Belle; 1730-1770 *au waterganck nommé Weirdyck*, Merkegem.

Weerdijkstraat 1619 *Weirdyncstraete*, Belle.

Weerlandweg ±1300 *Werlantwech*, Broekburg.

Weerst 1371 *la terre ter Weerest*, Waten.

Weert 18de e. *de Weert*, Oudezele; 1560 *den Weert*, Steenvoorde.

Weetenhoven 1741 *Weetenhoven*, Millam.

Wege 1725 *Weghe Zuyd*, Millam.

Wegersgracht ±1300 *de Weghersgracht*, Broekburg.

Wegschede 1483 *van den Weechscheede*, Sint-Winoksbergen; 1475 *de la Wegheschede*, Oudekapelle.

Weide 1725 *de Weede*, Millam; 1307 *le Weede*, Sint-Omaars; z.d. *van Zuutpene*, Zuidpene; 1383 *ter Weeden*, Kaaster.

Wekenland 1494 *land eigendom van den Armendisich te Lederzeele*.

Wekenmolen 1599 *de Wekenmeulen*, 1910 *Weekemeulen*, Hazebroek en Hondegem.

Weken, *weeken* of *arme huisweeken* zijn arme lieden (De Flou).

Wekemolenveld 1909 *Weeke Meuleweld*, Hazebroek.

Wellebosgat 1442 *Welleboschat*, Zermezele.

Wellemine 1774-1793 *Wellemine*, Eringem en Millam.

Eigenlijk *Willemine*, de vrouwelijke vorm naast *Willemijn*, vlie-vorm van Willem. Vgl. 1699 *Wellemet*.

Weluwelaag 1620 *opde Weluwelaegen, lancx de Weluwelaege, Warrem.*

Wemaargilde 1622 *Wemaergilde, Waasten.*

Wemaarsdijk 1883 *Wemaersdyk, Broekburg.*

Wemaarskapel, Wemaers-Cappel 1183 *Wemardi Capella*, 1203 *Wenemari Capella*, 1288 *Wenemarscapele*, 1383 *Wenemarscappel*, 1397 *Winnemarscaple*, 1494 *Wemaerscappelle*, 1569 *Wemaerscapple*, 1735 *Wenemaarskapel*, 1789 *Wemaerscappel*, Kapel van *Wenemaar, Weemaar*, Germ. voornaam *wini-mêr* 'vriend-beroemd'. Vgl. *Weimerskirch* in Luxemburg. 1438 *Jacob Wenemare*, Sint-Winoksbergen.

Wemaarskapelstraat 1705 *Wemaerscappelstraete, Kassel.*

Wemelhout 1494 *tWemelhout, St.-Mariakapel.*

Wenemaarkrabber 1514 *Wenemare crabber, Bavinkhove en Stapel.*

Wenemaarskappel z.d. *Wenemaerscapple, Zermezele.*

Wenemarkt 1514 *eenen dienst ghenamt Weenemarot* (sic), Bavinkhove en Stapel.

Wenemart 1458 *en le Wenemart, Waasten.*

Werf ±1571 *naer den Werfve, Hooimille*; ±1300 *in den Werf, Kraaiwijk*; 1405 *ten Weerve, 1465 ten Werfve, 1641 Ter Werve, Tetegem.*

Werfvaart 1831 *rivièredite le Werfaërt, Sint-Omaars.*

Weringem 1192 *Weringehem, z.d. Wéringhem, leengoed van St.-Pol.*

Wervenhutten 1763 *tot de Werven hutten, Houtkerke.*

Wervik, Wervicq (Sud) ca. 300 *Viroviacum*, 1090 *Wervi*, 1121 *Wervic, Wervick*, 1299 *van Werveke*, 1404 *Wervick*, 1903 *Wervik. Inwonersnaam: Wervikaan.* In het Franse deel van Wervik, Wervicq-Sud, wordt de stadsnaam *Wervicq* geschreven, maar

dat is de oude Nederlandse spelling. De Franse naam van de stad is *Wervi*, *Wervy*. Dat is de Franse taalontwikkeling van de Gallo-Romaanse naam **Wiroviacum/Viroviacum*, met het nederzettingssuffix *-iacum* afgeleid van de Keltische persoonsnaam *Wirovius/Virovius*, dus ‘woonplaats van *Wirovius/Virovius*, of afgeleid van een prehistorische persoonsnaam **Werawos*, uit de Indo-Europese wortel **awer* ‘uitstekend’.

Werwee 1580 *ter Werwee* (lees: *Werve?*), Koudekerke.

West 1782 *watergancs du West*, Broekburg; ±1750 *la seigneurie de West*, Terdegem.

Westakker z.d. *Westackere*, Merris.

Westberg ±1700 *heerelyckheyt van Westberch*, Waasten.

Westberm 1681 *is gheheeten den Westberme*, Kassel.

Westbriaarde 1494 *heerlichede vander Westbriaarde*, 1680 *Westbriaerde*, 1697 *Westbryarde*, Hondegem.

Westbriaardedreef 1680 *Westbriaeredreue*, Hondegem.

Westbrielanden ±1700 *Westbrielanden*, Belle.

Westbroeder 1458 *fief ...le West-Broider*, Waasten.

Westbroek 1489 *le West-Broucq*, 1609 *au Westbroucq*, Sint-Omaars; 1458 *le Westbroucq*, 1500 *de heerlichede van Westbroucke*, Waasten.

Westbroeken 1825 *Westbroucken*, Pitgam.

Westdijk ±1300 *super Westdijc*, Broekburg; ±1450 *up de Westdijc*, Gijvelde; 1890 *de Westdyck*, (zandbank) Grevelingen.

Westdoorne 1786 *Westdoorne*, Hazebroek.

Westduiker 1641 *Westduijcker*, Waten.

Westduin 1391 *fureteur des Westdunes de Flandre*, Duinkerke.

West-Duinkerke 1249 *in villa de West Dunkerke*, Duinkerke. Een andere naam voor Duinkerke, ter onderscheiding van Oost-Duinkerke.

Westelst 19de e. *Westelst*, Boeschepe.

Westenenbeek 1469 *Westenenbeke*, Wormhout.

Westergelle 1458 *à la westerghelle (?) du chimentière*, Broekburg.

Westerveld 1681 *jnt Westevelt*, Ebbingem.

Westgat 1895 *Westgat*, (vaarwater) Duinkerke.

Westhaag 1650 *Westhaghe*, Kaaster.

Westheerlijkheid 18de e. *Westheerlijkhede*, Terdegem.

Westhiet ±1585 *Twesthiet*, Sint-Janskapel.

Westhoek 1384 *den Weesthouc*, 1445 *Westhouc*, Belle; 1898 *Westhouck*, Buissechoure; 1445 *Westhouc*, Eke; 1199 *Westhouc*, Ekelsbeke; 1565 *Westhouck*, Hondschote; 1445 *in loco de Westhouc*, 15de e. *den Westhouck*, Krochte; 1852 *Westhoeck*, Killem; 15de e. *in angulo dicto de Westhouc*, *de Westhouc*, Pitgam; 1328 *in den Westhouc*, Rekspoede; z.d. *Westhouck*, Waasten.

Westhofelst ±1561 *Westhofelst*, Belle.

Westhofland 1498 *Westhoflant*, Wormhout.

Westhove 1225 *Ego Thomas miles de Nova Ecclesia sive de Westhove*, Belle; 1637 *le fief de Westove*, St.-Mariakapel en Okselare.

Westhovebos 1567 *Westhove Bosch*, Belle, Niepkerke.

Westkapel 1569 *de capellen binnen der voorseide stede van de Magdaleene... die men naempt de Westkappelle*, Belle.

Westkapel, West-Cappel 1405 *Arnouts Capple dit West Capple*, 1445 *Westcapple seu Arnulphicapella*, 1469 *Westcapple*, 15de e. *Vaestcappelle*, 1515 *Waestcapple*, 1525 *Westcappelle*, 1744 *Westcappel*.

De jongere naam voor Arnoutskappel.

Westkasteelhoek 1741 *West-Casteelhouck*, Stene.

Westkerckbrug 1494 *jeghen den kercweghe die ghaet ter Westkerckbrugge*, Hondegem.

Westkorenhuis 18de e. *'t Weest Coornhuys*, Bollezele.

Westkwartier 1878 *Westkwartier*, Kassel.

Westkwartier, Westland 1327 in *'t Westlant*, 1566 *het Westkwartier*: de westelijke kasselrijen van het graafschap Vlaanderen, nl. Ieper, Veurne, Waasten, Belle, Kassel, Sint-Winoksbergen en Broekburg.

Westleie 1602 *de le Westleye*, Boesbeke.

West Lekkestraat 1914 *Wlost (?) Lecke straete*, Steenvoorde.

West-Mardijk ±1300 *Westmardike*, Mardijk.

Westmolen 1427 *de Westmeulene*, Belle; 1507 *voor de Westmeulen*, byden *Westmuelen*, Kassel; 1744 *de Westmolens*, Meteren.

Westmolenstraat 1485 *de Westmeulenstrate*, Belle.

Westmolenveld 1910 *Ouest Meuleveld*, Volkerinkhove.

Westover ±1700 *la seigneurie de Westover*, Eke; ±1750 *seigneurie de Westover*, St.-Mariakappel.

West Pinchart 1447 *vyf ghemeten gherlant... daerup staende ghenaeamt den West Pinchart*, Strazele.

Westpoort 1852 *de Westpoorte*, Duinkerke; 1649 *la Westporte*, Kassel; 1846 *Westpoorte*, hoeve Komen.

Westschaarhoek 1825 *West Schaerhouck*, Pïtgam.

Weststraat 1482 *inde Weststraete*, Belle; 1568 *de Weststraete deser stede*, Hondschote; 1482 *de Weststrate binder stede van Cassele*, Kassel; 1422 *en la Weststraete*, Komen (Fr.); 1494 *de Weststraet*, Waten.

Westtiend 1597 *la Westtiende*, Komen.

Westuit 1445 *vulgariter Westhuut ter Walestrate*, Belle.

West Vierschaar 1585 *amanie der West Vierschaere*, Belle; 1730 *le Weest Vierschaere*, een rechtsgebied voor Brokzele, Lederzele, Rubroek en Volkerinkhove.

- Westwalle** 1445 *ten Westwalle*, Kaaster.
- Westweg** ±1300 *Westwech*, Broekburg.
- Westweide** 1443 *le grande pasture que on dit le West Weede*, Sint-Omaars.
- Westzandevoorde** 1512 *Westzandevoorde*, Hondschote.
- Wevege Huisbilk** ±1300 *Wevighe Huusbelc*, Broekburg.
Diminutief van *weve*, d.i. *weeuwe weduwe*.
- Wevegem** z.d. *Weveghem*, Niepkerke.
- Weverkens meet** ±1300 *Weverkens meet*, Broekburg.
- Weversplaats** 1278 *le ruelle con apele Weversplache*, 1404 *le Weverplache*, Sint-Omaars.
- Wezelgracht** 1852 *Weselgracht*, Kraaiwijk.
- Wezettie** 1852 *Wezettie* (?), Belle.
Misschien te lezen als *weezetje*, kleine wees?
- Widauw** 1663 *lants genaempt den Widau*, Bissezele.
Mnl. *widauwe*, *wedauwe* 'kreupelhout'
- Widem, Widehem** 838 *Winningahem*, 844-864 *Widingahem*, 9de e. *Vuidengaham*, 11de e. *Videhem*, 12de e. *de Widem*, 1311 *Widehem*, Stapel.
Een *heem*-naam, woonplaats van de lieden van *Wido*.
- Wielsbeek** 1494 *tussche der Wielsbeke*, Zegerskapel.
Zoals het West-Vlaamse *Wielsbeke*: de beek van *Willo*.
- Wieterken** 18de e. *het Wieterken*, Hondschote.
- Wijdebroek** 1514 *le Widebroucq*, Sint-Omaars; 1364 *Wydebrouc*, 1517 *Wydebrouck*, Boezegem.
- Wijde Dijk** 15de e. *waterloop nommé Wydendyck*, Kraaiwijk.
- Wijde Drift** 1906 *den Wijden Drift*, Waasten.
- Wijde Mijn** 1898 *Wyde myne*, Kapellebroek.

- Wijde Water** 18de e. 't *Wydewaeter*, Hondschote.
- Wijdhof** 1410 *le Wydhof*, 1455 *Wythof*, Broekburg.
- Wijdshof** ±1585 *t wytshof*, z.d. *Wyts ou Witshove*, Meteren.
- Wijk** 1603-1671 *Vicq*, 18de e. *la seigneurie de Wick*, Bieren.
- Wijnbeek** 1835 *Wynbeke*, Bambeke.
- Wijnberg** 1906 *Wynberg*, Waasten.
- Wijngaard** 1478 *le Winghart*, 1504 *le Wingart*, Sint-Omaars; 1667 *heerlijcheyt van Wyngaerde*, Bissezele; 1697 *van den Wijngaert*, Hondegem; 1855 *Wyngerde*, Houtkerke; z.d. *Wyngaerde*, Kaaster; ±1700 *seignorie de Winnegarde*, Lederzele.
- Wijngaardgracht** 1861 *Wyngaertgracht*, Broekburg.
- Wijngaardland** 1580 *Wyngaertlandt*, Bissezele; 1580 't *Wyn-gaertlandt*, Krochte
- Wijngaardstraat(je)** 1580 't *Wyngaertstraetken*, 1855 *Wyngaerde-straete*, Bissezele.
- Wijngaardvliet** 1730 *waterganc nommé Wingaertvliet*, Broekburg en Kraaiwijk.
- Wijngaardweide** 1730 *Wingaertweede*, Eringem.
- Wijnkaai** 1388 *le rue du Winkay*, 1398 *devant le Wincay*, 1488 *pont du Vincquay*, 1507 *vers le Wincay*, Sint-Omaars.
De Wijnkaai was de oude losplaats van de wijn bij de Sint-Bertijnsbdij in Sint-Omaars.
- Wijnplaats** 14de e. *Winplace*, 1408 *le Winplache*, 1545 *Wyn-place*, Sint-Omaars.
- Wijtsbilk** 1494 *Wijtsbelc*, Brokzele.
- Wijwalsdijk** 18de e. *Wywalsdyck*, Loberge.
- Wildebroeck** 1852 *Wildebroucq*, Boezegem; 1504 *le Wildebroucq*, Sint-Omaars.
- Wildegod** 1762 *den Wilden godt*, Wormhout.

Wilder, Wylder 1069 kopie ±1215 *Wilra*, ±1190 *Wilre* (TW); 1269 *sigillum Alexandri de Wilra*, 1291 *de Wilre*, 1315 *ſake de Wilre*, 1328 *te Wijlre*, 1560 *Wildre*, 1580 *Wyldere*, 1825 *Wylder*, 1858 *Wilder*, 1898 *Wylder*.

Uit Romaans *villare* 'hoeve, dorp'. *Wylder* is de oude Nederlandse naam. Een Franse naam voor het dorp was *Villers* geweest.

Wilderbrug 1328 *te Wijlrebrigghe*, 1580 *Wylderbrugghe*, Wilder.

Wilderkerkhof 1869 *Wylderkerkhof*, Wilder.

Wilderstraat 1661 *de Wilderstraete*, Bambeke; 1920 *Wylderstraete*, Hardenvoorde; 1731 *de Wylderstraete*, Kwaadieper; 1667 't *Wylderstraetken*, Bambeke.

Wilde Zee 1561 *de Wilde Zee*, Duinkerke; 1581 *de Wilde Zee* (herberg), Hondschote.

Wilg 1641 *de Wulghe*, Belle; ±1550 *ter Wulghen*, Nieperke en Steenwerk.

Wilgenmolen ±1550 *ter Wulghenmeulen waert*, Nieperke en Steenwerk.

Wilgenstuk 1614 't *Wulghestick*, Borre.

Willewijts 1494 *erfve ghenamt Willewijts*, Volkerinkhove.

Winde 16de e. *seigneurie de Wynde*, Broekburg.

Windhove 1499 *Windhove*, Broekburg.

Wingel z.d. *te Winghele*, Haveskerke.

Wingelstraat 1910 *Wingelstraete*, Broekkerke.

Winhem 1138 *de Winehem*, 1217 *de Wenehem*, 1470 *Winhem*, 15de e. *heerliche de Winnehem*, Komen.

Winkel ±1300 *inden Winkel*, Broekburg; ±1304 *Winkele*, 1428 *le Wincle*, 1447 *au cul du Wincle*, Sint-Omaars.

Winkelstraat 18de e. *Winkelstraete*, Arneke; 1690 *Winckelstraete*, Mardijk.

Winkelstraatje 1667 't *Winckelstraetken*, Bissezele.

Winnezele, Winnezele 1121 *Winningsesele* (TW); 1119 *Winningsela*, ±1180 *Winnezeele*, ±1190 *Winnesele*, 1906 *Winnezeele*. Germ. *Wininga sali* 'zaalgebouw van Wini'.

Winnezelestraat 1560 *Winnezelestrate*, Steenvoorde; 1392 *tWinnyezelstraetkin*, Wormhout.

Winnoksbilk z.d. *Winnocxbilck*, Merris.

Winter ±1790 *de Wintere* (wijk), Ruischeure.

Winterberg 1231 *Winterbergh*, Ruischeure.

Wireland 1506 *Vuirelaent*, Belle.

Wishoek 1457 *Wishoucq*, Sint-Omaars.

Wissche elst 1507 *van Wissche elste te*, Hondegem.

Wissches Bos 1850 *Wissches Bosch*, Zermezele.

Wissches Molen 1578 *vande Wisschemulle waert*, 16de e. *Wissches Meulen*, Zermezele.

Wisse 1707 *van synen hove de Wissche*, Arneke; 18de e. *arrière fief vicomtier la Wissche*, Ebblingem; 1714 *Wissche*, Eke; 1650 *van den hove van Wissche*, Hazebroek; 1276 *Wiske*, 1302 *medame de Viske*, Hondegem; 1596 *die loopt van de Wissche naer de Plocsteerte*, Nieperke; 1697 *la Wijssche*, z.d. *de Wissche*, Zermezele.

Wisselgracht 1774-1793 *Wisselgracht*, Broekburg.

Wisselmeet ±1300 *inde Wisselmeet*, Broekburg.

Witboud z.d. *Witboud*, Wormhout.

Withuis 1793 't *Withuys*, Sint-Winoksbergen en Warrem.; 1906 't *Withuis*, Hooimille.

Witstraat 1578 *de Wistraete, de Witstraete*, Wormhout.

Wittebaard 1722 *landt genaemt den Wittenbaert*, Wormhout.

Wittebilk 1762 *partie gars genaemt den Witten bilk*, Wormhout.

- Wittebroodstraat** 1600 *tWittebrootstraetken*, Hondschote.
- Wittendries** 1641 *Wittendriesch*, Clairmarais; 1566 *Wittendrieschs*, Sint-Omaars.
- Wittenhuis** 1785 *het Wittenhuijs*, Belle; 1867 *Wittenhuyse*, Bavinkhove; 1688 *'t Wittenhuys*, Loker.
- Wittestraat** 1858 *à la Witte Straete*, Kwaadieper.
- Witezusterstraat** 1691 *Witte Suster Straete*, Duinkerke.
- Wittop** 1620 *den Wittop*, Warrem.
- Woekeraarsgemet** 1620 *Wouckeraers gemet*, Warrem.
- Woeperie** 1632 *heerlicheyt van Wouperye*, z.d. *Wouperie*, Waasten.
- Woestenhoek** 18de e. *Woestenhouck*, Hondschote.
- Woestijn** 1458 *le Wostine*, 1538 *la Woestyne*, Bavinkhove; 1458 *Bernart de la Woustine*, 1681 *vander Wostijne*, Stegers; 1200 *de Woestine*, 1329 *nonne ter Woestine*, 1560 *tClooster van de Woestijnen*, Clairmarais en Ruischeure; 1524 *de le Woestyne*, Waasten.
- Woestijnebilck** 1560 *de Woestinebeilck*, Steenvoorde.
- Wolf** 1494 *een belc ghenamt den wulf*, St.-Mariakapel.
- Wolfelste** 1541 *de Wulfelste*, Berten.
- Wolfhaag** 1494 *de Wulfhaghe*, Hildewaartskappel, 1392 *tusschen der Wulfhaghe ende*, Kaaster.
- Wolfhoek** 1898 *Wolfhoek*, Berten; 1852 *Wulfoucke*, Sint-Janskapel.
- Wolfoog** 1898 *lieu dit Wolfoog* (versta: *Wolfhaag?*), Sint-Janskapel.
- Wolfstraatje** ±1700 *Wulfstraete*, Waasten.
- Wolfveld** 1452 *le fief de Wolfvelt*, Sint-Omaars.
- Wolgendruwe** 1910 *Wolgendruwe*, Wormhout.

- Wollebergbos** ±1400 *le bois de Wulleberch*, Kassel.
- Wolledreef** 1910 *Wulledrève*, Herzele.
- Wollestraat** 1910 *Wullestraete*, Pitgam.
- Wolval** 1789 *Wolval*, Stapel.
- Wolvebilken** 1494 *de Wulfvebelken*, Zuidpene.
- Wolvenbos** 18de e. *Wolvebosch*, Hondschote.
- Wolvengracht** 1825 *Wolvegracht*, Pitgam.
- Wolvennest** 1788 *het Wolvenest*, Vleteren.
- Wolvenstraat** 1910 *Wulvestraete*, Pitgam; 1703 *Wulvestrate*, Linde.
- Wolvenstraatje** 1710 *het Wolvestraetken*, Uksem; 1770 *het Wulfvestratkin*, Armboutskappel en Spijker; ±1700 *'t Wulvestraetken*, Belle; 1494 *twlfve* (sic) *straetke*, Zuidpene.
- Wolvenstuk** 18de e. *'t Wulvestick*, Hondschote.
- Womberg** 1299 *le foresterie de Womberghe*, 1328 *Jehan de Womberg*, Kassel.
- Wormesvaart** 1911 *Wormesvaerdt*, Sint-Omaars.
- Wormhout, Wormhoudt** 8ste e. *Wormholdt*, 840 *Woromhold*, 1067 *Wormout*, 1067 *Wormhout*, 1085 *Wormeholt*, 1914 *Wormhout*. Germ. *Wurmi-hulta*- 'worm, slang – bos'.
- Wormhouts gemet** 1494 *Wormouts jemet*, Zuidpene.
- Wormhoutstraat** 1641 *Wormhoutstrate*, Sint-Winoksbergen; 1663 *Wormoudstraete*, Zegerskappel.
- Wouteraar** 1494 *Ints ghenamt de Woutteraere*, Volkerinkhove.
- Wouterbus** 1461 *sur la terre de Wauterbus*, Komen.
- Woutersgracht** ±1300 *usque ad Woutersgracht*, Broekburg.
- Wouthaag** 1372 *Wouthaghe*, Kassel.

Wulf, zie Wolf

Wulle, zie Wolle

Wulmaersmeet ±1300 *in Wulmaersmeet*, Broekburg.

Wulnotland 1161 *Wulnotland*, 1180 *terra de Wulnode*, Groot Sinten.

Wulve-, zie Wolve-

Wulverdinge, Wulverdinghe 1175 *Wulverthinga*, 1187 *Whu-erdinga*, 1202 *Wlverdingha* (TW); 1121 *Wulverdinghe*, 1186 *de Wulvedinghe*, 1190 *Vulverdinghe*, 1607 *Wulverdynghe*, *Wulverdinghue*, 1662 *Wulferding*, 1910 *Wulverdinghe*.

Germ. *Wulfafriþingja* 'gemeenschap van de lieden van Wulfafriþ' 'wolf-vrede'.

Wylder, zie Wilder.

Zaadgracht 1770 *Saetgracht*, Broekburg; 1728 *de Saetgracht*, Mardijk.

Zaadgras 1494 *jnt zaetgars*, Volkerinkhove.

Zaai­bilk 1660 *eenen beslooten zaybilck*, Boesegem.

Zaaltiend ±1585 *de Zaelthiende*, Komen.

Zacht leven 1835 *Sochte leven*, Steenvoorde en Winnezele.

Zak 16de e. *den Sack*, Sint-Winoksbergen; 18de e. *den Sack*, Hondschote.

Zakstraat 1500 *in de Zaxstrate*, Niepkerke; ±1700 *de Zakstraete*, Waasten; 1784 *Sackstraete*, Warrem.

Een zakstraat is een doodlopende straat, Duits *Sackgasse*.

Zakstraatje ±1700 *tZackstraetgen*, Niepkerke; 1580 *het Zackstraetkin*, Warrem.

Zakwegstraat 1660 *de Zackwechstraete*, Boesegem.

Zalm 18de e. *fief vicomtier Zalm*, Hazebroek.

Zan 1774-1793 *Zan* (hoeve), Arboudtskapel-Koudekerke.

Zandakker 1458 *Zantacker*, Steenwerk.

Zandberg 1771 *naer den Zantsbergh*, 1772 *met den Sandtbergh*, Vleteren.

Zandgracht 1772-1793 *Zandgracht*, Kraaiwijk.

Zandhoekstraat 1763 *de Zandthouckstraete*, Houtkerke.

Zandmeers 1428 *Zanemersch* (lees: Zant.), Sint-Omaars.

Zandput 1851 *Zantput*, Boeschepe; ±1700 *naer den Zandtpit*, Sint-Janskapel.

Zandstraat 1556 *de Zandstraete*, Belle; 1722-1777 *la rue dite Zandstraet*, Sint-Winoksbergen; 1641 *Santstrate*, 1825 *Zandstraete*, Broekkerke en Pitgam; 1851 *Zandstraete*, St.-Janskapel.

Zandstraathoek 1773 *Zantstraetehouck*, Pitgam.

Zandvoordestraat 1770 *Santvoorstraete*, Broekburg.

Zandzak 1825 *Zandzak*, Stene.

Zannegatsluis 1699 *Zannegatsluys*, Sint-Winoksbergen.

Zavelen 1620 *de Zavelen*, Warrem.

Zavelhoek 1789 *Savelhouk*, Belle.

Zavelmarkt 1550 *de Zavelmarckt*, Sint-Winoksbergen.

Zavelput 1744 *Savelpuite* (sic), Loker.

Zeedijk 1308 *le Sedyc*, Eringem; 1752 *Seedyck*, Oudekapelle; 1475 *le Zeedic*, Klein Sinten.

Zeedijkstraat ±1300 *de Zedijcstraet*, Broekburg.

Zeegracht 1464 *une rive appellée Zegracht*, 1580 *de Zeegracht*, Sint-Winoksbergen.

Zeelaag (?) 1910 *le Zeelague*, Sint-Winoksbergen.

Zeep 1860 *au Zeèpe*, 1911 *le Zeepe*, Sint-Omaars; 1791 *Sepe*, Wormhout.

Zegebriestraat 1558 *de Zegebriestraet* (lees: Zegelarie??), Sint-Winoksbergen.

Zegerskapel, Zeggers-Cappel 1139 *Sigeri capelle*, 1159 *Sigeri capella* (TW); 1245 *Sigeri Capella*; 12de *e. Zeghers Capelle*, 1251 *Sohier Cappel*, 1299 *de Soyercapele*, 1302 *van Zegherscappelle*, 1392 *Zeighers Capple*, 1628 *Segerkappelle*, 1735 *Zegerskapel*, 1825 *Zeggers Cappel*, 1909 *Zegers-Cappel*, 1910 *Zeggers-Cappel*. Kapel van Zeger. De vorm *Zeggers* (sinds 1825) slaat nergens op. Er was in de 18de eeuw ook een leen *Zegerscappel* in Ruischeure. 1415 *Pieter van Zegherscappelle*, Sint-Winoksbergen.

Zene 1663 *de Zeene*, Bambeke.

Zerkel, Sercus 1211 *Sarcus* (TW); 1190 *Stacinus de Zercela*, 1227 *Gilles de Sarcus*, 1306 *Sarkus*, 1311 *Cierkes*, ± 1320 *de Sarcus*, *de Serkes*, *à Sarkes*, 1375 *van Zarkle*, 1395 *Jean de Zercle*, ± 1425 *van Zuerkele*, 1436 *van Zerkele*, 1735 *Zerkele*, 1867 *Zercle*, 1898 *Sercus*, 1906 *Cercus*.

In West-Vlaanderen is de naam Sercu bekend als familienaam van de renner Berten Sercu (1918-1978).

Zermezele, Zermezele 1187 *Sarmigsela*, ± 1190 *Harmingesele* (TW); ± 1188 *Harimgheselle idem est Zermizele*, 1188 *de Hermingheselle*, 1240 *Zerminghezele*, 1276 *Zermizele*, 1328 *Sermimizeles*, 1364 *Sermisele*, 1383 *Zermisele*, 1538 *Zermesele*, 1910 *Zermezele*.

Germ. *Harminga sali* 'zaalgebouw van de lieden van Harmo'.

Zermezelebeek 1852 *Zermezelebecque*, Zermezele.

Zesstraten 1867 *de Zes Straete*, Stapel.

Zevekote 1612-1616 *le fief de Zevecote*, Oud Berkijn.

Zevendagen 1502 *de Zeven Daghen*, Niepkerke.

Zevenplanetenstraatje 1770 *het Seven Planeete stratken*, Arm-boutskapel.

Zevenschelewaal 1371 *Zevenskewal*, 1371 *Zevenskelewal*, 1381 *Zevenschelewael*, Sint-Omaars.

Zevenstraten 1867 *Zevestraete*, Kaaster.

Zeversterrestuk 18de e. *Seversterrestick*, Hondschote.

Ziekeliëden 1852 *Syckelynde*, 1867 *Siekelinde*, 1814 *Zieklien*, Belle; 1246 *domus leprosorum de Bergis*, 1315 *la maison de la maladerie de Berghes*, 1363 *van den hospitale van Sinte Marien Magdalena*, ±1571 *van den Ziekenliëden*, ±1690 *te Sieckelien*, Sint-Winoksbergen; 1512 *van Ziecker liëden*, Hondschote.

Ziekeliëden is het meervoud van Mnl. *ziekman* 'melaatse', ook 'deken van de leprozen'. *Siekelinde* is te verklaren door volks-etymologie.

Ziekeliëdenbrug 1763-1774 *Siekelienbrugge*, Hooimille.

Zijlage 1641 *Zijlage*; (*waterloop*) Drinkam en Eringem; 1730 *Waterganck dit Silaeghe*, Sint-Omaars; 18de e. *la Zylaghe ou Vynckebeke*, Merkegem.

Zijpe 1725 *de Zype*, Millam.

Van het werkwoord *zijken*, *sipen* 'druppelen, druipen', vgl de beek de Zijpte in Kortrijk.

Zijperstraat 1594 *ande Zyperstraete*, Waasten.

Zingelbanst 1470 *Zingelbanst*, Komen-Neerwaasten.

Zinnegem 1127 *Seningaham*, 1190 *Zinneghem*, 1238 *de Seninghehem*, 1255 *Sininghem*, 1277 *Sinneghem*, 1298 *Zinninghem*, kasselrij Broekburg.

1660-1695 *Anthoine Sinneghem*, Gijvelde. Germ. *Sinninga haim* 'woonplaats van de liëden van Sinno'.

Zobelaar z.d. *Zobelaer*, Boesbeke.

Zoeterstede, Douliëu 1326 *ter Zoetersteide*, 1480 *Zoeterstede*, 1484 *Soeterstede*, 1735 *Douxliëu vulgo Soetterstede*.

Zoete, aangename plaats.

Zoeterstede Kapel 1516-1538 *la chapelle de Harnes alias Zouterstede*, 1563 *Zoeterstede Cappelle*, Stegers.

Zoeterstede Kasteel 1641 *Soeterstede Casteel*, Stegers.

Zoeterstede Kerkweg ±1550 *den Soetersteyde kerckwech*, Stegers.

Zoeterstede Molen 1641 *Soeterstede Meulen*, Steenwerk.

Zoetgras 1910 *Zoetgars*, Volkerinkhove.

Zomeraard ±1300 *Zomerard*, Kraaiwijk.

Zon 1556 *herberghe van de Zonne*, Belle; 1905-10 *de Zonne*, Loker.

Zonnegem 1383 *van Zonnegheem*, 1598 *Zunneghem*, Waasten.

Zoolmeersbeek 1725 *de Zoolmeirschbeke*, Millam.

Zout en vers 1220 *Sout et Varhsg* (sic), Duinkerke.

Zoutgracht 1883 *Zoutgracht*, Kraaiwijk.

Zoutleet 1580 *ande Zoudtleet*, Warem.

Zoutmeet ±1300 *Zoutmeet*, Broekburg.

Zoutweg ±1300 *Zoutwech*, Broekburg.

Zuidaal 1910 *Zuyt Ael*, Merkegem.

Zuidakker 1862 *Sudacker*, Belle; 1906 *Sudacker*, Steenwerk.

Zuidbeek 1852 *Zuytbecque*, Zuidpene en Wemaarskapel.

Zuidbolwerk 16de e. *Zuyt Bollewerck*, Duinkerke.

Zuidbrikhoven 1907 *Zuid Brickhoven*, Ekelsbeke.

Zuidbroek 1444 *Zuutbroucq*, Belle; 1364 *au Zutbrouc*, Clairmarais; 1424 *Zudbrouc*, 1457 *Zutbrouc*, Sint-Omaars; 1614 *inden Zuudtbrouck*, Wormhout.

Zuiddijk 1251 *Zutdic*, 1276 *Zutdic*, 1789 *le Zuytdyck*, Broekburg.

Zuiddorp 1564 *int Zuutdorp van Hondshoote*, 1699 *int Zuijdorp van Hontshoote*.

Zuidfoyer 16de e. *Zuudfouyer*, Duinkerke.

Zuidvuurtoren. Frans *foyer* 'lichtpunt, vuur, vuurtoren'.

Zuidgalgehoek 1852 *Zud Galge Houk*, 1898 *Zuyd Galge Houck*, Ekelsbeke en Wormhout.

Zuidgodewaarsijpe 1731 *Suilt Goddewaersijpe*, Arneke en Bollezele.

Zuidgracht 1838 *Zuidgracht*, Broekburg; 1427 *le Zuydgracht*, Sint-Winoksbergen; 1620 *de Zuijtgracht*, Gijvelde.

Zuidhaag 1478 *Zuthaghe*, Sint-Omaars; 1785 *in de Suijdhaege*, Loker.

Zuidhaak 1373 *le Zuudhaac le quel haac appartient a leglise*, Sint-Momelin.

Zuidhanehoek 1852 *Zud Hanehouck*, Ekelsbeke.

Zuidhoek 1384-86 *de Zuuthouc*, 1576 *den Zuuthouck*, Belle; 1661 *Zuydhouc*, Bambeke; 1901 *Sudhouck*, Ekelsbeke; 15de e. *de Brielhouck alias Zuuthouc*, Herzele; 1694 *Zuydhoek*, Hondschote; 1651 *Zuudhouck*, Kaaster; 1684 *den Zuijthouck*, Loker; 1260 *in Sudhouc*, Merkegem; 1614 *inden Zuudthouck*, Wormhout; 15de e. *Zuthouc*, Wilder; 1730 *den Zuythouck*, Zegerskapel.

Zuidhof z.d. *Zuudhof*, Broekkerke; ±1750 *Zuythove*, Eke; 1698 *la seignorie de Zuuthove*, Ruischeure.

Zuidhooiweg 1910 *Sud Hoeywegh*, Pitgam.

Zuidhoveveld 1782 *le Zuythovevelt*, Ruischeure.

Zuidkasteelhoek 1825 *Zuid Castelhouck*, Pitgam.

Zuidkerkweg 1580 *den Zuudkerckwegh*, Gijvelde.

Zuidkote, Zuydcoote 1121 kopie 1204 *Soutcota*, 1187 *Scoutcota*, 1183 *Soutcote* (TW); 1255 *a Zoutecote*, 1273 *Zeutcote*, *Zoutcote*, 1285 *Zeucote*, 1329 *Zutcote*, 1369 *Zoutcote*, 1415 *Zuydcotte*, 1444 *de Zutecotte*, 1453 *Zoutcote*, 1461 *Zutcotte*, 1469 *Zuytcoote*, 1532 *Zuytcotte*, 1569 *Zuutkote*, ±1650 *Sout coote*, 1735 *Zoutkote*, *Zuutkote*, 1779 *Zuydcoote*, 1909 *Zuydcoote*. Ook heerlijkheid in Killem (1628 *Zutkoet*, z.d. *Zuydcoote*).

Zuidelijk *kot* 'hut, woonst' (TW)? Maar aangezien de oude vormen tot ca. 1368 in grote meerderheid sout/zout vertonen en daarna nog geregeld *zout* vermelden, zal de naam wellicht naar een zoutziederij verwijzen. Er waren aan de kust zoutziederijen.

Zuidkote Weiden 1906 *Zuydcoote Weiden*, Gijvelde.

Zuidlindestraat 1589 *de Z uutlyndestraete*, Waasten.

Zuidmeet ±1300 *Zuudmeet*, Broekburg.

Zuidmolenveld 1825 *Zuid Mulleveld*, Pitgam.

Zuidover 1697 *Zuutover*, Steenvoorde; 1644 *Zuudt over le Colme*, Broekburg.

Zuidover Sas 1399 *Zuutovre*, Bergen Ambacht.

Zuidpene, Zuytpeene 1203 *Zuutpeene*, 1234 *de Supene*, 1328 *Suutpenes*, 1365 *Zuutpeene*, 1704 *Zuydtpeene*, 1736 *Zuidpeene*, 1898 *Zuytpeene*. Zie Pene.

Zuidpene Molen 1641 *Zuijtpeene Meulen*, Zuidpene.

Zuidpenestraat 1507 *up de Zuutpeenestraet*, Kassel.

Zuidpoort 1457-1550 *de Zuydpoorte*, Sint-Winoksbergen.

Zuidputhove z.d. *Suutputhove*, Zerkel.

Zuid Sint-Barbeveld 1782 *Zuijt Ste Barbevelt*, Ruischeure.

Zuidstierstuk 1580 *tZuudstierstic*, Warrem.

Zuidstraat 1556 *de Zuutstraete*, Belle; 16de e. *Suytstraete*, Sint-Winoksbergen; 1551 *en la Zuudstrate*, Broekburg; 15de e. *Zutstraet*, Ruischeure.

Zuidtiend 1450 *de zuuttiende vel zuudhouctiene*, Arneke.

Zuidveld 1660 *Zuudtveldt*, Boezegem; 1782 *het zuytvelt*, Ruischeure.

Zuidweg 1614 *in den Zuutwech*, Eke.

Zuidweide 1620 *een crom stuck genaempt 't zuijt weedeken*, Warrem.

Zuidweststraat 1643 *Zuidweststraet*, Hondschote.

Zuivelare 1697 *de Suvelaere*, ±1750 *de Suyvelaere*, Hazebroek.

Zuivelmarkt 1615 *de Zuivelmarkt*, 19de e. *Zuuvelmarkt*, Sint-Winoksbergen.

Zuurhaak 1627 *den Suerhaeck*, Gijvelde.

Zuurstraatje 1310 *Zuerinstraetkin*, Sint-Omaars.

Zuytpeene, zie Zuidpene

Zwaan 1770 *herberghe de Swaene*, Armboutskappel; 1568 *de Zwaene*, Hondschote.

Zwaanland 19de e. *Swaenland*, Uksem.

Zwaanleet 19de e. *Swaenleed*, Uksem en Zuidkote.

Zwaantje 1566 *maison et taverne nomée Swaenken*, Nieuwerleet.

Zwaarvoet 1470 *Zwaervoet*, 1616 *Swaervoet*, Komen.

Zwanaard 1886 *de Swaenaert*, Kapellebroek.

Zwanebilk 1607 *Zwanebilkq*, Waten.

Zwarte Berg 1567 *de Zwarte Berg*, 1587 *Swartenberg*, 1588 *de Swartenberghe*, Berten, Boeschepe, Loker, Sint-Janskapel.

Zwartenbroek 1898 *Swartenbrouck*, Noord-Berkijn.

Zwart Land 1825 *Swart Landt* (turfaarde), Pitgam

Zweerd 1557 *landts ghenaeft het Swert*, Wormhout.

Zweerland 1569 *le fief de Zweirlandt*, Ekelsbeke.

Zwijn 1852 *Swynn*, 1541 *'t Swynck*, Berten.

Zwijnaart 1056-1230 *Suinard*, 1200 *Zwinart*, 1212 *Swinart*, 1271 *de Zuinarde*, 1399 *Zwynart*, 1720 *pâturage sise au Zuinart*, Sint-Omaars.

Zwijnebroek 1670 *inden Swynnebrouck*, Rekspoede.

Zwijnegat 1560 *tZwynegat*, Steenvoorde.

Zwijnemans z.d. *Zwinemans*, Kwaadieper.

Zwijnemeers 1107 *Squinasmerch*, ±1127 *Squinasmersc*, 1184 *Suinesmerch*, Bergen Ambacht; 1494 *de Zwynemersch*, Noordpene.

Zwijnhageveld 1782 *Swynhaeghevelt*, Ruischeure.

Zwijnland 1227 *Suinlant*, 1374 *ten Zwinlande*, 1376 *'t Zwijnlant*.

Zwijnpennigrente ±1700 *inde Zwijnpennijnckrente*, Belle.

Zwijnsbrug 1641 *Swinsbrugge*, 1906 *de Zwijnebrugge*, Tetegem.

Zwijnstal 1686 *la taverne nommé Swinstal*, Belle; 1835 *Swinstal*, 1852 *Swynstal*, Meteren.

Zwingle 1688 *nommé le Zwingle*, Nieuwerleet.

Frans DEBRABANDERE